MINISTERUL AFACERILOR INTERNE
ACADEMIA DE POLITIE „*Alexandru Ioan Cuza*”
Nr. ..... din .....

Namas Remus Daniel
O = ACADEMIA DE POLITIE
OU = STUDII DOCTORALE
17/02/2019 12:51:36 UTC+02

NECLASIFICAT
Exemplar nr. .....

BEJU (NESTOR) CRISTINELA ODETA

TEZĂ DE DOCTORAT

TEMA:

OFICIUL NAŢIONAL PENTRU JOCURI DE NOROC DIN ROMÂNIA.
IMPACTUL JOCURILOR DE NOROC LA DISTANŢĂ ASUPRA ORDINII PUBLICE ŞI SIGURANŢEI NAŢIONALE.

Conducător de doctorat
Prof.univ.dr. **Costică VOICU**

Teză elaborată în vederea obţinerii
titlului de DOCTOR în „***Ordine Publică şi Siguranţă Naţională***”

BUCUREŞTI, 2018

pagină albă

C U P R I N S

„A R G U M E N T U M” ***7***

CAPITOLUL I ***11***

SCURT ISTORIC AL APARIŢIEI ŞI EVOLUŢIEI JOCURILOR DE NOROC TRADIŢIONALE ŞI LA DISTANŢĂ ***11***

1.1. ISTORIA JOCURILOR DE NOROC TRADIŢIONALE LA NIVEL MONDIAL 11
1.1.1. APARIŢIA JOCURILOR DE NOROC ÎN ASIA ŞI EUROPA 11
1.1.2. SCURT ISTORIC AL JOCURILOR DE NOROC ÎN AMERICA 16

1.2. JOCURILE DE NOROC LA DISTANŢĂ (ONLINE) 22
1.2.1. GLOBALIZAREA ÎN DOMENIUL JOCURILOR DE NOROC 22
1.2.2. APARIŢIA ŞI EVOLUŢIA JOCURILOR DE NOROC LA DISTANŢĂ ÎN ROMÂNIA 25

CAPITOLUL II ***27***

INSTITUŢII SPECIALIZATE ÎN DOMENIUL JOCURILOR DE NOROC ***27***

2.1. STATELE MEMBRE U.E. CARE PERMIT ORGANIZAREA DE JOCURI DE NOROC 27
2.1.1. OFICIIILE NAŢIONALE PENTRU JOCURI DE NOROC DIN U.E. 27

2.2. OFICIUL NAŢIONAL PENTRU JOCURI DE NOROC DIN ROMÂNIA 32
2.2.1. NECESITATEA APARIŢIEI UNEI INSTITUŢII SPECIALIZATE 32
2.2.2. ASPECTE DE ORDIN LEGISLATIV ŞI PRACTIC 35

2.3. REALIZĂRI ALE O.N.J.N. DE LA ÎNFIINŢARE PÂNĂ ÎN PREZENT 38
2.3.1. EVITAREA PROCEDURII DE INFRIGEMENT ÎN DOMENIUL JOCURILOR DE NOROC 38
2.3.2. REGLEMENTĂRI LEGISLATIVE IMPLEMENTATE ÎN PERIOADA 2013-2017 44
2.3.3. APLICAREA LEGII ÎN LITERA ŞI SPIRITUL EI ÎN PIAŢA JOCURILOR DE NOROC NAŢIONALĂ 52

CAPITOLUL III ***73***

ELEMENTE DE DREPT COMPARAT ÎN DOMENIUL JOCURILOR DE NOROC LA DISTANŢĂ ***73***

3.1. REGLEMENTĂRI EUROPENE ÎN DOMENIUL JOCURILOR DE NOROC 73
3.1.1. LEGISLAŢIE NAŢIONALĂ A ŢĂRILOR MEMBRE U.E. 83

3.2. JOCURILE DE NOROC ONLINE ÎN ROMÂNIA 104
3.2.1. APARIŢIA ŞI DEZVOLTAREA JOCURILOR ONLINE PE TERITORIUL NAŢIONAL 104
3.2.2. LEGISLAŢIE NAŢIONALĂ INCIDENTĂ DOMENIULUI 109
3.2.3. AUTORIZAREA, MONITORIZAREA ŞI CONTROLUL JOCURILOR ONLINE ÎN PREZENT 111

CAPITOLUL IV ***121***

INFRACŢIUNI SPECIFICE DOMENIULUI JOCURI DE NOROC ÎN ROMÂNIA ***121***

4.1. ANALIZA INFRACŢIUNILOR PREVĂZUTE DE LEGISLAŢIA NAŢIONALĂ ÎN DOMENIUL ORGANIZĂRII ŞI EXPLOATĂRII JOCURILOR DE NOROC LA DISTANŢĂ 121
4.1.1. INFRACŢIUNI SPECIFICE ORGANIZATORILOR ŞI PARTICIPANŢILOR LA JOCURILE DE NOROC LA DISTANŢĂ 121

4.2. FRAUDA FISCALĂ ÎN DOMENIUL JOCURILOR DE NOROC LA DISTANŢĂ 144
4.2.1. DEFINIREA ŞI REGLEMENTAREA EVAZIUNII FISCALE 144
4.2.2. FRAUDA FISCALĂ MODALITĂŢI SPECIFICE INDUSTRIEI JOCURILOR DE NOROC 151

4.3. ALTE TIPURI DE INFRACŢIUNI ÎN LEGĂTURĂ DIRECTĂ CU JOCURILE DE NOROC _ 154
4.3.1. CORUPŢIA ŞI SPĂLAREA BANILOR 155
4.3.2. JOCURILE PIRAMIDALE DESFĂŞURATE PRIN SISTEMELE DE COMUNICAŢII 157

CAPITOLUL V 169

ADICŢIA SPECIFICĂ JOCURILOR DE NOROC ONLINE 169

5.1. JOCURILE DE NOROC ONLINE FENOMEN SOCIAL 169

5.2. ADICŢIA ŞI IMPLICAŢIILE SOCIALE PROVOCATE DE JOCURILE ONLINE 176
5.2.1. DESPRE ADICŢIE ÎN DOMENIUL JOCURILOR DE NOROC 176
5.2.2. FACTORII DE RISC 178
5.2.3. CAUZELE DEPENDENŢEI DE JOCURI DE NOROC 179
5.2.4. SIMPTOMELE JOCULUI PATOLO.G.IC DE NOROC 180
5.2.5. STADIILE DEPENDENŢEI 182

CONCLUZII 183

B I B L I O G R A F I E 185

A N E X E 193

Anexa 1 193
EXTRAS DIN INFOGRAMA DIN 9 SEPTEMBRIE 2009 193
EXTRAS DIN RĂSPUNSUL M.F.P. LA SCRISOAREA COMISIEI EUROPENE 194
NOTIFICAREA 2010/747/RO 195
NOTIFICAREA 2010/382/RO 197

Anexa 2 199
EXTRAS DIN RAPORTUL ANUAL DE ACTIVITATE AL O.N.J.N. PE ANUL 2016 199
EXTRAS DIN RAPORTUL ANUAL DE ACTIVITATE AL O.N.J.N. PE ANUL 2017 211

Anexa 3 222
CONDIŢII ACTUALE DE LICENŢIERE ÎN ONLINE 222

Anexa 4 224
CONDIŢII ACTUALE DE AUTORIZARE ÎN ONLINE 224

LISTA DE ABREVIERI

1.	A.G.C.C.	Comisia de Control a Jocurilor de Noroc din Alderney
2.	alin.	alineatul
3.	art.	articolul
4.	art. cit.	articolul citat
5.	B.R.M.L.	Biroul Român de Metrologie Legală
6.	cf.	compară (*confer*)
7.	c.pen.	Codul Penal
8.	c.p.civ.	Codul de Procedură Civilă
9.	c.p.p.	Codul de Procedură Penală
10.	c.civ.	Codul Civil
11.	C.E.D.O.	Curtea Europeană a Drepturilor Omului
12.	C.N.A.	Consiliul Naţional al Audiovizualului
13.	C.J.U.E.	Curtea de Justiţie a Uniunii Europene
14.	D.G.A.J.N.	Direcţia Generală Autorizare Jocuri de Noroc
15.	D.G.I.M.	Direcţia Generală Informatizare şi Monitorizare
16.	D.G.S.C.	Direcţia Generală de Supraveghere şi Control
17.	D.I.C.E.	Direcţia de Investigare a Criminalităţii Economice
18.	Ed.	Editura
19.	ed.	ediţia
20.	E.T.S.I.	Institutul European de Standarde în Telecomunicaţii
21.	G.G.R.	Venit brut din jocurile de noroc („Gross Gaming RevenU.E.”)
22.	H.G.	Hotărârea Guvernului
23.	I.C.C.J.	Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie

24.	I.C.I.	Institutul Naţional de Cercetare - Dezvoltare în Informatică
25.	I.G.P.R.	Inspectoratul General al Poliţiei Române
26.	lit.	litera
27.	loc. cit.	locul citat (aceeaşi pagină citată anterior)
28.	M. Of.	Monitorul Oficial al României
29.	M.A.I.	Ministerul Afacerilor Interne
30.	nr.	numărul
31.	O.G.	Ordonanţa Guvernului
32.	O.M.C.	Organizaţia Mondială a Comerţului
33.	O.N.J.N.	Oficiul Naţional pentru Jocuri de Noroc din România
34.	O.N.P.C.S.B.	Oficiul Naţional de Prevenire şi Combatere a Spălării Banilor
35.	op. cit.	operă citată (lucrare citată anterior)
36.	O.U.G.	Ordonanţa de urgenţă a Guvernului
37.	p.	pagina
38.	parag.	paragraful
39.	pct.	punctul
40.	pp.	paginile
41.	R.E.N.A.R.	Asociaţia de Acreditare din România
42.	S.G.C.	Comisia de Supraveghere a Jocurilor de Noroc din U.K.
43.	S.G.G.	Secretariatul General al Guvernului României
44.	S.T.S.	Serviciul de Telecomunicaţii Speciale
45.	U.E.	Uniunea Europeană
46.	urm.	următoarele
47.	vol.	volumul

„A R G U M E N T U M”

Industria de divertisment reprezintă în lumea globalizată din prezent, una dintre cele mai puternice şi prolifice dintre ramurile economice, are un impact major în PIB-ul mondial şi o creştere constantă de ceva timp. Trebuie spus că alături de turism, alimentaţie publică şi altele, industria de jocuri de noroc este parte componentă a divertismentului şi în ultimii zece ani, aceasta a început să-şi mute operaţiunile din land based în mediul virtual (online).

La fel ca şi alcoolul şi ţigările, jocul de noroc este considerat un viciu, şi este tratat ca atare la nivel internaţional (există state care interzic o astfel de activitate, state care permit doar anumite tipuri de jocuri, state care nu au încă reglementat domeniul jocurilor de noroc online etc.), iar în ţara noastră are o istorie şi o tradiţie în acest domeniu, fapt ce ne permite să ne situăm, din acest punct de vedere în poziţia de ţară civilizată care permite exploatarea jocurilor de noroc, sub un monopol de stat, le reglementează corespunzător şi le supraveghează eficient, de aşa manieră încât să nu devină un pericol pentru ordinea publică şi siguranţa naţională.

Motivaţia alegerii unei astfel de temă, care să analizeze până la cele mai mici amănunte industria naţională de *gambling*, are la bază amploarea pe care activitatea de exploatare a jocurilor de noroc din ţara noastră a luat-o în ultima perioadă de timp, se întemeiază pe identificarea unor soluţii concrete, sustenabile şi în conformitate cu realitatea, destinate dezvoltării capacităţii instituţionale a Oficiului Naţional pentru Jocuri de Noroc, de prevenire şi combatere a fraudelor în acest domeniu, dar şi dezvoltarea componentei de reglementare legislativă, autorizare, monitorizare şi control a operatorilor care exploatează monopolul de stat. Analiza problematicii subsumate prezentului demers ştiinţific se întemeiază pe un obiectiv principal enunţat şi în „*Cartea*

verde privind jocurile de noroc online în piaţa internă"[1], respectiv acela de a menţine ordinea publică prin identificarea celor mai bune practici la nivelul statelor membre ale U.E:, care să ajute la prevenirea şi depistarea fraudelor, a activităţilor de spălare a banilor şi a altor ilegalităţi specifice jocurilor de noroc, care pot fi aplicate cu succes la nivel naţional.

În acest sens prezenta cercetare doctorală are ca *scop* stabilirea fundamentelor teoretice şi practice specifice operării sectorului de *gambling online* naţional, identificarea soluţiilor aplicabile unei realităţi de tip concurenţial în industria de jocuri de noroc la distanţă, prezentarea rezultatelor obţinute de la data înfiinţării Oficiului Naţional pentru Jocuri de Noroc din România (aprilie 2013) până în prezent, propune noi direcţii de abordare în sensul gestionării eventualelor riscuri şi ameninţări la adresa ordinii publice şi siguranţei naţionale (prevenirea spălării banilor prin intermediul sistemelor de jocuri de noroc, combaterea fraudei fiscale, a participării minorilor şi persoanelor dependente la jocurile de noroc ş.a.).

Având în vedere scopul enunţat, a fost formulată următoarea *ipoteză*: exploatarea sigură a jocurilor de noroc online, trebuie să aibă la bază cele mai bune reglementări legislative în materie, folosind o abordare compatibilă cu modelele de bune practici de la nivelul statelor membre ale U.E. şi la nivel internaţional, completată de existenţa şi implicarea unei instituţii guvernamentale (O.N.J.N.) care să fie suplă, energică şi eficientă.

Pentru a verifica ipoteza lansată şi pentru a atinge scopul unei astfel de cercetări ştiinţifice, în prezenta lucrare au fost atinse următoarele *obiective*:

1. prezentarea vechiului sistem legislativ care reglementa organizarea şi funcţionarea jocurilor de noroc tradiţionale şi la distanţă şi detalierea noilor reglementări introduse de la înfiinţarea O.N.J.N.;

1 a se vedea în acest sens https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A52011DC0128, sursă online accesată la 11 mai 2016, ora 23.00

2. stabilirea fundamentelor de natură practică care nu au permis licenţierea şi autorizarea jocurilor de noroc la distanţă până la reglementarea din anul 2015;
3. înfiinţarea şi organizarea O.N.J.N., având la bază caracteristicile pieţei naţionale de gambling, operaţionalizarea şi dezvoltarea regională a structurilor de control, pentru o mai bună cunoaştere şi combatere a fenomenului infracţional specific organizării de jocuri de noroc;
4. precizarea rolului şi obiectivelor O.N.J.N., garantul menţinerii ordinii publice şi siguranţei naţionale în industria jocurilor de noroc desfăşurate în România;
5. necesitatea digitalizării oficiului naţional însărcinat cu autorizarea, controlul şi monitorizarea operatorilor de jocuri de noroc la distanţă;
6. analiza principalelor infracţiuni specifice industriei de jocuri de noroc din România, şi prezentarea factorilor care generează aceste tipuri de ilegalităţi;
7. semnalarea viitoarelor provocări incidente domeniului jocurilor de noroc în lumina prevederilor legislaţiei europene referitoare la spălarea banilor şi protecţia datelor cu caracter personal;
8. stabilirea fundamentelor teoretice şi elaborarea unui model de bune practici pentru prevenirea şi combaterea *ludomaniei* (dependenţa de jocurile de noroc);

Principalele constrângeri în activitatea de cercetare şi documentare au fost:

- reglementarea legislativă a jocurilor de noroc la distanţă, de absolută noutate în peisajul juridic naţional;
- inexistenţa unei practici în materie de autorizare, monitorizare şi control a operatorilor (mai ales a celor internaţionali) care exploatează jocuri de noroc online;
- desele modificări ale cadrului normativ fiscal, fapt ce a condus la interpretări legislative mai mult sau mai puţin favorabile industriei de jocuri de noroc;

- insuficienţa fondurilor bugetare alocate O.N.J.N. pentru dotarea structurilor din subordine cu computere şi soft-uri specializate în monitorizarea jocurilor de noroc online;
- existenţa şi perpetuarea unei mentalităţi păguboase cu privire la jocurile de noroc, atât la nivelul factorilor de decizie cât şi în societate (un exemplu elocvent în acest sens constă în faptul că jocurile de noroc nu sunt considerate activităţi de divertisment, potenţatoare de adrenalină ci doar o posibilitate facilă de îmbogăţire fără muncă, care generează o sumedenie de probleme de ordine publică);
- discreţia care caracterizează o industrie ce exploatează un viciu, transformată într-o adevărată „*muţenie*” atât a reprezentanţilor asociaţiilor de operatori şi a organizatorilor cât şi a instituţiilor abilitate în domeniu (O.N.J.N., poliţie, spălarea banilor, concurenţa etc.);

Pentru elaborarea prezentei lucrări au fost *utilizate metode, tehnici şi instrumente de cercetare ştiinţifică*, adaptate obiectivelor, de tipul:

- metoda documentară, comparaţia şi statistica;
- formele utilizate au fost: observarea, studiul, analiza, evaluarea şi prognoza;
- tehnicile utilizate: analiza documentară, experimentarea teoretică, modelarea conceptuală;
- instrumentele de cercetare ştiinţifică utilizate fiind: tabelele şi figurile.

În contextul societăţii globale din prezent, a digitalizării şi a transferului accelerat din mediul *land based* în cel *online*, industria de jocuri se mişcă rapid, posibilităţile de dezvoltare sunt nebănuite, iar legislaţia, şi în general dreptul, trebuie să identifice modalităţi şi soluţii de reglementare în contextul unui Internet liber de reguli.

CAPITOLUL I

SCURT ISTORIC AL APARIŢIEI ŞI EVOLUŢIEI JOCURILOR DE NOROC TRADIŢIONALE ŞI LA DISTANŢĂ

1.1. ISTORIA JOCURILOR DE NOROC TRADIŢIONALE LA NIVEL MONDIAL

1.1.1. APARIŢIA JOCURILOR DE NOROC ÎN ASIA ŞI EUROPA

1.1.1.1. Apariţia şi evoluţia gambling-ului[2]

Jocurile de noroc sunt tot atât de vechi ca şi cultura umană. Operele de artă egiptene indicau înainte de 2000 î.e.n. jocurile de noroc ca sport sau mijloc de petrecere a timpului. Jocurile de noroc erau practicate în *India* şi *Grecia* cu mult timp înainte de naşterea lui Cristos. Indienii americani erau jucători pasionaţi cu secole înainte de descoperirea *Lumii Noi*. Ca toate fenomenele apărute din cele mai vechi timpuri, putem afirma că originea exactă a jocurilor nu este cunoscută. Existenţa jocurilor de noroc, asociată cu practicarea acestora, a fost identificată în *China antică*, la aproximativ 2300 î. Hr. O pereche de zaruri din fildeş datând din 1500 î. Hr. a fost găsită în Egipt. În realitate, însemnările care menţionau jocurile de noroc au fost descoperite pe o tăbliţă, într-una din piramidele de la *Giza*. Locuitorii din *India antică*, *Grecia* şi din *Roma* au practicat o formă de jocuri de noroc, istoria fiind plină de poveşti despre divertismentul cu jocurile de noroc practicat de aceste mari civilizaţii.

2 A se vdea în acest sens M. Pantea, „Managementul activităţilor de prevenire şi combatere a ilegalităţilor în domeniul jocurilor de noroc în Uniunea Europeană”, Editura Pro Universitaria, Bucureşti, 2011, p. 11

Cel dintâi joc de noroc cunoscut în istorie e un joc de zaruri, jucat cu „*astragalus*”[3], străbunicul zarurilor de astăzi. *Astragalus* era un os cubic, luat din glezna căprioarelor sau oilor, solid şi fără măduvă, considerat indestructibil. Acesta a apărut în zone arheologice din diferite părţi ale lumii. Picturi găsite în morminte egiptene ilustrează jocuri cu *astragalus* din 3500 î.e.n, iar vase greceşti arată tineri aruncând cu „*oasele*” într-un cerc. Procedee ale aruncatului cu zarul au fost aduse în Europa în timpul Cruciadelor, iar cuvântul arab pentru zaruri este „*al zahr*”.Cel dintâi joc de noroc cunoscut în istorie e un joc de zaruri, jucat cu „*astragalus*”[4], străbunicul zarurilor de astăzi[5].

Cărţile de joc au apărut în *Asia*, şi au ajuns în *Europa* abia după apariţia tiparului[6]. *Astragali*[7] cu patru feţe datând din anul 6000 î.Hr. şi primul cub de zaruri cu şase feţe marcate cu sâmburi, datând din anul 3000 î.Hr. au fost găsite în mai multe zone arheologice[8].

3 A se vedea T. Coryn, C. Fijnaut, A. Littler, „Economic Aspects of Gambling Regulation: EU and US Perspectives”, published by Brill Academic Pub., 2007, p. 29.

4 M. Pantea, „Managementul activităţilor de prevenire şi combatere a ilegalităţilor în domeniul jocurilor de noroc în Uniunea Europeană”, loc.cit., apud T. Coryn, C. Fijnaut, A. Littler, „Economic Aspects of Gambling Regulation: EU and US Perspectives”, published by Brill Academic Pub., 2007, p. 29.

5 Astragalus era un os cubic, luat din glezna căprioarelor sau oilor, solid şi fără măduvă, considerat indestructibil. Acesta a apărut în zone arheologice din diferite părţi ale lumii. Picturi găsite în morminte egiptene ilustrează jocuri cu astragalus din 3500 î.e.n., iar vase greceşti arată tineri aruncând cu „oasele” într-un cerc. Procedee ale aruncatului cu zarul au fost aduse în Europa în timpul Cruciadelor, iar cuvântul arab pentru zaruri este „al zahr”

6 Cărţile de joc erau mari şi pătrate. Chipurile erau desenate cu un singur cap, în loc de capul dublu, ceea ce însemna că jucătorii, de multe ori, trebuiau să identifice cărţile de la picioare. Colţurile ascuţite ale cărţilor de joc făceau trişatul mai uşor. Cărţile cu chipurile duble şi colţuri rotunde au apărut abia în secolul al XIX-lea

7 ASTRAGÁL, astragale, s. n. 1. Unul din cele două oase mai mari ale tarsului. 2. Element decorativ de secţiune semicirculară, care separă fusul coloanei de capitel. – Din fr. atragale, lat. astragalus, explicaţii disponibile la http://dexonline.ro/definitie /astragal.

8 Au fost descoperite table de joc din aceeaşi perioadă, care indicau că populaţia juca jocuri similare celor din zilele noastre, precum table. Finalul aruncatului cu zaruri stabilea cât de mult putea fi mutată o piesă de joc pe tablă. Jocurile de noroc cu zaruri au fost foarte populare în Persia. Istoricii greci şi arheologii ne relatează o poveste despre un joc de zaruri dintre regele Artarxerxes şi mama lui Parysatis. Se spune că înainte de joc, regele a ordonat să se taie capul fratelui său Cyrus, care a încercat o lovitură de stat pentru a-i lua locul, dar a fost învins în luptăParysatis, dorind să-l răzbune pe Cyrus, i-a propus lui Artaxerxes să joace un meci amical de zaruri. Ea a

Zarurile cubice[9] datând din anul 2000 î. Hr. au fost găsite în siturile arheologice din Egipt. Principalele jocuri practicate de egipteni conţineau două zaruri şi o tablă de joc. Zarurile erau aruncate, iar piesele de joc erau mutate pe tablă în funcţie de rezultatul zarurilor. Jucătorul care îşi muta piesele pe toată tabla de joc era declarat câştigător.

Altă categorie de jocuri de noroc populare în rândul egiptenilor era „*Ghiceşte par sau impar*”[10], precum şi alte jocuri bazate pe ghicit.

Indienii au jucat jocuri de noroc încă de la începuturi, cu 4000 de ani în urmă aşa cum indică izvoarele arheologice[11]. Spre deosebire de populaţia din *Mesopotamia*, care utiliza *astragali*, indienii foloseau nucile unui copac - „*vibhitaka*”, care aveau cinci părţi plate, lucru care făcea posibil să fie folosite ca zaruri. Mai târziu, zarurile *vibhitaka* au fost înlocuite cu *astragali* şi *zaruri cubice*. În afară de zaruri, indienii se delectau foarte mult cu pariurile organizate la luptele cu animale, în special luptele cu cocoşi şi berbeci[12]. Jocurile de noroc din *China* au urmat dezvoltarea societăţii chineze. În jurul anului 1000 î. Hr. au devenit parte din cultura chineză[13]. În sec. al V-lea, jocurile pe

pierdut în mod intenţionat, pentru a-l provoca pe rege să joace pentru mize mai mari. Miza era slujitorul care l-a decapitat pe Cyrus. Mama regină a câştigat şi s-a răzbunat pe slujitor

9 A se vedea Mestrius Plutarchus, „Moralia” („Scrieri morale”), alcătuite din eseuri şi dialoguri, au ca tematică comentarii literare, estetice şi pedagogice, dezbateri cu privire la probleme religioase şi mitologice (printre altele reprezentarea lui Osiris în mitologia egipteană). Unele texte au conţinut filosofic, în care Plutarch se relevă ca adept al platonismul în opoziţie cu stoicismul şi Epicurepicureismul. „Moralia” mai cuprinde nouă cărţi întitulate „Symposiaca ton hepta sophon” („Banchetul celor şapte înţelepţi”), un text dialogat asupra învăţăturilor celor şapte legendari înţelepţi ai Greciei antice, informaţii disponibile la http://ro.wikipedia.org/wiki/Plutarh, sursă online accesată la data de 11 mai 2009, ora 21.00

10 A se vedea M. Pantea, op.cit., apud J. McMillen, „Gambling cultures: studies in history and interpretation”, Routledge, 1996, pp. 12-15.

11 Marele epic indian Mahabharata avea ca temă principală în povestirile sale faimosul meci de zaruri. Unii membri ai familiei regale care se luptau pentru tron, apelau în cele din urmă la un joc de zaruri pentru soluţionarea problemelor. Jocul nu era unul corect, zarurile erau măsluite, aşa că unul dintre concurenţi pierdea toată averea şi drepturile sale regale, inclusiv pe soţia sa.

12 În perioadă respectivă, au existat multe „case de pariuri”, unde jucătorii dependenţi puteau să se adune şi să joace ca şi cum ziua de mâine nu ar mai fi existat. Casele erau supravegheate de un funcţionar, care asigura ordinea jocurilor de noroc şi colecta de la jucători un procent din câştig, pentru rege.

13 Fiecare stradă mare din oraşele chineze avea o casă de jocuri de noroc. Forme foarte populare de jocuri de noroc erau pariurile pe lupte între animale şi întrecerile. Luptele cu cocoşi sau câini şi cursele de cai atrăgeau întotdeauna un număr mare de jucători dependenţi şi generau pariuri mari.

tablă, care combină norocul cu perspicacitatea, au devenit foarte populare. În sec. al VII-lea, chinezii transformă zarurile vestice în dominouri. Jocul *domino* includea 31 piese, reprezentând 21 numere (precizăm că unele numere se repetau). Acestea erau făcute din fildeş sau alte materiale şi de obicei, aveau puncte roşii sau negre. În sec al XII-lea, în timpul împăratului *Seun-Ho*, jocurile cu cărţile au intrat pe scenă, oferind un alt impuls, aducând un gust bogat şi divers în viaţa jocurilor de noroc din *China* acelor vremuri.

În *Grecia antică* jocurile de noroc pot fi împărţite în trei categorii[14]:

1. *jocuri simple*: necesită indicarea corectă a rezultatului[15];
2. *jocuri de noroc cu zaruri*: două tipuri - cele cu table de joc şi cele cu zaruri[16];
3. *concursuri cu oameni şi animale*: de tipul „*Lupta cu cocoşi*" care a devenit una dintre cele mai iubite forme de jocuri de noroc în jurul sec. al V-lea î. Hr.[17].

În *Imperiul Roman* se jucau jocurile preluate de la greci, de tipul: „*ghicitul*"[18], „*Cap sau Navă* ?"[19] şi jocurile cu zaruri[20]. Împăratul *Caius Caligula* şi-a transformat

14 A se vedea M. Pantea, ş.a., „Jocurile de noroc în contextul globalizării", Vol. I şi II, Editura Sitech, Craiova, 2009, pp. 18 şi urm.

15 De exemplu un jucător trebuia să ghicească numărul de obiecte mici (nuci, pietricele) deţinute de un adversar

16 Grecii jucau cu trei sau patru zaruri, după ce le agitau într-o ceaşcă specială, câştigător fiind declarat numărul cel mai mare

17 Pariurile sportive includeau şi Jocurile Olimpice, precum şi orice alte competiţii, ca: luptele, aruncarea discului şi altele

18 Un joc popular era ghicirea numărului de migdale, boabe de fasole sau alte obiecte mici ascunse în pumn

19 în loc de faimosul „Cap sau Pajură", deoarece monedele romane aveau pe o parte capul zeului Janus iar pe cealaltă parte o galeră romană. „Ianus (Ianus bifrons) a fost una dintre cele mai vechi divinităţi din mitologia romană. La origine, Ianus a fost un rege care a domnit în Latium în epoca de aur. După moarte a fost divinizat. Ca zeu protector al Romei i se atribuia un miracol care a salvat cetatea de o invazie a sabinilor: în timp ce duşmanii se pregăteau să treacă peste zidurile Capitoliului, Ianus a făcut să ţâşnească în faţa lor un şuvoi fierbinte, care i-a silit să se retragă. În amintirea acestui fapt persista la Roma obiceiul de a lăsa în timp de război porţile templului lui Ianus deschise, pentru a-i da posibilitate zeului să vină în ajutorul romanilor. În timp de pace ele se închideau. Ianus era înfăţişat cu două feţe opuse: una privea înainte, cealaltă, înapoi. Era zeul uşii, al sărbătorilor şi riturilor de trecere şi al fenomenelor de tranziţie". În acest sens: Anca Balaci, „Mic dicţionar de mitologie greacă si romană", Editura Mondero, Bucureşti, 1992 şi George Lăzărescu, Dicţionar de mitologie, Casa Editorială Odeon, Bucureşti, 1992

20 Romanii aruncau trei sau patru perechi de zaruri. Cea mai bună aruncare şi cel mai bun rezultat era şase pe toate zarurile. Soldaţii romani jucau frecvent zaruri în timpul campaniilor militare şi transportau în război table de jocuri grele şi voluminoase, alături de echipamentul militar. Noul Testament spune că soldaţii romani care-l păzeau pe Iisus răstignit pe cruce au dat cu zarurile pentru a obţine veşmintele sale.

palatul imperial într-un adevărat cazinou[21]. *Claudius* a fost un jucător de gândire şi chiar a scris o carte despre jocul cu zarurile[22]. Şi împăraţii *Nero*, *Vitellus* şi *Commodus* erau pasionaţi de zaruri. Numeroase panouri de jocuri, tabele şi zaruri au fost găsite în ruinele din timpul *Imperiului Roman*[23]. Zarurile încondeiate au fost descoperite în *Pompei*. Cutremurul care a îngropat oraşul a surprins un grup de jucători de zaruri la tablă, ei fiind găsiţi 2000 de ani mai târziu cu zarurile în pumni. Plebea romană nu putea trăi fără jocurile de noroc. Pentru a potoli această imensă nevoie, spectacole şi concursuri impresionante se desfăşurau zilnic şi uneori de câteva ori pe zi. Luptele între gladiatori, cursele cu care de luptă, luptele între animale sau cele între animale şi om[24]. Au existat încă de la aceea vreme legi, care nu erau puse în aplicare şi care reglementau jocurile de noroc. În timpul „*Saturnaliilor*"[25] care aveau loc în decembrie, toate restricţiile pentru jocurile de noroc erau suspendate. Conform legii romane, un câştigător nu putea

21 Caligula era cunoscut ca un faimos trişor şi un mare păgubos. După ce suferea o mare pierdere, ordona soldaţilor să execute persoane din rândul cetăţenilor bogaţi, pentru a le confisca averile şi continua să parieze. Caligula a fost un adevărat parior şi putea să parieze pe averi întregi

22 I-au plăcut atât de mult zarurile încât şi-a proiectat căruţa astfel încât, în timpul călătoriei, mişcarea să nu-i afecteze aruncarea zarurilor. În acest sens J. McMillen, „Gambling cultures: studies in history and interpretation", op. cit., p. 24.

23 Zarurile erau făcute din oase, argint, bronz, piatră, scoică sau fildeş

24 tot felul de evenimente sportive, ofereau în mod constant oportunităţi pentru mase de a paria şi a-şi satisface foamea de jocuri de noroc

25 Festival în onoarea zeului Saturn. Saturnalia: 25 decembrie era ziua Saturnaliei, o sărbătoare în onoarea zeului roman Saturn, zi care coincidea cu solstiţiul de iarnă. Pentru vechile civilizaţii antecreştine aceasta era ziua naşterii zeilor, când zilele începeau să se lungească, iar omul era binecuvântat prin renaşterea naturii. În calendarele romane, ziua de 25 decembrie era indicată drept ziua naşterii Soarelui, iar biserica creştină a adoptat această dată drept zi de naştere a lui Iisus Hristos spre a îmbina cultura antecreştină cu cea creştină şi spre a-i converti pe oameni la creştinism. Festivităţile de Anul Nou au originea în Babilon, apoi se transmit în Grecia şi în cele din urmă la Roma. Romanii au numit-o Saturnalia - în cinstea lui Saturn. Printre romani era o sărbătoare extrem de populară - un timp de distracţie, băutură şi orgii - care se termina cu sacrificii umane. Prima zi de Saturnalii la Roma începea la mijlocul lunii decembrie şi continua până pe 1 ianuarie. În mijlocul lui decembrie, pe data de 25 decembrie romanii au calculat că Soarele este la reflux său cel mai scăzut. Iulius Cezar, împărat al Romei păgâne, a fost cel care a instituit Festivalul de Anul Nou pe 1 ianuarie. În 46 e.n. Cezar a adoptat calendarul iulian. El a investit ziua de 1 ianuarie cu toate obiceiurile romane de Saturnalii. În acest sens: E. V. Count „4000 de ani de Crăciun", p. 28, disponibil la http://ro.wikipedia.org/wiki/Saturnalia.

pretinde legal banii câştigaţi la jocuri de noroc iar cel care pierdea nu putea fi obligat să plătească datoriile sale făcute în urma jocurilor de noroc[26].

Jocurile de noroc în diferite forme erau răspândite în civilizaţiile vest europene, iar jocurile de cărţi erau extrem de populare în *Europa* în secolul al XII-lea. În jurul anului 1360 francezii au introdus tipul de cărţi care a devenit standard în toata lumea.

Istoria jocurilor de noroc este istoria acceptării publice a diferitelor jocuri de şansă (aşa cum mai erau cunoscute jocurile de noroc). Jocurile de noroc au fost permise, încurajate şi interzise. Prima interzicere înregistrată a jocurilor de cărţi a avut loc în 1387, când *John I,* regele *Castiliei*, a interzis jocul de cărţi din cauza „*grelelor pierderi financiare ale membrilor curţii sale*".

1.1.2. SCURT ISTORIC AL JOCURILOR DE NOROC ÎN AMERICA

Europa şi *America* au cunoscut perioade alternative de încurajare şi reprimare a diferitelor feluri de jocuri de noroc. În Statele Unite, existau loterii frecvente când noua ţara lupta pentru supravieţuire şi nevoia de fonduri guvernamentale era acută. De regulă, presiunea economică pentru venituri guvernamentale mai mari a adus o toleranţă mai mare pentru jocurile de noroc, aşa cum o ilustrează practica din multe state americane, atât în trecut cât şi în prezent.

În aproape jumătate din statele care compun *S.U.A.*, pariul la cursele de cai este legal. În plus, din anul 1963, unele state, mai exact 28 au adoptat o loterie patronată de stat. În 1971, în *New York* a fost legalizat pariul la *off-track*. Cel mai recent stat adăugat celor în care jocurile sunt legalizate este statul *New Jerey*, care în 1976 a permis jocurile de noroc la *Atlantic City*. Astăzi jocurile de noroc reprezintă o afacere profitabilă. Este clar că azi jocurile de noroc fac parte integrantă din societatea americană, aproape comparabil cu situaţia de acum 100 de ani.

26 A se vedea W. N. Thompson, „Gambling in America: An Encyclopedia of History, Issues and Society", published by ABC-CLIO, 2001, p. 115.

Istoria americană a jocurilor de noroc a început cu *Las Vegas-ul*. Înainte de acesta, a exista o fâşie de teren, *Las Vegas Strip*, care a stat la baza a ceea ce urma să devină „*capitala internaţională a jocurilor de noroc*”[27]. În 1931, statul *Nevada* a legiferat şi permis jocul de noroc. *Leigh Hunt*, patronul *Seattle Post and Intelligence*, a avut ideea să construiască în deşertul de lângă actualul *Las Vegas* un hotel-oază. „*El Rancho*” a devenit proiect încă din anul 1924, însă construcţia acestuia s-a terminat în anul 1941[28]. Proiectul s-a dezvoltat după cel de al doilea război mondial, *Benjamin* „*Bugsy*” *Seigel* (un interlop al acelor vremuri) a construit „*Flamingo*” (hotel cu 105 camere), apoi au apărut: „*Desert Inn*”, „*The Last Frontier*”, „*Sahara*”, „*Sands*” şi „*Silver Slipper*”, pentru ca în anul 1955 să se inaugureze: „*Royal Nevada*” şi „*Riviera*”.

Primele cazinouri din *Statele Unite* au fost fără îndoială *tavernele timpurii din Noua Anglie*, unde jocurile de cărţi şi alte activităţi erau acceptate ca o parte normală a vieţii sociale cotidiene. După *Războiul Civil*, statele din sud au instituit loterii de stat pentru a ajuta la refacerea sumelor necesare trezoreriei de stat. Jocurile de noroc s-au dezvoltat pe frontieră, unde erau legate mai puţin de veniturile guvernamentale şi mai mult de recreere. Pe măsură ce mii de oameni migrau spre vest, multe oraşe apărute timpuriu aveau numai două industrii: *saloon*-urile şi cazinourile. Cele mai strălucitoare aspecte ale scenei jocurilor de noroc americane aveau loc pe vapoarele cu aburi, care făceau naveta pe *Mississipi* şi pe alte fluvii din vest şi din sud pentru transport şi comunicaţii. *Louisiana* devenise centrul tuturor activităţilor de jocuri de noroc din *Statele Unite* şi s-a bucurat de perioade de legalitate şi prohibiţie în funcţie de „*toanele*” politicii locale.

Acest scenariu s-a repetat similar în multe centre în curs de populare ale ţării. Pe măsură ce *Statele Unite* se dezvoltau, atitudinile „*laissez-faire*” de la frontieră făceau loc unor acţiuni pe scară largă de eliminare a jocurilor de noroc în public. În ultima parte a

27 A se vedea M.Pantea, C.O.Nestor, „Analiză şi propuneri privitoare la prevederile financiar- fiscale în domeniul jocurilor de noroc tradiţionale şi la distanţă”, publicat în Revista de studii şi cercetări juridice „Pro Patria Lex”, Vol. XIV, Nr.1(26)/2015.

28 la opt ani după moartea lui Hunt

secolului, acest fapt a împins jucătorii profesionişti şi mai departe spre vest, odată cu noii colonişti. Vestul a adăpostit multe locuri destinate iniţial distracţiei improvizate decât asigurau jocurile de noroc. Aceste instituţii au supravieţuit modernizării frontierei, şi în *New Mexico*, *Arizona*, *Colorado*, *Minesota*, *Idaho*, *Montana* şi *Nevada* unde s-au răspândit diferite forme de jocuri de noroc legale.

Deşi nu erau nici legalizate formal nici declarate ilegale, jocurile de noroc au continuat să fie obişnuite în statele din vest. În cele din urmă, după perioadele colonizării şi dezvoltării iniţiale, în vest s-au înmulţit obiecţiile împotriva jocurilor de noroc. În *Nevada*, prima lege de interzicere a jocurilor de noroc a fost adoptată în 1910. Această lege a forţat afacerile cu jocurile de noroc să devină subterane pentru o perioadă de timp, mai curând decât să le disloce. Pe măsura trecerii anilor, aceste stabilimente dosnice deveneau tot mai vizibile.

Era modernă a jocurilor de noroc de cazinou (*gambling* sau *gaming*, cum sunt cunoscute astăzi)[29] a început în 1931, când *Legislatura Statului* a adoptat proiectul de lege pentru legalizarea jocurilor de noroc în *Nevada*. Acest proiect a avut la bază dubla dorinţă de a legaliza o activitate care deja se răspândise (eliminând astfel aspectele nedorite ale corupţiei politice) şi de a crea un venit suplimentar al statului şi al districtelor pe perioada *Depresiunii.* Derularea jocurilor de noroc în *Nevada* nu s-a schimbat semnificativ prin legalizarea activităţii. De fapt, aceasta era descrisă în multe cercuri ca un experiment destinat nereuşitei. Între 1931 şi 1937 a existat o perioadă de funcţionare fără a ieşi în evidenţă a multor cazinouri, accentul cazând pe comerţul local. În 1935 şi 1937 au avut loc două schimbări semnificative. În 1953, *Pappy Smith* şi fiul său, *Harold Smith*, au deschis *Harolds Club la Reno*, cu o investiţie de 500 dolari. În 1937, *Bill Harrah* şi-a deschis primul său *Bingo Club*.

29 Cuvântul modern gambling îşi are rădăcinile în cuvântul anglo-saxon gamnian, care înseamnă a face sport sau a juca. Termenul gaming este o modificare a cuvântului gambling dar şi o încercare deliberată de a diferenţia jocurile legalizate de noroc de predecesoarele ilegale ale acestora. Cuvântul gaming vizează mai mult latura de sport şi minimizează aspectele emoţionale negative ale riscului excesiv asociat uneori cu jocurile de noroc (gambling).

Industria modernă a cazinourilor din *Nevada* este o afacere care are impact asupra fiecărui aspect al vieţii de acolo. Este principalul grup de angajatori din stat, iar diferite studii economice au estimat ca între 50 şi 60% din forţa de muncă din *Nevada* este angajată direct sau indirect în această industrie. Industria din *Nevada* este caracterizată de o varietate a mărimii operaţiunilor, mergând de la mici localuri cu maşini automate până la masivele cazinouri de dimensiunile unui teren de fotbal de la *Reno* şi *Las Vegas*. În plus, industria este dispersată în întreg statul.

Industria cazinourilor din *New Jersey* este constituită dintr-un grup foarte omO.G.en de 12 hoteluri-cazinou extrem de mari, similare ca mărime şi metode de operare. Industria este de asemenea concentrată geografic în *Atlantic City*. Toate cazinourile sunt operate de corporaţii deţinute de stat. Aceste locaţii din *New Jersey* sunt virtual identice ca natură, autorităţile competente ale statului *New Jersey* impunând cerinţe minime specifice în ceea ce priveşte mărimea cazinoului şi numărul de camere. Industria cazinourilor este extrem de concentrată, cu 10 din cele 12 locaţii aflându-se la ocean; numai unităţile „*Trump's*" sunt situate în *Districtul marina*. Distribuţia geografică constă în mai puţin de două mile între cele mai îndepărtate cazinouri şi mai puţin de cinci mile în total. Deoarece cazinourile din *New Jersey* funcţionează aşa de aproape din punct de vedere geografic, există doar mici diferenţe sesizate doar de consumator.

Istoria finanţării cazinourilor în *Nevada* a fost strâns legată de percepţia publică a legalităţii şi implicării *crimei organizate* în industria cazinourilor. Primele investiţii de capital pentru multe din cazinourile din *Nevada* au fost asigurate de familii, persoane fizice sau mici grupuri de investitori. Aceşti investitori au inclus persoane din *Reno* precum familia *Smith* şi *Bill Harrah*. În cazul sudului *Nevadei*, persoanele care şi-au obţinut averea prin metode neuzuale sau neconvenţionale[30] au furnizat capitalul iniţial. Finanţarea timpurie a cazinourilor era integral capital de risc. Fondurile erau greu de

30 precum jocurile de noroc ilegale sau comerţul ilicit

obţinut, iar lipsa unor sume substanţiale a făcut ca expansiunea rapidă a facilităţilor să fie foarte dificilă.

În anii 1950, imaginea negativă a jocurilor de noroc în *Nevada*, în special în sud, au descurajat investitorii tradiţionali. Totuşi, înalta rentabilitate a cazinourilor nu a scăpat observaţiei finanţatorilor cunoscători. O astfel de persoană a fost *Jimmy Hoffa* care avea un interes în activitatea de cazinou şi s-a orientat încet şi consistent spre promovarea acordării de împrumuturi pe termen lung cazinourilor din *Nevada* din fondurile de pensii *Teamsters*. În perioada 1962 - 1977, investiţiile fondurilor de pensii *Teamster Central Fund* şi *West Pension Fund* în cazinouri au crescut de la 5,5 mil. dolari la 240 mil dolari. Aceasta reprezenta o creştere de la 3% din totalul portofoliului de investiţii în 1962 la 24% din portofoliu în 1977.

În această perioadă, câteva bănci cu sediul în *Nevada* şi-au extins implicarea în finanţarea industriei cazinourilor. *Valley Bank of Nevada* a jucat un rol important în dezvoltarea financiară a *Las Vegas Strip* sub conducerea directorului acesteia, *Perry Thomas*. Însă, acordarea de împrumuturi de către băncile din *Nevada* era constrânsă de reglementările *Controlorului Monetar*, care interziceau împrumuturi mai mari de 10% din capitalul băncii unui singur beneficiar. Astfel, împrumutul necesar cazinourilor din *Nevada* pentru extinderea capitalului nu putea fi acordat în întregime de băncile relativ mici din *Nevada*. S-au utilizat câteva mecanisme inovatoare, constituindu-se consorţii de bănci din multe state pentru a acorda împrumuturi cazinourilor, băncile din *Nevada* preluând rolul conducător în aceste operaţiuni.

O alta dezvoltare semnificativă în domeniul finanţării cazinourilor a avut loc în primii ani ai decadei 1970 prin adoptarea pe scară largă a *leasingului de echipament* (în special pentru maşini automate – binecunoscutele *slotmachine*) ca metodă de achiziţie de capital pentru cazinouri. Acest segment al finanţării cazinourilor continuă să fie puternic chiar şi azi, sume importante de leasing fiind realizate atât de societăţi terţe părţi cât şi de societăţi înrudite cu producătorul.

Vânzările iniţiale de acţiuni de către societăţile care deţineau şi exploatau cazinouri au avut numai un succes moderat. *Harrah's Hotels and Casinos* a făcut una din primele oferte publice de vânzare de acţiuni făcute de un cazinou în 1973, însă industriei îi lipsea statura şi reputaţia de rentabilitate necesare pentru a crea o recepţie foarte activă şi favorabilă pe piaţa de capital.

Au avut loc trei evenimente financiare semnificative care pot prezenta unele promisiuni pentru viitor. Primul a fost emiterea primelor titluri ipotecare de către *Golden Nugget Inc.*, societatea mama a *Golden Nugget Casino* în *Las Vegas* şi *Atlantic City*. Deşi oferite la un preţ de 9%, nemaiauzit la acel moment, titlurile au fost bine acceptate de piaţă şi, în lumina ratelor de piaţă ale dobânzii pe parcursul a câtorva ani trecuţi, s-a dovedit a fi o sursă foarte ieftină pentru extinderea capitalului cazinoului.

Al doilea eveniment a fost finanţarea unui cazinou major de către mai multe instituţii tradiţionale de investiţii. Prima dintre acestea a fost investiţia făcută de statul *Nevada* prin *Sistemul Public de Pensii al Salariaţilor* în ipotecarea pe termen lung a *Riviera Hotel and Casino* din *Las Vegas*. Un alt aranjament de finanţare a fost încheiat între *Aetna Life and Casualty* şi *Caesars Place* pentru un angajament de ipotecare pe termen lung asupra proprietăţii sale din *Las Vegas* în sumă de 40 de mil. dolari. Acest eveniment a marcat prima dată când o societate de asigurări de viaţă a făcut o investiţie într-un cazinou din *Nevada*. Problemele de exploatare de la *Riviera*, precum şi dificultăţile de autorizare ale firmei *Caesars* în *New Jersey*, au creat o aură de incertitudine cu privire la aceste investiţii, şi din acel moment optimismul iniţial privind utilizarea finanţării instituţionale pentru alte proiecte majore de cazinouri în *Nevada* a devenit cumva micşorat.

Al treilea eveniment semnificativ în domeniul finanţării a fost utilizarea tot mai răspândită a finanţării prin emiterea de acţiuni negociate public ca sursă de finanţare pentru cazinouri. Acest mecanism a fost utilizat extensiv pentru dezvoltarea proprietăţilor din *Atlantic City*. După o perioadă de mare entuziasm pentru acţiunile

industriei cazinourilor pe piaţă ca urmare a legalizării jocurilor de noroc de cazinou în *Atlantic City*, în ultimul timp a fost evidentă o tendinţă spre conservatorism şi s-au făcut numai câteva emisiuni de acţiuni de cazinou. Oferte recente mai mici de acţiuni de cazinou au fost efectiv respinse de piaţă.

1.2. JOCURILE DE NOROC LA DISTANŢĂ (ONLINE)

1.2.1. GLOBALIZAREA ÎN DOMENIUL JOCURILOR DE NOROC

Jocurile de noroc la distanţă sau *online* (aşa cum mai sunt cunoscute) au apărut în 1996, odată primul joc de acest tip lansat în *Finlanda*. Ascensiunea jocurilor de noroc la distanţă a fost confirmată de estimările din 2003, care arătau că: „*piaţa comercială a jocurilor de noroc online din cele 25 de state membre ale U.E. a generat venituri brute de 51,5 miliarde euro*" – sumă care reprezenta câştigul operatorilor – G.G.R. (diferenţa dintre taxa de participare încasată şi premiile acordate). „*Jocurile de noroc prin intermediul Internet-ului, al telefoanelor mobile sau al televiziunii interactive reprezentau în 2004, aproximativ 5% din piaţa totală a jocurilor de noroc din U.E., ceea ce însemna, venituri brute cuprinse între 2 şi 3 miliarde euro*". Se estima că piaţa europeană a jocurilor de noroc *online* va prezenta un ritm de creştere anual cuprins între minimum 8,4% (în *Austria* şi *Ungaria*) şi maximum 17,6% (în *Italia*)[31]. Piaţa jocurilor de noroc *online* a fost, înainte de intrarea în criza mondială, segmentul care avea creşterea cea mai rapidă a pieţei globale a jocurilor de noroc, cu venituri anuale de peste *6,16 bilioane euro* în 2008[32]. Din anul 2011, jocurile de noroc *online* sunt oferite pe larg şi utilizate în U.E., iar semnificaţia economică a sectorului este în creştere.

31 „Global Entertainment and Media Outlook: 2008-2012", p. 623. Creşterea este calculată drept creştere cumulată a veniturilor anuale din jocurile de noroc.

32 Există date disponibile limitate pentru jocurile de noroc online. Aceste cifre furnizate de H2 Gambling Capital sunt estimări bazate în primul rând pe informaţiile publice furnizate de factorii de reglementare, monopoluri şi companii. Ghidurile şi datele suplimentare au fost furnizate pe bază de confidenţialitate (cifre 2008). H2 Gambling Capital a evaluat şi statele membre deservite de operatori unde nu sunt

Oferta *online* este segmentul cu creşterea cea mai rapidă a pieţei jocurilor de noroc, reprezentând 7,5% din profiturile anuale ale pieţei internaţionale a jocurilor de noroc în 2008 şi se aşteaptă să se dubleze ca mărime până în 2013. Canalele de transmisie pentru serviciile de jocuri de noroc *online* sunt: Internet-ul, aplicaţiile pentru telefoanele inteligente şi I.P.T.V.[33].

Reglementarea legislativă a jocurilor de noroc, în principiu este monopol de stat şi diferă semnificativ între statele membre U.E. Astfel există state membre care nu permit organizarea acestora, şi state care au reglementat şi licenţiat operatori de astfel de jocuri. Multe dintre statele membre, printre care şi România, au revizuit recent legislaţia aferentă sectorului de jocuri de noroc sau sunt în curs de face acest lucru având în vedere creşterea serviciilor de jocuri *online*. Statele membre U.E. au fost „*obligate*" să-şi adapteze normele legale şi să emită reglementări noi care să permită exploatarea în condiţii sigure a acestui tip de joc. Specificitatea jocurilor de noroc *online* constă în elementul transfrontalier care permite operatorilor de jocuri să ofere servicii de divertisment jucătorilor din alte state decât cel în care există *server*-ul principal de joc. Prin urmare, jucători nu cunosc în ce locaţie este instalat şi funcţionează operatorul de jocuri.

Riscul ca operatorii de jocuri *online* să nu poată verifica identitatea reală a jucătorilor deoarece pot fi utilizate card-uri de credit şi de alte persoane nu numai de către titularii de drept ai acestora. Acest fapt permite încălcarea regulilor generale care dispun ca numai persoanele majore să participe la jocuri de noroc, dar şi posibilitatea utilizării frauduloase a cardurilor bancare furate de la proprietarii de drept.

---

disponibile informaţii primare. Pentru informaţii mai detaliate despre aceste cifre a se vedea http://ec.europa.eu/internal_market/services/gambling_en.htm, citat în „Cartea verde privind jocurile de noroc online pe Piaţa internă", p.8, în acest sens a se vedea http://ec.europa.eu/internal_market/consultations /docs/2011/online_gambling/com2011 _128_ro.pdf, sursă online accesată la data de 28.10.2011, ora 1300.

33 Internet Protocol Television.

O platformă care oferă jocuri de noroc *online*, poate fi creată, oarecum uşor, fapt care permite fraude importante, prin apariţia pe piaţă, încasarea unor sume de bani de la jucători, într-un timp scurt, urmată de dispariţia bruscă a site-ului de joc.

Protecţia minorilor reprezintă o provocare pentru operatori de jocuri de noroc *online,* deoarece este greu să verifice dacă jucătorii înscrişi pe platformă sunt majori ori dacă se află sub influenţa băuturilor alcoolice sau a substanţelor phihotrope. În plus, în lipsa unui controlul adecvat şi a inexistenţei constrângerilor de ordin social (accesul la joc este, facil, individual de pe diverse dispozitive personale etc.) jocurile de acest tip creează o problemă socială (posibilitatea de adicţie fiind mare).

Provocările ivite de coexistenţa modelelor legislative diferite în statele membre sunt confirmate de hotărârile preliminare în număr semnificativ din această sferă precum şi de dezvoltarea unor pieţe *online* importante aşa-zise „gri”[34] şi ilegale în statele membre U.E. Aplicarea regulilor naţionale se confruntă cu multe provocări, care ridică problema unei posibile nevoi de cooperare administrativă consolidată între autorităţile naţionale competente, sau pentru alte tipuri de acţiuni. De asemenea, din cele 14.823 de *site*-uri de jocuri de noroc active din Europa, mai mult de 85% funcţionau fără vreo licenţă[35]. Aceasta piaţă transfrontaliera neautorizată rămâne accesibilă consumatorilor, fie datorită toleranţei *de facto*, fie lipsei de aplicare efectivă şi se adaugă la ofertele naţionale legale care sunt disponibile consumatorilor în funcţie de situaţia legală care prevalează în statele membre unde sunt localizaţi.

34 Noţiunea de piaţă „gri” este des utilizată pentru a descrie situaţia faptică sau legală în contextul legislaţiei europene (de ex., importurile paralele de mărfuri) şi este utilizată pentru a descrie pieţele care au în operatori licenţiaţi în mod corespunzător în unul sau mai multe state membre U.E. şi care furnizează servicii de jocuri de noroc online în alte state membre fără să fi obţinut o autorizaţie să facă acest lucru conform legislaţiei naţionale corespondente. În contrast, noţiunea de „piaţă ilegală” sau „piaţă neagră” descrie piaţa pe care operatori fără licenţă căută să furnizeze servicii de jocuri de noroc online.

35 „Criminalitatea informatică în Jocurile de noroc Online”, Carte verde de CERT-LEXSI - Laborator de Expertiză în Securitatea Informatică, iulie 2006, disponibil la http://www.lexsi.com/telecharger/gambling_ cybercrime2006.pdf., sursă online accesată la data de 29.10.2011, ora 1000.

1.2.2. APARIŢIA ŞI EVOLUŢIA JOCURILOR DE NOROC LA DISTANŢĂ ÎN ROMÂNIA

Printre ţările membre U.E. care şi-au modificat legislaţia în domeniul jocurilor de noroc sa aflat şi România, care în luna decembrie 2010, prin legea de abilitare a *O.U.G. 77/2009 privind organizarea şi exploatarea jocurilor de noroc*, respectiv *Legea nr. 246/2010*[36] a introdus termenul de online pentru diferite tipuri de jocuri.

Prin acele modificări legislative se permite organizarea de activităţi loto online[37], şi respectiv activităţi de pariuri mutuale[38]. Cu alte cuvinte legislaţia românească permitea exploatarea jocurilor de noroc *online*, activitate care până în luna decembrie 2010 era interzisă expres de legislaţie. Odată cu apariţia legii de promulgare a O.U.G. 77/2009[39] sa dezincriminat *organizarea de jocuri online*[40]. Această importantă modificare legislativă a fost urmată de reajustarea normelor de punere în aplicare, realizată prin completarea şi modificarea *H.G. 870/2009 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr. 77/2009 privind organizarea şi exploatarea jocurilor de noroc*, aprobată de guvern în luna august 2011, ocazie cu care au fost inserate principalele jocuri care pot fi aprobate *online*, precum şi condiţiile ce trebuiesc îndeplinite de agenţii economici pentru a obţine licenţa şi autorizaţia de organizare şi desfăşurare a acestor tipuri moderne de joc. Aceste modificări legislative au fost generate de nevoia statului de a încasa mai mulţi bani la bugetul consolidat, permiţând organizarea şi desfăşurarea de jocuri de noroc *online*, activitate care oricum se desfăşura pe teritoriul naţional, existând un număr foarte mare de jucători care plăteau sume importante de bani organizatorilor de joc pe internet, care

36 pentru aprobarea Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr. 77/2009 privind organizarea şi exploatarea jocurilor de noroc

37 organizate prin intermediul sistemelor de comunicaţii de tip internet, sisteme de telefonie fixă sau mobilă

38 de asemenea organizate prin intermediul sistemelor de comunicaţii de tip internet, sisteme de telefonie fixă sau mobilă

39 Legea nr. 246 din 14 decembrie 2010 pentru aprobarea Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr. 77/2009 privind organizarea şi exploatarea jocurilor de noroc, publicată în M. Of. al României, Partea I, nr. 854 din 21 decembrie 2010.

40 sisteme de telefonie fixă sau mobilă

deţineau servere în afara ţării noastre. Din păcate până în anul 2015, aceste reglementări nu au permis licenţierea şi autorizarea niciunui operator de jocuri de noroc online.

Odată cu modificările amintite se permite, ca instrumentele de plată de tipul cardurilor bancare de credit sau de debit, să poată fi folosite la jocurile *online*, cu condiţia ca operaţiunile în sau din contul jucătorului să se facă prin intermediul unui cont bancar, deschis la o bancă românească (de pe teritoriul naţional sau dintr-un stat U.E.) şi să respecte şi alte condiţii[41].

Concluzie

Prin prezentarea succintă a apariţiei şi evoluţiei jocurilor de noroc tradiţionale, încercăm să subliniem importanţa acestora din punct de vedere social, economic şi ca formă de distracţie – aşa cum au fost iniţial concepute. Răspândirea geografică a jocurilor de noroc din antichitate până în prezent, modul în care au fost percepute de societate, interesele clasei politice – au existat perioade în care jocurile de noroc au fost interzise fapt ce a generat o piaţă neagră, care gestiona sume colosale de bani nefiscalizaţi, au făcut ca această adevărată industrie să fie oarecum contestată.

Globalizarea şi digitalizarea sunt cei doi factori importanţi care au marcat şi industria divertismentului care include şi ramura jocuri de noroc. Apariţia Internetului şi migrarea din piaţa serviciilor *landbased* în *online*, alături de multitudinea de posibilităţi de conectare (calculatoare personale, tablete, telefoane mobile) a făcut ca o importantă parte dintre clienţii tradiţionali să se mute la jocurile organizate la distanţă.

41 De asemenea solicitantul de licenţă şi autorizaţie al cărui acţionar ori asociat majoritar sau cel care are dreptul numirii majorităţii organelor de conducere ale operatorului economic trebuia să fie o societate organizatoare de jocuri de noroc online autorizată în state nemembre U.E., şi avea obligaţia să prezinte Comisiei, la momentul primei autorizări, informaţii privind conturile deschise de jucătorii de cetăţenie română, înregistraţi pe platformele de joc utilizate în afara României. Organizatorii de jocuri de noroc online erau obligaţi să informeze Comisia cu privire la mutarea mijloacelor de joc pentru care deţineau autorizaţie de exploatare cu cel puţin 5 zile lucrătoare înainte de realizarea operaţiunii. Informarea trebuia să cuprindă adresa noii locaţii şi datele de identificare a mijloacelor de joc care făceau obiectul mutării.

CAPITOLUL II

INSTITUŢII SPECIALIZATE ÎN DOMENIUL JOCURILOR DE NOROC

2.1. STATELE MEMBRE U.E. CARE PERMIT ORGANIZAREA DE JOCURI DE NOROC

2.1.1. OFICIIILE NAŢIONALE PENTRU JOCURI DE NOROC DIN U.E.

2.1.1.1. ALDERNEY

Insulele British Channel. Insulele Canalului Britanic sunt dependenţe ale Coroanei care se auto guvernează, dar ele nu fac parte din Regatul Unit şi, totodată, nu fac parte nici din Uniunea Europeană. *Insulele Canalului* sunt recunoscute ca fiind unul dintre cele mai importante centre financiare *offshore* din lume şi care s-au stabilit în ultimii ani ca şi centre de comerţ electronic de excelenţă. *Alderney*, a treia cea mai mare dintre Insulele Canalului şi una dintre Insulele care fac parte din *Bailik of Guernsey*, se află la aproximativ 8 mile de *Franţa* şi la 60 mile de *Marea Britanie*. Are propriul guvern, legiuitor şi legile ale companiei, şi operează cu aceleaşi legi moderne bancare, de asigurare şi de investiţii ca şi *Guernsey*.

Comisia pentru Servicii Financiare din Guernsey este un organ statutar responsabil de asigurarea că industria financiară din *Guernsey* şi *Alderney* este bine reglementată. *Alderney* se supune prevederilor legilor fiscale din *Guernsey*.

Comisia de Control Jocuri de Noroc Alderney (A.G.C.C.) a fost înfiinţată în luna mai anul 2000. Comisia, formată din preşedinte şi trei membri, este independentă şi non-politică, şi reglementează *e-gambling*-ul în numele *Statului Alderney*. Comisia

garantează că abordarea sa de reglementare şi de supraveghere îndeplineşte cele mai înalte standarde internaţionale. Mai multe detalii despre rolul şi responsabilităţile A.G.C.C., procesul de aplicare pentru obţinerea unei licenţe, împreună cu informaţii referitoare la licenţe şi la protecţia jucătorului, sunt disponibile pe o pagină de Internet dedicată[42].

Licenţele din *Alderney* permit prin lege a se folosi de avantajul facilităţilor moderne de *hosting* şi a reţelelor de telecomunicaţii fiabile atât cu *Alderney*, cât şi cu *Guernsey*. Pentru legăturile de reţea internaţionale, reţeaua de telecomunicaţii din *Alderney* şi *Guernsey* oferă legături solide, de mare încredere şi de mare capacitate cu *Marea Britanie, Europa, S.U.A.* şi *Asia*.

2.1.1.2. BULGARIA

Comisia de Stat pentru Jocuri de Noroc, este autoritatea care gestionează problematica jocurilor de noroc. Supravegherea statului asupra jocurilor de noroc este exercitată de către *Comisia de Stat pentru Jocurile de Noroc* împreună cu *Ministerul Finanţelor*.

Comisia este o persoană juridică finanţată public, cu sediul social la *Sofia*. Funcţionarea Comisiei este realizată de o conducere specializată, iar structura şi regimul de lucru sunt stabilite prin norme de organizare adoptate de *Consiliul de Miniştri*. Funcţionarea Comisiei este finanţată din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Finanţelor.

2.1.1.3. DANEMARCA

Autoritatea Daneză de Jocuri de Noroc este o autoritate executivă subordonată Ministerului Fiscal (*Ministerul Finanţelor*). *Autoritatea Daneză de Jocuri de Noroc* este responsabilă de asigurarea unei pieţe de jocuri de noroc bine reglementate în *Danemarca*, unde jucătorii sunt protejaţi împotriva jocurilor de noroc neloiale şi ilegale.

42 A se vedea în acest sens http://www.gref.net/about-grefexecutive-board/members/, sursă online accesată la 11 februarie 2018, ora 10.00

Autoritatea Daneză pentru Jocuri de Noroc este responsabilă cu administrarea legislaţiei jocurilor de noroc, incluzând loteriile, pariurile, cazinourile online, aparatele de joc, turneele publice de poker şi cazinouri. Sarcinile cheie ale Autorităţii includ eliberarea de licenţe pentru jocuri de noroc, supravegherea operatorilor de jocuri de noroc, precum şi monitorizarea industriei jocurilor de noroc. Alte sarcini importante includ cooperarea internaţională, asigurarea de jocuri de noroc responsabile şi a serviciilor de consultanţă. În anul 2017, personalul Autorităţii a fost compus din 76 de angajaţi cu normă întreagă.

2.1.1.4. MAREA BRITANIE

Comisia de Supraveghere a Jocurilor de Noroc (S.G.C.) a fost înfiinţată în anul 1962. Legea de supraveghere a jocurilor de noroc din 2010 a decis ca, *Comisia de Supraveghere a jocurilor de noroc* să fie ca un *Consiliu statutar independent*, stabilindu-se prin lege statutul său, constituirea şi obiectivele de reglementare. Alte acte normative care reglementează domeniul sunt:

- *Legea jocurilor de noroc din 2005*, care dă autoritatea de a reglementa jocuri de noroc comerciale în Marea Britanie, în parteneriat cu autorităţile de licenţiere;
- *Legea jocurilor de noroc din 2014* (de licenţiere şi publicitate) care instituie obligativitatea pentru operatorii care exploatează jocuri de noroc în Marea Britanie să obţină o licenţă de funcţionare de la Comisia de jocuri de noroc
- *Legea Loteriei Naţionale din 1993* care stabileşte cadrul în care funcţionează Loteria Naţională.

În plus faţă de licenţierea şi reglementarea operaţiunilor de jocuri de noroc *landbased*[43], Comisia reglementează şi toate activităţile de jocuri de noroc online, care au crescut într-un mod semnificativ în ultimii ani. Obiectivele normative ale *Comisiei de Supraveghere a jocurilor de noroc* se bazează pe trei principii fundamentale. Acestea sunt:

43 cazino, aparate de joc şi amuzament, săli de pariuri şi loterii

1. asigurarea faptului că jocurile de noroc se desfăşoară într-un mod echitabil şi deschis;
2. protejarea minorilor şi a altor persoane vulnerabile de a fi vătămate sau exploatate de jocurile de noroc;
3. prevenirea jocurilor de noroc de a fi o sursă de crimă sau tulburare, asociată cu infracţiuni sau tulburări, sau folosită pentru a sprijini crima.

În cazul în care aceste principii cheie nu sunt compromise, asigurându-se că jocurile de noroc promovate de operatorii din U.K. se pot desfăşura în mod eficient şi competitiv în întreaga lume, facilitând concurenţa şi furnizarea de produse şi servicii moderne. Cele trei principii de bază sunt susţinute de controlul riguros al operatorilor în etapa de aplicare, un sistem aprofundat de examinare pentru obţinerea licenţelor şi o procedură de sugestii, reclamaţii şi întrebări, care este concepută pentru a identifica tiparele care ar putea ridica probleme.

Comisia este organism public independent în subordinea *Departamentului pentru Cultură, Mass-media şi Sport*. Are aproximativ 300 de angajaţi, majoritatea lucrând în *Birmingham*, şi 40 de angajaţi pe teritoriul *Angliei*, *Scoţiei* şi în *Ţara Galilor*.

2.1.1.5. MALTA

M.G.A. este organul de reglementare responsabil pentru conducerea şi supravegherea tuturor activităţilor de gaming din şi în Malta. Regimul de gaming al Maltei se bazează pe furnizarea echitabilă, responsabilă, şi sigură a serviciilor de jocuri de noroc şi urmăreşte să se asigure că cei trei piloni principali ai jocurilor de noroc, şi anume: (i) corectitudinea jocurilor,

(ii) protecţia minorilor şi a persoanelor vulnerabile

(III) prevenirea crimelor, fraudelor şi spălării de bani,

Funcţiile cheie ale autorităţii includ: reglementarea jocurilor de noroc, emiterea de licenţe şi solicitarea corespunzătoarea a licenţelor, supervizarea licenţelor şi supravegherea operaţiunilor de gaming, sprijinirea şi investigarea plângerilor jucătorilor,

consilierea Guvernului cu privire la noile evoluţii şi riscuri din acest sector şi propuneri legislative pentru modificări în cadrul sectorului de jocuri.

2.1.1.6. POLONIA

Statul deţine monopolul asupra activităţii în domeniul jocurilor, loteriilor *cash*, bingo televizat, aparate de joc, organizate în sălile cu maşini şi aparate de joc şi jocuri online, cu excepţia loteriilor de pariere şi a activităţilor de promovare. Organizarea jocurilor în cadrul monopolului de stat este supusă aprobării regulilor de joc de către Ministerul Dezvoltării şi Finanţelor Publice.

Licenţe şi permise. O licenţă de exploatare pentru cazinouri se acordă de către *Ministerul Dezvoltării şi Finanţelor Publice*, care este responsabil pentru acordarea de permise pentru sălile de joc de tip Bingo şi pariuri.

Activitatea în domeniul jocurilor de tip slot machine (cu cilindru), jocurilor de cărţi, jocurilor cu zaruri şi jocurilor de tip slot machines se desfăşoară sub licenţa de exploatare a cazinoului. Jocurile pe aparatele de joc de tip slot machines pot fi organizate în săli de jocuri de slot machines de către entitatea care desfăşoară activitatea care constituie monopol de stat.

Activitatea în domeniul jocurilor de tip bingo *cash* se desfăşoară în conformitate cu permisiunea de operare a sălilor de bingo. Activitatea în domeniul pariurilor se desfăşoară pe baza permisiunii de exploatare a pariurilor. Activitatea în domeniul jocurilor de noroc, va fi efectuată numai sub forma unei societăţi pe acţiuni sau o societate cu răspundere limitată cu sediul social pe teritoriul Republici Polonia sau din altă ţară membră U.E. sau E.F.T.A., cu condiţia să se înfiinţeze o reprezentanta în Polonia.

Loteriile tombolă, bingo tombolă şi loterii de promovare pot fi organizate de persoane fizice, persoane juridice şi entităţi fără personalitate juridică în conformitate cu autorizarea acordată. Permisiunea de a organiza jocuri loto, *loterii audio-tel*, bingo tombolă sau loterii de promovare, care vor fi organizate în jurisdicţia teritorială a unui

Director al Camerei Administraţiei Fiscale, se acordă de către *Directorul fiscal al Camerei de Administrare* în jurisdicţia teritorială in care aceste jocuri sunt organizate şi operate.

Lista neagră pentru jocurile de noroc. Ministerul Dezvoltării şi Finanţelor Publice va gestiona registrul de domeniu pentru oferirea jocurilor de noroc ilegale. Registrul este deschis tuturor celor care au dreptul de a accesa datele cuprinse în registru. Registrul este gestionat într-un sistem ICT, permiţând transferul automat de informaţii către sistemele ITC ale întreprinderilor de telecomunicaţii şi furnizorii de servicii plătite.

2.1.1.6. ITALIA

Agenţia vamală şi de monopol – înfiinţată prin *Decretul legislativ nr. 300 din 30 iulie 1999* este una dintre cele trei agenţii fiscale care desfăşoară activităţi tehnice şi operaţionale anterior legate de *Ministerul Finanţelor*. Este o entitate publică cu statut juridic şi o autonomie vasta de reglementare, administrativă, patrimonială, organizaţională, contabilă şi financiară. De la 1 decembrie 2012 în conformitate cu Decretul nr. 95 din 6 iulie 2012 (transformată în Legea nr. 135 din 7 august 2012), *Agenţia Vamală* a încorporat *Administraţia Autonomă a Monopolurilor de Stat*, schimbându-şi numele în *Agenţia Vamală şi de Monopol*. În aprilie 2018, *Ministerul Economiei şi Finanţelor* a dat undă verde pentru a întreprinde o restructurare radicală a organizaţiei, funcţiilor şi misiunii agenţiei, asigurând în acelaşi timp eliminarea diviziilor funcţionale intre zonele vamale şi de monopol.

2.2. OFICIUL NAŢIONAL PENTRU JOCURI DE NOROC DIN ROMÂNIA

2.2.1. NECESITATEA APARIŢIEI UNEI INSTITUŢII SPECIALIZATE

2.2.1.1. De la „Comisia de autorizare” la „Comitetul de Supraveghere al O.N.J.N.”

Până la apariţia Oficiului Naţional pentru Jocuri de Noroc, autorizarea acestora se făcea de către o Comisie din cadrul Ministerului Finanţelor Publice, iar controlul de către Garda Financiară şi Poliţia Economică.

2.2.1.2. Comisia de autorizare

Vechile reglementări: *O.U.G. 69/1998 privind regimul de autorizare a activităţilor din domeniul jocurilor de noroc*[44] şi normele de aplicare materializate în *H.G. 251/1999 privind condiţiile de autorizare, organizare şi exploatare a jocurilor de noroc*[45], stabileau modalitatea de autorizare[46]. În ceea ce priveşte activitatea de control normele anterioare prevedeau: „ ... *Constatarea, controlul, sancţionarea, urmărirea, executarea silită a sumelor stabilite conform prezentei hotărâri se efectuează, potrivit reglementărilor legale în materie, de către organele de control ale Ministerului Finanţelor şi ale Ministerului de Interne*”[47].

2.2.1.3. Apariţia O.N.J.N.

De asemenea *O.U.G. 77/2009* a prelungit acest nefiresc, respectiv faptul că autorizarea o făcea o autoritate, iar controlul o alta, fapt care a generat pierderi la bugetul statului, inconsecvenţă şi incompetenţă. Având în vedere modelul european de gestionare a problematicii jocurilor de noroc prin intermediul unei instituţii specializate,

44 Publicată în M. Of. al României, Partea I, nr. 515 din 30 decembrie 1998

45 Publicată în M. Of. al României, Partea I, nr. 171 din 22 aprilie 1999

46 „Autorizarea jocurilor de noroc se realizează prin intermediul Comisiei de autorizare a jocurilor de noroc, comisie interdepartamentală, ..., care îşi desfăşoară activitatea în sediul Ministerului Finanţelor ... iar activitatea curentă a comisiei se realizează prin intermediul direcţiei de specialitate din cadrul Ministerului Finanţelor. Scopul principal al comisiei este de a asigura o desfăşurare normală şi sub un control strict a jocurilor de noroc în România. Principiul fundamental al activităţii comisiei este îmbinarea intereselor celor trei părţi implicate: jucător, agent economic organizator de jocuri de noroc şi stat”

47 Obiecţiunile, contestaţiile şi plângerile formulate la actele de control se soluţionau conform dispoziţiilor legale de la aceea vreme, privind soluţionarea obiecţiunilor, contestaţiilor şi plângerilor asupra sumelor constatate şi aplicate prin actele de control ale organelor Ministerului Finanţelor. Comisarii Gărzii Financiare, inspectorii Direcţiei generale a controlului financiar de stat din cadrul Ministerului Finanţelor, inspectorii organelor teritoriale locale şi ofiţerii din Ministerul de Interne au drept de control asupra evidenţei financiar-contabile, modului de funcţionare a jocurilor, de admitere a jucătorilor în incintă, precum şi asupra altor aspecte legate de modul de desfăşurare a activităţii privind jocurile de noroc, stabilite prin prezenta hotărâre. Accesul organelor de control în incinta cazinourilor şi a sălilor de joc de noroc este permis în orice moment şi se face pe baza legitimaţiei de serviciu sau a unui act emis în acest scop

pe „*firmamentul*” instituţiilor româneşti şi a făcut apariţia Oficiul Naţional pentru Jocuri de Noroc, aceasta preluând în întregime activitatea de autorizare, monitorizare şi control. Actul de naştere al instituţiei este *O.U.G. 20/2013 privind înfiinţarea, organizarea şi funcţionarea Oficiului Naţional pentru Jocuri de Noroc şi pentru modificarea şi completarea Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr. 77/2009 privind organizarea şi exploatarea jocurilor de noroc*, unde se prevede că: „*Oficiul acordă dreptul de organizare şi funcţionare, monitorizează, supraveghează şi controlează activităţile din domeniul jocurilor de noroc*”. Personalul din aparatul propriu al Ministerului Finanţelor Publice cu atribuţii în domeniul jocurilor de noroc, format din funcţionari publici, s-a preluat prin transfer la Oficiu, cu data de 15 aprilie 2013.

2.2.1.4. Comitetul de supraveghere

Activitatea Oficiului este supervizată de principalul organ de conducere denumit Comitet de supraveghere, care este format din nouă membri (doi membrii executivi – respectiv Preşedintele şi Vicepreşedintele Oficiului şi şapte membrii neexecutivi), numiţi prin decizie a primului-ministru.

Comitetul se întâlneşte, de regulă, de două ori pe lună, sau excepţional ori de câte ori este nevoie, în şedinţă, care este validă în prezenţa a cel puţin şapte membri. Comitetul aprobă documentaţia prezentată în şedinţă, prin decizie, cu votul majorităţii membrilor[48]. Comitetul desfăşoară şedinţele de lucru la convocarea Preşedintelui O.N.J.N., la sediul Oficiului[49].

2.2.1.5. Consiliul Consultativ

În scopul bunei organizări şi funcţionări a O.N.J.N. şi pentru îmbunătăţirea activităţii Comitetului de supraveghere, preşedintele O.N.J.N. este sprijinit de un

48 În cazul în care unul dintre membri nu poate participa la şedinţele Comitetului, acesta va delega în scris competenţele unuia dintre ceilalţi membri

49 Şedinţele Comitetului sunt bilunare şi sunt remunerate numai pentru membrii neexecutivi, cu 20% din indemnizaţia preşedintelui pentru fiecare şedinţă. Indemnizaţia se suportă de la bugetul de stat, prin bugetul Oficiului. Preşedintele poate convoca şi şedinţe extraordinare, ori de câte ori este necesar, acestea nefiind remunerate

Consiliu consultativ[50]. Consiliul Consultativ al O.N.J.N. are rolul de informare asupra problemelor din domeniul jocurilor de noroc. Misiunea Consiliului Consultativ este de a monitoriza, supraveghea şi controla activităţile din domeniul jocurilor de noroc. Consiliul Consultativ emite propuneri şi opinii, dar avizele Consiliului Consultativ nu sunt obligatorii pentru activitatea preşedintelui Oficiului. Conducerea Consiliul Consultativ al O.N.J.N. este asigurată de preşedintele O.N.J.N. sau în lipsa acestuia de vicepreşedinte. Membrii Consiliului Consultativ[51] sunt validaţi în prima şedinţă a acestuia, în baza mandatelor scrise primite din partea asociaţiilor de profil. În situaţia în care un membru titular al Consiliului Consultativ nu poate participa la şedinţe din motive obiective, acesta va fi înlocuit de către membrul supleant.

2.2.2. ASPECTE DE ORDIN LEGISLATIV ŞI PRACTIC

2.2.2.1. Competenţele instituţiei

Oficiul Naţional pentru Jocuri de Noroc, este organizat şi funcţionează în baza prevederilor *O.U.G. 20/2013*[52], şi ale *H.G. nr.298/2013*, ca „*organ de specialitate al administraţiei publice centrale cu atribuţii în domeniul jocurilor de noroc*”, cu personalitate juridică, în subordinea *Secretariatului General al Guvernului României*.

O.N.J.N. este condusă de Preşedintele O.N.J.N.[53] şi de Vicepreşedintele O.N.J.N.[54]. Preşedintele O.N.J.N. este ordonator secundar de credite. Numărul total de posturi aprobat pentru funcţionarea O.N.J.N. este de 201, inclusiv personalul care îşi desfăşoară activitatea la cabinetul demnitarului. O.N.J.N. are sediul în municipiul

50 Componenţa Consiliului consultativ, procedura de lucru, periodicitatea şedinţelor acestuia, precum şi orice alte dispoziţii privind activitatea Consiliului consultativ sunt stabilite prin ordin al preşedintelui ONJN.

51 pot fi: specialişti din domeniul jocurilor de noroc, reprezentanţi ai asociaţiilor de profil, persoane din mediul academic şi alte persoane a căror expertiză sau cunoştinţe pot conduce la îmbunătăţirea activităţii.

52 aprobată cu completări şi modificări prin Legea nr. 227 din 15 iulie 2013 pentru aprobarea Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr. 20/2013 privind înfiinţarea, organizarea şi funcţionarea Oficiului Naţional pentru Jocuri de Noroc şi pentru modificarea şi completarea Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr. 77/2009 privind organizarea şi exploatarea jocurilor de noroc

53 cu rang de secretar de stat

54 cu rang de subsecretar de stat

Bucureşti. O.N.J.N. are ca principal obiect autorizarea şi licenţierea jocurilor de noroc în România, precum şi monitorizarea, supravegherea şi controlul industriei de jocuri naţională. O.N.J.N. are structura organizatorică prevăzută în *Anexa nr.1 la H.G. nr.298/ 2013* şi *Ordinul Preşedintelui O.N.J.N. nr.2/2013*. Atribuţiile principale ale O.N.J.N. sunt detaliate în partea a doua a *Anexei 1* a prezentei lucrări, aşa cum am precizat mai sus.

2.2.2.2. Competenţele conducerii executive ale Oficiului

Atribuţiile *Preşedintelui* O.N.J.N., sunt de reprezentare[55], executive şi decizionale, în sensul în care acesta prezidează şi conduce efectiv şedinţele Comitetului de Supraveghere al O.N.J.N. În măsura în care nu poate asigura conducerea operativă a Oficiului preşedintele poate mandata prin ordin unul din directori să participe şi să exercite dreptul său de decizie în şedinţele Comitetului. Şeful instituţiei răspunde direct şi personal de ducerea la îndeplinire a deciziilor Comitetului de Supraveghere. În acelaşi timp pentru a rezolva problemele executive poate delega prin ordin Vicepreşedintelui Oficiului sau unui director atribuţiile sale.

Din punct de vedere al aplicării legislaţiei incidente jocurilor de noroc, preşedintele emite ordine şi decizii ori instrucţiuni pentru organizarea şi funcţionarea Oficiului sau în aplicarea normelor legale specifice, şi aprobă normele, regulamentele şi procedurile administrative specifice îndeplinirii atribuţiilor instituţiei pe care o conduce. De asemenea aprobă prin ordin, *Regulamentul Intern* şi Procedurile de lucru specifice instituţiei.

Calitatea de administrator al domeniului permite acestuia să asigure coerenţa şi eficienţa gestiunii financiare a fondurilor, să aprobe bugetul propriu de venituri şi cheltuieli ale O.N.J.N., să repartizeze creditele bugetare aprobate pentru bugetul propriu[56]. Capacităţile manageriale sunt exercitate în domeniul controlului prin

55 reprezintă instituţia în relaţiile cu alte autorităţi publice sau private şi în justiţie

56 aprobă proiectul şi planul anual al achiziţiilor publice al O.N.J.N.

organizarea şi coordonarea activităţii de audit intern şi control în domeniul jocurilor de noroc, potrivit atribuţiilor specifice instituţionale. De asemenea numeşte, sancţionează şi eliberează din funcţie, în condiţiile legii, personalul angajat al Oficiului şi aprobă ştatul de funcţii în urma definitivării bugetului şi în baza organigramei aprobate, şi aprobă normele specifice de personal pentru Oficiului[57]. De asemenea în materie de resurse umane, şeful instituţiei aprobă necesarul de fonduri şi programele de perfecţionare profesională pentru personalul propriu, aprobă organigrama detaliată şi coordonează activitatea de evaluare a performanţelor profesionale ale personalului, conform actelor normative în materie.

Din punct de vedere operaţional preşedintele analizează periodic activitatea Oficiului, modul de realizare a sarcinilor şi obiectivelor şi dispune măsuri pentru îmbunătăţirea acesteia, reprezintă autoritatea la şedinţele Guvernului în care sunt dezbătute aspecte referitoare la jocurile de noroc, asigură relaţia cu organizaţiile sindicale, negociază şi încheie contractul colectiv de muncă sau, după caz, acordul privind raporturile de serviciu ale funcţionarilor publici, în condiţiile legii.

Atribuţiile *Vicepreşedintelui* O.N.J.N. prevăzute de normele legale în vigoare sunt de reprezentare a instituţiei în relaţiile cu alte autorităţi publice sau private şi în justiţie, cu avizul Preşedintelui. În lipsa Preşedintelui, prezidează şedinţele Comitetului de Supraveghere al O.N.J.N. şi poate mandata prin ordin unul din directori să participe şi să exercite dreptul său de decizie în cadrul şedinţelor de comitet.

Pe linie de resurse umane, în lipsa Preşedintelui, preia toate atribuţiile sale nedelegate, cu excepţia celor care privesc angajarea de personal, sancţionarea salariaţilor, aprobarea organizării de concursuri de angajare, ş.a. iar împreună cu Preşedintele, coordonează activitatea de evaluare a performanţelor profesionale ale personalului Oficiului.

57 aprobă numărul maxim de posturi pentru funcţionarii publici şi pentru personalul contractual, conform organigramei aprobate în condiţiile legii şi urmăreşte avizarea organigramei de către Agenţia Naţională a Funcţionarilor Publici

2.3. REALIZĂRI ALE O.N.J.N. DE LA ÎNFIINŢARE PÂNĂ ÎN PREZENT

Printre cele mai importante realizări ale Oficiului, de la înfiinţarea acestuia din 2013 până în prezent menţionăm: *reglementarea legislativă a jocului de poker* (care a fost considerat sport la un moment dat), *permiterea şi reglementarea turneelor de poker*, *a festivalurilor de poker*, *optimizarea şi reglementarea cu succes a jocurilor de noroc la distanţă*, *acordarea primelor licenţe de joc* (în primă faza a fost acordat un drept temporar de joc în anul 2015), *organizarea şi funcţionarea structurilor subordonate la nivel central şi local*, pentru optimizarea activităţii acestora, *scoaterea* (încă din primul an de funcţionare) *mijloacelor de joc din zona neagră şi gri şi autorizarea* sau după caz licenţierea, cooperarea instituţională cu asociaţiile de operatori şi celelalte organe şi instituţii cu competenţe în domeniu.

2.3.1. EVITAREA PROCEDURII DE INFRIGEMENT ÎN DOMENIUL JOCURILOR DE NOROC

Cu toate că, jocurile de noroc, constituie monopol de stat, există la nivelul U.E., obligativitatea statelor membre de notificare a măsurilor legislative din domeniile nereglementate, înainte de a fi aprobate, deci aflate în stadiul de proiect (fie că este vorba de proiect de lege, de ordonanţă sau de hotărâre de guvern), conform prevederilor art. 8, alin. (1)[58] din Directiva 98/34/CE[59]. Primele semnale de alarmă trase de oficialii

58 În conformitate cu prev. art. 10, Comisiei îi este comunicat, de îndată, de către statele membre, orice proiect de reglementare tehnică, cu excepţia situaţiei în care acesta transpune integral textul unui standard internaţional sau european, caz în care este suficientă informaţia referitoare la standardul în cauză; de asemenea, acestea înaintează Comisiei o expunere a motivelor care fac necesară elaborarea unei astfel de reglementări, în cazul în care acest lucru nu a fost clarificat suficient în proiectul de reglementare tehnică. După caz şi dacă nu a fost transmis deja cu o comunicare anterioară, statele membre transmit o dată cu comunicarea textelor principalelor acte cu putere de lege sau normelor administrative aflate în legătură directă, în cazul în care pentru evaluarea implicaţiilor proiectului de reglementare tehnică este necesară cunoaşterea acestor texte. Statele membre comunică proiectul din nou, în aceleaşi condiţii, în cazul în care îi aduc modificări care au ca efect schimbarea semnificativă a obiectului, scurtarea programului de punere în aplicare avut în vedere anterior, adăugarea de specificaţii sau cerinţe ori transformarea acestora în unele mai restrictive. În special, în cazul în care proiectul are ca obiect

europeni au fost ca răspuns al notificărilor: nr. 2009/417/RO şi nr. 2009/438/RO legate de „*Ordonanţa de urgenţă nr.77/2009 privind organizarea şi exploatarea jocurilor de noroc*" şi „*Proiectul de hotărâre de guvern (nr.870/2009) privind aprobarea normelor de aplicarea a Ordonanţei de urgenţă 77/2009, privind organizarea si exploatarea jocurilor de noroc*". Pe scurt, statul român a adoptat *O.U.G. 77/2009 privind organizarea şi exploatarea jocurilor de noroc*, după care a notificat Comisia Europeană, motivând intrarea în vigoare a normei legale, fără îndeplinirea procedurii de notificare prin „*invocarea procedurii de urgenţă stabilite la art.9*[60] *alin.(7) din Directiva 98/34/CE*

limitarea comercializării sau utilizării unei substanţe chimice, a unui preparat sau produs din motive legate de sănătatea publică sau de protecţia consumatorilor sau a mediului, statele membre transmit, de asemenea, fie un rezumat, fie referinţe la datele relevante referitoare la substanţa, procesul sau produsul în cauză, să cunoască înlocuitorii disponibili, atunci când asemenea informaţii există, şi să comunice efectele anticipate ale măsurilor referitoare la sănătatea publică şi protecţia consumatorilor şi a mediului, împreună cu o analiză a evaluării riscului desfăşurată în mod corespunzător, în conformitate cu principiile generale de evaluare a riscului substanţelor chimice prevăzute la articolul 10 alineatul (4) din Regulamentul (CEE) nr.793/93, în cazul unei substanţe existente, sau la articolul 3 alineatul (2) din Directiva 67/548/CEE, în cazul unei substanţe noi. Comisia notifică de îndată celelalte state membre cu privire la proiect şi la toate documentele care i-au fost înaintate; de asemenea, aceasta poate înainta proiectul în cauză comitetului prevăzut la articolul 5 şi, după caz, comitetului care răspunde de domeniul respectiv. Referitor la specificaţiile tehnice sau la alte cerinţe prevăzute la articolul 1 alineatul (9) paragraful al doilea liniuţa a treia, observaţiile detaliate sau avizele Comisiei sau ale statelor membre pot avea în vedere numai aspectele care pot obstrucţiona comerţul şi nu aspectele fiscale sau financiare ale măsurii.

59 a se vedea în acest sens Directiva 98/34/CE a Parlamentului European şi a Consiliului din 22 iunie 1998 de stabilire a unei proceduri pentru furnizarea de informaţii în domeniul standardelor şi reglementărilor tehnice, disponibilă la: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=celex%3A31998L0034, sursă online accesată la 11 februarie 2018, ora 23.00

60 (1) Statele membre amână adoptarea proiectului unei reglementări tehnice cu trei luni de la data primirii de către Comisie a comunicării prevăzute la articolul 8 alineatul (1).

(2) Statele membre amână:

- cu patru luni, adoptarea proiectului unei reglementări tehnice sub forma unui acord voluntar în conformitate cu articolul 1 alineatul (9) liniuţa a doua;

- cu şase luni, adoptarea proiectului oricărei alte reglementări tehnice, fără a aduce atingere alineatelor (3), (4) şi (5);

de la data primirii de către Comisie a comunicării prevăzute la articolul 8 alineatul (1) în cazul în care Comisia sau un alt stat membru formulează un aviz detaliat în termen de trei luni de la acea dată, în sensul că măsura avută în vedere poate obstrucţiona libera circulaţie a mărfurilor în interiorul pieţei interne.

Statul membru în cauză raportează Comisiei cu privire la acţiunea pe care o propune în urma avizelor detaliate. Comisia îşi exprime punctul de vedere cu privire la această reacţie.

(3) Statele membre amână adoptarea proiectului reglementării tehnice cu 12 luni de la data primirii de către Comisie a comunicării prevăzute la articolul 8 alineatul (1) în cazul în care, în intervalul de trei luni de la această dată, Comisia îşi anunţă intenţia de a propune sau adopta o directivă, regulament sau decizie cu privire la problema respectivă în conformitate cu articolul 189 din tratat.

şi calificarea măsurii ca fiind una de ordin fiscal". Urmare a discuţiilor purtate cu oficialii europeni, „*s-a reuşit*", evitarea unei situaţii neplăcute, deoarece: reprezentanţii Comisiei Europene solicitau autorităţilor române să comunice, „*în termen de o lună de la data primirii prezentei scrisori*, măsurile pe care intenţionează să le adopte pentru remedierea acestei situaţii". În scrisoare se preciza, în principal, solicitarea de „*anulare simplă a celor două acte normative şi notificarea celor două texte în faza de proiect*, în conformitate cu procedura prevăzută în Directiva 98/34/CE"[61]. În *Anexa 1* prezentăm infograma din 9 septembrie 2009 şi răspunsul autorităţilor de la aceea vreme.

Trebuie precizat că norma legală nu avea prevederi care să reglementeze jocurile de noroc *online*. Acestea şi-au făcut apariţia odată cu modificările survenite abia anul următor. În prezenta cercetare doctorală, ne rezervăm dreptul de a sublinia, din punct de vedere ştiinţific etapele legislative care au modificat şi completat cadrul legal al organizării şi exploatării jocurilor de noroc din ţara noastră, şi ca atare trebuie să evidenţiem şi aspectele mai puţin cunoscute, cele din culisele procesului legislativ. În acest sens este binecunoscut de cei din industrie faptul că modificările *O.U.G. 77/2009*

(4) Statele membre amână adoptarea proiectului unei reglementări tehnice cu 12 luni de la data primirii de către Comisie a comunicării prevăzute la articolul 8 alineatul (1), în cazul în care, în interval de trei luni de la acea dată, Comisia îşi anunţă concluzia că respectivul proiect de reglementare tehnică face obiectul unei directive, unui regulament sau unei decizii propuse spre elaborare şi prezentate Consiliului în conformitate cu articolul 189 din tratat.

(5) În cazul în care Consiliul adoptă o poziţie comună în perioada de aşteptare la care se face referire la alineatele (3) şi (4), această perioadă se prelungeşte la 18 luni, sub rezerva alineatului (6).

(6) Obligaţiile prevăzute la alineatele (3), (4) şi (5) încetează în cazul în care:

- Comisia informează statele membre că nu mai intenţionează să propună sau să adopte un act comunitar obligatoriu;
- Comisia informează statele membre despre retragerea proiectului sau propunerii sale;
- Comisia sau Consiliul adoptă un act comunitar obligatoriu.

(7) Alineatele (1)-(5) nu se aplică în acele cazuri în care, din motive de urgenţă, determinate de circumstanţe grave şi imprevizibile referitoare la protecţia sănătăţii publice sau siguranţei publice, la protecţia animalelor sau a plantelor, un stat membru este obligat să elaboreze reglementările tehnice într-un interval de timp foarte scurt, pentru a le aplica de îndată, fără să fie posibile consultări. Statul membru explică, în comunicarea la care se face referire la articolul 8, motivele care au determinat urgenţa măsurilor luate. Comisia îşi exprimă de îndată punctele de vedere cu privire la această comunicare. Aceasta adoptă măsurile adecvate în cazul aplicării incorecte a acestei proceduri. Parlamentul European este informat de către Comisie.

61 cf. infogramei din 09 septembrie 2009 a Reprezentanţei permanente a României la Uniunea Europeană, sursă MFP nepublicată

care au reglementat „*oarecum*" jocurile online, făcute în anul 2010, nu au fost nici un moment aplicabile, graţie unor prevederi „*dedicate*" (introduse pentru a profita doar unor persoane sau unor grupuri).

Modificările despre care am făcut vorbire au fost, din nou subiect de discuţie cu Comisia Europeană. Printre acestea, enumerăm: „*obligativitatea unui sediu social în România pentru operatorii de jocuri de noroc*", şi detalii despre „*operatorii de monitorizare şi raportare pentru piaţa jocurilor de noroc*", respectiv: „*motivul pentru care aceşti operatori sunt obligaţi să deţină un sediu social în România ...* şi *modul de autorizare şi de plată pentru serviciile furnizate de către aceşti operatori*"[62].

Precizăm că aspectele semnalate de Comisie făceau parte din proiectul de norme de aplicare ale *O.U.G. 77/2009*. De asemenea în *Anexa 1* a prezentei lucrări am inserat un extras din conţinutul notificării 2010/747/RO.

În accesaşi notă sunt şi modificările aduse *O.U.G. 77/2009*, de data aceasta prin proiectul de lege de aprobare a ordonanţei, notificat[63] şi acesta Comisiei, care a făcut anumite observaţii[64]. şi a solicitat detalii despre: „*motivele pentru care Loteria Română S.A. este unic organizator de jocuri de loterie şi pariuri mutuale şi dacă acest drept afectează doar pariurile mutuale în casele de pariuri sau şi pariurile on-line*; *metodele de plată ce pot fi utilizate în desfăşurarea jocurilor de noroc on-line*; *justificarea diferenţelor de abordare în ceea ce priveşte licenţele pentru jocuri de noroc* şi

62 Notificarea 2010/747/RO, sursă MFP nepublicată

63 Notificarea 2010/382/RO, sursă MFP nepublicată

64 „preocupările Comisiei Europene sunt legate de articolele 6 şi 15 alin. (2) lit. i) care pot constitui astfel de restricţii ... Art. 6 impune ca furnizorii de servicii de pariuri să se organizeze ca entităţi juridice române, ceea ce contravine deciziei Curţii Europene de Justiţie" iar art. 15 alin. (2) lit. i) stipulează că „toate echipamentele tehnice necesare pentru furnizarea sprijinului în scopul organizării şi furnizării de jocuri on-line trebuie să fie localizate pe teritoriul României, ceea ce contravine, de asemenea, prevederilor art.56 din T.F.U.E.". Cf. prev. art.56 din TFUE: „În conformitate cu dispoziţiile ce urmează, sunt interzise restricţiile privind libera prestare a serviciilor în cadrul Uniunii cu privire la resortisanţii statelor membre stabiliţi într-un alt stat membru decât cel al beneficiarului serviciilor. Parlamentul European şi Consiliul, hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară, pot extinde beneficiul dispoziţiilor prezentului capitol la prestatorii de servicii care sunt resortisanţi ai unui stat terţ şi sunt stabiliţi în cadrul Uniunii". A se vedea în acest sens Tratatul privind funcţionarea Uniunii Europene, disponibil la: https://eur-lex.europa.eu/resource html?uri=cellar :2bf140bf-a3f8-4ab2-b506-fd71826e6da6.0001.02/DOC_2& format=PDF, sursă online accesată la 12 februarie 2018, ora 10.15

autorizaţiile pentru jocurile de noroc şi nivelul diferit de taxare între activităţile de pariuri online şi offline”. În *Anexa 1* am reprodus în extras conţinutul notificării 2010/382/RO.

Ulterior, ca urmare a inacţiunii statului român, a fost primită „*Scrisoare de punere în întârziere - încălcarea nr. 2013/4216 a Comisiei Europene*”, prin care „*se atrage atenţia asupra anumitor dispoziţii din Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 77/2009 privind organizarea şi exploatarea jocurilor de noroc, care par să ridice probleme de compatibilitate cu principiile fundamentale ale libertăţii de a presta servicii, reglementate de art. 56 din Tratatul privind Funcţionarea Uniunii Europene*”, şi în care se formulează „*obiecţii cu privire la lipsa de coerenţă a cadrului juridic românesc privind jocurile de noroc*”. Trebuie precizat că din aprilie 2013, data de înfiinţare a O.N.J.N., problematica a fost „*pasată*” acestei instituţii, care a făcut imediat propuneri de modificare a legislaţiei, pentru a se evita intrarea în infrigement. Astfel O.N.J.N. a propus următoarele[65]:

Cu privire la cerinţa referitoare la sediu, „*în ceea ce priveşte amendarea art.6 al O.U.G. 77/2009 ..., pentru a remedia situaţia sesizată de COM în cauza 2013/4216, considerăm că prin propunerea făcută O.N.J.N. respectă prevederile europene în materie*”. Astfel în proiectul de modificare al *O.U.G. 77/2009* privind organizarea şi exploatarea jocurilor de noroc, alin. (1) va avea următorul cuprins: … *poate dobândi această calitate persoana juridică de drept român ... sau persoana juridică constituită legal într-un stat membru al Uniunii Europene*”. S-a considerat că acest text remediază problema identificată de Comisie în cauza 2013/4216.

Cu privire la pretinsa *lipsă de coerenţă a cadrului juridic naţional* în materia jocurilor de noroc[66], s-a considerat că „*legislaţia naţională în ansamblul ei garantează*

65 cf. adresei de răspuns a ONJN, sursă nepublică

66 „Întrucât domeniul jocurilor de noroc nu este armonizat la nivelul U.E., statele membre pot adopta măsurile naţionale pe care le apreciază necesare, cu respectarea T.F.U.E. Astfel, o restricţie la libera prestare a serviciilor prevăzută de art. 56 T.F.U.E. poate fi impusă de un stat membru în măsura în care este justificată de obiective de interes general, cu condiţia ca măsura să fie nediscriminatorie şi a

realizarea obiectivului de interes general a cărui protejare s-a urmărit prin impunerea restricţiei şi deci aceasta răspunde cu adevărat preocupării privind atingerea obiectivului urmărit". De asemenea s-a avut în vedere reglementarea monopolului de stat în România, prin care se stabileşte conform art. 2 din *Legea nr. 31 din 6 mai 1996 privind regimul monopolului de stat* faptul că: „*Constituie monopol de stat: ... organizarea şi exploatarea sistemelor de joc cu miza, directe sau disimulate; organizarea şi exploatarea pronosticurilor sportive*". Această reglementare este anterioară datei de 1 ianuarie 2007, dată la care ţara noastră a aderat la U.E., iar prin tratat, dreptul de monopol al statului român a fost şi este recunoscut[67].

„*Măsurile propuse* au capacitatea *să instituie normalitatea în relaţiile dintre stat, organizatori de jocuri de noroc şi participanţii la aceste tipuri de activităţi, permit licenţierea organizatorilor de jocuri de noroc on-line care operează pe teritoriul U.E. şi evită încălcarea prevederilor Tratatului privind funcţionarea Uniunii Europene*".

Trebuie subliniat aici faptul că, conducerea Oficiului a depus eforturi considerabile pentru a identifica soluţii legislative care să evite intrarea în procedura de infrigement, dar în acelaşi timp să protejeze piaţa jocurilor de noroc naţională, de fapt să conserve şi să mărească veniturile la bugetul de stat pe care această industrie le aduce. Au existat voci care au sugerat interzicerea jocurilor de noroc la nivel naţional, cu argumente care nu merită să fie preluate într-o astfel de lucrare, dar care, datorită poziţiei de la acel moment şi influenţei de natură politică, ar fi putut obţine o astfel de soluţie, inacceptabilă din punctul nostru de vedere.

îndeplinirii cerinţelor în materie de proporţionalitate - măsura este adecvată şi nu există o alta mai puţin restrictivă prin care să fie atinse obiectivele urmărite. De asemenea, Curtea a admis în jurisprudenţa sa că diferite jocuri de noroc, prin forma lor de organizare, prin mizele şi câştigurile pe care le implică, prin interesul pe care îl suscită etc. pot avea consecinţe diferite şi deci pot face obiectul unor reglementări diferite"

67 s-a ataşat prevederea legală invocată precum şi modificările suferite de la apariţie până la data adresei

2.3.2. REGLEMENTĂRI LEGISLATIVE IMPLEMENTATE ÎN PERIOADA 2013-2017

O.U.G. nr. 20/2013 privind înfiinţarea, organizarea şi funcţionarea Oficiului Naţional pentru Jocuri de Noroc şi pentru modificarea şi completarea Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr. 77/2009 privind organizarea şi exploatarea jocurilor de noroc a făcut posibilă apariţia Oficiului Naţional pentru Jocuri de Noroc, care avea ca principale obiective îmbunătăţirea şi adaptarea reglementărilor din domeniul jocurilor de noroc la realităţile economico-sociale şi la dinamica acestui domeniu extrem de activ, cu implicaţii sociale asupra unor categorii vulnerabile, ţinând seama de necesitatea asigurării prevenirii dependenţei de jocuri de noroc, a protecţiei minorilor, a realizării unei mai bune supravegheri şi a control eficient asupra operatorilor economici autorizaţi în domeniu.

De asemenea, normele de aplicare ale O.U.G. 20/2013, prevăd[68] că „*Oficiul, prin Secretariatul General al Guvernului, are dreptul să iniţieze proiecte de acte normative în domeniul autorizării, monitorizării, supravegherii şi controlului jocurilor de noroc, în vederea supunerii lor spre aprobare Guvernului*, în conformitate cu prevederile art. 22 alin. (4) din *Legea nr. 90/2001 privind organizarea şi funcţionarea Guvernului României şi a ministerelor*, cu modificările şi completările ulterioare, cu excepţia reglementărilor cuprinse în *Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal*, cu modificările şi completările ulterioare”.

Ca atare, Oficiul a înaintat, a promovat şi a reuşit aprobarea în perioada 2013 până în 2016 (inclusiv) a cinci proiecte de modifici legislative şi de hotărâri de guvern, care au fost publicate în M .Of. al României şi care au permis o necesară şi reală ancorare în realitate a reglementărilor care guvernează industria de jocuri de noroc pe teritoriul

68 la art. 12 din H.G. nr. 298/2013 privind organizarea şi funcţionarea Oficiului Naţional pentru Jocuri de Noroc şi pentru modificarea H.G. nr. 870/2009 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a O.U.G. nr. 77/2009 privind organizarea şi exploatarea jocurilor de noroc, precum şi pentru modificarea şi completarea H.G. nr. 870/2009 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a O.U.G. nr. 77/2009 privind organizarea şi exploatarea jocurilor de noroc, cu modificările şi completările ulterioare

naţional. În cele ce urmează vom prezenta succint cele cinci acte normative şi modificările sau iniţiativele cele mai importante.

Prima reglementare a constat în elaborarea normelor de aplicare ale *O.U.G. nr. 20/2013 privind înfiinţarea, organizarea şi funcţionarea O.N.J.N.*, materializate aşa cum am precizat anterior în H.G. nr. 298/2013, care, printre altele, stabileşte modul concret de organizare şi funcţionare a instituţiei şi a reglementat, licenţierea şi autorizarea cluburilor de poker. La nivelul anului 2013 era instituită o formă de concurenţă neloială la adresa operatorilor de cazinou din ţara noastră. Concret, printr-o prevedere la nivel de Ordin al preşedintelui Agenţiei Naţionale pentru Sport şi Tineret[69] s-a permis, organizarea de jocuri de poker (turnee) ca şi ramură sportivă (fără plata taxelor de licenţă şi autorizaţie – aşa cum făceau cazinourile), aspect de neconceput la nivelul ţărilor civilizate din U.E. şi din alte colţuri ale lumii. Acea dispoziţie legală introducea un paralelism legislativ generator de concurenţă neloială, aspect detaliat şi foarte bine argumentat în nota de fundamentare a normelor de aplicare[70].

69 Ordinul nr. 732 din 21.03.2011 al preşedintelui A.N.S.T.

70 Ordinul nr. 732 din 21.03.2011 al preşedintelui A.N.S.T. are un conţinut succint, fiind emis în condiţiile existenţei unor paralelisme legislative referitoare la competenţa recunoaşterii oficiale a practicării unei ramuri de sport. Astfel, art. 27 alin. (5) din H.G. 884/2001 pentru aprobarea Regulamentului de punere în aplicare a dispoziţiilor Legii educaţiei fizice şi sportului nr. 69/2000, prevede că: „recunoaşterea oficială a practicării unei ramuri de sport se aprobă prin ordin al ministrului", iar art. 3 alin. (3) lit. t) din HG 141/2010 privind înfiinţarea, organizarea şi funcţionarea Autorităţii Naţionale pentru Sport şi Tineret stabileşte că această instituţie are competenţa de a recunoaşte oficial practicarea unei ramuri de sport. Această atribuţie stabilită în sarcina Autorităţii Naţionale pentru Sport şi Tineret a fost introdusă de pct. 5 al articolului unic al HG 775/2010 privind modificarea si completarea Hotărârii Guvernului nr. 141/2010 privind înfiinţarea, organizarea şi funcţionarea Autorităţii Naţionale pentru Sport şi Tineret, fără ca actul normativ respectiv să dispună abrogarea prevederii deja existente, ori ca Nota de fundamentare să cuprindă menţiuni cu privire la efectele actului normativ asupra legislaţiei în vigoare. Ordinul reglementează un singur aspect si anume recunoaşterea oficială a practicării în România a ramurii de sport „poker", fără a se stabili în vreun fel condiţiile şi limitele în care se poate practica acest joc, astfel încât să fie considerat ramură de sport şi nu joc de noroc. Condiţiile, reglementările şi limitările în care se desfăşoară un sport asimilat altor sporturi ale minţii alături de şah, brige, scrabble sau go trebuie să difere prin reguli sau conţinut, pentru a se face o delimitare clară, faţă de condiţiile obligatorii desfăşurării unui joc de noroc supus autorizării de către Oficiul Naţional pentru Jocuri de Noroc, conform prevederilor O.U.G. 20/2013 privind înfiinţarea Oficiului Naţional pentru Jocuri de Noroc şi de modificare a Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr.77/2009 privind organizarea şi exploatarea jocurilor de noroc, cu modificările şi completările ulterioare. În acest moment din declaraţiile asociaţiilor organizatorilor de jocuri de noroc, la nivel naţional operează aproximativ 150 de „cluburi de poker sportiv", care îşi desfăşoară activitatea întocmai ca şi un organizator de jocuri de noroc. Un al aspect important îl constituie posibilitatea de a participa minori la activităţile de poker sportiv, fapt

Cea de a doua reglementare legislativă a constat în modificarea şi completarea O.U.G. 77/2009 cu aspecte de natură fiscală absolut necesare desfăşurării în bune condiţii a activităţi de gambling pe teritoriul naţional, dar şi prevederi tehnice pentru operare jocurilor la distanţă. La data de 29 decembrie 2014, Guvernul României, a promovat *O.U.G. 92/2014 pentru reglementarea unor măsuri fiscal bugetare şi modificarea unor acte normative*, care, printre altele a modificat şi *O.U.G. 77/2009 privind organizarea şi exploatarea jocurilor de noroc*, iar la cererea expresă a O.N.J.N., partea din actul normativ menţionat a intrat în vigoare începând cu data de 13 februarie 2015, pentru a fi respectată perioada de statu-quo prevăzută în *Directiva 98/34/CE a Parlamentului European şi a Consiliului* şi în *H.G. nr. 1016 din 25 iunie 2004, privind măsurile pentru organizarea şi realizarea schimbului de informaţii în domeniul standardelor şi reglementărilor tehnice, precum şi al regulilor referitoare la serviciile societăţii informaţionale între România şi statele membre ale Uniunii Europene, precum şi Comisia Europeană*. A fost reglementat pentru prima oară G.G.R. (venitul

ce contravine prevederilor legale în vigoare şi în acelaşi timp directivelor europene care obligă statul român să protejeze minorii sau alte grupuri vulnerabile în vederea evitării dependenţei de jocuri de noroc. Totodată, pentru înfiinţarea unei federaţii naţionale care poate să solicite recunoaşterea oficială a unei ramuri sportive, potrivit art. 28 al H.G. nr. 884/2001 trebuie întrunite cumulativ următoarele condiţii legale: a) activitatea ramurii de sport se desfăşoară în minimum 5 judeţe; b) la data constituirii să existe minimum 10 cluburi sportive care să aibă minimum 200 de membri practicanţi; c) activitatea în ramura de sport recunoscută oficial să se desfăşoare în mod organizat de cel puţin 3 ani de la recunoaşterea oficială a practicării ramurii de sport în România". În ceea ce priveşte Federaţia Sportivă Naţională de Poker, precizăm faptul că acordarea personalităţii juridice s-a făcut de către instanţa de judecată competentă, în temeiul prevederilor O.G. nr. 26/2000 privind asociaţiile şi fundaţiile, nu de către Ministerul Tineretului şi Sportului. Delimitarea între poker - joc de noroc şi poker - ramură sportivă, trebuie să ţină cont de prevederile legale în vigoare privind organizarea şi exploatarea jocurilor de noroc în România. Cele pentru ramura sportivă trebuie să fie diferite de cele prevăzute în O.U.G. nr. 77/2009 privind organizarea şi exploatarea jocurilor de noroc şi conforme cu reglementările generale obligatorii pentru ramurile de sport. Astfel, ori de cate ori activitatea sportivă poker se va desfăşura cu întrunirea elementelor caracteristice jocurilor de noroc, aceasta va intra sub incidenţa dispoziţiilor O.U.G. nr. 77/2009 privind organizarea şi exploatarea jocurilor de noroc si ale H.G. nr. 870/2009 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr. 77/2009 privind organizarea şi exploatarea jocurilor de noroc. În acest context, ţinând cont de specificul activităţilor propuse (turnee live, jocuri şi accesări on-line), precum şi de elementele constitutive ale unui joc de noroc, considerăm ca aceste activităţi, fără a exclude şi un posibil cadru sportiv reglementat corespunzător, întrunesc elemente definite de O.U.G. nr. 77/2009 ca fiind caracteristice jocurilor de noroc. În acest sens Ministerul Finanţelor Publice a solicitat şi transmis Ministerului Tineretului şi Sportului cu adresele nr. 731342 din 22.10.2012 şi nr. 81274 din 18.02.2013, analizarea oportunităţii retragerii Ordinul Preşedintelui Autorităţii Naţionale pentru Sport şi Tineret nr. 732/2011.

organizatorilor de jocuri de noroc), fapt ce a permis o taxare reală a acestei activităţi. De asemenea s-a reglementat clar modul în care se poate face reclamă şi publicitate în domeniul jocurilor de noroc pe teritoriul naţional. S-a permis pentru prima oară utilizarea instrumentelor de plată caracteristice sistemului financiar-bancar (ordine de plată, viramente, foi de vărsământ), mijloacele băneşti, inclusiv cardurile bancare[71].

Un aspect important la constituit *instalarea serverelor în oglindă pe teritoriul statului român* pentru organizatorii de jocuri de noroc online. Acest lucru a fost contestat de Comisia Europeană, sens în care O.N.J.N. a justificat măsura ca absolut necesară prin prisma „*protecţiei jucătorilor români împotriva eventualelor fraude care vizează furtul de identitate, utilizarea datelor de pe cardurile cetăţenilor români*" şi a argumentat cu practica juridică a *Curţii de Justiţie a Uniunii Europene*[72]. De asemenea, „iniţiatorul a vizat obiectivul de prevenire şi combatere a infracţiunilor economico-financiare şi de spălare a banilor , obiectiv ce cade în sarcina instituţiilor specializate ale statului român (*Oficiul Naţional pentru Jocuri de Noroc*, *Oficiul Naţional de Prevenire şi Combatere a Spălării Banilor*, *Inspectoratul General al Poliţiei Române*, *Parchetul General* etc.). Conform procedurii penale în vigoare, aceste instituţii trebuie să aibă acces la datele conţinute în cele două servere"[73].

71 cu condiţia ca toate mijloacele de plată utilizate şi mijloacele băneşti, inclusiv cardurile bancare, utilizate de persoanele fizice majore participanţi la jocul de noroc, să conţină informaţii despre persoana fizică care a operat cu instrumentul de plată

72 Daniele Biasci şi alţii împotriva Ministero dell'Interno şi Questura di Livorno (C-660/11) şi Cristian Rainone şi alţii împotriva Ministero dell'Interno şi alţii (C-8/12), în Hotărârea dată în cauzele conexate C- 660/11 şi C- 8/12 (pct.42), „diferitele state membre nu dispun în mod necesar de aceleaşi mijloace pentru a controla jocurile de noroc şi nu fac în mod obligatoriu aceleaşi alegeri în această privinţă. Faptul că un anumit nivel de protecţie a consumatorilor poate fi atins într-un anumit stat membru prin aplicarea unor tehnici sofisticate de control şi de supraveghere nu permite să se concluzioneze că acelaşi nivel de protecţie poate fi atins în alte state membre care nu dispun de aceste mijloace tehnice sau nu au făcut aceleaşi alegeri"

Hotărârea Dickinger şi Ömer, În acest sens, menţionăm şi Hotărârea C.J.U.E. în cauza C-347/09 (pct.98), potrivit căreia „un stat membru poate în mod legitim să dorească să supravegheze o activitate economică ce se desfăşoară pe teritoriul său, ceea ce ar fi imposibil dacă ar trebui să aibă încredere în controalele efectuate de autorităţile altui stat membru prin intermediul unor sisteme de reglementare pe care nu le controlează el însuşi"

73 cf. adresei de răspuns a ONJN, sursă nepublică

Precizăm că în condiţiile în care, din diverse motive, un operator nu va mai permite O.N.J.N. sau instituţiilor specializate, accesul la baza de date cu jucătorii români, prin prevederea în cauză, se va asigura posibilitatea reală de investigare, instrumentare şi probare a infracţiunilor economico-financiare şi a celor de spălare a banilor. De asemenea, precizăm că actul normativ supus avizării are la bază prevederi consacrate existente în legislaţia specifică a statelor membre din U.E., sens în care exemplificăm:

Danemarca: Executive Order No. 66 of 25 January 2012, on the provision of online betting. Capitolul 10 – sistemele de jocuri de noroc. Secţiunea 24. Deţinătorul de licenţă trebuie să respecte cerinţele tehnice pentru sistemele de control şi de jocuri de noroc prevăzute în anexa 1. Secţiunea 25. Sistemul de jocuri de noroc, însemnând echipamentul IT utilizat pentru oferirea pariurilor (conform Anexei 1), *trebuie amplasate în Danemarca*.

Alin. (2) Autoritatea Daneză pentru Jocuri de Noroc poate excepta de la cerinţa prevăzută la alineatul 1, dacă deţinătorul de licenţă:

1) deţine o licenţă pentru jocuri de noroc în altă ţară, dacă o autoritate publică din acea ţară supraveghează activitatea deţinătorului de licenţă, iar autoritatea de supraveghere are un acord cu Autoritatea Daneză pentru Jocuri de Noroc cu privire la supravegherea deţinătorilor de licenţă din Danemarca, sau
2) poate asigura, prin orice mijloace la distanţă sau altele similare, accesul Autorităţii Daneze pentru Jocuri de Noroc la sistemul de joc pentru realiza în mod satisfăcător activitatea de supraveghere.

...

safe reprezintă echipamentul de stocare de date aflat în proprietatea deţinătorului de licenţă (un file server) în care deţinătorul de licenţă trebuie să stocheze toate datele privind jocurile de noroc – în acord cu Standardele de Înregistrare – pentru toate jocurile care sunt exploatate de către deţinătorul de licenţă. Toţi deţinătorii de licenţă trebuie să

îşi stabilească un echipament de stocare de date (SAFE). Autoritatea Daneză pentru Jocuri de Noroc trebuie să aibă acces la echipamentul de stocare de date al deţinătorului de licenţă.

Franţa: France gambling law, section 24

Operatorul de jocuri de noroc sau de pariuri online este obligat să configureze, pentru jocurile de noroc sau pariuri, sub rezerva aprobării prevăzute la art. 21, un site dedicat ce va fi accesibil exclusiv de pe un domeniu de nivel superior cu terminaţia „.fr". Toate conexiunile realizate, prin intermediul unui serviciu de comunicaţii online, către adresa unui site al operatorului sau al uneia dintre filialele sale, *care provin de la un terminal situat pe teritoriul francez,* vor fi redirecţionate către site-ul dedicat, după identificarea jucătorului de către operator, pe baza conturilor jucătorilor cu reşedinţa în Franţa.

Spania: Gambling Law 13/2011. Article 18, paragraph 4.

Atât unitatea centrală de joc cât şi replica sa vor conţine conexiuni securizate compatibile cu sistemele Comisiei Naţionale pentru Jocuri de Noroc, astfel încât să-i permită acesteia din urmă să realizeze monitorizarea şi controlul, în timp real, a activităţii de jocuri de noroc desfăşurate, a premiilor acordate şi a identităţii participanţilor la joc, precum şi a posibilelor premii returnate ca urmare a anulării jocurilor, după caz. Toate cele de mai sus vor fi disponibile fără a aduce atingere posibilităţii de a se efectua inspecţii în persoană. Unitatea Centrală trebuie să poată fi monitorizată din teritoriul Spaniei, de către Comisia Naţională pentru Jocuri de Noroc, indiferent de locaţia în care se află. *Comisia Naţională pentru Jocuri de Noroc poate solicita ca unitatea secundară a sistemului operatorului să fie amplasată în Spania în vederea controlului şi verificării informaţiilor.*

Bulgaria: Gambling Act, Art. 6. Paragraph 1, no. 4:

Computerul central al organizatorului trebuie să aibă un sistem de înregistrare şi identificare a participanţilor la jocurile de noroc, precum şi un sistem pentru stocarea şi

raportarea în timp real către serverul Comisiei şi către Agenţia Naţională Fiscală, a sesiunilor simultane de joc, mizele plasate de fiecare client şi câştigurile plătite către fiecare client. Computerul central va asigura în mod obligatoriu înregistrarea fiecărei tranzacţii în sistemul Comisiei şi al Agenţiei Naţionale Fiscale, în acord cu procedurile stabilite prin ordonanţă de către Ministerul Finanţelor, în colaborare cu preşedintele Agenţiei de Stat pentru Securitatea Naţională.

Organizatorul va asigura stocarea tuturor datelor privind serviciile de jocuri de noroc oferite pe teritoriul Republicii Bulgaria, inclusiv cele privind înregistrarea şi identificarea clienţilor, mizelor plasate şi câştigurile plătite. *Stocarea informaţiilor se va face pe un echipament de stocare de date (server local de control) situat pe teritoriu Republicii Bulgaria*, în acord cu procedurile stabilite prin ordonanţă, conform alineatului 1, punctul 4. Datele vor fi stocate în modul în care au fost generate, pe o perioadă de 5 ani de la expirarea termenului limită pentru rambursarea obligaţiilor publice privind aceste date.

Un alt aspect introdus se referea la *obligaţia de a deschide un cot la o bancă de pe teritoriul naţional pentru operatorii de jocuri online care intenţionează să opereze în ţara noastră*. Această măsură are la bază considerente de ordine publică şi siguranţă naţională, precum şi de protecţia consumatorului, în sensul în care autorităţile române doresc ca numai „*fondul de garantare a depozitelor jucătorilor*" să fie într-un cont bancar la o bancă de pe teritoriul naţional, pentru a se evita eventualele fraude cu fondurile jucătorilor şi pentru ca autorităţile judiciare naţionale să poată instituii măsuri asiguratorii (în regim de urgenţă) atunci când sunt constatate infracţiuni săvârşite de operator[74].

S-a instituit, de asemenea *obligaţia ca reprezentantul autorizat* să fie desemnat *împuternicit fiscal* sau *reprezentant fiscal* în România. În acest sens, precizăm că: această condiţie nu reprezintă o discriminare, deoarece şi firmele româneşti pot

74 spălare de bani, fraude economice, evaziune fiscală, utilizarea banilor jucătorilor ilegal de către operatori etc.

desemna, în relaţia cu autorităţile fiscale un reprezentant de acest gen, iar din punct de vedere al Codului Fiscal român, o persoană juridică (română sau din U.E.) nu este obligată să-şi îndeplinească obligaţiile şi să-şi exercite drepturile astfel prevăzute, personal, ci poate apela la alte persoane care să-l reprezinte. O.N.J.N. consideră că reprezentantul autorizat, în sensul normelor supuse avizării, este persoana desemnată de operator tocmai pentru a menţine legătura cu O.N.J.N. şi cu autorităţile fiscale naţionale.

Cu privire la *obligaţia ca reprezentantul autorizat să fie reprezentant în sensul prevederilor pentru protecţia persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal şi libera circulaţie a acestor date*, precizăm că nici această condiţie nu reprezintă o discriminare, deoarece şi firmele româneşti au obligaţia de a desemna un astfel de reprezentant. Menţionăm că această condiţie este îndeplinită dacă operatorul de jocuri de noroc la distanţă a obţinut în statul în care mai este licenţiat aprobarea pentru această activitate şi respectă prevederile *Directivei 95/46/CE a Parlamentului European şi a Consiliului* şi a *Directivei 2002/58/CE a Parlamentului European şi a Consiliului*.

Referitor la prevederea din art.123, conform căreia „*solicitantul de licenţă şi autorizaţie pentru jocurile de noroc la distanţă, are obligaţia să prezinte Comitetului de Supraveghere al Oficiului Naţional pentru Jocuri de Noroc, la momentul primei autorizări, o situaţie centralizată cuprinzând informaţii privind conturile deschise de jucătorii de cetăţenie română, înregistraţi pe platformele de joc utilizate*”, precizăm că O.N.J.N. a avut în vedere prevederile Codului Fiscal român, care obligă cetăţenii români, participanţi la jocurile de noroc să plătească impozit pe veniturile realizate. De asemenea s-a avut în vedere prevederea din Legea de aprobare a *O.U.G. 92/2014* [art. II, alin.(7)], conform căreia: „*Comitetul de Supraveghere al O.N.J.N. poate acorda drept de organizare şi exploatare a jocurilor de noroc la distanţă, până la data de 31 decembrie 2015, operatorilor economici care îndeplinesc următoarele condiţii:*

...

j) pune la dispoziţia Comitetului de Supraveghere al O.N.J.N. o declaraţie pe propria răspundere a reprezentantului legal al operatorului, din care să reiasă faptul că a desfăşurat/nu a desfăşurat, prin intermediul unei platforme de joc personalizate la nivelul organizatorului, jocuri de noroc la distanţă în România, pentru toţi participanţii la joc care au accesat platforma de joc de pe teritoriul României şi toţi participanţii la joc cetăţeni români care nu au rezidenţă fiscală într-un alt stat;".

Ultimul paragraf, O.N.J.N. va accepta documentele echivalente eliberate de către autorităţile din alte state membre.

2.3.3. APLICAREA LEGII ÎN LITERA ŞI SPIRITUL EI ÎN PIAŢA JOCURILOR DE NOROC NAŢIONALĂ

Încă de la înfiinţare Oficiul., a aplicat legea în litera şi spiritual ei, elocvent fiind în acest sens, îndrăzneaţa soluţie de a aplica o sancţiune contravenţională unuia din cei mai mari operatori de jocuri de noroc online, şi totodată de da dispune confiscarea sumei de aproximativ 2 mil. dolari, proveniţi din săvârşirea aspectelor contravenţionale. Pe scurt, prezentăm speţa în cauză, care a avut ca protagonişti, alături de firma de jocuri online şi cele mai importante posturi TV din ţara noastră.

În Procesul-verbal de constatare şi sancţionare a contravenţiilor[75] agenţi din cadrul Oficiului Naţional pentru Jocuri de Noroc s-a consemnat că *Zenith Media Communications S.R.L. (ZMC)* a fost sancţionată întrucât „s-a constatat că, societatea desfăşoară activităţi de reclamă, publicitate şi marketing pentru *SC Halfors Media (IOM) Limited*, respectiv *Ratioanal Group Limited (RGL)*, referitoare la următoarele site-uri de brand online: *www.pokerstars.net*, *www.intelipoker.ro*, *www.fulltiltpoker.net* şi următoarele proprietăţi de brand off line *European Poker Tour World* şi *World Championship Of Online Poker* conform contractelor încheiate şi ridicate de agenţii constatatori, încălcându-se astfel dispoziţiile art. 10 alin. (1) lit. i) şi ale art. 26 alin. (1)

75 seria O.N.J.N./A nr. 0002603 încheiat în data de 08 noiembrie 2013

şi (2) din *Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 77/2009 privind organizarea şi exploatarea jocurilor de noroc*, cu modificările şi completările ulterioare".

Înainte de a proceda la prestarea unor servicii de publicitate şi promovare a site-ului de jocuri de noroc online *PokerStars.net* sau alte site-uri, avea obligaţia să verifice dacă organizatorul al cărui site îl promovează, deţine licenţa de organizare şi autorizaţia de exploatare a jocurilor de noroc prin intermediul sistemelor de comunicaţii de tip internet eliberată de Oficiul naţional (O.N.J.N. în speţă).

Până la data aplicării sancţiunii, deşi exista cadrul legal de autorizare şi desfăşurare a activităţii de jocuri de noroc online, în România, niciun operator economic care desfăşura activităţi de jocuri de noroc online nu a solicitat obţinerea licenţei de organizare sau a autorizaţiei de exploatare de jocuri de noroc online, în conformitate cu legislaţia în vigoare aplicabilă domeniului jocurilor de noroc pe teritoriul ţării noastre[76].

Având în vedere cele mai sus menţionate, se observă că jocurile de noroc caracteristice activităţii cazinourilor, categorie în care se încadrează şi jocul de poker, pot fi exploatate şi în sistem online. Mai mult decât atât, potrivit dispoziţiilor art. 16 alin. (5) din O.U.G. 77/2009[77], legiuitorul a reglementat în mod special activitatea cluburilor de poker, precum modalitatea desfăşurării turneelor de poker în afara locaţiilor autorizate.

Potrivit dispoziţiilor legii speciale aplicabile jocurilor de noroc, până în anul 2013 au fost reglementate mai multe tipuri de jocuri de noroc, printre care „*jocurile de noroc caracteristice cazinourilor*", unde se încadrează şi jocul de poker, iar aşa cum s-a arătat mai sus, din 2013, prin modificările aduse O.U.G. 77/2009 a fost reglementată şi activitatea cluburilor de poker.

76 aşa cum rezultă din adresa nr. 1800/10.02.2014 emise de Direcţia generală de autorizare jocuri de noroc din cadrul Oficiului Naţional pentru Jocuri de Noroc mai sus-menţionată

77 astfel cum a fost introdus de pct. 14 al articolului unic din Legea nr. 227/2013 pentru aprobarea Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr. 20/2013 privind înfiinţarea, organizarea şi funcţionarea Oficiului Naţional pentru Jocuri de Noroc şi pentru modificarea şi completarea Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr. 77/2009 privind organizarea şi exploatarea jocurilor de noroc

În aceste condiţii, menţionăm că, potrivit dispoziţiilor art. 26 alin. (2) din O.U.G. 77/2009, „*desfăşurarea activităţilor de marketing, reclamă, publicitate sau orice alte activităţi cu caracter promoţional privind jocurile de noroc definite la art. 10 alin. (1) lit. g) - i) ori activităţile şi serviciile conexe acestora, care nu sunt autorizate pe teritoriul României, constituie contravenţie şi se pedepseşte cu amenda de la 50.000 lei la 100.000 lei*”.

Pentru a se apăra în instanţă deţinătorii site-ului *Pokerstar.com* au susţinut că „nu sunt aceeaşi cu cei ai site-ului *Pokerstars.net*”, întrucât prescurtarea „*.com*” sau „*.net*” se referă strict la o repartizare administrativă aşa cum reiese dintr-o adresă[78] introdusă în dosarul prin care s-a contestat măsura. Referitor la aceea adresă, M.F.P. a indicat faptul că: „*organele competente efectuează cercetări existând unele indicii în legătură cu săvârşirea infracţiunii de fals material în înscrisuri oficiale, cu ocazia soluţionării unei cereri de informaţii de interes public prin care se solicita acceptul M.F.P. pentru desfăşurarea unor activităţi de reclamă şi organizare de evenimente de către Pokerstars.com*”.

Concret, începând cu 01 ianuarie 2013 s-a încheiat un contract de agenţie media cu *RGL*, având ca obiect *strategie media, planificare media, achiziţionare spaţii media*, valabil până la data de 31 decembrie 2013 iar la data efectuării controlului de către reprezentanţii O.N.J.N., contractele de agenţie de media, încheiate în anul 2012, nu mai erau vigoare. Cu privire la acestea menţionăm că, în Anexa B a contractului anterior menţionat, sunt enumerate „*website-urile sau brand-urile cărora urmează să li se facă reclamă, printre care se regăseşte şi www.pokerstars.net*”. Ca atare, având în vedere că prin înscrisurile ataşate plângerii contravenţionale *RGL* recunoaşte că a desfăşurat activităţi de „*reclamă şi publicitate*” pentru site-ul *www.pokerstars.ne*t, rezultă că, probele dovedesc încălcarea dispoziţiilor legale[79].

78 înregistrată la M.F.P. cu nr.263531/10.08.2009

79 prev. la art. 26 alin. (2) din O.U.G. 77/2009

Referitor la relaţiile contractuale ale persoanei juridice care au generat săvârşirea faptei contravenţionale, chiar dacă la data efectuării controlului între *SC Zenith Media Communications S.R.L.* (denumită în continuare şi *Halfords Media Limited*) nu mai exista nicio relaţie contractuală, în perioada 01 ianuarie 2013 – 31 iulie 2013 au fost emise un număr de 42 de facturi de către *ZMC*, aşa cum rezultă din *Registrul de vânzări – balanţa* clientului *Halfords Media Limited*. Acest fapt arată că, în anul 2013, deşi nu a fost încheiat niciun contract de prestări servicii între cele două societăţi (contractul anterior având valabilitate doar până la data de 31 decembrie 2012), aceste servicii au fost prestate, *ZMC* neputând emite facturi fără existenţa serviciilor de publicitate[80].

Din cuprinsul acestor acte normative rezultă faptul că prestările de servicii pot exista şi pot fi facturate chiar dacă între părţi nu a fost încheiat în prealabil un contract sau o altă formă contractuală şi, pe cale de consecinţă, chiar dacă un contract încheiat anterior nu îşi mai producea efectele. De asemenea, *ZMC* a emis către *RGL* facturi de prestări servicii până în data de 30 septembrie 2013. Având în vedere data emiterii ultimelor facturi de către *ZMC* către cele două societăţi beneficiare (31 iulie 2013, respectiv 30 septembrie 2013) rezultă fără echivoc faptul că aplicarea sancţiunii amenzii contravenţionale a fost făcută în termen legal, până la data la care intervenea termenul de prescripţie (6 luni de la data încetării săvârşirii faptei), contravenţia având caracter continuu dat fiind faptul că încălcarea obligaţiei legale a durat în timp[81].

80 În acest sens, menţionăm că art. 21 alin. (4) lit. m) din Codul fiscal prevedea că, „cheltuielile cu serviciile de management, consultanţă, asistenţă sau alte prestări de servicii pentru care contribuabilii nu pot justifica necesitatea prestării acestora în scopul activităţilor desfăşurate şi pentru care nu sunt încheiate contracte” nu sunt deductibile, iar conform pct. 48 din H.G. nr. 44/2004 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal: „pentru a deduce cheltuielile cu serviciile de management, consultanţă, asistenţă sau alte prestări de servicii trebuie să se îndeplinească cumulativ următoarele condiţii: serviciile trebuie să fie efectiv prestate, să fie executate în baza unui contract încheiat între părţi sau în baza oricărei forme contractuale prevăzute de lege; justificarea prestării efective a serviciilor se efectuează prin: situaţii de lucrări, procese-verbale de recepţie, rapoarte de lucru …”

81 în conformitate cu art. 13 alin. (2) din O.G. nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravenţiilor, cu modificările şi completările ulterioare

Deci, în cazul contravenţiilor care nu sunt continue[82], care se denumesc „*contravenţii simple*” aplicarea sancţiunii amenzii contravenţionale se prescrie în termen de 6 luni de la data săvârşirii faptei. În cazul contravenţiilor care sunt continue[83], aplicarea sancţiunii amenzii contravenţionale se prescrie în termen de 6 luni de la data constatării faptei. Stabilirea termenului de prescripţie şi aplicarea de sancţiuni cu amendă contravenţională nu se poate face corect, întrucât nu se face distincţia dintre „*data săvârşirii faptei, în cazul contravenţiilor simple*” (care nu sunt continue) şi „*data constatării faptei, în cazul contravenţiilor continue*”[84]. Se creează, astfel, identitatea de reglementare, pentru situaţia generală de prescripţie şi pentru contravenţia continuă. Contravenţia este continuă în situaţia în care încălcarea obligaţiei legale durează în timp. Aşadar, oricât de mare ar fi intervalul de timp scurs de la data la care operatorul economic avea obligaţia de a depune o declaraţie, atât timp cât obligaţia declarativă nu a fost îndeplinită, există posibilitatea angajării răspunderii contravenţionale. Numai din momentul încetării caracterului continuu[85] va începe să curgă termenul de prescripţie a dreptului organelor de control de a constata contravenţia. În condiţiile în care ultima factură emisă de *ZMC* a fost în data de 30 septembrie 2013, iar Procesul-verbal[86] a fost încheiat în data de 08 noiembrie 2013, considerăm că nu s-a prescris dreptul de a aplica sancţiunea contravenţională în situaţia reţinută de agenţii constatatori în procesul-verbal mai sus-menţionat. Referitor la aplicarea sancţiunii complementare – în cazul nostru confiscarea sumei provenită din săvârşirea contravenţiei, *O.G. nr. 2/20012*, nu

82 care nu se repetă consecutiv, care au loc cu întrerupere, care nu sunt succesive, Potrivit prevederilor art. 13 din O.G. nr. 2/2001:„(1) Aplicarea sancţiunii amenzii contravenţionale se prescrie în termen de 6 luni de la data săvârşirii faptei. (2) În cazul contravenţiilor continue, termenul prevăzut la alin. (1) curge de la data încetării săvârşirii faptei. Contravenţia este continuă în situaţia în care încălcarea obligaţiei legale durează în timp”.

83 care se repetă consecutiv cel puţin de două ori, care urmează fără întrerupere, care sunt succesive

84 Prin modificările aduse de art. 41 pct. 2 din Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, în cazul contravenţiilor continue, termenul de şase luni curge „de la data încetării săvârşirii faptei”, în timp ce, în versiunea anterioară, textul în cauza prevedea că termenul curge „de la data constatării faptei”

85 de la data depunerii declaraţiei sau efectuarea procedurii

86 de constatare şi sancţionare a contravenţiilor seria O.N.J.N./A nr. 0002603

precizează în mod expres nici prescripţia aplicării acestei sancţiuni şi, evident, nici existenţa vreunui termen de prescripţie.

Din verificările efectuate de organele competente[87], a rezultat în mod cert că, în perioada septembrie 2011 - septembrie 2013 *ZMC* a facturat suma de *2.315.823 dolari*, din care efectiv încasată, conform fişelor de cont, suma de *2.222.483 dolari*. Inspectorii din cadrul A.N.A.F. au identificat în mod corect, în conturile societăţii reclamante, suma asupra căreia s-a dispus măsura confiscării, această informaţie reieşind din fişele de cont şi rulajul conturilor ale căror copii le depunem alăturat. Menţionăm, totodată că toate aceste acte şi informaţii sunt furnizate de la societatea în cauză şi au fost puse la dispoziţia organului fiscal competent în scopul determinării cuantumul sumelor asupra cărora s-a instituit măsura confiscării. Faptul că firma insistă şi susţine, în mod nejustificat, că aceste sume nu au fost încasate şi nu au intrat în conturile societăţii nu arată decât reaua credinţă a acesteia şi faptul că doreşte tergiversarea soluţionării cauzei. La termenul din data de 16 septembrie 2014 firma a solicitat instanţei să pună în sarcina intimatului să facă dovada acestor afirmaţii arătând că este foarte greu să depună aceste înscrisuri deşi, toate actele provin din evidenţele contabile proprii. Totodată, legiuitorul dă posibilitatea să fie aplicate pentru una şi aceeaşi contravenţie alături de sancţiunea contravenţională principală şi una sau mai multe sancţiuni complementare[88].

Prin Contractele de Agenţie privind relaţiile media încheiate de *ZMC* cu *Halfors Media (IOM) Limited* şi cu *RGL* se definesc produsele care fac obiectul acestor contracte ca fiind „*site-urile, logo-urile şi/sau mărcile comerciale prevăzute în anexa B la contract, care sunt deţinute sau utilizate de către client şi care urmează să fie obiectul*

87 inspectorii din cadrul Administraţiei Fiscale pentru Contribuabili Mijlocii - Serviciul Inspecţie Fiscală 2 – Direcţia Generală Regională a Finanţelor Publice Bucureşti – Agenţia Naţională de Administrare Fiscală

88 Aceste activităţi sunt îndeplinite în baza dispoziţiilor art. 28 alin. (1) şi (2) din acelaşi act normativ respectiv:

„(1) Controlul respectării regimului legal al activităţilor din domeniul jocurilor de noroc, precum şi aplicarea sancţiunilor se fac de către persoanele împuternicite din cadrul Oficiului Naţional pentru Jocuri de Noroc. (2) Contravenţiilor prevăzute în prezenta ordonanţă de urgenţă le sunt aplicabile dispoziţiile Ordonanţei Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravenţiilor, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările şi completările ulterioare”.

publicităţii efectuate de Agenţie conform prezentului contract, sau alte astfel de produse...". În anexa B - identică la cele două contracte - sunt prezentate site-urile de brand online ale celor doi clienţi „*cărora urmează să li se facă reclamă*" – inclusiv *www.pokerstars.net*, ceea ce demonstrează că, în esenţă, prestările de servicii efectuate de *ZMC* au constat tocmai în activităţi de reclamă şi publicitate în favoarea celor doi clienţi.

Mai mult, din declaraţia dată publicităţii rezultă foarte clar şi fără putinţă de tăgadă că *ZMC* a desfăşurat activitate de reclamă, publicitate şi marketing prin comunicarea comercială ce a fost adusă la cunoştinţa consumatorilor în vederea promovării produselor şi serviciilor prin intermediul mass-media, în schimbul unor plăţi – sume de bani facturate şi încasate. Astfel, subliniem faptul că firma a rezervat un spaţiu publicitar în cadrul căruia au fost difuzate spoturile de reclamă şi publicitate de către mai multe televiziuni, pentru site-uri de jocuri de noroc neautorizate pe teritoriul României, printre care şi *www.pokerstars.net*[89].

Aceeaşi situaţie se regăseşte şi în cazul jocurilor de noroc online, promovate de către site-ul *pokerstars*, prin care se încarcă automat site-ul de jocuri de noroc *Pokerstars,* iar într-o altă secţiune se poate alimenta contul jucătorului cu bani reali putând achiziţiona credite cu cardul în cadrul platformei de joc pe care acesta îl poate folosi pe parcursul sesiunii de joc. În interiorul site-ului se face menţiunea clară că pot fi acordate câştiguri în cash, iar în cadrul filmelor demonstrative se poate observa clar miza jocului, precum şi depozitele fiecărui jucător în parte. Totodată, în conformitate cu prevederile art. 73^14 alin. (2) din *H.G. nr. 870/2009*, printre condiţiile pe care trebuie să îndeplinească platforma de joc pentru ca organizatorul să primească licenţă de organizare şi autorizaţie privind organizarea şi exploatarea jocurilor de noroc, este ca

89 Cu titlu de exemplu prezentăm următoarea situaţie: în vederea atragerii clienţilor, producătorii, pentru promovarea unor produse alimentare sau de alt gen, în cadrul unei unităţi de tip hipermarket, desfăşoară activităţi de marketing, printre care şi degustarea acestora. Produsele odată degustate, pot intra în preferinţele consumatorilor, ulterior fiind consumate în mod constant, crescând astfel considerabil volumul vânzărilor produselor promovate.

acesta să ofere învăţarea gratuită a jocurilor de noroc, lucru oferit şi de site-ul *pokerstars.net*, site promovat prin intermediul spoturilor publicitare. *ZMC* prin contractele de media încheiate a promovat *site-ul pokerstars* care îndrumă jucătorii către jocuri de noroc neautorizate pe teritoriul României.

Reprezentanţii Oficiului nu au constatat şi nu au consemnat[90] că *Halfords Media (IOM) Limited* şi *Rational Group Limited* sunt „*organizatori de jocuri de noroc*", ci faptul că aceste societăţi au efectuat *activităţi de reclamă şi publicitate pentru operatori de joc online neautorizaţi în România*. În acest sens precizăm că, aşa cum rezultă din cuprinsul procesului-verbal societatea a fost sancţionată întrucât „*s-a constatat că, ... desfăşoară activităţi de reclamă, publicitate şi marketing pentru S.C. Halfords Media (IOM) Limited, respectiv Ratioanal Group Limited, referitoare la următoarele site-uri de brand online: www.pokerstars.net, www.intelipoker.ro, www.fulltiltpoker.net şi următoarele proprietăţi de brand off line EUROPEAN POKER TOUR WORLD şi WORLD CHAMPIONSHIP OF ONLINE POKER conform contractelor încheiate şi ridicate de agenţii constatatori, încălcându-se astfel dispoziţiile legale în vigoare*"[91].

Cu privire la susţinerile precum că jocurile de poker disponibile pe *website*-ul *www.pokerstars.net* nu sunt jocuri de noroc în accepţiunea legii române, precizăm că acest *website* este un site care, aşa cum am arătat mai sus, care în primii paşi permite desfăşurarea jocului de poker gratis, iar ulterior pe măsură ce se acumulează puncte virtuale, dacă se doreşte se poate continua jocului în mod real, moment în care trebuie introduse sume de bani dintr-un cont bancar. Ca atare, această activitate se transformă într-un joc de poker real, pe bani şi care presupune câştiguri sau pierderi de sume de bani. Pe de o parte, în acest moment scopul reclamei şi publicităţii este atins, iar pe de altă parte, această reclamă şi publicitate este realizată pentru jocuri de noroc neautorizate pe teritoriul României.

90 nici în Procesul-verbal seria O.N.J.N./D.G.S.C./A nr. 0001201 din 17 octombrie 2013 şi nici în Procesul-verbal de constatare şi sancţionare a contravenţiilor seria O.N.J.N./A nr. 0002603 din 08 noiembrie 2013

91 art. 10 alin. (1) lit. i) şi ale art. 26 alin. (1) şi (2) din O.U.G. 77/2009

Raportat la aceste susţineri considerăm că mai multe spoturi publicitare pentru jocurile de poker online *Fulltilt* şi *Pokerstars* au fost interzise de la difuzarea pe posturile de televiziune şi radio potrivit unor decizii luate în şedinţa din 05 noiembrie 21013 de C.N.A., întrucât, potrivit legislaţiei în vigoare, marketingul, reclama şi publicitatea sunt strict interzise pentru jocurile de noroc nelicenţiate în România.

Firma susţine în mod neîntemeiat că, prezentarea depusă de Oficiul Naţional pentru Jocuri de Noroc la termenul din 25 iunie 2014, realizată de Direcţia Generală de Informatizare şi Monitorizare din cadrul Oficiului, este lipsită de obiectivitate privind modalitatea de funcţionare a celor două platforme[92]. Având în vedere că, din dispoziţiile legale rezultă clar că Oficiul este singura autoritate competentă în materia jocurilor de noroc să verifice şi să monitorizeze activităţile din domeniul jocurilor de noroc, considerăm că documentaţia realizată de Direcţia Generală de Informatizare şi Monitorizare din cadrul Oficiului este realizată *pro causa*.

Direcţia Generală Informatizare şi Monitorizare Jocuri de Noroc din cadrul Oficiului a prezentat paşii care trebuie urmaţi pentru înscrierea unui cont şi achiziţionarea jetoanelor de joc – contracost, paşi care rezultă şi din capturile de ecran

92 Cu privire la acest aspect menţionăm că, potrivit dispoziţiilor art. 2 alin. (1) din O.U.G. nr. 20/2013 „Oficiul acordă dreptul de organizare şi funcţionare, monitorizează, supraveghează şi controlează activităţile din domeniul jocurilor de noroc", iar potrivit art. 3 alin. (1) lit. d) din acelaşi act normativ „exercită controlul tehnic al sistemelor informatice, monitorizarea şi supravegherea pentru jocurile de noroc de tip pariuri on-line organizate prin intermediul sistemelor de comunicaţii de tip internet, sisteme de telefonie fixă sau mobilă, jocurile bingo organizate prin intermediul sistemelor de comunicaţii de tip internet, sisteme de telefonie fixă sau mobilă, jocuri de noroc on-line organizate prin intermediul sistemelor de comunicaţii de tip internet, sisteme de telefonie fixă ori mobilă, astfel cum aceste activităţi sunt reglementate de O.U.G. 77/2009, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 246/2010, cu modificările şi completările ulterioare". Totodată, potrivit dispoziţiilor art. 7 alin. (1) lit. b) din H.G. nr. 298/2013 „Activitatea de monitorizare şi supraveghere a jocurilor de noroc de tip pariuri on-line organizate prin intermediul sistemelor de comunicaţii de tip internet, sisteme de telefonie fixă sau mobilă, jocuri bingo organizate prin intermediul sistemelor de comunicaţii de tip internet, sisteme de telefonie fixă sau mobilă, jocuri de noroc on-line organizate prin intermediul sistemelor de comunicaţii de tip internet, sisteme de telefonie fixă ori mobilă se realizează prin:… b) identificarea website-urilor care, în cadrul unor activităţi de marketing, reclamă, publicitate sau alte activităţi cu caracter promoţional, oferă legături către jocurile on-line sau activităţi şi servicii conexe acestora, care nu sunt autorizate potrivit legislaţiei române"

de pe site-urile *www.pokerstars.net* şi *www.fulltiltpoker.net*[93]. Potrivit documentaţiei pusă la dispoziţie de către „*The Office for Harmonization in the Internal Market (O.H.I.M.)*", biroul oficial de mărci înregistrate din Uniunea Europeană, Marca „*Pokerstars*" figurează în lista de bunuri şi servicii la clasa „*Programe de calculator în legătură cu şi prezentând jocuri de cazinou, jocuri de noroc, jocuri cu cărţi, jocuri de poker*", iar atât reprezentarea grafică, cât şi marca „*Pokerstars*" este prezentă în spoturile publicitare ce fac obiectul sesizării O.N.J.N. Ca atare, analizând site-ul *Pokerstars.net*, site promovat în spoturile mai sus menţionate, în partea de jos a paginii principale la secţiunea „*special offers*" după accesarea acestui link se încarcă pagina destinată promoţiilor. În cadrul acestei pagini accesând link-ul cu fotografia binecunoscutul tenisman *Rafael Nadal* se deschide o pagină cu materiale video de prezentare. În josul acestei paginii, există o legătură „*See the Rafa Nadal channel on Pokerstars.tv to watch even more videos*" care încarcă automat site-ul de jocuri de noroc *Pokerstars.tv*.

Accesând o altă secţiune a site-lui se poate alimenta contul jucătorului pe bani reali, putând achiziţiona credite cu cardul în cadrul platformei de joc pe care acesta îi poate folosii pe parcursul sesiunii de joc. În interiorul site-ului se face menţiunea clară că pot fi acordate câştiguri în cash, iar în cadrul filmelor demonstrative se poate observa clar miza jocului precum şi depozitele fiecărui jucător în parte. Având în vedere cele sus-menţionate, considerăm că Marca „*Pokerstars*" deţine mai multe platforme de joc, care nu sunt total independente, derivând din aceeaşi rădăcină, respectiv site-ul *Pokerstars.eu, Pokerstars.it* şi *Pokerstars.com, Pokerstars.tv* unde se joacă pe bani reali. Aşadar, aşa cum am arătat mai sus, înscrierea se face pe *pokerstars.net* şi printr-un link se ajunge cu acelaşi cont de utilizator în *pokerstars.tv*, sau *pokerstars.eu* site-uri de jocuri de noroc pe bani reali, reuşind astfel să se facă publicitate mascată.

93 Prin adresa nr. 290.129/13 iunie 2014

După ce firma prezintă etapele de joc şi afirmă de nenumărate ori că achiziţionarea jetoanelor este gratuită şi că nu există nicio legătură între cele două site-uri *Pokerstars.net* şi *Pokerstars.eu*, în dreapta sus apar două ferestre (tab-uri) ce conţin opţiunea „*bani reali*" şi cealaltă „*bani virtuali*". Totodată, trebuie observat şi faptul că utilizarea aplicaţiei te obligă la deschiderea unui cont şi a unei adrese de e-mail validă prin care să se identifice jucătorul în scopul încasării sumelor necesare accesării site-ului în etapa finală când activitatea de jocuri de noroc desfăşurată în condiţii de nelegalitate îşi atinge scopul.

În ceea ce priveşte susţinerea conform căreia în cuprinsul Procesului-verbal[94] nu a fost indicată data săvârşirii contravenţiei, este neîntemeiată[95]. Sancţiunea contravenţională – amendă în cuantum de 80.000 lei a fost dispusă cu respectarea prevederilor legale[96], dat fiind faptul că aceasta a fost stabilită în limitele prevăzute de actul normativ (acestea fiind stabilite de lege între 50.000 lei – 100.000 lei), fiind individualizată corect şi stabilită proporţional cu gradul de pericol social al faptei, ţinându-se seama de împrejurările în care a fost săvârşită fapta (continuitatea ei), de modul şi mijloacele de săvârşire a acesteia, de scopul urmărit şi de urmările produse[97], precum şi de circumstanţele personale ale contravenientului şi de celelalte date înscrise în procesul-verbal. În ceea ce priveşte cuantumul sumei supusă confiscării, precizăm faptul că legiuitorul nu a prevăzut posibilitatea dimensionării acesteia decât în funcţie de contravenţia săvârşită, neexistând posibilitatea diminuării acesteia, indiferent de împrejurări, în sensul confiscării doar a unei părţi din sumele care au făcut obiectul

94 de constatare şi sancţionare a contravenţiilor seria O.N.J.N./A nr. 0002603 din 08 noiembrie 2013

95 La p. nr. 4 a Procesul-verbal de constatare şi sancţionare a contravenţiilor seria O.N.J.N./A nr. 0002603/08 noiembrie 2013 este menţionat în mod explicit faptul că s-a săvârşit o contravenţie continuă în perioada septembrie 2011 – octombrie 2013, astfel că, nefiind vorba de o contravenţie cu consumare instantanee, nu se putea menţiona o dată unică, la care a fost săvârşită respectiva contravenţie. În aceste condiţii, se poate constata faptul că aspectele referitoare la lipsa datei faptei contravenţionale din cuprinsul procesului-verbal contestat sunt neîntemeiate

96 art. 21 alin. (3) din O.G.. nr. 2/2001

97 încurajarea cetăţenilor ţării de a practica jocuri de noroc pe site-uri neautorizate şi nelicenţiate pe teritoriul României

contravenţiei[98]. În aceste condiţii, aplicarea măsurilor complementare se poate face în raport de gravitatea faptei contravenţionale, legiuitorul dând astfel posibilitatea agentului constatator să aplice sancţiuni individualizate în raport de constatările pe care le face în fiecare situaţie în parte. Aceste măsuri complementare sunt supuse controlului instanţelor judecătoreşti, sancţiunea care poate fi aplicată de către acestea printr-o hotărâre judecătorească este înlăturarea măsurii complementare de confiscare a bunurilor destinate, folosite sau rezultate din contravenţii, dar numai în condiţiile în care instanţa constată că nu există fapta contravenţională şi anulează procesul-verbal de constatare şi sancţionare a contravenţiilor.

Având în vedere cele prezentate[99] s-a stabilit că, tot ce rezultă din săvârşirea unei contravenţii este supus confiscării - ca atare, agentul constatator, care a aplicat şi sancţiunea confiscării, nu avea nicicum posibilitatea stabilirii unui alt cuantum al sumei confiscate decât acela stabilit[100]. În acest sens, considerăm total neîntemeiate şi greşite susţinerile potrivit cărora acesteia nu i se poate impune decât suma reprezentând comisionul „*total/restrâns*” încasat, diferenţa fiind virată televiziunilor. Cu privire la acest aspect precizăm faptul că *ZMC* prin clauzele stabilite în contractele cu televiziunile

98 Prin dispoziţiile art. 5 alin. (3) lit. a) din O.G. nr. 2/2001, una din sancţiunile contravenţionale complementare o reprezintă confiscarea bunurilor destinate, folosite sau rezultate din contravenţii cu menţiunea că acestea vor fi aplicate în funcţie de natura şi gravitatea faptei, aşa cum reiese din art. 5 alin. (6) din acelaşi act normativ. Dispunerea măsurii complementare a confiscării bunurilor se face, potrivit art. 24 alin. (1) din Ordonanţă, de către persoana împuternicită să aplice sancţiunea. Astfel, art. 24 din O.G. nr. 2/2001, stabileşte că:

„(1) Persoana împuternicită să aplice sancţiunea dispune şi confiscarea bunurilor destinate, folosite sau rezultate din contravenţii. În toate situaţiile agentul constatator va descrie în procesul-verbal bunurile supuse confiscării şi va lua în privinţa lor măsurile de conservare sau de valorificare prevăzute de lege, făcând menţiunile corespunzătoare în procesul-verbal”

99 În conformitate cu prevederile art. 41 din O.G. nr. 2/2001, „confiscarea se aduce la îndeplinire de organul care a dispus aceasta măsură, în condiţiile legii. (2) În caz de anulare sau de constatare a nulităţii procesului-verbal bunurile confiscate, cu excepţia celor a căror deţinere sau circulaţie este interzisă prin lege, se restituie de îndată celui în drept”. În raport de dispoziţiile art. 28 alin. (2) din O.U.G. nr. 77/2009: „contravenţiilor prevăzute în prezenta ordonanţă de urgenţă le sunt aplicabile dispoziţiile Ordonanţei Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravenţiilor, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările şi completările ulterioare”. Totodată, legiuitorul dă posibilitatea să fie aplicate pentru una şi aceeaşi contravenţie alături de sancţiunea contravenţională principală şi una sau mai multe sancţiuni complementare

100 prin Procesul verbal nr. 53/24 octombrie 2013 al reprezentanţilor A.N.A.F. – Direcţia Generală Regională a Finanţelor Publice Bucureşti – Serviciul de Inspecţie Fiscală 2, anexat la actul de control

prestatoare de servicii le-a garantat şi le-a asigurat de faptul că acestea din urmă nu vor avea de suferit prejudicii fiind despăgubiţi. Mai mult decât atât televiziunile au fost asigurate de legalitatea activităţilor de publicitate deşi acest lucru nu era adevărat. Considerăm că această atitudine a generat această situaţie având ca rezultat aplicarea sancţiunii primite întrucât a transmis un semnal prost în piaţa organizatorilor de jocuri de noroc şi, în plus, foarte importat de menţionat este că, această situaţie a durat ani întregi, sfidând dispoziţiile legale şi organele competente sa aplice sancţiuni şi, nu în ultimul rând, trebuie menţionat faptul că, sumele tranzacţionate în acest domeniu sunt fabulos de mari, astfel încât considerăm că nu pot fi neglijate aceste aspecte care au stat la baza aplicării şi individualizării sancţiunii contravenţionale. Total neîntemeiate sunt şi susţinerile precum că „*aplicarea măsurii confiscării dispusă de organele competente de control din cadrul Oficiului Naţional pentru Jocuri de Noroc pentru întreaga sumă stabilită de agenţii constatatori din cadrul Agenţiei Naţionale de Administrare Fiscală s-a făcut „în eter”, pentru că suma nu mai exista în conturile acesteia*”. Cu privire la acest aspect facem precizarea că agenţii constatatori din cadrul Oficiului aveau obligaţia dispunerii confiscării întregii sume stabilite de A.N.A.F., fiind neîntemeiată dispunerea unei măsuri de confiscare parţial, doar pentru o parte din suma identificată. Prin însăşi săvârşirea contravenţiei autorul acesteia se situează în afara sferei licitului, cu consecinţa firească[101], a posibilităţii de a suferi rigorile legii, între care şi confiscarea bunurilor destinate, folosite sau rezultate din fapta sa. De asemenea, Curtea Constituţională a stabilit în mod constant, în jurisprudenţa sa, că aplicarea şi executarea unor sancţiuni pecuniare, inclusiv măsura confiscării unor bunuri sau valori, cu toate că determină în mod direct diminuarea patrimoniului celui sancţionat, nu încalcă dispoziţiile constituţionale privind ocrotirea proprietăţii private, întrucât sunt consecinţa unor

101 prevăzută de art. 44 alin. (9) din Constituţie

încălcări ale legii[102]. Având în vedere cele de mai sus, considerăm că măsura confiscării a fost aplicată în mod corect, în acest caz nefiind incidente prevederile *Legii nr. 12/1990*. Persoanele cu atribuţii de control din cadrul Oficiului nu au competenţă în aplicarea acestei legi.

Referitor la constatările făcute[103] de reprezentanţii A.N.A.F. nu s-au constatat încălcarea niciunei prevederi legale deoarece nu acesta a fost scopul verificărilor lor şi nu au dispus luarea niciunei măsuri deoarece nu aveau competenţe legale în acest sens, verificările fiind efectuate în baza adresei Oficiului Naţional pentru Jocuri de Noroc[104].

Ca atare, considerăm că agenţii constatatori au respectat întocmai dispoziţiile O.G. nr. 2/2001, referitor la elementele ce trebuie să fie conţinute în procesul-verbal, reţinând totodată faptul că, în cuprinsul Procesului-verbal[105] este descrisă corect atât fapta contravenţională săvârşită, cât şi situaţia de fapt care a generat săvârşirea faptei. În concluzie, în ceea ce priveşte legalitatea procesului-verbal se reţine că au fost respectate prevederile legale[106], a căror nerespectare atrage nulitatea absolută.

În ceea ce priveşte prescripţia dreptului de a aplica sancţiunea contravenţională, în speţă, discutăm de o contravenţie continuă pentru care termenul de prescripţie curge de la data încetării săvârşirii faptei şi nu de la data săvârşirii faptei. Aşa cum am arătat anterior, chiar dacă raporturile contractuale cu *Halfors Media (IOM) Limited* au încetat să producă efecte începând cu data de 20 martie 2013, fapta contravenţională în raport cu această societate a fost continuată în afara raporturilor contractuale până pe data de

102 în acest sens sunt, de exemplu, Decizia nr. 67 din 18 aprilie 2000, publicată în M. Of. al României, Partea I, nr. 334 din 19 iulie 2000, precum şi Decizia nr. 261 din 24 iunie 2003, publicată în M. Of. al României, Partea I, nr. 561 din 5 august 2003

103 prin Procesul-verbal nr. 53/24 octombrie 2013

104 nr. 11420/23 octombrie 2013, prin care au fost solicitate informaţii referitoare doar la suma încasată de societate de la Halfors Media (IOM) Limited şi Rational Group Limited. În actul de control s-a menţionat faptul că reprezentanţii Oficiului efectuează verificări la ZMC, urmând ca, rezultatele constatărilor să fie comunicate în vederea valorificării de către organul fiscal competent, în conformitate cu dispoziţiile legale în vigoare, în vederea finalizării controlului la această societate

105 de constatare şi sancţionare a contravenţiei seria O.N.J.N./A nr. 0002603/08 noiembrie 2013

106 art. 17 din O.G. nr. 2/2001

31 iulie 2013, data emiterii ultimei facturi. Aceeaşi faptă contravenţională a fost continuată în raport cu *Rational Group Limited* până pe data de 30 septembrie 2013.

Contrar celor susţinute, avem de-a face cu o singură faptă contravenţională săvârşită în raport cu două societăţi comerciale şi, chiar dacă ar fi adevărat că, în raport cu *Halfors Media (IOM) Limited* ar fi intervenit termenul de prescripţie, suma încasată de la aceasta nu poate fi absolvită de măsura confiscării, dat fiind faptul că este provenită dintr-o contravenţie continuată până pe data de 30 septembrie 2013. De altfel, însăşi firma recunoaşte temeinicia şi legalitatea Procesului-verbal contestat având în vedere cele susţinute chiar de acesta la cap. VIII, alin. (5) din plângerea contravenţională, respectiv: „*urmează ca instanţa să reţină că prezumţia de nevinovăţie va prevala asupra celei de legalitate şi temeinicie a Procesului verbal O.N.J.N. de sancţionare...*" dar, cu toate acestea, se prevalează de prezumţia de nevinovăţie ca şi absolvire de la aplicarea sancţiunii prevăzută de lege.

În acest sens, considerăm că Procesul-verbal[107] se bucură de o prezumţie de legalitate care nu a fost răsturnată prin probele administrate în cauză. În materie contravenţională sarcina probei revine contravenientului. Cu alte cuvinte, cel care contestă un proces verbal de contravenţie, trebuie să vină cu dovezi în sprijinul susţinerilor sale. Raţionamentul instanţelor de judecată are la baza prevederile Codul de procedură civilă[108]. Ori, în situaţia de faţă, nici motivele invocate în plângerea contravenţională sau în apărările ulterioare formulate atât în scris, cât şi oral, nu răstoarnă cu nimic constatările făcute de agenţii constatatori din cadrul Oficiului Naţional pentru Jocuri de Noroc cu ocazia controlului efectuat la *ZMC* şi întocmirii procesului-verbal contestat. Pe cale de consecinţă, procesul-verbal de contravenţie se bucură de o „*prezumţie de legalitate*", aceasta putând fi răsturnată doar de către contravenient prin probele propuse.

107 de constatare şi sancţionare a contravenţiei seria O.N.J.N./A nr. 0002603/08 noiembrie 2013

108 care statuează, în art. 249, că „cel care face o susţinere în cursul procesului trebuie să o dovedească, în afară de cazurile anume prevăzute de lege"

În ceea ce priveşte afirmaţiile de genul: „*în nici un moment pe parcursul derulării relaţiilor contractuale cu Halfords Media (IOM) Limited şi respectiv Raţional Group Limited, subscrisa nu a avut reprezentarea faptului că activităţile asumate contractual nu respectă prevederile legale în vigoare*" sunt afirmaţii ce „*nu stau în picioare*", întrucât aceasta afirmaţie echivalează cu invocarea voalată a necunoaşterii legii. Astfel, *ZMC* în mod cu totul greşit se prevalează de un document[109] prin care se atestă că „*serviciile de publicitate sunt permise pentru PokerStar.net*". Un aspect important de observat cu privire la această adresă este acel referitor la faptul că adresa nu ţine loc de autorizaţie sau licenţiere a activităţilor menţionate, că este transmisă către o persoană fizică şi, nu în ultimul rând, că este opinia unei direcţii din cadrul M.F.P. care nu era îndreptăţită să emită un punct de vedere cu privire la interpretarea dispoziţiilor legale menţionate, întrucât nu avea în competenţele sale această atribuţie[110].

Ulterior, în completare în legătură cu adresa de care se prevalează firma în susţinerea „*legalităţii*" activităţilor de reclamă şi publicitate, au fost depuse adresele nr. 4421/18 februarie 2015 emise de Oficiul Naţional pentru Jocuri de Noroc şi adresa răspuns a M.F.P. nr. 286700/26.02.2015 prin care se confirmă faptul că, prin adresa din 07 august 2014 înregistrată la M.F.P. sub nr. 87393 din 11 august 2014, Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 5 Bucureşti a comunicat acestuia faptul că, plângerea formulată împotriva numitului M. B., a fost înregistrată la Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 5 Bucureşti sub aspectul săvârşirii infracţiunii prevăzută de art. 320 C. p.

În aceea ce priveşte aprecierea că „*lipseşte unul din elementele constitutive ale faptei contravenţionale - vinovăţia – şi că în cauză nu sunt întrunite în elementele*

109 Adresa nr. 263531 din data de 10 august 2009 emisă de MFP – Direcţia de Comunicare, Relaţii Publice, Mass Media şi Transparenţă

110 De altfel, din adresa nr. 120939/13 martie 2012 emisă de Direcţia Generală de Management al Domeniilor Reglementate Specific din cadrul Ministerului Finanţelor Publice, direcţie de specialitate din cadrul M.F.P. îndreptăţită să emită o opinie cu privire la activităţile de publicitate interzise de art. 26 alin. (2) din O.U.G. nr. 77/2009, rezultă faptul că, punctul de vedere formulat prin adresa nr. 263531/10 august 2009 nu corespundea legislaţiei în vigoare la momentul transmiterii sale

constitutive ale contravenţiei"[111], apreciem că sunt neîntemeiate. În activitatea de prevenire, constatare şi sancţionare a contravenţiilor, o importanţă deosebită o are necesitatea analizării fiecărei fapte în parte, în sensul de a vedea dacă sunt întrunite sau nu elementele constitutive ale unei anumite contravenţii, respectiv trăsăturile specifice privind obiectul, latura obiectivă, subiectul şi latura subiectivă.

Ca element al laturii subiective, prin voinţa de a săvârşi contravenţia se înţelege că făptuitorul din iniţiativa sa proprie şi neconstrâns de nimeni a trecut la comiterea ei. Relevând legătura dintre om şi faptă, adică dacă fapta a fost voită şi aparţine făptuitorului, trebuie arătat că stabilirea acestei situaţii este deosebit de importantă întrucât atunci când fapta n-a fost voită, nu se mai poate pune nici problema vinovăţiei. Despre situaţia în care fapta este săvârşită în stare de inconştienţă, s-a arătat că ea nu constituie contravenţie, întrucât nu este săvârşită cu voinţă. Caracterul contravenţional al faptei este înlăturat doar în cazul legitimei apărări, stării de necesitate, constrângerii fizice sau morale, cazului fortuit, iresponsabilităţii, beţiei involuntare complete, erorii de fapt, precum şi infirmităţii, dacă are legătură cu fapta săvârşită, dar în cauza de faţă nu există astfel de circumstanţe. Aşadar, în urma efectuării controlului, s-a constatat că societatea reclamantă a continuat să desfăşoare o campanie publicitară cu privire la activităţi de jocuri de noroc neautorizate pe teritoriul României, deşi mai fusese sancţionată pentru aceste fapte, motiv pentru care considerăm că aceste activităţi au continuat să fie nelegale, chiar dacă a mai fost emis un proces-verbal de constatare şi sancţionare a contravenţiei, acesta se referă la o altă perioadă de timp[112]. Având în vedere că societatea nu face dovada că se încadrează în vreuna dintre cauzele care înlătură caracterul contravenţional al faptei, cum ar fi *lipsa vinovăţiei, eroarea de fapt, starea de necesitate, cazul fortuit* sau alte asemenea situaţii, considerăm că aceste susţineri sunt neîntemeiate. Considerăm că o atitudine corectă din partea unui

111 prevăzute de art. 26 alin. (2) din O.U.G. nr. 77/2009

112 perioada când sancţiunile erau în competenţa Gărzii Financiare

contravenient este atunci când, după aplicarea unei sancţiuni contravenţionale, acesta încetează săvârşirea faptei ce încalcă dispoziţiile legale, acesta fiind şi scopul legilor speciale. În acest context, considerăm că firma în cauză nu va putea beneficia din partea instanţei de circumstanţe atenuante că nu a mai săvârşit abateri şi a avut o bună conduită, întrucât ar fi contradictorii constatărilor din procesul-verbal contestat şi a situaţiei de fapt. În conformitate cu dispoziţiile legale[113], instanţa verifică legalitatea şi temeinicia procesului-verbal de contravenţie, pronunţându-se, de asemenea, şi cu privire la sancţiunea aplicată de agentul constatator prin acesta. Faţă de aceste dispoziţii legale, potrivit art. 21 alin. (3) din *O.G. nr. 2/2001*, sancţiunea se aplică în limitele prevăzute de actul normativ şi trebuie să fie proporţională cu gradul de pericol social al faptei săvârşite, ţinându-se seama de împrejurările în care a fost săvârşită fapta, de modul şi mijloacele de săvârşirea acesteia, de scopul urmărit, de urmarea produsă, precum şi de circumstanţele personale ale contravenientului şi de celelalte date înscrise în procesul-verbal. Având în vedere criteriile stabilite[114] şi ţinând seama de gravitatea deosebită a faptei săvârşită de firma în cauză şi de consecinţele pe care le antrenează încălcarea dispoziţiilor legale care reglementează activităţile în domeniul jocurilor de noroc, considerăm că sancţiunea contravenţională aplicată de agenţii constatatori din cadrul Oficiului a fost în mod corect stabilită.

Faţă de aceste considerente, nu se impunea aplicarea sancţiunii avertismentului, în condiţiile în care reclamanta contravenientă a fost sancţionată pentru nerespectarea unor dispoziţii legale ce se regăsesc întru-un act normativ care reglementează o activitate care constituie monopol de stat, activităţile desfăşurate de în mod nelegal de acesta nefiind autorizate pe teritoriul României, iar suma cu privire la care a fost dispusă măsura confiscării a fost obţinută prin încălcarea legii.

113 art. 34 din O.G. nr. 2/2001

114 de art. 21 alin. (3) din O.G. nr. 2/2001

Îndrăzneala cu care operatorii de jocuri de noroc au încălcat ani la rând legislaţia care reglementează desfăşurarea jocurilor de noroc în România este sfidătoare, sumele încasate în acest domeniu fiind uneori foarte mari. În susţinerea plângerii contravenţionale firma a indicat o adresă în legătură cu care se fac cercetări existând unor indicii în legătură cu săvârşirea infracţiunii de fals material în înscrisuri oficiale.

2.2.3.4. Realizări în cifre concrete ale O.N.J.N.

Din punct de vedere al organizării Oficiului prezentăm alăturat schema de funcţionare regională a structurii de control:

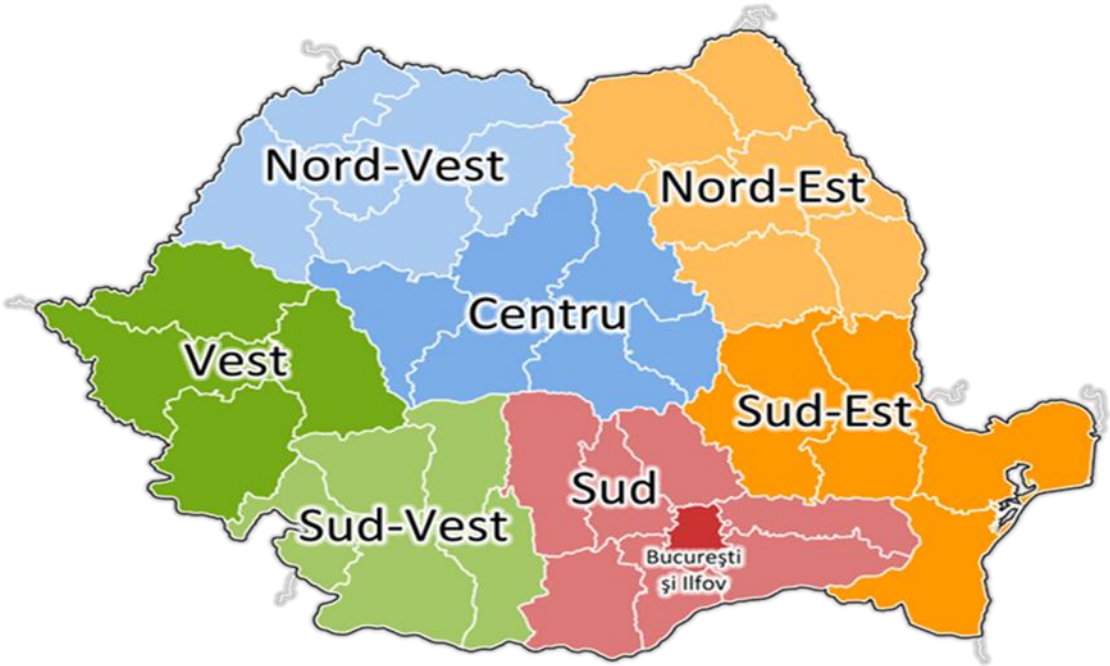

De asemenea în tabelul care urmează, prezentăm sintetic rezultatele obţinute pe ultimii trei ani:

Rezultate obţinute	2015	2016	2017
Autorizări, licenţe	1.187.747.655 lei	1.209.429.774 lei	1.314.331.066 lei
Amenzi	8.245.500 lei	8.105.000 lei	9.576.000 lei
Penalităţi aplicate pt. online	263.477.776 lei	-	-
Nr. controale efectuate (la nivel naţional)	8.624	8.921	13.093

În *Anexa 2* a cercetării doctorale prezentăm în extras realizările O.N.J.N. în cifre concrete pe anii 2016 și 2017.

Concluzie

Având în vedere caracterul de monopol al jocurilor de noroc, statele membre U.E., pot reglementa fiecare dintre ele în orice mod doresc acest domeniu. În acest sens trebuie menţionat faptul că în uniune sunt state care au reglementat domeniul jocurilor de noroc şi deţin autorităţi care gestionează acest domeniu, state care permit doar anumite tipuri de jocuri (fie că au un singur organizator de exemplu Loterie naţională, fie că licenţiază un singur operator privat – cu este cazul Ungariei, fie un mix de mai multe tipuri landbased fără jocuri la distanţă etc.) şi ţări care interzic desfăşurarea acestui tip de serviciu. Ca atare în acest capitol am descris pe scurt autorităţile care gestionează problematica specifică jocurilor de noroc în statele membre ale U.E., cele mai relevante, modul de organizare şi aspectele legale incidente.

De asemenea am prezentat pe larg un istoric al autorităţilor care au gestionat domeniul în România, apariţia Oficiului Naţional pentru Jocuri de Noroc, precum şi problematica specifică cu care s-a confruntat instituţia de a înfiinţare până în prezent.

Relevant este studiul de caz prezentat în finalul capitolului, ocazie cu care am detaliat confiscarea sumei de peste 2 mil. dolari şi aplicarea unei sancţiuni contravenţionale unuia dintre cei mai mari operatori de jocuri de noroc online din lume.

pagină albă

CAPITOLUL III

ELEMENTE DE DREPT COMPARAT ÎN DOMENIUL JOCURILOR DE NOROC LA DISTANŢĂ

3.1. REGLEMENTĂRI EUROPENE ÎN DOMENIUL JOCURILOR DE NOROC

Jocurile tradiţionale în Uniunea Europeană. În ţările *Uniunii Europene*, deşi în general jocurile de noroc şi pariurile au fost considerate mult timp ilegale din considerente etice şi sociale, prin proceduri speciale, aceste activităţi au fost legalizate în timp, recunoscându-se astfel existenţa unei cereri pe piaţă, rezultată din însăşi natura umană, predispusă încercării şanselor sau norocului[115]. Schimbările în legislaţie au fost adesea ulterioare situaţiei de extindere a pieţei jocurilor de noroc şi determinate de către această, în general invocându-se ca motive protecţia jucătorilor şi asigurarea unor venituri bugetare suplimentare. Astfel, în *Franţa*, cazinourile au fost legalizate numai după ce s-au înfiinţat foarte multe, iar în *Marea Britanie* s-a întâmplat acelaşi lucru cu pariurile sportive[116].

Caracteristica definitorie a acestei industrii, aflată într-o permanentă dezvoltare, este aceea că, pentru a fi operate, jocurile trebuie să primească permisiunea autorităţilor legale. În principiu, activitatea de jocuri de noroc este oferită publicului larg, dar în pofida acestui fapt anumite nişe de piaţă[117] au reprezentat de cele mai multe ori

115 A se vedea R. C. H. Alexander, „Insider Dealing and Money Laundering in the EU: Law and Regulation", published by Ashgate Publishing, Ltd., 2007, p.65

116 A se vedea A.N Cabot, W.N. Thompson, A. Tottenham, C.G. Braunlich, „International Casino Law", Institute for the Study of Gambling and Commercial Gaming, College of Business Administration, University of Nevada, 1999, p.15.

117 elitele de bogaţi, zonele puternic dezvoltate din punct de vedere economic sau investitorii bogaţi

segmentul ţintă spre care s-a orientat industria cazinourilor. În zilele noastre această instituţie, denumită cazinou, se găseşte în orice parte a lumii.

În ceea ce priveşte originile acestei entităţi, ele datează din secolele XVII-XVIII, în *Europa* având o tradiţie de peste 300 de ani. *Bad Ems* reclamă începuturile cazinoului în anul 1720, iar *Spa, Bad Kissingen* şi *Wiesbaden*, punctează ca date de început anii 1740-1750. Cazinourile au cunoscut o primă perioadă de evoluţie înfloritoare în secolul al XIX-lea, o parte dintre cele înfiinţate atunci existând şi acum. „*Baden Baden*", „*Karlsbad*", „*Bad Aachen*", sunt numai câteva exemple. Europa a reprezentat locul în care s-au dezvoltat primele jocuri de noroc şi primele cazinouri, dar evoluţia acestora spre ceea ce numim astăzi industria cazinourilor a fost marcată de numeroase obstacole.
Pentru a înţelege dezvoltarea acestui concept, în primul rând trebuie să privim Europa drept un continent al mai multor graniţe naţionale. Aceste frontiere au separat grupuri religioase şi de limbă, grupuri de angajaţi, oameni care îşi doresc să practice jocurile de noroc şi oameni care îşi doresc să investească în industria cazinoului. Mişcările de capital şi oameni care ar fi putut contribui la dezvoltarea industriei au fost restrânse de guverne[118]. Drept urmare, întreprinzătorii doritori să exploateze jocurile pentru un profit mare au fost nevoiţi să o facă la nivel local. Aceştia nu puteau apela la jucători din zone îndepărtate, deoarece aceşti jucători nu-şi puteau aduce moneda naţională peste graniţă. Drept rezultat, cazinourile create disparat, în regiuni strict localizate erau necompetitive. Aceste pieţe nu puteau prezenta un interes pentru competiţie întrucât erau prea mici. Astfel, pentru angajarea forţei de muncă, cazinourile nu se puteau baza decât pe populaţia rezidentă. Aceşti angajaţi au devenit un fel de angajaţi pe viaţă, mulţi dintre ei predându-şi slujba unei rude, când se pensionau. Lipsea în general un element esenţial al capitalismului modern, noţiunea unei expertize imparţiale într-un asemenea grup de muncă impersonal. De asemenea, lipsea şi o forţă de muncă mobilă care să fie instruită

118 A se vedea Gerhard Meyer, Tobias Hayer, Mark Griffiths, „Problem gambling in Europe: challenges, prevention, and interventions", Springer, 2008, p.127.

cu noţiuni de bază de practicare a altor jocuri, practici ce puteau fi imitate sau preluate cu anumite îmbunătăţiri. Piaţa europeană a cazinourilor a fost prejudiciată şi prin lipsa competiţiei cu o potenţială forţă ce s-ar fi dezvoltat pe măsură[119].

Pentru a proteja clasa muncitoare, guvernele socialiste au substituit monarhia şi clasa de sus. În sistemele socio-politice dominate de partidele socialiste, jocurile de cazinou au fost dispreţuite, întrucât erau considerate atât un mijloc de exploatare a clasei muncitoare, cât şi o activitate a celor bogaţi. Cu toate acestea, ei au permis, în anumite locuri, existenţa unor cazinouri cu activitate restrânsă, fără forţă de muncă locală şi fără propagandă în rândul maselor[120]. Jocurile trebuiau să se desfăşoare în locaţii exclusiviste, destinate celor bogaţi, ce dispuneau de timp liber şi sumele de bani necesare. Oriunde altundeva aceste cazinouri au fost închise. Ulterior, guvernele acestor state au declarat cazinourile ca întreprindere a statului, naţionalizându-le.

Aceeaşi viziune potrivnică industriei cazinourilor era împărtăşită şi de partidele socialiste şi religioase din parlamentele europene. Influenţele religioase în cadrul guvernelor europene au rezistat o lungă perioadă de timp, iar acolo unde acestea au autorizat jocurile de noroc, activitatea a fost strict limitată şi ţinută sub control. Ca şi socialiştii, democraţii creştini, fie ei catolici sau protestanţi, erau anatema la politica americană.

Unul din principalele mecanisme de control exercitate asupra jocurilor de cazinou a fost reprezentat de politica fiscală şi anume plafonul şi condiţiile de impozitare. Deşi, iniţial, veniturile provenite din derularea activităţilor comerciale ale cazinourilor nu au avut un impact major asupra bugetelor naţionale, guvernele au insistat ca încasările brute din jocuri de noroc să fie supuse unei taxe cu un nivel foarte ridicat, de 80% şi chiar peste în anumite regiuni[121]. Astfel de restricţii au reprezentat o piedică în atragerea şi

119 A se vedea P. J. Adams, „Gambling, freedom and democracy”, Routledge, 2007.

120 A se vedea M. Pantea, ş.a., „Managementul activităţilor de prevenire şi combatere a ilegalităţilor în domeniul jocurilor de noroc în Uniunea Europeană”, Editura Pro Universitaria, Bucureşti, 2011, p. 68.

121 A se vedea S. Skolnik, „High Stakes: The Rising Cost of America's Gambling Addiction”, Beacon Press, 2011, p. 218.

stimularea investiţiilor în domeniu. În paralel, liderii politici au încurajat dezvoltarea altor domenii de activitate, simţind că dezvoltarea cazinourilor ar putea impieta asupra dezvoltării altor domenii.

Războaiele purtate în ultimele trei secole constituie un al treilea motiv de restricţionare a dezvoltării cazinourilor în *Europa*. Multitudinea de naţiuni europene a condus la formarea unui continent cu populaţii divizate atât din punct de vedere religios, cât şi după istorie şi cultură, precum şi la formarea unor diferenţe de statut social şi bunăstare economică. Fragmentarea frontierelor naţionale trasate după criterii artificiale a determinat o competiţie nesănătoasă între indivizi, care au refulat în conflicte continentale, cum ar fi războaiele lui *Napoleon*, *războiul franco-prusac* sau cele *două războaie mondiale*. Pe fondul acestor condiţii de instabilitate este evident că industria cazinourilor nu putea să înflorească. În primul rând cazinourile au nevoie de clienţi, iar acolo unde libertatea de mişcare este blocată din diferite motive, cum ar fi forţe armate care controlează căile de acces, numărul clienţilor se reduce drastic. Pe lângă acestea, industria cazinourilor mai necesită şi o clientelă prosperă din punct de vedere economic, în timpul războaielor, oamenii nu au resurse suficiente pentru a-şi putea petrece timpul liber în cazinouri. De asemenea, după război, urmează o perioadă de refacere economică, în care oamenii au nevoie de timp pentru a-şi asigura mijloacele de existenţă. Mai mult decât atât, în timp de război, guvernele direcţionează resursele de capital în industria de armament ori în industrii conexe. Drept urmare, industriile care nu derulează o asemenea producţie nu vor obţine infuzii de capital pentru dezvoltare. Războaiele presupun instabilitate şi schimbări, chiar şi schimbări de frontiere privind demarcaţia teritorială, în timp ce investitorii din industria cazinourilor caută stabilitate pentru a opera.

De la sfârşitul celui de-al doilea război mondial, *S.U.A.* a intervenit în dezvoltarea resurselor economice peste tot în lume. Bineînţeles că politica americană s-a orientat şi către *Europa,* pe care a sprijinit-o să-şi recâştige puterea economică. Astfel, a fost

înfiinţat un fond care a fost administrat prin *Planul Marshall.* Acest plan a fost special creat pentru încurajarea investiţiilor de capital în *Europa*, cu scopul de a stabiliza economia acestei zonei. Ansamblul acestor măsuri de stimulare financiară nu a scăpat în totalitate din vedere „*întreprinderea jocurilor de cazinou*", astfel că *Planul Marshall* a permis redeschiderea unui cazinou la *Travemunde*, întemeiat pe management german. Pe parcursul aplicării sale, *Planul Marshall* a întâmpinat şi bariere în calea investiţiilor. La un moment dat au fost disponibilizate fonduri americane pentru investiţiile de capital. Pentru accesarea acestora, investitorii americani au recomandat practici moderne de jocuri de noroc, dar recomandările nu au fost preluate întocmai, iar aceştia au fost excluşi din investiţiile din *Europa*.

Cazinoul aşa cum există în zilele noastre, în *Europa*, îşi are începuturile în timpul *Revoluţiei Industriale.* Această revoluţie s-a declanşat şi s-a propagat mai întâi în *Anglia* şi în *Europa Centrală* cu precădere în zona naţiunilor germanice. Spiritul impersonal de întreprindere a fost caracteristica cea mai importantă care s-a evidenţiat dintre principiile revoluţiei franceze. Acest spirit, care s-a exprimat prin respectul acordat individului în funcţie de talentele lui şi de resursele de capital, a trecut graniţele naţionale şi s-a canalizat pe eficienţă, ca şi condiţie determinantă pentru un profit maxim. Urmarea imediată a fost că întreprinderile comerciale, reprezentate de companii cu o gamă variată de investitori în toate sectoarele populaţiei, s-au unificat[122]. Deşi *Revoluţia Industrială* înflorea peste tot şi cuprindea tot mai multe ramuri ale economiei, cazinourile nu s-a raliat la tendinţele comerciale ale revoluţiei.

Cu toate că au trecut generaţii peste generaţii, cazinourile nu s-au modernizat, iar activitatea acestora a rămas în linii mari neschimbată. Aceasta deoarece cazinoul reprezenta o întreprindere de clasă, controlată de elite economice monopoliste şi oferită către o piaţă restrânsă, reprezentată de clasa oamenilor bogaţi. Acolo unde a fost posibil

122 A se vedea M. Pantea, M. Nae „Criza globală şi impactul asupra industriei jocurilor de noroc", publicat în „Revista de Investigare a Criminalităţii", Anul II, Nr.3, Editura Sitech, Craiova, iunie 2009, pp.62-74.

guvernele au restricţionat cât au putut de mult posibilităţile cazinourilor de a cuceri şi segmente de piaţă ale publicului larg.

Şabloanele şi schemele activităţii de jocuri de noroc în cazinouri[123] au luat naştere în *Europa* cu secole în urmă şi pot fi încă regăsite şi în prezent. În pofida acestui fapt, pot fi remarcate şi anumite semne de modernizare. Astfel cazinourile europene primesc indicaţii de operare din industria jocurilor de noroc pe care nu ele le-au creat. În zonele în care alte produse, precum cele agricole sau industriale, nu puteau prinde rădăcini, precum *Deşertul Southwest* din *S.U.A.*, pionierii modernizării au „*plantat*" cazinouri moderne. Astfel, în anii 1930-1940, cazinouri moderne au fost deschise şi în *Reno, Lake Tahee* şi *Las Vegas*[124].

Deşi modernizarea a început şi în *Europa*, stilul european încă încearcă să găsească legătura dintre conceptul de masă, axat pe maximizarea profitului şi îmbunătăţirea unei structuri moştenite încă de acum 300 ani. Scena contemporană europeană a industriei cazinourilor este, într-un fel, similară economiilor lumii a treia, care, în condiţiile unei structuri comerciale indigene, tradiţionaliste se zbat din răsputeri să îşi modernizeze industria. Cazinourile Europei contemporane caută profit în condiţii mai puţin încurajatoare: *se restricţionează timpul de joc*, *se limitează numărul maşinilor de jocuri*, *se impune un cod de ţinută*, *se impun taxe de intrare pentru jucători* şi *nu se face aproape niciun fel de publicitate*. Mandatarii guvernamentali au urmărit instituirea unor reguli care să protejeze publicul larg şi să păstreze activitatea într-un sistem închis, de clasă, acestea fiind tendinţe care în alte industrii nu se mai aplică de generaţii întregi. Modernizarea este împiedicată cu orice nouă regulă care apărea în domeniu. Spre deosebire de americani sau ţări din alte zone ale lumii, cazinourile europene nu au rupt definitiv legătura cu trecutul[125]. Drept urmare, înainte de a examina fiecare jurisdicţie din *Europa*, vom evalua tendinţele cazinourilor europene de a ţine legătura cu

123 A se vedea B.Friedman, „Casino Management", Secaucus, N.J.: Lyle Stuart, 1974, p. 258.

124 A se vedea R. Tegtmeier, M. Walter, „Casinos", published by Vendome Press, 1989, pp. 61-84.

125 În acest sens: M. Pantea, ş.a. „Jocurile de noroc în contextul globalizării", Vol. I Editura Sitech, Craiova, 2010, pp.109-111.

şabloanele trecutului faţă de alte ţări continentale care au repudiat umbrele trecutului şi au trecut la măsuri care le-au permis să facă din industria cazinourilor o activitate profitabilă aşa cum se întâmplă şi în *America.*

Jocurile la distanţă în Uniunea Europeană. Cât priveşte jocurile de noroc *online*, Justiţia Europeană a hotărât că interdicţia primită de un operator privat din partea *Portugaliei* este „*întemeiată*", estimând că statele europene pot exercita un monopol asupra acestui sector din motive de securitate. „*Având în vedere particularităţile legate de oferta de jocuri de noroc pe Internet, Curtea a estimat că interdicţia impusă unor operatori precum Bwin de a propune jocuri de noroc pe Internet poate fi considerată drept justificată prin prisma luptei contra fraudei şi contra criminalităţii şi prin urmare este compatibilă cu principiul liberei prestări de servicii*" indică Curtea Europeană de Justiţie (CEJ). Incidentul a fost adus în atenţia Curţii de Justiţie de către *Curtea de Apel de la Porto*, ca urmare a unui recurs al societăţii comerciale de jocuri *online Bwin*, stabilită în *Gibraltar* şi a *Ligii de fotbal profesioniste* portugheze[126]. Acestea contestă amenzile de 74.500 de euro şi respectiv 75.000 euro pe care le-au primit deoarece au propus jocuri de noroc pe Internet şi au făcut publicitate pentru aceste jocuri. Legislaţia portugheză oferă *Loteriei Naţionale*, „*Santa Casa da Misericórdia de Lisabona*", dreptul exclusiv de a organiza şi de a exploata loteriile, jocurile de loto şi pariurile sportive pe Internet în această ţară. Ea interzice operatorilor precum *Bwin,* stabiliţi în alte state membre în care furnizează legal nişte servicii analoage, să propună jocuri de noroc pe Internet pe teritoriul *Portugaliei*.

Curtea de apel din Porto punea sub semnul întrebării compatibilitatea reglementărilor portugheze cu principiile liberei circulaţii europene. Curtea sublinia că „*restricţiile privind libertatea de a presta servicii pot fi justificate prin motive imperative de interes general*. *Obiectivul de a lupta împotriva criminalităţii invocate de*

126 În acest sens: W. N. Thompson, „Gambling in America: An Encyclopedia of History, Issues and Society", published by ABC-CLIO, 2001, p. 73; B. Friedman, „Casino Management", Secaucus, N.J.: Lyle Stuart, 1974, p. 260.

către Portugalia poate constitui un motiv de interes public superior, de natură să justifice restricţiile privind operatorii autorizaţi de a oferi servicii în domeniul jocurilor de noroc", declara Curtea. Aceasta a fost prima hotărâre a *Curţii Europene de Justiţie* cu privire la conformitatea unui monopol de jocuri de noroc cu aceste principii. A fost aşteptată de multe ţări europene, pentru că poate fi considerată ca un precedent în dreptul statelor membre ale U.E. de a determina modul în care serviciile de jocuri *online* pot fi furnizate pe teritoriul lor şi de a interzice sau nu serviciile de jocuri *online* de la operatorii străini.

La începutul anului 2010, *Comisarul European pentru Piaţa Internă, Michel Barnier*, a promis că va lansa o procedură de consultare privind pariurile *online*, după ce o serie de deputaţi ai *Parlamentului European* au solicitat o reglementare unitară, care ar permite o mai bună gestionare. *Comisia Europeană* (C.E.) nu a permis însă nici restricţionarea de către statele membre a accesului pe pieţele interne a jocurilor de noroc *online* transfrontaliere. Cele mai multe companii de jocuri de noroc şi pariuri *online* au sediul sau serverele în *Malta, Insula Man, Gibraltar* sau *Antilele Olandeze*. În eventualitatea unei reglementări comune care să instituie accesul în condiţii bine definite la jocuri *online* pentru toţi cetăţenii U.E., statele membre vor concura, practic, pentru a găzdui companiile de profil, întrucât acestea vor aduce venituri semnificative la bugetele naţionale. Cine spune că Europa nu poate produce nişte giganţi ai jocurilor de noroc *online* ? În zona de comerţ *online*, companiile lor domină lumea. *Betfair,* lider la nivel mondial în materie de *pariuri online,* cu sediul în Londra, care a fost numit „*eBay al pariurilor sportive*", precum şi marea majoritate a site-urilor care permit oamenilor să joace poker şi alte jocuri de noroc cu bani reali, sunt profitabile în Europa[127].

În parte, acest lucru se datorează faptului că 40% din toate pariurile *online* sunt realizate de europeni. Un alt motiv care a impulsionat această creştere spectaculoasă pe

127 A se vedea G. Meyer, T. Hayer, M. Griffiths, „Problem gambling in Europe: challenges, prevention, and interventions", op. cit.,p. 124.

piaţa europeană a jocurilor de noroc este interzicerea jocurilor de noroc *online* în America. Datorită pasiunii pe care o are pentru cursele de cai, pentru sporturi şi pentru cazinouri şi datorită tehnologiei sale excelente în industria de jocuri de noroc, America ar trebui să fie pe primul loc în acest sector în plin avânt. Cu toate acestea, America şi-a pedepsit operatorii de jocuri de noroc şi a ordonat băncilor să stopeze operaţiunile pentru companiile de jocuri de noroc *online*. În iunie 2009, *Comisia Europeană* a declarat că restricţiile americane asupra societăţilor europene de jocuri de noroc *online* nu au respectat regulile *Organizaţiei Mondiale a Comerţului* (*O.M.C.*).

Cu toate acestea, *Europa* însăşi este divizată atunci când vine vorba de jocuri de noroc *online*. În teorie, există o piaţă unică, dar, în practică, doar 13 din cele 28 de state membre ale Uniunii Europene sunt de acord cu jocurile de noroc *online*. Şapte ţări au ales să-şi restrângă domeniul jocurilor de noroc la monopolurile de stat sau la societăţile autorizate de către ele şi celelalte şapte au urmat exemplul americanilor încercând să interzică jocurile *online*.

Băncile olandeze se confruntă cu urmărirea penală în cazul în care ar permite transferul de bani către companiile de jocuri de noroc *online* în străinătate. În *Germania, Italia* şi *Spania* furnizorii de servicii Internet sunt obligaţi să blocheze accesul la site-urile de jocuri de noroc. Încercarea *Comisiei Europene* de a apăra dreptul companiilor europene de a oferi jocuri de noroc *online*, cu toate că unele ţări încearcă să le interzică, ridică întrebări despre fiecare stat în parte şi despre anularea pieţei unice în zonele sensibile. Politicienii susţin că interdicţia este cel mai bun mod de a proteja consumatorii vulnerabili de un hobby care creează dependenţă. În *America* şi în *Europa*, monopolurile locale de jocuri de noroc sunt autorizate să ofere acelaşi tip de jocuri de noroc care sunt interzise în cazul în care sunt plasate în străinătate. Acest lucru sugerează că obiectivul principal al guvernelor este de a proteja veniturile care provin de la monopolurile de joc aprobate de stat.

Convingerea unor politicieni că intimidând băncile şi companiile de jocuri pe Internet pentru a-i opri pe jucători să-şi plaseze pariurile în străinătate pare naivă. Jucătorii ştiu că pot obţine cote mai bune jucând *online* pe site-urile din ţările deschise către jocurile de noroc, deoarece casa păstrează de obicei doar 3-5% din suma pariată[128]. În cazul jocurilor tradiţionale de pariuri sau loteriilor de stat, casa îşi păstrează un sfert din sumele pariate. Interdicţia nu a reuşit să elimine jocurile de noroc *online* din *Statele Unite*. Un flux continuu de procese reprezintă o dovadă a popularităţii sale. Cu toate acestea, societăţile de jocuri de noroc pe Internet sunt în căutarea altor pieţe de jocuri de noroc mai prietenoase.

Diversificată şi extinsă pe plan mondial, în prezent piaţa jocurilor de noroc are o cifră de afaceri care, numai în cazul ţărilor *Uniunii Europene*, însumează anual peste *500 miliarde euro,* tendinţele actuale fiind de continuă expansiune şi accentuare a caracterului transnaţional[129]. Astfel, jucătorii dintr-o extremitate a *Europei* pot participa, prin intermediul sistemelor de transmisie de tip Internet, la jocuri organizate şi operate în cealaltă extremitate a continentului, având acces le rezultatul acestora aproape instantaneu cu producerea şi omologarea lor.

Poziţia guvernelor faţă de expansiunea industriei jocurilor de noroc diferă de la ţară la ţară, în funcţie de politicile sociale şi economice, de amploarea criminalităţii conexe şi chiar de tradiţiile religioase, istorice şi culturale. Jocurile de noroc sunt interzise în ţările islamice, pe considerente religioase, etice sau morale, ori sunt complet liberalizate în alte state, poziţia de mijloc, majoritară, fiind aceea de acceptare a lor, însă sub un strict control al statului care, în general, deţine monopol şi fixează prin reglementări obligatorii modul de autorizare, organizare şi exploatare a acestora.

Controlul statului asupra jocurilor de noroc asigură garanţia de corectă funcţionare şi protecţie a jucătorilor contra operatorilor tentaţi să-şi sporească veniturile

128 A se vedea A. N. Cabot, W. N. Thompson, A.Tottenham, C.G. Braunlich, „International Casino Law", Institute for the Study of Gambling and Commercial Gaming, College of Business Administration, University of Nevada, 1999, p.331.

129 A se vedea V.H. Royer, „Powerful Profits from Internet Gambling", published by Kensington Publishing Corporation, 2005, p. 102.

prin mijloace frauduloase[130]. Motivele care ţin de protecţia jucătorilor derivă din nevoia de a canaliza predispoziţia normală faţă de jocurile de noroc, oferind astfel alternative sigure şi legale, care altfel ar fi circumscrise lumii interlope şi, conform experienţei din ţările cu tradiţie în acest domeniu, marii criminalităţi.

3.1.1. LEGISLAŢIE NAŢIONALĂ A ŢĂRILOR MEMBRE U.E.

Trebuie precizat încă de la început, faptul că administrarea jocurilor de noroc constituie monopol al statelor membre U.E., sens în care fiecare stat reglementează cum crede de cuviinţă acest domeniu sensibil.

Având în vedere caracterul de monopol de stat al jocurilor de noroc, principiul aplicabil la nivelul U.E. este cel al subsidiarităţii, pieţele din statele europene care permit jocurile de noroc *la distanţă* sunt reglementate la nivel naţional. Acest fapt permite existenţa unui cadrul legislativ pentru piaţa jocurilor de noroc tradiţionale şi la distanţă în U.E. foarte diversificat. În mare parte dintre statele membre (douăzeci la număr) jocurile de noroc *la distanţă* sunt permise şi reglementate, în timp ce în şapte state sunt interzise. De asemenea treisprezece state au o piaţă liberă, şase state au monopol exploatat de stat prin diverse metode şi un stat a autorizat un monopol de tip privat[131]. Statele care au interzis total jocurile la distanţă, printre care s-a aflat şi România până la sfârşitul anului 2010, sau care au permis autorizarea şi licenţierea în condiţii de monopol, au avut ca justificare argumentul protecţiei ordinii publice şi siguranţei naţionale.

Problema reglementării pieţelor jocurilor de noroc din U.E. a fost şi este delicată, fie că era vorba de jocuri de noroc tradiţionale, fie de cele *la distanţă*. A existat o nevoie evidentă de a clarifica cadrul legislativ al jocurilor de noroc *online* deoarece, mai multe cauze aflate pe rol la *Curtea Europeană de Justiţie* erau legate de jocurile de noroc.

130 A se vedea D. M. Walker, „The Economics of Casino Gambling", published by Springer, 2007, p. 42.

131 „Online Gambling", notă de informare pentru Parlamentul European, Europe Economics, XX octombrie 2008.

Această situaţie a nemulţumit atât Curtea, cât şi statele membre, consumatorii şi furnizorii de jocuri de noroc *online*. Multe dintre cauzele legate de jocurile de noroc înaintate *Curţii Europene de Justiţie* se află încă pe rol, altele însă au fost soluţionate[132]. În aceste cauze, *Curtea Europeană de Justiţie* a afirmat că: „*libertatea de a presta servicii*, conform articolului 49 din Tratatul C.E.[133], *se aplică şi în cazul jocurilor de noroc* şi faptul că: „*jocurile de noroc pot implica anumite aspecte de ordin moral, religios şi cultural, pot presupune un risc ridicat de comitere a unor infracţiuni sau fraude şi pot avea consecinţe grave la nivel individual şi social*” [134]. Prin urmare, restricţiile se pot justifica în măsura în care sunt necesare pentru protecţia consumatorilor, pentru păstrarea ordinii publice (prevenirea fraudelor fiscale şi a infracţiunilor de spălare a banilor), pentru menţinerea ordinii sociale (cultură sau

132 jurisprudenţă prezentată în cele ce urmează. Jurisprudenţa Curţii Europene de Justiţie este alcătuită din următoarele cauze: Schindler 1994 (C-275/92) disponibilă pentru consultare la: http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=ro, sursă online accesată la data de 31 octombrie 2011, ora 09.00; Läärä 1999 (C-124/97) disponibilă pentru consultare la: http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=ro, sursă online accesată la data de 31 octombrie 2011, ora 09.05; Zenatti 1999 (C-67/98), disponibilă pentru consultare la: http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=ro, sursă online accesată la data de 31 octombrie 2011, ora 09.10; Anomar 2003 (C-6/01), disponibilă pentru consultare la: http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=ro, sursă online accesată la data de 31 octombrie 2011, ora 09.15; Gambelli 2003 (C-243/01), disponibilă pentru consultare la: http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=ro, sursă online accesată la data de 31 octombrie 2011, ora 09.20; Lindman 2003 (C-42/02), disponibilă pentru consultare la: http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=ro, sursă online accesată la data de 31 octombrie 2011, ora 09.25; Placanica 2007 (C-338/04), disponibilă pentru consultare la: http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=ro, sursă online accesată la data de 31 octombrie 2011, ora 09.30; Unibet 2007 (C- 432/05), disponibilă pentru consultare la: http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=ro, sursă online accesată la data de 31 octombrie 2011, ora 09.40; UNIRE 2007 (C– 260/04), în curs de pronunţare

133 Art. 49 „În conformitate cu dispoziţiile care urmează, sunt interzise restricţiile privind libertatea de stabilire a resortisanţilor unui stat membru pe teritoriul altui stat membru. Această interdicţie vizează şi restricţiile privind înfiinţarea de agenţii, sucursale sau filiale de către resortisanţii unui stat membru stabiliţi pe teritoriul altui stat membru. Libertatea de stabilire presupune accesul la activităţi independente şi exercitarea acestora, precum şi constituirea şi administrarea întreprinderilor şi, în special, a societăţilor în înţelesul articolului 54 al doilea paragraf, în condiţiile definite pentru resortisanţii proprii de legislaţia ţării de stabilire, sub rezerva dispoziţiilor capitolului privind capitalurile.” din „Versiunea consolidată a Tratatului privind funcţionarea Uniunii Europene”, publicată în „Jurnalul Oficial al Uniunii Europene” C 83/47 din 30 martie 2010, a se vedea http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2010:083:0047:0200:ro: PDF, sursă online accesată la data de 01 noiembrie 2011, ora 10.00

134 Totuşi, restricţiile trebuie să servească limitării activităţilor de pariuri într-un mod coerent şi sistematic, trebuie aplicate fără discriminare şi trebuie să se limiteze la ceea ce este necesar pentru îndeplinirea obiectivului urmărit.

morală) şi pentru a preveni transformarea jocurilor de noroc într-o sursă de profit privat[135].

Ulterior în iulie 2008, statele membre au discutat, în cadrul unui *Grup de lucru al Consiliului privind Stabilirea şi Serviciile*, probleme de interes comun în legătură cu sectorul jocurilor de noroc. Conducerile consecutive au cerut participarea activă şi consultări detaliate ale Comisiei Europene. Preşedinţia franceză a opinat că: „*la timpul cuvenit, Comisia ar trebui să ia în considerare posibilitatea de a face propuneri pentru a identifica modalităţile de a merge mai departe*”[136]. Preşedinţia suedeză „*a încurajat Comisia Europeană să se angajeze în muncă pe aceasta tematică pentru a aborda responsabilitatea pentru jocurile de noroc*”[137], iar Preşedinţia spaniolă „*a invitat Comisia să iniţieze consultări cu părţile interesate şi Statele Membre având în vedere măsurile ce trebuie luate de U.E. în acest domeniu*”[138]. Cel mai recent, sub preşedinţia belgiană, s-a convenit asupra unei consultări vaste de către Comisia Europeană în domeniul jocurilor la distanţă fapt care va genera o discuţie în profunzime despre problemele ridicate de organizarea jocurilor de noroc *online*. Concluziile acestor demersuri au fost adoptate la data de 10 decembrie 2010[139] s-au referit la cooperarea între autorităţile de reglementare şi au reţinut că sistemul informatic de care se dispune constituie o unealtă utilă pentru facilitarea acestei activităţi. Astfel, serviciile distractive

135 Este indicat, de asemenea, să se aibă în vedere răspunsul din 14 noiembrie 2006 al Comisarului McCreevy din cadrul şedinţei plenare de la Strasbourg la întrebarea orală privind jocurile de noroc adresată de Arlene McCarthy, preşedinta Comisiei pentru piaţa internă şi protecţia consumatorilor. Comisarul a declarat cu această ocazie că: „deocamdată, o armonizare comunitară a legislaţiei ce reglementează jocurile de noroc este puţin probabilă”

136 Raportul de progres al Preşedinţiei, prezentat la data de 1 decembrie 2008, ref. doc 16022/08, a se vedea http://register. consilium.europa.eu/pdf/en/08/st16/st16022-co01.en08.pdf, sursă online accesată la data de 31 octombrie 2011, ora 11.10

137 Raportul de progres al Preşedinţiei, prezentat la data de 3 decembrie 2009, ref. doc 16571/09, a se vedea http://register. consilium .europa.eu/pdf/en/09/st16/st16571.en09.pdf, sursă online accesată la data de 31 octombrie 2011, ora 11.30.

138 Raportul de progres al Preşedinţiei, prezentat la data de 25 mai 2010, ref. doc 9495/10, a se vedea http://register. consilium.europa.eu/pdf/en/10/st09/st09495.en10.pdf, sursă online accesată la data de 31 octombrie 2011, ora 11.50

139 Concluziile despre cadrul pentru jocuri de noroc şi pariuri în statele membre U.E., adoptate la şedinţa Consiliului Concurentei 3057, Bruxelles, 10 decembrie 2010, documentul Consiliului 16884/10, a se vedea http://register. consilium.europa.eu/pdf/en/11 /st09/st09853 .en11.pdf, sursă online accesată la data de 31 octombrie 2011, ora 12.15

(în care sunt incluse şi jocurile de noroc) cad sub incidenţa art. 56 *T.F.E.U.* şi sunt acoperite de regulile privind prestarea de servicii. În conformitate cu aceste reguli, licenţiaţii dintr-un stat membru pot furniza serviciile şi în alte state ale U.E.[140]. Politica globală a statelor membre *vis-a-vis* de jocurile de noroc *online* trebuie să fie proporţională şi trebuie să fie aplicată într-o manieră consecventă şi sistematică. Mai mult, asemenea restricţii trebuie să fie în concordanţă cu legislaţia U.E. secundară – deşi jocurile de noroc constituie monopol şi nu sunt reglementate de un regulament specific sectorului la nivelul U.E. şi sunt excluse din actele orizontale cum este *Directiva Serviciilor 2006/123/EC*[141] sau *Directiva Comerţului Electronic 2000/31/EC*[142], totuşi acestea se supun unor reguli stabilite în legislaţia secundară[143]. Având în vedere realitatea, s-a constatat că restricţiile impuse jocurilor de noroc la distanţă de fiecare stat membru continuă să varieze, iar reversul medaliei va consta în faptul că, o ofertă legală de joc online dintr-un stat poate fi „*ilegală*" (prin faptul ca nu a fost licenţiată) în alt stat.

Situaţia de reglementare pentru jocurile la distanţă a avut la bază cererea unanimă din 2006, când Comisia, a cerut *Consiliului* şi a *Parlamentului European*, să excludă jocurile de noroc din obiectul propunerii ei modificate pentru *Directiva Serviciilor*[144]. Un număr de proceduri privind încălcarea dreptului[145] împotriva restricţiilor

140 cu excepţia cazului în care acestea impun restricţii justificate de motive imperative de interes public, cum ar fi protecţia consumatorului sau nevoia generală de a păstra ordinea publică

141 Directiva Serviciilor 2006/123/EC disponibilă la: http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:376:0036:01:RO:HTML, sursă online accesată la data de 31 octombrie 2011, ora 1845.

142 Directiva Comerţului Electronic 2000/31/EC disponibilă la: http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=DD:13:29:32000L0031:RO:PDF, sursă online accesată la data de 01 noiembrie 2011, ora 1030.

143 A se vedea secţiunea 1.2: subsecţiunea „Legislaţia U.E. secundară relevantă pentru jocurile de noroc online", din „Cartea verde privind jocurile de noroc online pe Piaţa internă", a se vedea http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/docs/2011/online_gambling/com2011 _128_ro.pdf, sursă online accesată la data de 01 noiembrie 2011, ora 1100.

144 COM(2006) 160, 4.4.2006. În prezent Articolul 2(2)(h) din Directiva Serviciilor exclude în mod expres activităţile de jocuri de noroc.

145 Comisia a lansat anchete privind restricţiile asupra serviciilor de pariuri sportive într-un număr de state membre la data de 4 aprilie 2006 (IP/06/436). Comisia a fost criticată pentru că nu a procesat aceste plângeri destul de repede urmare unei plângeri depusă la biroul său de către Parlamentul European (Caz numărul: 289/2005).

transfrontaliere la aceste servicii au fost procesate urmare multor plângeri depuse la Comisie pentru pretinse încălcări ale Tratatului. Deoarece Curtea de Justiţie a U.E. (C.J.E.U.) a dezvoltat şi a stabilit un număr de principii de ghidare, parte din statele membre împotriva cărora s-au depus sesizări de încălcare au lansat de atunci reglementări naţionale în domeniu, şi mai mult de 150 de proiecte de legi şi regulamente au fost notificate Comisiei[146].

3.1.1.1. Jocurile de noroc online în Marea Britanie

Legislaţia din Regatul Unit. Toate activităţile de „*gambling online*" sunt prevăzute în „Legea Jocurilor de noroc", promulgată în 2005 (*The Gambling Act*), promulgată de *Comisia de Jocuri*[147]. Pariurile (sportive sau de oricare altă natură), jocurile tradiţionale şi la distanţă ori loteriile pot fi accesate online printr-un website localizat pe teritoriul UK, sub condiţia deţinerii unei licenţe[148]. *The Gambling Act* defineşte tipurile de jocuri de noroc, pariuri, loterii şi, în anumite situaţii, încearcă să le trateze diferenţiat. Principiul legal stipulează că jocul de noroc este ilegal dacă operatorul nu are licenţa pentru respectivul tip de joc pe care îl exploatează. Legea reglementează jocul de noroc landbased şi pe cel online. Pentru cel din urmă, definiţia din lege prevede: „*jocul de noroc la care jucătorul poate participa folosindu-se de mijloacele de comunicare la distanţă*". Inspecţia mijloacelor de joc pentru autorizarea de funcţionare, se face de autorităţi, care trebuie să verifice întotdeauna dacă: jocurile online nu devin instrument pentru săvârşirea de infracţiuni ori provoacă adicţie sau diverse forme de tulburare psihică, dacă operatorul respectă prevederile legale (cotabile, fiscale şi juridice) şi dacă minorii ori persoanele vulnerabile sunt identificate şi excluse de operatorul de jocuri de noroc online.

146 151 de notificări referitoare la jocurile de noroc au fost notificate Comisiei potrivit Directivei 98/34/EC prezentând o procedură de furnizare de informaţii în domeniul standardelor tehnice şi regulamentelor (OJ L 204, 21.7.1998, p. 37) [amendată prin Directiva 98/48/EC (OJ L 217, 5.8.1998, p. 18)] 2005-2010. A se vedea în acest sens http://ec.europa,eu/enterprise /tris/index_en.htm, sursă online accesată la data de 31 octombrie 2011, ora 19.30

147 Gambling Comission

148 A se vede în acest sens, http://www.parliament.uk sursă online accesată la data de 31 octombrie 2011, ora 19.45

Pentru a derula activităţi de cazino online pe teritoriul britanic, operatorul trebuie să obţină următoarele tipuri de licenţe[149]: licenţă specifică jocurilor de cazinou; pentru jocuri de bingo; pentru pariuri de toate tipurile; pentru activităţi intermediare în pariuri online (agenţii de pariuri); pentru pariuri sportive şi pentru activităţi de loterie. Licenţa pentru activităţile de jocuri la distanţă nu poate fi utilizată şi pentru cele tradiţionale. Licenţa obţinută de un organizator pentru jocuri de noroc online, permite oferirea de jocuri tip cazino dar şi de pariuri sub condiţia solicitării şi obţinerii de la autoritate a acestor două activităţi.

Obţinerea unei licenţe echivalentă cu clasa a I-a din ţara noastră, pentru un operator, are un parcurs anevoios, aplicantul trebuind să prezinte documente cu descrierea amănunţită a activităţii, să localizeze sediul unde se află acestea şi să depună cazierele judiciare pentru persoanele din conducerea firmei. Comisia va verifica bonitatea şi profesionalismul operatorului care solicită licenţă, dacă sunt deţinute echipamentele hard şi soft pentru o astfel de activitate. De asemenea, vor fi supuse verificării: integritatea aplicantului şi a tuturor persoanelor în funcţii implicate în afacere, precum şi competenţa aplicantului în a derula activitatea în respectul principiilor enumerate mai sus. Comisia trebuie să verifice contabilitatea firmei şi situaţia economico-financiară a acesteia precum şi alte caracteristici ale companiei solicitante. Aceste cerinţe sunt stipulate în legislaţia specifică[150], fiind enumerate clar criteriile pe care *Comisia* le aplică.

Legislaţia fiscală în domeniu prevede următoarele categorii de taxe şi impozite[151]: o taxă de 15% din *G.G.R.*, fie că este vorba de jocurile împotriva casei fie că vorbim de jocurile cu comision, la care se adaugă taxele şi impozitele pe care le plătesc toate firmele din Marea Britanie.

149 A se vedea în acest sens http://www.parliament.uk, sursă online accesată la data de 31 octombrie 2011, ora 20.15

150 Declaraţia Principiilor de Autorizare şi de Control

151 în funcţie de câştigurile brute provenite din gambling şi de tipul de licenţă deţinut de titular Pe lângă deschiderea unui depozit de garanţie şi a plăţii taxelor de proprietate, care sunt aceleaşi ca şi în cazul jocurilor de noroc terestre

3.1.1.2. Jocurile de noroc online în Spania

În 2006, guvernul federal spaniol a adoptat o lege care permite activitatea de pariuri sportive să fie desfăşurată landbased şi online. Guvernele regionale au libertatea să stabilească propriile condiţii, funcţie de tradiţie şi de reglementările existente. Guvernul regional din Madrid a introdus primele reglementări în domeniul jocurilor de noroc tradiţionale şi online. Spania nu a sancţionat operatorii de jocuri la distanţă care au desfăşurat activităţi anterior reglementării acestora. În 2011, cabinetul a iniţiat un proiect de lege care reglementa jocurile online. Ministrul spaniol al Economiei estimează că, dacă industria jocurilor de noroc va fi legalizată va aduce venituri de aproximativ 200 mil. de euro anual[152]. În 2010, *Comisia Naţională a Jocurilor de Noroc*, care este alcătuită din autorităţile regionale specializate (O.N.J.N. - ul regional) din cele 17 regiuni autonome s-a întâlnit pentru a stabilii un proiect de reglementare naţională a jocurilor de noroc la distanţă. Proiectele de legi nu conţin specificaţii privind impozitarea. Unele regiuni autonome par a fi iniţiat elaborarea de reglementari la nivel local. Aspectele asupra cărora nu s-a căzut de acord au fost cele legate de teritorialitatea jocului online.

Guvernul din Catalonia a adoptat între timp o lege prin care reglementează jocurile de noroc la distanţă. Proiectul de lege stabileşte cerinţe minime, reglementează publicitatea şi instituie notificarea regională pentru campaniile publicitare. Norma legală interzice jocurile de noroc promovate cu ajutorul cadourilor, a băuturilor gratuite şi participarea minorilor.

În mai 2011, *Legea jocurilor de noroc* a fost aprobată de Congresul spaniol şi stipulează condiţiile de licenţiere pentru online şi landbased. Legea permite operatorilor exploatarea de jocuri la distanţă cu excepţia loteriilor care rămân în continuare monopol al statului. Impozitarea jocurilor online, este de 25% din G.G.R. în Spania.

3.1.1.3. Jocul de noroc la distanţă în Polonia

152 A se vedea în acest sens http://www.gaminginspain.com, sursă online accesată la data de 31 octombrie 2011, ora 22.10

Înainte de 2007, jocurile de noroc online nu au reprezentat o problemă[153]. Deoarece operatorii de jocuri la distanţă au fost doar entităţi străine, oferirea acestui serviciu a fost ilegală. Legea nu a fost pusă în aplicare deoarece operatorii de jocuri la distanţă nu au fost sancţionaţi. Guvernul a iniţiat în 2007 un proiect de act normativ prin care s-au interzis jocurile la distanţă[154]. La 1 ianuarie 2010a intrat în vigoare o prevedere care interzice publicitatea de orice tip sau formă pentru jocurile la distanţă, dar şi posibilitatea de a se oferii sponsorizări activităţilor sportive pe teritoriul polonez. Comisia Europeană a făcut observaţii la lege în raport cu Directiva 98/34/CE şi cu Tratatul de la Roma legat de libertatea de a presta servicii. Polonia a informat Comisia Europeană că va amendat actul normativ încă din luna noiembrie a anului 2009, şi va permite firmelor să ofere jocuri de noroc online, cu condiţia ca aceştia să aibă un domeniu de Internet polonez, tranzacţii financiare să se desfăşoare printr-o bancă poloneză, şi să obţină licenţă de la autorităţile poloneze[155].

În aprilie 2011, *Parlamentul polonez* a adoptat o lege a jocurilor de noroc care prevede şi licenţierea pariurilor sportive online şi landbased cu plata unei taxe de 12% din G.G.R.. Actul normativ instituie reglementări care permit tragerea la răspundere a operatorilor care nu respectă prevederile legale în vigoare. Operatorii licenţiaţi trebuie să deţină domenii de internet „.pl”, să aibă serverele, situate în Polonia, şi să utilizeze bănci înregistrate în Polonia[156]. Legea este valabilă începând cu luna iunie 2011.

3.1.1.4. Jocurile de noroc la distanţă în Gibraltar

Situat în partea sudică cea mai îndepărtată a Europei, Gibraltar este singurul teritoriu de pe mări care este membru U.E.. Astăzi, ţara este recunoscută în toată lumea ca fiind un important centru financiar şi comercial. Statul este situat în capătul Peninsulei Iberice, la Nord de Maroc şi Sud de Spania. Gibraltar este un teritoriu

153 deşi legea din 1992 stipula că oricărui operator străin îi este interzis să ofere jocuri de noroc pentru rezidenţii din Polonia

154 A se vedea în acest sens http://gamingzion.com, sursă online accesată la data de 31 octombrie 2011, ora 22.30

155 A se vedea în acest sens http://www.onlinecasinoadvice.com, sursă online accesată la data de 31 octombrie 2011, ora 23.35

156 cu excepţia operatorilor înregistraţi într-o alta ţară membră a Uniunii Europene

autonom care depinde de Coroana Britanică care decide doar pentru relaţiile externe pe care insula le are cu celelalte ţări. Statul este membru cu puteri depline al U.E. şi este total independent de U.K. în politica sa fiscală. Legea britanică asupra jocurilor de noroc, din 2005, recunoaşte Gibraltarului statutul de sector în aria economică europeană (EEA). Interesul investitorilor în domeniu pentru Gibraltar este încurajat de modul original şi unic în care ţara este membră U.E., de legislaţia britanică şi de regimul de impozitare flexibil şi competitiv. Guvernul din Gibraltar a promulgat în 2005 *Legea privind jocurile de noroc* pentru a stabili graniţele dintre legislaţia britanică în domeniul fiscalităţii şi al gambling-ului online şi cea din insulă - aici fiind incluse, pe lângă jocurile de noroc online, şi pariurile pe internet şi regimul acestora în Gibraltar. Documentul precizează condiţii stricte pentru jocurile de noroc şi pariurile online (pe teritoriul său) şi tinde să menţină un echilibru între rigoarea legii şi necesităţile acestei noi industrii[157].

Gambling-ul pe internet este definit ca fiind orice activitate efectuată de la distanţă, de către o persoană care foloseşte mijloace de comunicare la distanţă[158] pentru a organiza, administra, furniza, întreţine sau juca jocuri de noroc sau pentru a efectua pariuri online. Legislaţia pentru jocurile online este diferită faţă de cea care reglementează jocurile „*face-to-face*", jocurile distractive şi pariurile cash. *Tipuri de licenţă emise în Gibraltar în domeniul jocurilor de noroc şi al pariurilor face-to-face şi online.* Potrivit G.O. din 2005, *Autoritatea de Autorizare* poate elibera următoarele tipuri de licenţe[159]:

- pentru casele de pariuri de la curse;
- *bookmaker*-ul este cel care are dreptul legal să adune pariurile de la jucători şi să plătească câştigurile acestora (NTR);
- pentru intermediarii de pariuri, altele decât cele de la curse;

157 a se vedea în acest sens http://www.viaden.com, sursă online accesată la 21 noiembrie 2017, ora 22.00

158 internet, telefonie, televiziune, radio sau alte mijloace sau dispozitive electronice care înlesnesc comunicarea la distanţă

159 a se vedea în acest sens http://www.gibraltarlaws.gov.gi, sursă online accesată la 21 noiembrie 2017, ora 22.08

- pentru operatorii de jocuri de noroc;
- pentru deţinerea şi valorificarea automatelor de jocuri;
- pentru difuzorii de bilete la loterii;
- pentru furnizorii de pariuri sportive şi pentru gambling-ul online.

Autoritatea de Autorizare şi *Comisia de Jocuri* sunt cele care controlează legalitatea activităţilor desfăşurate de companiile de profil, potrivit Legii G.O. din 2005. *Autoritatea de Autorizare* este împuternicită să demareze anchetele necesare în procedura de acordare a licenţei către un aplicant, să aprobe reînnoirea acesteia sau să o suspende sau revoce în anumite circumstanţe. Autoritatea este, de asemenea, împuternicită să alcătuiască şi să trimită în mod oficial codurile de bune practici şi conduită către titularii de licenţă în domeniu. Atât Autoritatea, cât şi inspectorul general au dreptul legal de a investiga activităţile unei companii pentru a vedea dacă aceasta respectă legea în afacerea pe care o derulează. *Comisia de Jocuri*, prin inspectorul general, este obligată să verifice dacă titularul de licenţă îşi desfăşoară activitatea conform licenţei pe care o deţine. Mai există şi alte amendamente în G.O. care contribuie la creşterea prestigiului Gibraltarului în domeniul *gambling-ului face-to-face* sau online. Potrivit G.O. din 2005, doar titularul de licenţă are dreptul să acţioneze în orice sector din domeniu pe teritoriul ţării. Legea prevede că vârsta legală pentru a juca jocuri de noroc este de 18 ani, iar pentru a participa la loteriile care nu oferă premii în bani este de 16 ani.

Procedurile de obţinere a licenţei. Aplicaţia are formă tipizată, conform G.O. 2005. Aplicantul pregăteşte o documentaţie pe care o înaintează Autorităţii de Autorizare. Documentaţia cuprinde[160]: informaţii generale despre companie şi trecutul său; informaţii despre natura activităţii pe care aplicantul urmează să o deruleze în Gibraltar; listă de motive pentru care a ales Gibraltarul ca loc de desfăşurare a activităţii sale de servicii online; beneficiile pe care le va avea economia ţării din activitatea firmei

160 http://www.gibraltarlaws.gov.gi, sursă online accesată la 21 noiembrie 2017, ora 22.15

solicitante; informaţii detaliate despre compania aplicantului; concluzii generale privind motivele generale pentru care s-a făcut aplicaţia. Autoritatea are dreptul să refuze aplicaţia atunci când: refuzul este în folosul interesului public; dacă aplicantul sau, acolo unde este cazul, un acţionar, un director sau un director executiv nu este o persoană potrivită şi de încredere (onorabilă); dacă aplicantul nu este mulţumit de caracterul, onestitatea, integritatea, reputaţia în afaceri şi de alte caracteristici specifice (legate de software, know-how sau platformă) ale operatorilor propuşi de autoritate.

Licenţele din Gibraltar sunt nominale, deci nu pot fi transferate unor terţi (*nu există sublicenţiere*) iar *website*-ul companiei trebuie să îndeplinească anumite condiţii: să satisfacă gustul estetic al clientului, să conţină pe pagina de întâmpinare avertismente legate de dependenţa pe care o cauzează gambling-ul online, să precizeze adresa site-urilor care oferă asistenţă jucătorilor vulnerabili. Titularul de licenţă (*furnizorul*) este obligat să deruleze un sistem prin care jucătorul să poată să ceară eliminarea sau excluderea din joc şi prin care să avertizeze clientela să nu joace dincolo de posibilităţile lor materiale. Furnizorii de servicii sunt sfătuiţi să colaboreze cu autorităţile în rezolvarea problemelor cauzate de dependenţa de jocuri.

Nu se plătesc taxe de început, dar taxa anuală pentru menţinerea licenţei este de 2.000 de lire. Începând cu 2011, taxa pentru pariurile la schimb şi pentru cele cu participaţie fixă a ajuns la 1% din profit, la care se adaugă taxa de joc în valoare de 425.000 de lire pe an. Totuşi, la 1 ianuarie 2011, toţi operatorii autorizaţi prin *Agenţia tutelară din Gibraltar* au trebuit să suporte o creştere semnificativă a impozitului pe profit de la 1% la 10%. Vechea formă de impozitare, foarte scăzută de altfel (cea de 1% din profit) era unul dintre motivele pentru care operatorii din domeniu aleseseră Gibraltarul ca loc de desfăşurare a afacerii lor[161].

3.1.1.5. Jocurile de noroc online în Estonia.

161 http://www.gibraltarlaws.gov.gi, sursă online accesată la 21 noiembrie 2017, ora 22.25

Piaţa de profil din Estonia este încă la început, dar are potenţial de dezvoltare rapidă. Deşi nu are o populaţie mai mare de 1,5 milioane de locuitori, în ţară se găsesc peste 150 de cazinouri şi săli de joc. Cel puţin 80% din populaţia adultă a jucat cel puţin o dată la un cazino. În acelaşi timp, începe să se dezvolte industria jocurilor de noroc online, de când gambling-ul prin Internet a devenit legal, la începutul anului 2010. Guvernul a încercat să ia măsurile necesare pentru revitalizarea economiei naţionale după criza din 2008. Au permis jucătorilor estonieni să joace jocuri de noroc online, dar numai pe site-uri autorizate. Orice cazino online care furnizează servicii cetăţenilor estonieni fără a avea autorizaţia necesară va fi blocat[162]. Această acţiune încalcă prevederile legislaţiei U.E. din domeniu, care prevede că cel puţin operatorii europeni din ţările U.E. pot opera în toate ţările membre fără a fi obligaţi să deţină licenţă în fiecare ţară. Oficialii estonieni pretind că acestea sunt doar măsuri temporare şi că faza este absolut obligatorie în procesul de dezvoltare a gambling-ului online legalizat.

Legislaţia în domeniu. Primele două dispoziţii legale care reglementează industria jocurilor de noroc au fost Legea Loteriilor din 1994 şi Legea Jocurilor de noroc în 1995. Totuşi, aceste două legi nu oferă nici un fel de bază legală pentru controlul jocurilor de noroc online. Pe măsură ce această industrie s-a dezvoltat, a fost elaborată o nouă lege a jocurilor de noroc, care a fost în sfârşit adoptată în toamna lui 2008. O altă lege importantă este Legea taxelor pentru jocurile de noroc, care constituie temeiul legal pentru impozitarea activităţii companiilor din domeniu.

Licenţe pentru derularea de activităţi de gambling online. Pentru a opera legal în Estonia, toţi organizatorii online trebuie să deţină două tipuri de licenţe. Legea se aplică atât operatorilor europeni proveniţi din ţări membre U.E., cât şi celor din exteriorul U.E. Prima licenţă este cea pentru a porni o afacere în domeniul jocurilor de noroc - licenţa pentru activitate. Prin această licenţă, autoritatea estoniană confirmă faptul că aplicantul care doreşte să organizeze o afacere în sectorul jocurilor de noroc online este o persoană

162 A se vedea în acest sens http://www.viaden.com, sursă online accesată la 21 noiembrie 2017, ora 23.10

de încredere, care îndeplineşte condiţiile legale prevăzute în Legea jocurilor de noroc. Dacă legea prevede anumite condiţii pentru a autoriza anumite tipuri de activităţi specifice, aplicantul trebuie să le îndeplinească şi pe acestea. Licenţa pentru activitate nu are termene de valabilitate – p e termen neprecizat – şi nu poate fi transferată (*sublicenţiată*). Licenţa pentru desfăşurarea de activităţi în domeniu - *operating licence* - trebuie obţinută înainte de organizarea unor jocuri specifice, precum loteriile, strângerea electronică a pariurilor, jocurile de noroc la maşini (tip ruletă) sau la masă (face-to-face). Aplicaţia pentru obţinerea licenţei trebuie depusă la direcţia de taxe şi vamă din Estonia.

Taxele. Din moment ce sunt necesare două licenţe pentru a activa în domeniu, fiecare presupune plata unei taxe separate. Suma de plată se calculează conform prevederilor din *Regulamentul de Taxe şi Impozite din Estonia*. În noiembrie 2011, taxa de aplicaţie[163] era următoarea[164]:

- 47.934 de euro pentru organizarea unui joc de noroc online;
- 31.956 de euro pentru organizarea unui joc de îndemânare online;
- 3.196 de euro pentru strângerea electronică de pariuri online.

3.1.1.6. Jocurile online în Malta.

Legislaţia din Malta care reglementează jocurile la distanţă, prevede o serie de condiţii, de proceduri şi mai ales de obligaţii în ceea ce priveşte jocul online. Cu cei 7.000 de ani de istorie, cu cele 200 de generaţii de civilizaţie şi cu cele 12 luni de zile însorite pe an, Malta s-a transformat, dintr-o colonie britanică, într-un stat independent membru U.E. şi toate acestea într-o perioadă de numai patru decenii. Ţara tinde să devină unul din cei mai mari furnizori de servicii I.C.T. din lume, cu o dezvoltare surprinzătoare în domeniul serviciilor financiare, printre cele mai rapide de pe planetă. Poziţia ei geografică, farmecul pitoresc al peisajelor şi atracţiile istorice, la care se adaugă locuitorii poligloţi, cu înaltă calificare profesională şi legislaţia flexibilă, foarte

163 atât pentru licenţa pentru activitate, cât şi pentru licenţa de operare

164 A se vedea în acest sens http://www.viaden.com, sursă online accesată la 22 noiembrie 2017, ora 11.10

atractivă pentru lumea afacerilor, au adus notorietate ţării şi recunoaşterea ei pe plan internaţional.

Începând cu 2004, Malta a primit mai mult de 450 de solicitări pentru emiterea licenţelor pentru jocurile online şi a reuşit să antreneze o forţă de muncă de 2.085 de angajaţi care activează direct în industria de profil. Autoritatea care guvernează *Loteriile şi Jocurile de Noro*c este o agenţie unitară, permanentă, care este responsabilă de supravegherea şi controlul tuturor activităţilor din domeniu, inclusiv industria automatelor distractive, jocurile cu transmitere prin mijloace media, loteria naţională, jocurile non-profit şi jocurile interactive de la distanţă. La acestea se adaugă cazinourile, sălile de bingo şi pariurile la distanţă.

Prin *Legea Loteriilor şi a altor Jocuri* (LGA), apărută în 2001, se stabilesc atribuţiile acestei *Autorităţi Naţionale Unice*, respectiv să asigure respectarea legalităţii în mod competent în sectoarele din cadrul loteriilor şi al celorlalte jocuri de noroc care fac obiectul activităţii Autorităţii. Astfel, se asigură corectitudinea şi transparenţa jocurilor, previne apariţia infracţiunilor în domeniu, corupţia şi spălarea de bani şi protejează jucătorii minori sau pe cei vulnerabili.

Autoritatea este o entitate juridică unitară, independentă şi permanentă care răspunde de următoarele forme de jocuri pe întreg teritoriul Maltei (online şi landbased), respectiv:

- automatele de distracţii;
- cazinourile şi jocurile tip cazino;
- jocurile de bingo comercial;
- jocurile interactive comerciale „*face to face*”;
- jocurile interactive la distanţă;
- pariurile sportive;
- loteria naţională şi alte loterii şi jocurile non-profit interactive la distanţă.

Cel mai dinamic şi cu cea mai mare dezvoltare este sectorul jocurilor interactive la distanţă (*remote gaming*) *online*. Temeiul legal al acestora se găseşte stipulat în *Legea Jocurilor interactive la distanţă LN176/04*. Dezvoltarea acestui sector, împreună cu dezvoltarea tehnologiei convergente acestuia, a creat necesitatea de a perfecţiona o legislaţie adecvată care să reglementeze eficient domeniul. Prima reţea de jocuri online (de pariuri online), apărută în Malta în jurul anului 2000, a fost deschisă sub jurisdicţia *Legii Loteriei Naţionale* (*LN 34 din 2000*), pentru a introduce în legalitate agenţiile de pariuri din străinătate. De la intrarea ei în vigoare, s-au dezvoltat metodologii proprii care să organizeze şi să controleze procedurile activităţilor din domeniu, iar în aprilie 2004 au fost publicate în M. Of. *Regulamentele Jocurilor online*. Malta a fost primul stat membru U.E. care a promulgat o legislaţie în acest domeniu.

În martie 2005, a fost înfiinţat *Consiliul Jocurilor online*. Această agenţie controlează toate tipurile de activitate în domeniu şi este singura autoritate naţională care emite licenţe pentru toate aceste activităţi. Solicitanţii pot aplica pentru obţinerea de[165]:

- Licenţă clasa I pentru jocurile interactive online;
- Licenţă clasa a II-a pentru casele de pariuri online;
- Licenţă clasa a III-a pentru a promova sau pentru a paria efectiv într-o reţea de jocuri din Malta;
- Licenţă de clasa a IV-a pentru a găzdui şi a administra o reţea de operatori (alţii decât titularul de licenţă).

„*Gaming*” înseamnă o înţelegere, o schemă de joc sau un aranjament prin care două sau mai multe părţi stabilesc să joace împreună jocuri de noroc cu miză sau recompensă în bani sau în alte valori (alte tipuri de premii, avantaje, oportunităţi) oferite pe loc sau care pot fi câştigate de către jucători, trecând astfel, în nişte condiţii prestabilite, în proprietatea jucătorilor.

165 A se vedea în acest sens http://www.lga.org.mt, sursă online accesată la 22 noiembrie 2017, ora 18.50

„*Remote gaming*" înseamnă orice fel de jocuri practicate prin mijloace de comunicare la distanţă.

Pentru a obţine o licenţă, aplicantul trebuie să fie o persoană juridică cu sediul stabilit în Malta, conform Legii Companiilor. Orice persoană care solicită emiterea unei licenţe clasa a III-a va depune o cerere în scris la *Autoritatea Naţională* din domeniu. Aplicanţii vor completa formularele-tip, care vor cuprinde informaţii despre: datele personale ale solicitantului, situaţia sa financiară, implicarea în alte activităţi legale, inclusiv dar nu restrictiv, în orice alt tip de activităţi comerciale, cazierul personal, toate sancţiunile financiare, penale sau administrative sau alte acţiuni legale a căror obiect direct îl face activitatea sau persoana sa. Oricare alt tip de informaţii solicitate de autoritatea legală privitoare la fiecare director, persoană oficială de contact sau director executiv din structura companiei solicitante şi pentru fiecare acţionar care deţine 5% sau mai mult de 5% din acţiunile companiei sau care are litigii cu aplicantul. Licenţa emisă de autoritate are o valabilitate de cinci ani. La data expirării licenţei, autoritatea o poate reînnoi din cinci în cinci ani. La momentul eliberării licenţei, autoritatea poate impune respectarea anumitor condiţii care sunt necesare pentru fiecare solicitant în parte. În perioada de valabilitate a licenţei, autoritatea poate interveni pentru a modifica sau revoca condiţiile impuse sau pentru a impune noi condiţii.

Licenţa emisă poate impune condiţii precum: decenţa şi corectitudinea jocurilor de noroc, protecţia jucătorilor, prevenirea spălării de bani şi restricţii impuse de interesul public. O astfel de licenţă emisă de autoritate nu poate fi înstrăinată sau transferată sub nici o formă unei alte persoane (fizice sau juridice) fără acordul scris, în prealabil, al autorităţii care a eliberat-o. Încălcarea acestei prevederi duce la nulitatea actului de transfer şi dă dreptul autorităţii să anuleze licenţa[166]. În licenţă va apărea obligatoriu numele a cel puţin o persoană oficială de contact - un reprezentant al solicitantului - iar numirea acelei persoane trebuie să fie aprobată în prealabil de autoritate.

166 http://www.lga.org.mt, sursă online accesată la 22 noiembrie 2017, ora 19.00

Reprezentantul solicitantului trebuie să: supravegheze personal operaţiile pentru care a fost desemnat şi să se asigure că titularul licenţei respectă legile şi regulamentele în vigoare în timpul desfăşurării activităţilor prevăzute în licenţă. Solicitarea de numire a unui reprezentant va fi înaintată, în scris, în formă tipizată, către autoritatea în domeniu. Autoritatea nu va aproba această cerere până când nu va verifica şi va considera că persoana desemnată corespunde cerinţelor postului respectiv. Autoritatea va anula licenţa pentru un reprezentant dacă acesta: nu-şi va mai avea reşedinţa în Malta, nu va mai îndeplini funcţia de director în compania titularului de licenţă, dacă inspectorii de control de la autoritate vor considera că nu îşi mai îndeplineşte corespunzător obligaţiile de serviciu ori dacă a fost condamnat, pe teritoriul oricărei ţări, la o pedeapsă cu închisoarea. Licenţa emisă pentru o persoană desemnată va fi valabilă atâta timp cât ea nu este anulată de autoritate. Solicitantul va înainta în scris către autoritatea legală, pentru a obţine aprobarea de emitere a licenţei, specificaţiile sistemului de control pe care le va folosi în activitatea sa. Fac excepţie de la aceasta licenţele de clasa a IV-a.

În cererea-tip vor fi menţionate date privitoare la: modul de desfăşurare a jocului la distanţă; procedurile pe care le aplică operatorul în această activitate; software-ul care stă la baza jocului; procedurile de înregistrare a jucătorilor şi de plată a câştigurilor din joc; sistemele de evidenţă a jocului şi jucătorilor; regulile de joc; măsurile de securitate şi de întreţinere, de depozitare şi de transport ale infrastructurii - tehnologiei folosite; procedurile de *setting up* şi de întreţinere şi securitate a reţelei, precum şi sistemele de control intern – accesul la sistemele unde apar defecţiuni; planul de recuperare în caz de defecţiuni şi un sistem adecvat de stocare a datelor; orice altă informaţie pe care autoritatea o solicită referitoare la sistemele de control.

Dacă sistemul de control are la bază un software computerizat, cererea pentru atestare pe care aplicantul o înaintează către autoritate va mai conţine şi[167]: numele proprietarului de software; numele firmei care a verificat sistemul, după cerinţele

167 http://www.lga.org.mt

impuse de autoritate; toate companiile şi firmele care sunt implicate în activitatea oferirii de jocuri online, precum şi referinţe despre acestea; toate persoanele fizice participante la activitate şi referinţe despre pregătirea şi activitatea profesională a acestora; etapele, regulile şi parametrii de joc; date despre protocoalele de server, de comunicaţii şi alte specificaţii tehnice care fac parte din arhitectura sistemului de joc; informaţii despre sistemele de securitate din reţea; etapele, regulile şi parametrii de joc afectaţi în scopul schimbării codului-sursă din software; orice altă informaţie care are importanţă practică, materială pentru specificul software-ului şi descrierea detaliată a sistemului de setare şi de funcţionare a jocului.

Operatorul licenţiat va interzice accesul la joc, în calitate de jucător, oricărei persoane care nu este înregistrată şi nu are un cont, potrivit regulilor de joc, poate înregistra o persoană ca jucător numai dacă a primit de la aceasta o solicitare de înregistrare. Solicitarea de înregistrare ca jucător va conţine următoarele informaţii: dacă aplicantul este major (a împlinit deja 18 ani), date despre identitatea acestuia, date despre locul de reşedinţă şi adresa validă de e-mail. Nu este permisă înregistrarea nici unei persoane minore, iar fondurile depozitate sau banii câştigaţi de aceasta vor fi confiscaţi de autoritate. Organizatorul este obligat să ţină permanent, în sistem securizat, o listă online a tuturor jucătorilor înregistraţi. Fiecărui jucător i se permite deschiderea unui singur cont de joc.

Organizatorul va pune la dispoziţia jucătorilor următoarele informaţii: regulamentele jocurilor pe care le oferă prin licenţa pe care o deţine şi date despre taxele de joc ce trebuie plătite de către jucător. De asemenea va deschide şi menţine activ un cont pentru fiecare jucător pe care l-a înregistrat. Titularul de credit este obligat să livreze către jucătorul înregistrat toate fondurile dobândite de acesta. Licenţiatul nu va accepta plata *cash* de la nici un jucător, sumele fiind plătite doar prin: card de credit sau de debit, transfer electronic bancar, transfer online, cecuri şi oricare altă metodă aprobată de autoritate. Organizatorul nu va face nici o plată mai mare de 2.329,37 de

euro către un jucător până când nu va verifica vârsta, identitatea şi locul de reşedinţă al acestuia. Licenţiatul trebuie ca, la cererea jucătorului înregistrat pe al cărui nume a fost deschis contul, să livreze acestuia fondurile câştigate, în contul său de joc, într-o perioadă nu mai mare de cinci zile lucrătoare, de la data primirii cererii. Suma poate fi remisă numai de către titular către jucător, în acelaşi cont din care au fost plătite taxele pentru participarea la joc.

Persoana autorizată poate, înainte de a vira sumele în contul jucătorului - să verifice dacă[168]: jucătorul a fost înregistrat, modul în care a jucat acesta, contul jucătorului este real şi dacă este conform regulamentului de joc, s-au respectat toate condiţiile de acordare a câştigului respectiv. Licenţiatul va depozita separat fondurile clienţilor (jucătorilor) de propriile sale fonduri, într-un cont, ţinut conform prevederilor legale aprobate de autoritate. Operatorul online este obligat să ţină pe ecran, în permanenţă, la intrarea în *website*-ul de joc, un avertisment care atrage atenţia asupra dependenţei pe care o pot da jocurile online şi să furnizeze informaţii şi *link*-uri către alte *website*-uri care oferă asistenţă jucătorilor-dependenţi.

De asemenea organizatorul este obligat să menţină un *website* pe a cărui pagină de întâmpinare să apară următoarele informaţii:

- numele înregistrat al companiei titulare de licenţă;
- adresa sediului central al companiei titulare;
- numărul oficial şi data emiterii licenţei;
- declaraţie prin care se atestă că operaţiile desfăşurate pe baza licenţei sunt aprobate de autorităţile legale;
- *link*-uri către *website*-urile organizaţiilor specializate în acordarea de ajutor jucătorilor dependenţi, organizaţii aprobate de autorităţi;

168 http://www.lga.org.mt, sursă online accesată la 23 noiembrie 2017, ora 10.00

- *link*-uri către regulamentele de jocuri sau de pariuri pe care titularul de licenţă le oferă şi către procedurile prin care acesta înregistrează jucătorii şi efectuează plata câştigurilor;
- sigla autorităţii care a aprobat jocul respectiv, siglă care permite accesul direct la *site*-ul autorităţii în domeniu şi
- oricare altă informaţie despre jocurile respective, pe care autoritatea consideră că titularul de licenţă trebuie să o includă în pagina de întâmpinare a *website*-ului său.

Taxele de licenţă. Odată cu depunerea cererii de emitere a unei licenţe pentru jocuri la distanţă, aplicantul va plăti suma de 2.330 de euro, care este taxa de aplicaţie. Taxa de licenţă este de 8.500 de euro şi va fi plătită de solicitant imediat după emiterea licenţei de către autoritate. În cazul în care se solicită reînnoirea licenţei, solicitantul va plăti această taxă cu un an înainte de expirarea licenţei anterioare. În cazul în care se solicită reînnoirea licenţei, aplicantul va plăti o taxă de reînnoire de 1.500 de euro odată cu înaintarea acestei cereri. Sistemul de joc trebuie să permită accesul direct, pentru fiecare joc în parte, la: numele jocului; restricţiile de joc; instrucţiuni despre cum se joacă, inclusiv o schemă prezentată a tuturor premiilor şi a particularităţilor de premiere; contul curent al jucătorului; numărul unitar şi total al pariurilor permise; regulamentul jocului.

Sistemul de joc trebuie să: fie capabil să ofere, o dată pe lună, declaraţii către audit despre tranzacţiile financiare rezultate din jocuri; calculeze corect toate impozitele şi alte plăţi pe care le face către autoritate; ofere permanent informaţii despre toate jocurile jucate, inclusiv despre[169]: identitatea jucătorilor; momentul începerii jocului aşa cum este înregistrat de serverul de jocuri; situaţia contului jucătorului la începutul jocului; pauzele de joc (înregistrate de server); fazele de joc (în desfăşurare, terminate

169 http://www.lga.org.mt, sursă online accesată la 23 noiembrie 2017, ora 10.25

etc.); rezultatele jocului (înregistrate de server); suma câştigată de jucător şi situaţia contului jucătorului la sfârşitul jocului.

Sistemul de joc trebuie să monitorizeze toate informaţiile despre evenimente importante precum: câştigurile mari; transferurile de fonduri în exces, astfel ca autoritatea să atenţioneze în scris operatorul şi schimbările efectuate de operator în parametrii de joc.

Operatorul care deţine licenţă emisă de *Autoritatea Loteriilor şi a Jocurilor Interactive* este obligat să plătească către următoarele taxe:

- pentru licenţă clasa I, suma de 4.660 euro pentru primele 6 luni şi apoi câte 7.000 euro pentru întreaga perioadă de valabilitate a licenţei;
- pentru licenţă clasa a II-a, (de găzduire a unei platforme de jocuri online)[170], suma echivalentă cu 0,5% din suma totală obţinută din pariurile înregistrate;
- Pentru o licenţă clasa a III-a, suma echivalentă cu 5% din G.G.R.
- Pentru o licenţă clasa a IV-a[171], nu va plăti nici o taxă în primele 6 luni, apoi va plăti 2.330 de euro lunar pentru următoarele 6 luni şi 4.660 de euro lunar până la expirarea licenţei.

În toate cazurile maximul de impozite pe care îl va plăti titularul unei astfel de licenţe nu va depăşi suma de 466.000 de euro pe an. În fiecare an, va trebui plătit:

- 5% taxă de impozit pe venituri;
- 83.844 de euro taxe de joc (adică 8.987 de euro lunar);
- taxa de găzduire de server pe teritoriul maltez, de 4.200 de euro pe an;
- taxa de aprobare a reprezentantului legal al licenţiatului de 10.200 euro pe an;
- taxe pentru birourile oficialităţilor malteze, secretariat, şi pentru doi acţionari, în total 2.700 de euro;
- taxa anuală de licenţă de 7.000 de euro[172].

170 asociată cu o licenţă de clasa a IV-a

171 care permite găzduirea şi administrarea altor operatori de jocuri online

3.2. JOCURILE DE NOROC ONLINE ÎN ROMÂNIA

3.2.1. APARIŢIA ŞI DEZVOLTAREA JOCURILOR ONLINE PE TERITORIUL NAŢIONAL

Fără nu face nici un comentariu în prezenta cercetare doctorală, cu privire la oportunitatea, legalitatea şi aplicabilitatea prevederilor legale de la nivelul anului 2010, vom prezenta pe scurt, noutăţile introduse la acel moment de cele două acte normative care reglementau domeniul, respectiv: *O.U.G. 77/2009* şi *H.G. 870/2009*[173].

Conform prevederilor din legislaţia română, prin joc de noroc se înţelegea: „*acea activitate comercială care îndeplineşte cumulativ următoarele condiţii: se atribuie câştiguri materiale, de regulă băneşti, ca urmare a oferirii publice de către organizator a unui potenţial câştig şi a acceptării ofertei de către participant, cu perceperea unei taxe de participare directe sau disimulate, câştigurile fiind atribuite prin selecţia aleatorie a rezultatelor evenimentelor care fac obiectul jocului, indiferent de modul de producere a acestora*". Erau considerate jocuri de noroc şi „*acele activităţi comerciale în care beneficiarii premiilor sunt stabiliţi pe baza rezultatelor unor evenimente sau concursuri ce se vor produce fără implicarea organizatorilor*". Organizarea oricărui joc de noroc implica existenţa cumulativă a următoarelor elemente: joc ori partidă, taxa de participare (miza)[174], fondul de câştiguri (premiile care trebuiau acordate)[175], mijlocul de

172 http://www.lga.org.mt, sursă online accesată la 23 noiembrie 2017, ora 12.30

173 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr. 77/2009 privind organizarea şi exploatarea jocurilor de noroc

174 Taxa de participare directă reprezintă: suma de bani percepută direct de la participant de către organizator în schimbul dreptului de participare la joc. Taxa de participare disimulată reprezintă: orice sumă încasată sau solicitată suplimentar faţă de contravaloarea percepută de la aceeaşi persoană de acelaşi operator economic pentru vânzarea unor bunuri ori produse sau pentru efectuarea unor servicii similare ori identice, indiferent dacă aceasta este încasată sau solicitată direct de către organizatorul activităţii ori de către o altă persoană care participă sub orice formă la desfăşurarea activităţii, având ca finalitate permisiunea dreptului de participare la jocul de noroc.

175 Prin câştig sau premiu se înţelege sumele în bani, bunurile sau serviciile acordate de organizator participantului la joc declarat câştigător, în conformitate cu prevederile cuprinse în regulamentul respectivului joc de noroc.

joc[176], organizator[177] şi participanţi[178]. În cazul jocurilor loto, bingo, cazinou şi pariuri online[179], fiecărui organizator i se acorda o autorizaţie de exploatare pentru întreaga activitate. În categoria jocurilor loto online erau incluse, următoarele tipuri de jocuri: loto[180], noroc, loto bingo, Keno etc.; loto cu pre-trageri pur aleatorii de numere sau simboluri, fără a se limita la acestea[181]; loto – loterii pasive[182]; video-loteria[183].

3.2.1.1. Licenţierea jocurilor online

Licenţierea jocurilor de noroc *online*, se realiza de către *M.F.P.* prin *Comisia de autorizare*. În vederea obţinerii *Licenţei*, operatorii înaintau Comisiei documentele prevăzute de normele legale la care se adăugau documente specifice organizării jocurile de noroc online, respectiv:

- dovada că organizatorul deţinea licenţă şi autorizaţie pentru jocuri de noroc de tip cazinou cu minim 20 mese, pentru slotmachine minim 500 de posturi, iar pentru pariuri în cotă fixă minim 100 de agenţii[184];
- dovada că deţinea mijloacele de joc pentru online;
- dovada că dispunea de personal specializat în tehnologia informaţiei;

176 Prin mijloc de joc se înţelege orice suport material, inclusiv suportul informatic, care serveşte sau permite organizarea, desfăşurarea ori participarea la jocuri de noroc. Mijloacele de joc pot fi: de bază şi auxiliare.

177 Organizator de jocuri de noroc este persoana juridică de drept român constituită în condiţiile legii, autorizată să organizeze şi să exploateze jocuri de noroc.

178 Orice persoană fizică majoră care doreşte şi are dreptul legal să participe la jocuri de noroc autorizate, care acceptă necondiţionat regulamentul respectivului joc de noroc.

179 organizate prin intermediul sistemelor de comunicaţii de tip internet, sisteme de telefonie fixă sau mobilă

180 cu extrageri pur aleatorii de numere, fără a se limita la acestea: 5/40; 6/49; 3/90; 5/55; 5/45 + 1/20 (JOKER)

181 loz în plic, loz randalinat, loz capsat, loz anvelopat, loz răzuibil şi altele asemenea

182 care se bazează pe extragerea pur aleatorie de bilete, numere sau date de identificare ale biletelor, fără a se limita la acestea: Crosul Loteriei; Loteria Cadou; Loteria sărbătorilor de iarnă; Loto Zodiac şi altele asemenea

183 joc tip loto prin care se obţin aleatoriu câştiguri, rezultatul participării la joc fiind relevat jucătorului prin intermediul terminalului de video-loterie, dexteritatea sau abilitatea jucătorului neavând nicio influenţă ori relevanţă în obţinerea câştigului. Jocul de video-loterie se realizează printr-o reţea unitară de terminale cu circuit închis care funcţionează numai conectate online la un sistem central la nivel naţional. Sistemul central asigură activarea, monitorizarea permanentă a terminalelor, centralizarea datelor şi validarea automată a câştigurilor acordate jucătorilor. Validarea şi acordarea câştigului nu implică terminalul utilizat de jucător

184 De asemenea pentru activităţi de bingo organizate prin intermediul sistemelor reţelelor de televiziune organizatorul trebuie să facă dovada că deţine minim 100 de agenţii;

- declararea, prin intermediul notificării, a prelucrării datelor cu caracter personal[185];
- dovada că exista un contract de monitorizare, avizat de Comisie;
- dovada că deţinea toate echipamentele tehnice, pe teritoriul României[186];

3.2.1.2. Autorizarea jocurilor online

În vederea obţinerii *Autorizaţiei* operatorii economici înaintau Comisiei documentele legale la care se adăugau documentele specifice organizării jocurile de noroc online, respectiv:

- Pentru cazinouri online, se puteau transmite *live* jocul de la masa de ruletă, doar din locaţii din România, de la minim două mese de ruletă conectate *online* pe o perioadă de 24 de ore[187];
- Pentru bingo online, se puteau transmite *live,* doar din locaţii din *România* pentru bingo în sală şi bingo televizat[188].
- Pentru autorizarea pariurilor online trebuiau depuse: cererea[189]; documente care atestau existenţa personalului specializat în tehnologia informaţiei; regulamentul de joc[190]; regulamentul de ordine interioară (ROI)[191]; documentele care certifică dreptul de

185 la Autoritatea Naţională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal

186 Excepţie de la această regulă fac organizatorii de jocuri de noroc online autorizaţi într-un alt stat membru al Uniunii Europene şi care deţin echipamentele tehnice necesare funcţionării pe teritoriul unui stat membru al U.E., cu obligaţia conectării acestora la organismele prevăzute la art. 191 din Ordonanţa de Urgenţă 77/2009.

187 Era interzisă transmiterea din studiouri special amenajate cu mese de „casino live"

188 Era interzisă transmiterea din studiouri special amenajate. Pentru jocurile de noroc de tip bingo online, procentul de premiere din totalul rulajului încasărilor era de minimum 60% şi maximum 80% şi era constituit pe fiecare joc obişnuit, cu excepţia jocurilor la care se acorda premii speciale, când se respecta doar procentul minim, iar pentru pariuri online procentul de câştiguri din totalul încasărilor brute era fi de minimum 60%, calculat pentru perioada de valabilitate a autorizaţiei

189 redactată şi dactilografiată în limba română, semnată şi ştampilată de către reprezentantul legal al operatorului economic, care trebuia să conţină: datele de identificare ale solicitantului, descrierea mijloacelor de joc şi a echipamentelor tehnice care asigurau suportul pentru organizarea, exploatarea şi transmiterea jocurilor de noroc care făcea obiectul cererii, cu indicarea locaţiei în care se afla acestea. În măsura dezvoltării aplicaţiilor informatice suport, cererea putea fi redactată numai prin utilizarea acestui mijloc

190 în care trebuia precizat, procentul acordat pentru câştiguri din totalul rulajului încasărilor

191 privind organizarea şi desfăşurarea activităţii, în care erau precizate detaliat: sarcinile şi atribuţiile personalului, sistemul de evidenţă financiar-contabilă, modul de asigurare a securităţii documentelor, informaţiilor şi datelor, precum şi modalitatea de interconectare cu

proprietate asupra mijloacelor de joc; contractul de monitorizare; auditul şi certificarea; fondul de garanţie; persoana de contact; declaraţie pentru spaţiu[192]; licenţa pentru programul informatic; certificarea ca operator de date cu caracter personal.

3.2.1.3. Monitorizarea jocurilor online

Pentru buna desfăşurare a jocurilor, şi pentru un control tehnic eficient, Comisia trebuia să autorizeze operatori privaţi de monitorizare şi raportare, pentru cinci ani[193], lucru pe care nu l-a făcut niciodată. Operatorul licenţiat de jocuri de noroc *la distanţă*, era obligat să îndeplinească o serie de cerinţele tehnice prevăzute de norme[194]. Au fost prevăzute norme care reglementau sistemul anti-fraudă[195].

---

sistemul operatorului de monitorizare şi raportare, precum şi locaţia în care era amplasat server-ul, planul de recuperare după dezastru, sistemul de backup al bazei de date utilizat

192 în situaţia în care deţin echipamentele tehnice pe teritoriul României.

193 care aveau ca principale obiective: protecţia minorilor şi prevenirea accesului acestora la jocurile de noroc online, asigurarea integrităţii şi a transparenţei operaţiunilor desfăşurate de către şi prin intermediul organizatorilor de jocuri de noroc online, cât şi a unui sistem de joc echitabil, prevenirea şi combaterea, prin mijloace specifice, a riscului de spălare a banilor şi de finanţare a actelor de terorism, precum şi identificarea şi raportarea activităţilor infracţionale desfăşurate prin intermediul jocurilor de noroc online, asigurarea protecţiei, prin mijloace specifice, a organizatorilor de jocuri de noroc online, autorizaţi în România şi a jucătorilor împotriva practicilor neloiale, abuzive şi frauduloase, asigurarea funcţionării corecte şi transparente a activităţilor de jocuri de noroc online şi a unui mediu concurenţial competitiv în desfăşurarea acestora

194 pentru conectarea cu sistemele de monitorizare deţinute de operatorul de monitorizare şi raportare cu care trebuie să aibă încheiat contract de monitorizare. Operatorul de monitorizare şi raportare nu are acces la datele personale ale jucătorilor înregistraţi ai organizatorilor de jocuri de noroc online pe care îi monitorizează, accesul său fiind limitat la informaţiile despre tranzacţiile financiare derulate între organizatori şi jucători, pe baza unui cod unic generat de sistemul organizatorului de jocuri de noroc şi transmis operatorului de monitorizare şi raportare la deschiderea unui cont de joc. Niciun fel de modificări nu pot fi aduse mijloacelor de joc fără aprobarea prealabilă scrisă a comisiei. De la această regulă fac excepţie organizatorii care nu deţin echipamentele tehnice pe teritoriul României pentru care este necesară prezentarea unui document eliberat de autoritatea competentă în domeniul jocurilor de noroc din ţara unde se află echipamentele, cu privire la modificările aduse mijloacelor de joc. Organizatorul de jocuri de noroc păstrează o listă cu modificările aduse mijloacelor de joc care va fi uşor accesibilă operatorului de monitorizare şi raportare, precum şi comisiei. Atunci când un mijloc de joc este aprobat pentru utilizare, Comisia putea, în orice moment, solicita organizatorului de jocuri de noroc efectuarea testării, verificării şi certificării suplimentare ale mijlocului de joc respectiv. Costurile pentru aceasta sunt suportate de către organizatorul de jocuri de noroc. Organizatorul de jocuri de noroc online, păstrează toate datele privind jocurile de noroc reglementate de normele legale în vigoare pentru o perioada de cel puţin 5 ani, în format electronic, astfel încât să poată fi oricând puse la dispoziţia organelor de control.

195 Organizatorul de jocuri de noroc online, ia toate măsurile necesare pentru reducerea riscului de înţelegeri secrete („aranjarea partidei") şi refuză acceptarea de poturi din pariuri în cazul în care există suspiciuni de înţelegeri secrete. Organizatorul de jocuri de noroc online, se asigură că angajaţii săi, furnizorii sau orice alte persoane implicate în activitatea de jocuri de noroc nu au acces la participarea

3.2.1.4. Participanţii la jocurile de noroc online

Pentru a participa la jocurile de noroc *online*, un jucător trebuia să fie înregistrat. Organizatorul de jocuri de noroc *online,* avea dreptul să creeze doar un singur cont de joc pentru un jucător înregistrat pe platforma de joc şi trebuie să acorde clientului acces la informaţiile privind situaţia contului de joc, istoricul jocurilor (taxele de participare, premiile încasate şi pierderile), depozitele şi retragerile şi orice tranzacţii efectuate pe contul de joc. Informaţiile sunt disponibile doar pentru titularul contului de joc pentru o perioadă minimă de 90 de zile. La solicitarea expresă, organizatorul de joc trebuie să furnizeze titularului extrasele de cont care trebuie să conţină tranzacţiile din contul de joc pentru ultimul an. Sumele cu care jucătorul creditează contul de joc se sunt transferate instant în cont. Operatorul nu poate primii o taxă de participare de la un jucător decât dacă există fondurile necesare în cont. Premiile câştigate de jucător se înregistrează instant în contul de joc. Operatorul nu are voie să permită transferuri de orice fel între jucători. Sumele de bani câştigate de jucător pot fi trimise de operator doar în acelaşi cont bancar din care s-a făcut alimentarea. Creditarea sub orice formă este interzisă. În cazul unor suspiciuni, operatorul, poate amâna plata pentru un termen de 10 zile, şi poate efectua verificări, iar funcţie de rezultat poate efectua transferul sau poate sesiza autorităţile. Sumele existente într-un cont de joc sunt fonduri încredinţate şi trebuie depozitate în conturi care nu pot fi blocate de nici o bancă. Operatorul este obligat să păstreze separat de fondurile proprii, banii încredinţaţi de jucători. Fondurile din contul de joc al jucătorului pot fi plătite numai jucătorului şi, de aceea, nu pot fi utilizate pentru a acoperi pretenţiile împotriva organizatorului de jocuri de noroc[196].

la jocurile respectivului organizator. Organizatorul de jocuri de noroc online, nu furnizează servicii de jocuri de noroc pentru persoane cu vârsta sub 18 ani. Este interzisă amplasarea sau facilitarea amplasării în spaţii publice, comerciale, de terminale de acces la internet, care prin modul de prezentare sau sistemul constructiv şi funcţional, imită in orice mod aparatele de joc de tip slot-machine sau sunt asemănătoare cu acestea, în scopul permiterii accesului jucătorilor la site-urile de jocuri de noroc online.

196 Fondurile trebuie să fie asigurate în caz de insolvenţă etc. a organizatorului de jocuri de noroc sau a băncii etc., în care sunt plasate fondurile jucătorului. Fondurile din contul organizatorului care nu pot fi blocate trebuie să fie permanent cel puţin egale cu suma totală din conturile de joc ale jucătorilor. Organizatorul de jocuri de noroc se asigură că, în caz de întrerupere a jocului din motive tehnice,

3.2.2. LEGISLAŢIE NAŢIONALĂ INCIDENTĂ DOMENIULUI

Activitatea de licenţiere şi autorizare a jocurilor de noroc este reglementată în prezent de prevederile *O.U.G. nr. 77/2009 cu modificările şi completările ulterioare* şi cele ale *H.G. 111/2016*[197]. Realitatea a demonstrat necesitatea modificării normelor legale incidente domeniului, în sensul îmbunătăţirii acestora, pentru a devenii aplicabile şi coerente. În acest sens, prin *O.U.G. nr. 92/2014*[198], au fost promovate modificări substanţiale în domeniul de referinţă, fiind modificată în special partea care reglementează jocul de noroc la distanţă. Obiectivul ultimelor modificări legislative care guvernează „*industria jocurilor de noroc*" l-a constituit:

- reglementarea tehnică şi legislativă primară şi secundară a jocurilor la distanţă (*online*) dar şi cele *land based*,
- instituirea noilor reguli care trebuie respectate de organizatori, pentru obţinerea licenţei şi a autorizaţiei,
- stabilirea criteriilor pentru persoanele care desfăşoară activităţi conexe,
- instituirea regulilor pentru jocurile temporare,
- stabilirea prin norme legale a formularelor şi documentelor necesare pentru obţinerea licenţei şi autorizaţie de la O.N.J.N.,
- alinierea legislaţiei naţionale la prevederile care reglementează „*serviciile distractive*".

Având în vedere dinamica şi specificul domeniului, operatorii sunt obligaţi să se conecteze centralizat la un terminal la O.N.J.N. şi să transmită date care vor fi analizate

jucătorul care a efectuat o miză înainte de întrerupere are posibilitatea de a continua jocul întrerupt. Dacă acest lucru nu este posibil, miza este restituită jucătorului. Organizatorul de jocuri de noroc este obligat să blocheze în contul de joc al jucătorului, în orice moment, suma necesară plăţii impozitului datorat de jucător către bugetul de stat pentru câştigurile realizate de jucător până în acel moment.

197 pentru aprobarea Normelor metodologice de punere în aplicare a Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr. 77/2009 privind organizarea şi exploatarea jocurilor de noroc şi pentru modificarea şi completarea Hotărârii Guvernului nr. 298/2013 privind organizarea şi funcţionarea Oficiului Naţional pentru Jocuri de Noroc şi pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 870/2009 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr. 77/2009 şi pentru abrogarea Hotărârii Guvernului nr. 870/2009 privind organizarea şi exploatarea jocurilor de noroc

198 pentru reglementarea unor măsuri fiscal-bugetare şi modificarea unor acte normative aprobată prin Legea 124/2015

la un an de la conectarea tuturor mijloacelor de joc la Oficiu, pentru a institui o taxare corespunzătoare fiecărui tip de joc, scopul final fiind crearea unui mediu concurenţial corect. Prin intermediul art. II, alin. (7) din *Legea 124/2014* a fost reglementată posibilitatea de acordare de către Comitetul de Supraveghere al O.N.J.N., a dreptului de organizare şi funcţionare a jocurilor de noroc la distanţă, provizoriu, asimilat licenţei şi autorizaţiei până la data de 31 decembrie 2015 urmând ca acest drept să fie exercitat pe o perioadă de 12 luni de la data acordării.

De asemenea, s-au instituit prevederi legale care reglementează în detaliu jocurile de noroc la distanţă (online), respectiv, condiţiile generale privind desfăşurarea activităţii, aspecte particulare privitoare la participanţii la jocurile de noroc la distanţă, criteriile de acordare a licenţelor pentru operatorii care desfăşoară activităţi conexe jocurilor de noroc. Astfel sunt definite pe categorii de jocuri condiţiile pe care un operator de jocuri de noroc licenţiat clasa I sau operatorii ce oferă servicii conexe jocurilor de noroc licenţiat clasa a II a trebuie sa le îndeplinească şi sa le respecte atât în vederea obţinerii licenţei şi autorizaţiei, cât şi ulterior în desfăşurarea activităţii prin respectarea normelor, standardelor şi regulamentelor de funcţionare şi de joc.

Prin prevederile legale în vigoare se completează dispoziţiile normei primare în ceea ce priveşte regulile minim obligatorii de respectat pentru operatorii de jocuri de noroc la distanţă cu privire la condiţiile de înregistrare şi de joc, protejarea depozitelor jucătorilor precum şi alte masuri de protecţie a participanţilor la joc în vederea excluderii minorilor şi a persoanelor cu probleme de adicţie în domeniu. Se stabileşte inclusiv obligativitatea derulării de programe naţionale în domeniul jocului responsabil în vederea prevenirii lud maniei în mod organizat prin constituirea unei fundaţii.

Reglementările sus-amintite conţin prevederi şi măsuri cu caracter tehnic atât pentru jocurile de noroc tradiţionale în special pentru slotmachine cât şi pentru cele la distanţă (online) şi de asemenea clarifică modalităţile de plată a obligaţiilor către bugetul de stat pentru operatorii economici, instituie termene precise pentru achitare a taxelor

specifice domeniului, defineşte termenii utilizaţi în domeniul jocurilor de noroc şi stabileşte condiţiile de exploatare pentru noile tipuri de jocuri introduse[199] (), instituie procente generale minime de câştig, care au rolul de a asigura în timp consumatorii de un beneficiu cert de câştig prin aceasta impunere. S-au stabilit condiţiile de operare pentru un nou tip de echipament AWP (mijloc de joc cu câştig limitat), echipament de recreare ce va fi amplasat în baruri şi care limitează atât mizele de joc cât şi câştigurile obţinute.

Cele două acte normative, prevăd cadrul sancţionator pentru nerespectarea dispoziţiilor legale precum şi instituirea de sancţiuni pentru operatorii de jocuri de noroc la distanţă. Tot un regim preventiv de sancţionare s-a avut în vedere şi pentru operatorii ce oferă servicii conexe cu impact direct în activitatea operatorilor din domeniul jocurilor de noroc.

3.2.3. AUTORIZAREA, MONITORIZAREA ŞI CONTROLUL JOCURILOR ONLINE ÎN PREZENT

În înţelesul *O.U.G. 77/2009*, jocurile de noroc la distanţă sau jocurile de noroc online sunt toate jocurile de noroc prevăzute sau nu în actul normativ, care îndeplinesc condiţiile prevăzute la art. 3 din *O.U.G. 77/2009*[200] şi care se desfăşoară doar prin intermediul oricărui sistem de comunicaţii.

199 jocurile la distanţă şi cele tradiţionale temporare

200 Art. 3 (1) Prin joc de noroc se înţelege acea activitate care îndeplineşte cumulativ următoarele condiţii: se atribuie câştiguri materiale, de regulă băneşti, ca urmare a oferirii publice de către organizator a unui potenţial câştig şi a acceptării ofertei de către participant, cu perceperea unei taxe de participare directe sau disimulate, câştigurile fiind atribuite în baza regulamentului de joc aprobat de Oficiul Naţional pentru Jocuri de Noroc, denumit în continuare O.N.J.N., prin selecţia aleatorie a rezultatelor evenimentelor care fac obiectul jocului, indiferent de modul de producere a acestora. (2) Sunt incluse în această categorie şi acele activităţi în care beneficiarii premiilor sunt stabiliţi pe baza rezultatelor unor evenimente sau concursuri ce se vor produce fără implicarea organizatorilor. (3) Organizarea de către operatorii economici de acţiuni de promovare a bunurilor şi serviciilor comercializate, dacă denumirea acţiunii de promovare induce clienţilor ideea participării la un joc de noroc sau dacă modalitatea efectivă de desfăşurare a acesteia contravine prevederilor prezentei ordonanţe de urgenţă, este interzisă. În situaţia în care acţiunea promoţională a unui operator economic implică utilizarea unor denumiri, mijloace sau modalităţi de atribuire a premiilor specifice jocurilor de noroc, se instituie obligativitatea obţinerii avizului O.N.J.N.

Conform prevederilor legale în vigoare din domeniu, jocurile de noroc la distanţă, permise în România, se clasifică după cum urmează: *jocuri de tip loteristic online*[201]; *cazinourile online*[202]; *pariurile: în cotă fixă*[203], *mutuale*[204] *şi în contrapartidă*[205] *online*; *bingo şi keno online*[206] şi *tombola online*[207].

201 organizate şi transmise prin intermediul oricărui sistem de comunicaţii, respectiv: internet, sisteme de telefonie fixă sau mobilă şi orice alte sisteme de transmisie, care constau în extrageri de numere, de litere, bilete sau simboluri, indiferent de procedurile şi caracteristicile mijloacelor utilizate pentru efectuarea extragerilor, care pot fi: urne, roţi, cupe şi alte asemenea mijloace

202 reprezentând totalitatea jocurilor de noroc, definite la lit. c) şi d) ale art.10 alin.(1) din O.U.G. 77/2009, care sunt desfăşurate integral altfel decât în prezenţa fizică a jucătorilor, organizate de acelaşi operator, pe aceeaşi platformă de joc, care utilizează un singur domeniu de internet şi care sunt organizate şi transmise prin intermediul oricărui sistem de comunicaţii (internet, sisteme de telefonie fixă sau mobilă şi orice alte sisteme de transmisie) şi pentru care un organizator de jocuri de noroc a obţinut licenţă şi autorizaţie de la O.N.J.N. din România

203 reprezentând activitatea de pariuri în cotă fixă, care se desfăşoară integral altfel decât în prezenţa fizică a jucătorilor, organizate şi transmise prin intermediul oricărui sistem de comunicaţii (internet, sisteme de telefonie fixă sau mobilă şi orice alte sisteme de transmisie) şi pentru care un organizator de jocuri de noroc a obţinut licenţă şi autorizaţie de la O.N.J.N. din România

204 reprezentând activitatea de pariuri, care se desfăşoară integral altfel decât în prezenţa fizică a jucătorilor, în cadrul cărora premiul se distribuie participanţilor declaraţi câştigători proporţional cu numărul variantelor câştigătoare deţinute de fiecare dintre aceştia, organizatorul fiind implicat doar în procesul de colectare a taxelor de participare şi de distribuire a sumelor stabilite cu titlul de premii, în conformitate cu prevederile regulamentelor de joc respective, organizate şi transmise prin intermediul oricărui sistem de comunicaţii (internet, sisteme de telefonie fixă sau mobilă şi orice alte sisteme de transmisie) şi pentru care un organizator de jocuri de noroc a obţinut licenţă şi autorizaţie de la O.N.J.N. din România

205 reprezentând activitatea de pariuri, care se desfăşoară integral altfel decât în prezenţa fizică a jucătorilor, care constă în punerea în corespondenţă, online, a pariurilor între diverşi jucători, respectiv acceptarea unui pariu plasat de un jucător doar în măsura în care se identifică un alt jucător care plasează un pariu în sensul invers celui plasat iniţial, organizate şi transmise prin intermediul oricărui sistem de comunicaţii (internet, sisteme de telefonie fixă sau mobilă şi orice alte sisteme de transmisie) şi pentru care un organizator de jocuri de noroc a obţinut licenţă şi autorizaţie de la O.N.J.N. din România

206 reprezentând activitatea de bingo şi keno, care se desfăşoară integral altfel decât în prezenţa fizică a jucătorilor, organizat prin intermediul oricărui sistem de comunicaţii (internet, sisteme de telefonie fixă sau mobilă şi orice alte sisteme de transmisie) şi pentru care un organizator de jocuri de noroc a obţinut licenţă şi autorizaţie de la O.N.J.N. din România

207 reprezintă acea activitate de extragere de numere, de litere sau de alte simboluri, indiferent de caracteristicile dispozitivelor mecanice, electronice, digitale sau video, utilizate pentru generarea acestora sau pentru efectuarea extragerilor (cupe, urne, roţi şi alte asemenea mijloace), organizată sau nu în prezenţa fizică a jucătorilor, unde premiile acordate sunt fixe şi nu depind de numărul şi preţul biletelor vândute, al taloanelor, al jetoanelor şi al altor mijloace care atestă participarea la tombolă. Câştigătorii - un număr prestabilit de participanţi - vor fi stabiliţi prin extragere aleatorie în conformitate cu un regulament afişat în prealabil şi aprobat de Comitetul de Supraveghere al O.N.J.N. Tombolele se pot desfăşura ca joc de noroc la distanţă sau ca joc de noroc tradiţional, iar premiile pot fi doar în natură, valoarea lor neputând fi mai mică de 50% din valoarea totală a mizelor plătite pentru participarea la joc

Cadrul de reglementare şi supraveghere a furnizării şi consumului de jocuri de noroc la distanţă, are în vedere respectarea principiilor privitoare la:

- *protecţia minorilor* şi prevenirea accesului acestora la aceste tipuri de jocuri de noroc;
- *asigurarea integrităţii şi a transparenţei operaţiunilor* desfăşurate de către şi prin intermediul organizatorilor de astfel de jocuri de noroc, precum şi a unui sistem de joc echitabil, supravegheat şi verificat permanent din punctul de vedere al securităţii şi corectitudinii activităţilor desfăşurate;
- *prevenirea şi combaterea activităţilor infracţionale* care pot fi desfăşurate prin intermediul jocurilor de noroc online;
- *asigurarea unei dezvoltări echilibrate şi echitabile* a diferitelor tipuri de jocuri de noroc, pentru a se evita destabilizarea sectoarelor economice în cauză;
- *implementarea unui proces continuu de actualizare a reglementărilor* din acest domeniu de activitate, în vederea diminuării şi limitării unor posibile vulnerabilităţi ale acestui sector economic faţă de potenţiale activităţi infracţionale, precum şi a diminuării expunerii faţă de riscul de spălare a banilor şi de finanţare a actelor de terorism, fraudă fiscală, criminalitate informatică, precum şi prevenirea infracţiunilor privind ordinea publică, siguranţa naţională şi sănătatea publică;
- *dezvoltarea şi implementarea unui program de protecţie a jucătorilor* împotriva dependenţei de jocuri de noroc.

Pentru obţinerea dreptului provizoriu (valabil doar în 2015) un organizator de jocuri de noroc la distanţă, care deţinea licenţă valabilă într-un stat membru al U.E. sau în state semnatare ale *Acordului privind Spaţiul Economic European* sau din *Confederaţia Elveţiană*, faptele şi împrejurările care constituiau cerinţe pentru eliberarea unei licenţe în conformitate cu legislaţia statului în care operatorul a fost autorizat au fost considerate ca fiind dovedite în cadrul procedurii de examinare a cererii sale în faţa

Comitetului de Supraveghere al O.N.J.N.[208]. În cazul în care solicitantul nu a prezentat certificatul prevăzut anterior sau acesta nu conţinea informaţiile necesare sau nu certifica autenticitatea cerinţelor pentru eliberarea unei licenţe în conformitate cu legislaţia statului de origine al autorităţii competente şi în conformitate prevederile legale în vigoare, D.G.A.J.N. din O.N.J.N. informa solicitantul şi solicită depunerea documentelor sau propunea Comitetului respingerea licenţierii provizorii.

3.2.3.1. Obţinerea licenţei şi a autorizaţiei pentru jocul online

Pentru obţinerea licenţei pentru jocurile de noroc la distanţă s-a instituit obligativitatea constituirii unui fond de garantare a depozitelor jucătorilor, pentru fiecare organizator, în condiţiile prevăzute prin ordinul al Preşedintelui O.N.J.N. Operatorii licenţiaţi pentru jocurile de noroc la distanţă au obligaţia de a face plăţile pentru jucători (plata câştigurilor şi returnarea banilor depuşi de jucători) doar prin intermediul unui procesator de plăţi licenţiat de O.N.J.N.

Pentru obţinerea licenţei de organizare a jocurilor de noroc online de la Comitetul de Supraveghere al O.N.J.N. trebuie îndeplinite condiţiile enumerate în *Anexa 3*, iar pentru obţinerea autorizaţiei de exploatare a jocurilor de noroc online condiţiile sunt prezentate detaliat în *Anexa 4* a prezentei lucrări.

Pentru jocurile de noroc la distanţă se acordă trei categorii de licenţe după cum urmează:

- *Licenţă clasa 1*: pentru jocurile de noroc online, se calculează funcţie de valoarea cifrei de afaceri[209]. Pentru o cifră de afaceri până la 500.000 euro/an taxa de licenţă anuală este 6.000 euro, pentru o cifră de afaceri situată între 500.001 - 1.000.000

208 Într-un astfel de caz, Direcţia generală de autorizare jocuri de noroc din O.N.J.N. solicită informaţiile necesare autorităţii competente a statului respectiv, în conformitate cu acordul de cooperare al schimbului de informaţii încheiat între statul român şi aceste state. În absenţa unui astfel de acord, solicitantul trebuie să prezinte un certificat care atestă faptele şi împrejurările care au constituit cerinţe pentru eliberarea licenţei, eliberat de autoritatea competentă a statului în care a fost emisă licenţa, care va certifica cumulativ următoarele: cerinţele prevăzute în legislaţia statului respectiv privind eliberarea unei licenţe pentru jocuri de noroc; să demonstreze că persoana căreia i s-a eliberat licenţa de către autoritatea competentă îndeplineşte aceste cerinţe, precum şi documentele în baza cărora s-a eliberat licenţa.

209

euro/an taxa de licenţă anuală este 24.000 euro, pentru o cifră de afaceri situată între 1.000.001 - 5.000.000 euro/an taxa de licenţă anuală este 60.000 euro, pentru o cifră de afaceri situată între 5.000.001 - 10.000.000 euro/an taxa de licenţă anuală este 96.000 euro, pentru o cifră de afaceri peste 10.000.000 euro/an taxa de licenţă anuală este 120.000 euro.

➢ *Licenţa clasa a 2-a*: se acordă persoanelor juridice din domeniul jocurilor de noroc şi organismelor de evaluare a conformităţii, respectiv:

a) *operatorilor care oferă management şi facilităţi de găzduire pe platforma de jocuri, alţii decât furnizorii de reţele şi servicii de comunicaţii electronice, astfel cum sunt definiţi în Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 111/2011 privind comunicaţiile electronice, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 140/2012, cu modificările şi completările ulterioare, 6.000 euro/an;*
b) *operatorilor economici care desfăşoară activităţile prevăzute la art. 20 alin. (1) din ordonanţa de urgenţă: 6.000 euro/an;*
c) *procesatorilor de plăţi: 6.000 euro/an;*
d) *firmelor producătoare şi/sau distribuitoare de software specializat în domeniul jocurilor de noroc: 6.000 euro/an;*
e) *afiliaţilor: 6.000 euro/an;*
f) *certificatorilor: 6.000 euro/an;*
g) *auditorilor: 6.000 euro/an;*
h) *organismelor de evaluare a conformităţii 6.000 euro/an.*

➢ *Licenţă clasa a 3-a:* pentru jocurile loto - la distanţă - monopol de stat prevăzute la art.10 alin. (1) lit. h) din ordonanţa de urgenţă. Se acordă operatorului de jocuri tip loteristic: 115.000 euro.

Taxe aferente autorizaţiei de exploatare a jocurilor de noroc (anuale)

- Pentru jocurile de noroc la distanţă clasa 1: 16% din veniturile din jocuri de noroc, realizate la nivelul organizatorului, astfel cum sunt definite la art. 1^1 din O.U.G. 77/2009, dar nu mai puţin de: 100.000 euro
- Pentru jocurile de noroc la distanţă clasa a 3-a: 16% din veniturile din jocuri de noroc, realizate la nivelul organizatorului[210].

Taxe administrative pentru solicitarea licenţei pentru jocurile de noroc la distanţă:

- taxa analiză documentaţie: 2.500 euro plătiţi la depunerea cererii pentru o licenţă de jocuri de noroc la distanţă, împreună cu depunerea;
- taxa de eliberare licenţă: 8.500 euro/an/licenţă.

3.2.3.2. Aspecte de noutate introduse prin normele metodologice (H.G. nr. 111/2016)

Bonusurile. Organizatorii de jocuri de noroc online pot oferi jucătorilor, din fondurile proprii, bonusuri sub orice formă, în condiţiile prevăzute în cuprinsul regulamentelor de joc. Bonusurile acordate de către organizatorii de jocuri de noroc la distanţă în scopul de a fi utilizate pentru participarea la joc vor fi transferate numai în contul de joc, retragerea acestora nefiind permisă. Bonusurile acordate sunt evidenţiate în mod distinct faţă de celelalte fonduri de joc ale jucătorului disponibile pentru retragere în orice moment. Bonusurile acordate se evidenţiază în mod distinct în contabilitatea operatorului de jocuri de noroc la distanţă şi se introduc, pe măsura utilizării acestora, în venitul din jocurile de noroc ale operatorului licenţiat şi se asimilează taxei de participare la joc. Bonusurile neutilizate în joc se evidenţiază separat conform destinaţiei acestora sau pot fi retrase de organizatori în conformitate cu prevederile termenelor şi condiţiilor sau regulamentului în baza cărora se acordă.

Interdicţia expresă. Organizatorii de jocuri de noroc sunt obligaţi să prevadă în mod expres în regulamentul de joc interzicerea accesului minorilor în locaţiile specializate pentru exploatarea jocurilor de noroc. Interdicţia minorilor de a participa la

210 astfel cum sunt definite la art. 11 din .U.G. 77/2009, dar nu mai puţin de 100.000 euro

jocurile de noroc va fi afişată la loc vizibil în locaţii ori pe pagina de start a website-ului prin care se desfăşoară activitatea, în cazul jocurilor de noroc la distanţă.

Este interzisă punerea la dispoziţia clienţilor de dispozitive pentru accesarea platformelor de joc la distanţă din locaţiile specializate pentru desfăşurarea activităţii de jocuri de noroc tradiţionale.

3.2.3.3. Autorizarea, monitorizarea şi controlul jocurilor la distanţă

Activitatea de jocuri de noroc la distanţă pe teritoriul României se desfăşoară prin intermediul sistemului informatic central al organizatorului, care trebuie să conţină un sistem de joc, un sistem de înregistrare şi de identificare a participanţilor la joc, precum şi un sistem pentru păstrarea şi transmiterea în timp real a informaţiilor privind: fiecare sesiune de joc, fiecare taxă de participare, fiecare plată făcută participantului la joc.

Sistemul informatic central va asigura transmiterea criptată şi înregistrarea automată, în timp real, a tuturor datelor solicitate expres de O.N.J.N., a datelor de identificare a jucătorilor români, precum şi datele financiare ale acestora, fiecare tranzacţie realizată de un jucător român, în serverul de siguranţă. În serverul în oglindă vor fi transmise situaţiile centralizatoare zilnice/lunare, iar acesta va permite verificarea în timp real a operaţiunilor desfăşurate de operatorul licenţiat.

Website-ul organizatorului şi platforma de joc prin care se desfăşoară activitatea de jocuri de noroc la distanţă vor conţine obligatoriu în limba română următoarele informaţii, afişate în mod vizibil:

1. denumirea organizatorului de jocuri de noroc,
2. numărul de înregistrare la oficiul registrului comerţului sau autoritatea competentă din statul în care operatorul îşi are sediul,
3. date de identificare fiscală şi/sau un alt număr de identificare,
4. adresa sediului social,
5. seria, numărul şi data licenţei de organizare şi ale autorizaţiei de exploatare emise de O.N.J.N.,

6. perioada de valabilitate a acestora,
7. un link către *website*-ul O.N.J.N.[211];
8. interdicţia expresă referitoare la participarea la jocurile de noroc a persoanelor sub 18 ani;
9. politica organizatorului cu privire la prevenirea şi combaterea dependenţei de jocurile de noroc, inclusiv accesul la autotestare privind dependenţa de jocuri de noroc;
10. regulamentul de joc pentru fiecare joc de noroc oferit;
11. serviciul de asistenţă în scopul utilizării platformei, oferit de organizator;
12. informaţii privind modalităţile de plată;
13. termenele şi condiţiile privitoare la utilizarea platformei de joc de către participant;
14. informaţiile privind contul jucătorului;
15. informaţii cu privire la respectarea prevederilor legale în domeniul fraudei şi a spălării banilor.
16. mesaj de avertizare transmis automat de platforma de joc, la fiecare 60 de minute care va informa jucătorul cu privire la timpul petrecut la joc.

Posibilitatea de licenţiere şi autorizare a jocurilor de noroc online, prin reglementarea legislativă din anul 2015, a permis operatorilor internaţionali să obţină drept de operare pe teritoriul românesc, jucătorilor să poată evita sancţionarea din partea Oficiului (pentru accesarea jocurilor de noroc online nelicenţiate în România) şi statului să încaseze taxe la bugetul consolidat al statului.

Concluzie

Apariţia şi reglementarea jocurilor de noroc la distanţă în diversele legislaturi, a însemnat o adevărată „*revoluţie*” în materie de „*drept*”, deoarece partea juridică trebuie şi este împletită armonios cu o parte tehnică foarte precisă, care trebuie să reglementeze

211 către www.onjn.gov.ro

un domeniu „liber" – accesul şi navigarea prin Internet, o adevărată provocare pentru autorităţile care gestionează domeniul la nivelul fiecărui stat membru al U.E.

Aşa cum am mai precizat în lucrare, jocurile de noroc, inclusiv cele online constituie monopol de stat, iar la nivelul reglementărilor din Uniune, există doar o prevedere care poate fi aplicată, respectiv Directiva serviciilor, care, chiar dacă prevede expres ca nu se aplică jocurilor de noroc, are o reglementare care stabileşte faptul că prestarea de servicii este liberă pe teritoriul U.E.

În ceea ce priveşte licenţierea jocurilor de noroc la distanţă în România, aceasta a fost posibilă ca urmare a modificărilor legislative survenite în anul 2015, reglementare recunoscută foarte bună la nivelul Uniunii Europene, care a permis eliminarea riscurilor de ordine publică pe care acest domeniu le poate produce (prin numărul mare de persoane care au accesat jocurile de noroc online nelicenţiate, prin riscul neîncasării premiilor cuvenite de la operatori rău intenţionaţi, prin sumele importante care erau nefiscalizate ş.a.), dar şi prin crearea unei stări de normalitate în acest domeniu de nişă.

Chiar dacă la momentul discutării prevederilor legislative incidente jocurilor la distanţă, au existat voci care au acuzat „pierderi pentru bugetul consolidat al statului prin migrarea jucătorilor în masă din landbased la online", inconsecvenţa autorităţii prin „permiterea pe piaţa a unor firme care au operat ilegal pe teritoriul naţional" şi alte aspecte, s-a dovedit că, temerile enunţate nu erau fundamentate şi că cele două ramuri – jocurile tradiţionale şi cele la distanţă pot convieţuii într-o piaţă corect reglementată, concurenţială şi transparentă.

pagină albă

CAPITOLUL IV

INFRACŢIUNI SPECIFICE DOMENIULUI JOCURI DE NOROC ÎN ROMÂNIA

4.1. ANALIZA INFRACŢIUNILOR PREVĂZUTE DE LEGISLAŢIA NAŢIONALĂ ÎN DOMENIUL ORGANIZĂRII ŞI EXPLOATĂRII JOCURILOR DE NOROC LA DISTANŢĂ

4.1.1. INFRACŢIUNI SPECIFICE ORGANIZATORILOR ŞI PARTICIPANŢILOR LA JOCURILE DE NOROC LA DISTANŢĂ

4.1.1.1. Cauze specifice

Analiza stării de legalitate din acest domeniu a demonstrat o creştere permanentă a infracţiunilor descoperite şi a cuantumului prejudiciilor cauzate bugetului de stat.

În ultima perioadă de timp s-au intensificat preocupările crimei organizate în preluarea şi acapararea pieţei jocurilor de noroc.

Principalele încălcări de lege se referă în mod deosebit la regimul monopolului de stat şi constau în organizarea şi desfăşurarea de jocuri neautorizate, fără licenţă.

O pondere deosebită o au însă şi infracţiunile comise prin încălcarea dispoziţiilor *Legii nr. 82/ 1991 a contabilităţii*.

Un aspect specific se derulează in cadrul marilor societăţi comerciale deţinătoare de cazinouri, unde mai frecvent sunt comise ilegalităţi prevăzute şi pedepsite de prevederile *Legii nr. 31/1990, republicată, privind societăţile comerciale*.

Analiza cauzelor care favorizează creşterea fenomenului infracţional a stabilit principalii factori cu rol determinant şi anume:

- efectuarea operaţiunilor de încasări şi cheltuieli (plăţi de câştiguri şi premii) exclusiv în numerar cu rulaje zilnice mari şi foarte mari;
- gradul redus de specializare şi profesionalizare a organelor de control aparţinând structurilor şi instituţiilor cu atribuţiuni de control şi supraveghere în acest domeniu, deficienţele de cooperare între acestea;
- dificultăţi reale de supraveghere şi control datorate dispersiei mari în teritoriu, inclusiv in mediul rural, precum şi a existenţei unei game diversificate de slotmachine cu formule de calcul diferite de la un tip la altul;
- intervenţia pe piaţa jocurilor de noroc a marilor investitori care dispun de zeci si chiar sute de aparate instalate în săli ce acoperă zone întinse ale ţării, făcând mai dificilă verificarea legalităţii exploatării acestor aparate;
- creşterea numărului autorizaţiilor pentru pariuri sportive şi alte forme de joc de noroc mai puţin tradiţionale mai greu de supravegheat şi controlat.

4.1.1.2. Procedee de comitere a infracţiunilor şi a altor nereguli la regimul jocurilor de noroc

Particularităţile fiecărui gen de jocuri de noroc care se organizează în ţara noastră în paralel cu fluxurile importante de bani numerar care circulă în ambele sensuri de la organizator la jucător şi invers, au creat posibilităţi multiple celor din prima categorie de a săvârşi infracţiuni şi alte încălcări de lege de natură de a păgubi interesele bugetare ale statului cât şi cele legitime ale jucătorilor.

Redăm mai jos principalele forme şi metode ce se comit în domeniul jocurilor de noroc, apreciind că acestea nu trebuiesc privite în exclusivitate ţinându-se seama ca ele au fost relevate cu ocazia controalelor la aceşti agenţi economici, a căror abilitate în comiterea de infracţiuni nu trebuie a fi neglijată:

1. instalarea şi exploatarea unui număr mai mare de mijloace de joc decât cele autorizate pentru care s-au plătit taxele de autorizare şi licenţa;

2. falsificarea documentelor de evidenţă primare a rezultatelor jocurilor în scopul sustragerii în parte sau chiar în totalitate a veniturilor realizate;

Această formă de neînregistrare în contabilitate se materializează fie prin nedeclararea mijloacelor de joc reală, calculul eronat al rezultatelor zilnice pe fiecare gen de jocuri cât şi întocmirea unor documente din formularistica utilizată, în fals conţinând venituri calculate, mai mici decât cele real obţinute (binecunoscutele evidenţe duble).

3. acordarea de câştiguri în baza selectării pe criterii aleatorii, întâmplătoare, de numere sau alte simboluri considerate câştigătoare în baza unor convenţii stabilite prin regulamentul jocului.

Exemplu edificator în acest sens îl prezintă selectarea unor anumite numere sau sectoare de numere la cazinouri, prin manopere frauduloase aplicate roţilor ruletei;

De asemenea la jocul bingo, procentajul reţinut din fondul de premiere prin acumulări succesive nu se distribuie ulterior, astfel că nu se respectă procentajul minim legal de câştiguri atribuit din încasări.

4. nu în ultimul rând putem evidenţia manoperele frauduloase aplicate plăcuţelor cu circuite logice, în scopul alterării contoarelor de înregistrare a rezultatelor jocurilor;
5. deschiderea sălilor de joc sau începerea extinderii activităţii, înaintea eliberării de către O.N.J.N. a licenţei sau autorizaţiilor. Un exemplu întâlnit în cadrul acestei metode este atunci când agentul economic exploatează un număr mai mare de jocuri decât cel autorizat, motivând că este în aşteptarea autorizării;
6. folosirea de autorizaţii eliberate de primării precum şi licenţe falsificate;
7. practicarea jocurilor la mese în cazinouri în valută fără avizarea Băncii Naţionale, înainte sau după obţinerea licenţei, ori în condiţii contrare autorizării acestei bănci;

8. însuşirea de către asociaţi sau directori a unor importante sume în valută sau în lei, scoase în numerar de la casieria unităţii, fără justificare, mai exact sub pretextul unor avansuri din dividende (fără existenţa bilanţului depus sau profit cert) sau avansuri pentru cheltuieli care ulterior nu sunt justificate ca fiind efectuate în interesul societăţii;
9. organizarea şi derularea unor jocuri de noroc fără licenţă şi autorizaţie;

Un grad de pericol ridicat prezentându-l în acest sens sistemele de joc cu participarea largă a publicului - cazul tombolelor cu trageri la sorţi, televizate sau online, de multe ori chiar şi pe canelele televiziunii naţionale, participarea făcându-se în baza unor cărţi poştale sau prin linii telefonice închiriate special în acest scop;

10. diminuarea frauduloasă a profitului impozabil prin creşterea artificială a cheltuielilor, ceea ce constituie tot atâtea fapte de bancruta frauduloasă.

Această metodă a fost practicată deseori prin încheierea unor contracte de asociere fictivă cu parteneri autohtoni şi mai frecvent cu firme străine, inexistente sau pentru prestaţii de genul leasing-ului, comodatului sau management, care în realitate nu sunt efectuate, dar sunt deduse in contabilitate.

11. folosirea de monezi sau jetoane false, de chei false la sistemul de slotmachine pentru introducerea de impulsuri, manopere de păcălire a aparatului de către jucători sau de angajaţi, consumarea prin joc propriu de impulsuri pe care nu le plătesc, falsificarea evidenţelor primare zilnice şi însuşirea unor sume de bani;
12. producerea ilegală în ţară de către întreprinzători, de maşini automate, ori introducerea prin activitatea de contrabandă de componente a acestor aparate de joc şi darea ilegală în exploatare a acestora constituie o altă metodă de comitere a infracţiunilor la regimul jocurilor de noroc;
13. folosirea aparatelor electronice de jocuri de noroc de către unii agenţi economici în spaţiile aparţinând altor societăţi comerciale în regim de asociere în participaţie, îngreunând procedurile de verificare, mai ales atunci când în

momentul controlului cheile unor astfel de maşini se află asupra proprietarilor care evident lipsesc în acel moment;

14. cesionarea fictivă a părţilor sociale unei alte persoane sustrăgându-se în acest fel de la plata unor datorii către bugetul de stat;
15. activităţi de jocuri de noroc deghizate sub forma unor acţiuni promoţionale sau comerciale;
16. falsificarea de licenţe sau acte de verificare tehnică a aparatelor etc.
17. operarea de jocuri de noroc online fără licenţă şi fără autorizaţie emisă de O.N.J.N.;
18. utilizarea mijloacelor tehnice moderne pentru evitarea barierelor tehnice introduse site-urilor de pe lista neagră;
19. permiterea participării la jocurile online a minorilor sau a persoanelor vulnerabile, dependente cu scopul de a face profit sub toate formele posibile.

4.1.1.3. Infracţiuni prevăzute de O.U.G. nr. 77/2009

Cea mai răspândită şi necercetată infracţiune din domeniul jocurilor de noroc online a fost participarea jucătorilor la acest tip de joc care nu deţinea licenţă şi autorizaţie în România. Cu precizarea că din anul 2015, această infracţiune a fost dezincriminată de legiuitorul roman, şi transformată în contravenţie sancţionată cu amendă de 5.000 lei, trebuie spus că, practica juridică în ceea ce priveşte această încălcare este inexistentă. Din punct de vedere al tehnicii de investigare, trebuie spus că era aproape imposibil de stabilit, juridic şi tehnic o astfel de participare la jocuri online. Ca atare vom prezenta mai departe, separând în două categorii - infracţiuni săvârşite de operatorii de jocuri şi respectiv infracţiuni comise de participanţii la jocurile de noroc, analiza juridico-penală a ilegalităţilor consacrate de legea cadru în materie, care constituie o normă legală cu dispoziţii penale.

4.1.1.3.1. Infracţiunea prevăzută în art.23 alin.(1) din O.U.G. 77/2009 privind organizarea şi exploatarea jocurilor de noroc

Conţinutul legal şi caracterizare

Constituie infracţiune ... fapta săvârşită de administratorul, directorul sau alt reprezentant legal al unei persoane juridice ori de o persoană fizică, după caz, de desfăşurare fără licenţă sau autorizaţie a oricăreia dintre activităţile din domeniul jocurilor de noroc şi se pedepseşte cu închisoare de la un an la 3 ani sau cu amendă.

Structura infracţiunii

A. Obiectul infracţiunii.

a) Obiectul juridic generic al infracţiunii prevăzute în art. 23 alin. (1) din O.UG. nr. 77/2009 constă în relaţiile sociale a căror normală desfăşurare şi dezvoltare nu este posibilă fără respectarea normelor legale care reglementează jocurile de noroc landbased şi online.

b) Obiectul juridic special al infracţiunii îl formează relaţiile sociale care presupun un comportament corect al administratorului, directorului sau a reprezentantului legal al opritorului de jocuri de noroc ori de o persoană fizică, după caz, în organizarea jocurilor de noroc cu respectarea prevederilor legale[212].

c) Obiectul material îl pot constitui înscrisurile falsificate din care să reiasă că activitatea în domeniul jocurilor de noroc se desfăşoară pe bază de licenţă sau autorizaţie. Dacă administratorul nu prezintă niciun document infracţiunea *nu va avea obiect material.*

B. Subiecţii infracţiunii.

a) Subiectul activ nemijlocit *nu este calificat* în cazul persoanei fizice, putând fi orice persoană care îndeplineşte condiţiile generale de răspundere penală. În schimb, în cazul operatorului acesta *este calificat* fiind vorba de administratorul, directorul sau alt reprezentant legal al acesteia.

212 obţinerea licenţei şi a autorizaţiilor în vederea funcţionării legale

b) Subiectul pasiv este statul, care prin intermediul Comitetului de Supraveghere al O.N.J.N., licenţiază operatorii care desfăşoară legal activitatea de organizare şi exploatare a jocurilor de noroc.

Conţinutul constitutiv

A. Latura obiectivă a infracţiunii.

Elementul material al infracţiunii se concretizează în activitatea de *desfăşurare fără licenţă sau autorizaţie* a oricărei activităţi din domeniul jocurilor de noroc. Organizarea şi exploatarea activităţii de jocuri de noroc pe teritoriul României constituie monopol de stat şi se desfăşoară în condiţiile legii. Statul poate acorda dreptul de organizare şi exploatare a activităţii de jocuri de noroc în condiţiile legii, pe bază de licenţă de organizare a jocurilor de noroc pe fiecare tip de activitate, astfel cum acestea sunt clasificate prin O.UG. nr. 77/2009, şi de autorizaţie de exploatare a jocurilor de noroc, documente nominale şi limitate în timp, care vor fi exploatate în mod direct de deţinătorul de drept.

Activitatea de licenţiere şi autorizare se realizează de *Comitetul de Supraveghere al O.N.J.N.*, care se organizează şi funcţionează la nivelul *Secretariatului General al Guvernului*, în condiţiile stabilite de O.U.G. nr. 20/2013, de normele metodolO.G.ice de aplicare a acesteia[213], precum şi de alte acte normative cu incidenţă în materie.

Dispoziţiile legale referitoare la procedura aprobării tacite nu se aplică în cadrul procedurii de acordare a licenţelor[214] de organizare a jocurilor de noroc sau a autorizaţiilor de exploatare a jocurilor de noroc.

Autorizaţia de exploatare a jocurilor de noroc este valabilă un an de la data acordării[215].

213 H.G. 298/2013

214 Pentru obţinerea licenţei de organizare a jocurilor de noroc trebuie ca organizatorul să îndeplinească condiţiile legale

215 în cazul jocurilor loto: pentru întreaga activitate care presupune extrageri de numere, de litere, bilete sau simboluri, indiferent de procedurile şi caracteristicile mijloacelor utilizate pentru efectuarea extragerilor (urne, roţi, cupe şi alte asemenea mijloace) care nu se desfăşoară în prezenţa jucătorilor; în cazul pariurilor: pentru mijlocul de joc de bază prin care se desfăşoară organizarea şi exploatarea

Urmarea imediată constă în crearea unei stări de pericol pentru activitatea ce constituie monopol de stat. *Legătura de cauzalitate* rezultă din săvârşirea acţiunii incriminate.

B. Latura subiectivă. Forma de vinovăţie este intenţia directă ori indirectă.

Actele pregătitoare şi tentativa, nu sunt incriminate. Infracţiunea se consumă la momentul desfăşurării fără licenţă a jocului de noroc oricare ar fi el.

În lege este prevăzută o singură *modalitate* şi este pedepsită cu închisoare de la 1 - 3 ani ori amendă.

4.1.1.3.2. Infracţiunea prevăzută în art. 23 alin. (2) lit. a), b) şi f) din O.U.G. 77/2009 privind organizarea şi exploatarea jocurilor de noroc.

Conţinutul legal şi caracterizare

Constituie infracţiune şi se sancţionează cu închisoare de la un an la 5 ani sau cu amendă următoarele fapte: ...

a) organizarea de jocuri de noroc prin intermediul reţelelor de radio ori prin intermediul altor mijloace de transmisie asimilate;

b) organizarea de pariuri bazate pe rezultatele unor concursuri clandestine organizate în alte condiţii decât cele prevăzute de normele legale în vigoare;

...

f) organizarea de jocuri-concurs cu câştiguri de orice fel prin intermediul liniilor telefonice sau al altor sisteme de telecomunicaţie, televiziune ori radio, prin care se condiţionează obţinerea unor avantaje materiale ca rezultat al răspunsurilor formulate

unitară la nivelul organizatorului a fiecărei activităţi distincte; în cazul jocurilor de noroc caracteristice activităţii cazinourilor: fiecărui organizator i se acordă o singură autorizaţie de exploatare a jocurilor de noroc pentru locaţia în care se organizează şi se desfăşoară aceste activităţi; în cazul jocurilor bingo desfăşurate în săli de joc: pentru fiecare locaţie în care se organizează şi se desfăşoară aceste activităţi; în cazul jocurilor tip slot-machine: pentru fiecare mijloc de joc; în cazul jocurilor de noroc de tip pariuri on-line organizate prin intermediul sistemelor de comunicaţii de tip internet, sisteme de telefonie fixă sau mobilă, jocurile bingo organizate prin intermediul sistemelor de comunicaţii de tip internet, sisteme de telefonie fixă sau mobilă, jocuri de noroc on-line organizate prin intermediul sistemelor de comunicaţii de tip internet, sisteme de telefonie fixă ori mobilă: funcţie de tipul jocului de noroc on-line.

la întrebări de cultură generală, inteligenţă sau perspicacitate şi care presupun o taxă de participare.

Structura infracţiunii

A. Obiectul infracţiunii.

a) Obiectul juridic special al infracţiunilor prevăzute în art. 23 alin. (2) lit. a), b) şi f) îl formează relaţiile sociale referitoare la organizarea de jocuri de noroc online.

b) Infracţiunile nu au *obiect material.*

B. Subiecţii infracţiunii.

a) Subiectul activ nemijlocit al infracţiunilor prevăzute în art. 23 alin. (2) lit. a), b) şi f) *nu este calificat*.

b) Subiectul pasiv este statul.

Conţinutul constitutiv

A. Latura obiectivă a infracţiunii.

Elementul material constă în *organizarea* de:

- jocuri de noroc prin intermediul reţelelor de radio ori prin intermediul altor mijloace de transmisie asimilate;
- pariuri bazate pe rezultatele unor concursuri clandestine organizate în alte condiţii decât cele prevăzute de normele legale în vigoare;
- jocuri-concurs cu câştiguri de orice fel prin intermediul liniilor telefonice sau al altor sisteme de telecomunicaţie, televiziune ori radio, *prin care se condiţionează obţinerea unor avantaje materiale* ca rezultat al răspunsurilor formulate la întrebări de cultură generală, inteligenţă sau perspicacitate şi care *presupun o taxă de participare.*

Pentru realizarea laturii obiective a infracţiunii prevăzute în art. 23 alin. (2) lit. f) trebuie să fie întrunite trei cerinţe esenţiale: în legătură cu *prima cerinţă* trebuie să fie vorba de jocuri-concurs cu câştiguri de orice fel prin intermediul liniilor telefonice sau al altor sisteme de telecomunicaţie, televiziune ori radio; *a doua condiţie,* trebuie să existe o legătură între obţinerea unor avantaje materiale şi formularea unor răspunsuri la

întrebări de cultură generală, inteligenţă sau perspicacitate; şi *a treia cerinţă* presupune perceperea unei taxe pentru participare.

Urmarea imediată constă în crearea unei stări de pericol pentru activităţile specifice jocurilor de noroc. *Legătura de cauzalitate* rezultă din săvârşirea acţiunii incriminate.

B. Latura subiectivă. Forma de vinovăţie este intenţia directă ori indirectă.

Actele pregătitoare şi tentativa, deşi posibile, sunt neincriminate[216].

În lege sunt prevăzute *cinci modalităţi* normative a acestei infracţiuni, care se pot realiza prin mai multe modalităţi faptice.

Infracţiunile se pedepsesc cu închisoare de la un an la 5 ani sau cu amendă.

4.1.1.3.3. Infracţiunea prevăzută în art. 25 lit. a) din O.U.G. 77/2009 privind organizarea şi exploatarea jocurilor de noroc.

Conţinutul legal şi caracterizare

Constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă fapta oricărei persoane care alterează sau înlocuieşte prin orice mijloc rezultatul unui joc după ce acesta a fost stabilit.

Structura infracţiunii

A. Obiectul infracţiunii.

a) Obiectul juridic generic este similar cu cel prezentat anterior.

b) Obiectul juridic special îl formează relaţiile sociale referitoare la organizarea de jocuri de noroc la distanţă, care presupune prezentarea, în mod corect, a rezultatului unui joc.

c) Infracţiunea are *obiect material*, acesta fiind reprezentat de suportul material, pe care s-a realizat activitatea infracţională de alterare sau înlocuire a rezultatului jocului.

216 Infracţiunea se consumă în momentul organizării de jocuri de noroc cu încălcarea prevederilor legale. Fiind o infracţiune continuă, va exista în consecinţă şi un moment al epuizării, acela al încetării activităţii infracţionale.

B. Subiecţii infracţiunii.

a) Subiectul activ nemijlocit *nu este calificat.*

b) Subiectul pasiv principal este statul. Infracţiunea poate avea şi *un subiect pasiv secundar,* fiind persoana fizică majoră care a fost păgubită ca urmare a activităţii înşelătoare.

Conţinutul constitutiv

A. Latura obiectivă a infracţiunii.

Elementul material îl constituie *alterarea* sau *înlocuirea* rezultatului unui joc online. Pentru realizarea elementului material trebuie să fie îndeplinite şi alte cerinţe:

- *alterarea sau înlocuirea rezultatului unui joc să fie realizată prin orice mod;*
- *activitatea de alterare sau de înlocuire a rezultatului unui joc să fie ulterioară stabilirii rezultatului jocului.*

Urmarea imediată constă în crearea unei stări de pericol pentru activităţile specifice jocurilor de noroc. *Legătura de cauzalitate* rezultă din săvârşirea acţiunii incriminate.

B. Latura subiectivă. Forma de vinovăţie cu care se săvârşeşte această infracţiune este intenţia directă sau indirectă. Nu se cere existenţa vreunui mobil sau scop ca elemente constitutive ale infracţiunii, acestea fiind însă luate în considerare la individualizarea pedepsei.

Actele pregătitoare şi tentativa, deşi posibile, sunt lăsate în afara incriminării de către legiuitor. Infracţiunea se consumă în momentul apariţiei rezultatului jocului. Fiind o infracţiune continuă, va exista în consecinţă şi un moment al epuizării, acela al încetării activităţii infracţionale.

În lege este prevăzută o singură *modalitate* normativă a acestei infracţiuni, care se poate realiza prin mai multe modalităţi faptice.

Infracţiunea se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă.

4.1.1.3.4. Infracţiunea prevăzută în art. 25 lit. b) din O.U.G. 77/2009 privind organizarea şi exploatarea jocurilor de noroc.

Conţinutul legal şi caracterizare

Constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă fapta oricărei persoane care plasează sau modifică o miză după ce rezultatul unui joc a fost stabilit.

Structura infracţiunii

A. Obiectul infracţiunii.

a) Obiectul juridic generic este similar cu cel prezentat cu specificitatea caracteristică jocurilor de noroc la distanţă.

b) Obiectul juridic special constă în relaţiile sociale referitoare la organizarea de jocuri de noroc, care presupune corectitudine şi transparenţă în prezentarea rezultatelor jocurilor online.

c) Infracţiunea nu are *obiect material.*

B. Subiecţii infracţiunii.

a) Subiectul activ nemijlocit *nu este calificat*.

b) Subiectul pasiv principal este statul. Infracţiunea poate avea şi *un subiect pasiv secundar*, fiind jucătorul (persoana fizică majoră) care a fost păgubită ca urmare a plasării sau modificării mizei după ce rezultatul unui joc a fost stabilit.

Conţinutul constitutiv

A. Latura obiectivă a infracţiunii.

Elementul material constă în *plasarea* sau *modificarea* unei mize sau a unui pariu după ce rezultatul jocului online a fost stabilit.

Urmarea imediată constă în crearea unei stări de pericol operatorul licenţiat. *Legătura de cauzalitate* rezultă din săvârşirea acţiunii incriminate.

B. Latura subiectivă. Forma de vinovăţie cu care se săvârşeşte această infracţiune este intenţia directă sau indirectă. Nu se cere existenţa vreunui mobil sau scop ca

elemente constitutive ale infracţiunii, acestea fiind însă luate în considerare la individualizarea pedepsei.

Actele pregătitoare şi tentativa, deşi posibile, sunt lăsate în afara incriminării de către legiuitor. Infracţiunea se consumă în momentul finalizării unui joc de noroc. Fiind o infracţiune continuă, va exista în consecinţă şi un moment al epuizării, acela al încetării activităţii infracţionale.

În lege este prevăzută o singură *modalitate* normativă a acestei infracţiuni, care se poate realiza prin mai multe modalităţi faptice.

Infracţiunea se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă.

4.1.1.3.5. Infracţiunea prevăzută în art. 25 lit. e) din O.U.G. 77/2009 privind organizarea şi exploatarea jocurilor de noroc.

Conţinutul legal şi caracterizare

Constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă fapta oricărei persoane care organizează sau exploatează jocuri frauduloase.

Structura infracţiunii

A. Obiectul infracţiunii.

a) Obiectul juridic generic – relaţiile sociale normale, cu respectarea prevederilor legale care guvernează activitatea de jocuri de noroc la distanţă.

b) Obiectul juridic special – relaţiile sociale referitoare la organizarea de jocuri de noroc potrivit legii, fiind interzis organizarea sau exploatarea de jocuri frauduloase.

c) Infracţiunea nu are *obiect material*.

B. Subiecţii infracţiunii.

a) Subiectul activ nemijlocit *nu este calificat,* putând săvârşi fapta orice persoană care îndeplineşte condiţiile de răspundere penală.

b) Subiectul pasiv principal este statul. Infracţiunea poate avea şi *un subiect pasiv secundar*, fiind persoana fizică care a fost păgubită ca urmare a participării la aceste activităţi din start frauduloase.

Conţinutul constitutiv

A. Latura obiectivă a infracţiunii.

Elementul material îl constituie *organizarea* sau *exploatarea* de jocuri frauduloase[217].

Urmarea imediată constă în crearea unei stări de pericol pentru activităţile specifice domeniului jocuri de noroc. *Legătura de cauzalitate* rezultă din săvârşirea acţiunii incriminate.

B. Latura subiectivă. Forma de vinovăţie cu care se săvârşeşte această infracţiune este intenţia directă sau intenţia indirectă.

Actele pregătitoare şi tentativa, deşi posibile, sunt lăsate în afara incriminării de către legiuitor. Infracţiunea se consumă în momentul organizării de jocuri de noroc la distanţă frauduloase. Fiind o infracţiune continuă, va exista în consecinţă şi un moment al epuizării, acela al încetării activităţii infracţionale.

În lege este prevăzută o singură *modalitate* normativă a acestei infracţiuni, care se poate realiza prin mai multe modalităţi faptice.

Infracţiunea se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă.

4.1.1.3.6. Infracţiunea prevăzută în art. 25 lit. f) din O.U.G. 77/2009 privind organizarea şi exploatarea jocurilor de noroc.

Conţinutul legal şi caracterizare

Constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă ... fapta oricărei persoane care comunică autorităţilor competente informaţii false cu privire la activitatea de jocuri de noroc pe care o desfăşoară, organizează sau o exploatează, refuză să furnizeze informaţiile solicitate ori obstrucţionează controlul efectuat de organele cu atribuţii de supraveghere şi control în acest domeniu.

Structura infracţiunii

217 Potrivit art. 9 din O.U.G. 77/2009, Prin jocuri de noroc frauduloase se înţelege acele jocuri de noroc prin care mijloacelor de joc aprobate le sunt modificate construcţia, datele sau parametrii iniţiali, astfel încât să fie adusă atingere elementelor de şansă sau metodelor de selecţie.

A. Obiectul infracţiunii.

a) Obiectul juridic generic este specific şi a fost prezentat anterior.

b) Obiectul juridic special – relaţiile sociale referitoare la organizarea de jocuri de noroc online, potrivit legii, fiind obligatorie furnizarea de informaţii reale cu privire la activitatea de jocuri de noroc pe care o desfăşoară.

c) Infracţiunea nu are *obiect material*.

B. Subiecţii infracţiunii.

a) Subiectul activ nemijlocit *nu este calificat,* putând săvârşi fapta orice persoană care îndeplineşte condiţiile de răspundere penală.

b) Subiectul pasiv principal este statul reprezentat de autorităţile competente să primească informaţiile prevăzute de actele normative în vigoare, dar şi organele cu atribuţii de supraveghere şi control în domeniul jocurilor de noroc (Comitetul de Supraveghere al O.N.J.N., Poliţia de Investigare a Criminalităţii Economice din cadrul I.G.P.R., A.N.A.F., Direcţia Generală de Antifraudă Fiscală etc.).

Conţinutul constitutiv

A. Latura obiectivă a infracţiunii.

Elementul material constă în:

- *comunicarea către autorităţile competente de informaţii false cu privire la activitatea de jocuri de noroc la distanţă,*
- *refuzul de a furniza informaţiile solicitate de organele cu atribuţii în domeniu,*
- *obstrucţionarea controlului efectuat de organele cu atribuţii în domeniu*.

Urmarea imediată constă în crearea unei stări de pericol şi de concurenţă neloială faţă de stat şi de alţi operatori de jocuri. *Legătura de cauzalitate* rezultă din săvârşirea acţiunii incriminate.

B. Latura subiectivă. Forma de vinovăţie cu care se săvârşeşte această infracţiune este intenţia directă sau intenţia indirectă.

Actele pregătitoare şi tentativa, deşi posibile, sunt lăsate în afara incriminării. Infracţiunea se consumă în momentul *comunicării către autorităţile competente de informaţii false* ori în momentul în care apare *refuzul de a furniza informaţiile solicitate sau se produce obstrucţionarea controlului efectuat de organele cu atribuţii în domeniul* jocurilor de noroc.

În lege sunt prevăzute trei *modalităţi* normative ale acestei infracţiuni, care se pot realiza prin mai multe modalităţi faptice.

Infracţiunea se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă.

4.1.1.3.7. Infracţiunea prevăzută în art. 25 lit. g) din O.U.G. 77/2009 privind organizarea şi exploatarea jocurilor de noroc.

Conţinutul legal şi caracterizare

Constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă fapta oricărei persoane care comunică autorităţilor competente informaţii incomplete, în scopul de a disimula anumite situaţii reale referitoare la activitatea de jocuri de noroc sau de a nu intra sub incidenţa prevederilor art. 17 alin. (2) din O.U.G. 77/2009 privind organizarea şi exploatarea jocurilor de noroc.

Structura infracţiunii

A. Obiectul infracţiunii.

a) Obiectul juridic generic a fost prezentat.

b) Obiectul juridic special – relaţiile sociale referitoare la organizarea de jocuri de noroc la distanţă, potrivit legii, fiind sancţionate prin revocarea licenţei şi automat desfăşurarea de jocuri de noroc ilegale, o serie de fapte inserate în art. 17 alin. (2) din O.U.G. 77/2009 privind organizarea şi exploatarea jocurilor de noroc.

c) Infracţiunea nu are *obiect material*.

B. Subiecţii infracţiunii.

a) Subiectul activ nemijlocit *nu este calificat*.

b) Subiectul pasiv principal este statul reprezentat de autorităţile competente să primească informaţiile prevăzute de actele normative în vigoare,, care au fost anterior menţionate, dar şi alte instituţii cu diverse competenţe (muncă şi protecţie socială, sport etc.).

Conţinutul constitutiv

A. Latura obiectivă a infracţiunii.

Elementul material constă în:

- *neîndeplinirea obligaţiilor de plată faţă de bugetul general consolidat sau plata acestora, cu o întârziere mai mare de 30 de zile de la data la care obligaţiile respective sunt scadente;*
- *faptul că organizatorul nu mai are ca obiect de activitate principal organizarea de jocuri de noroc la distanţă;*
- *faptul că, după retragerea avizului organelor de poliţie acordat reprezentanţilor legali ai persoanei juridice, aceştia îşi menţin poziţia respectivă după parcurgerea unui interval de 30 de zile de la data comunicării retragerii avizului;*
- *faptul că, împotriva persoanei juridice s-a pronunţat o hotărâre definitivă de condamnare pentru care nu a intervenit reabilitarea;*
- *faptul că, reprezentanţii legali ai operatorului economic se află într-o stare de incompatibilitate pentru o perioadă mai mare de 30 de zile de la data la care a intervenit starea de incompatibilitate;*
- *menţinerea poziţiei deţinute pentru mai mult de 30 de zile de către oricare dintre asociaţii sau reprezentanţii legali ai persoanei juridice împotriva cărora s-a pronunţat o hotărâre judecătorească definitivă de condamnare pentru care nu a intervenit reabilitarea, în România sau într-un stat străin, pentru o infracţiune prevăzută de O.U.G. 77/2009 privind organizarea şi exploatarea jocurilor de noroc, sau pentru o altă infracţiune săvârşită cu intenţie pentru care a fost aplicată o pedeapsă de minimum 2 ani cu închisoarea;*

- *organizarea de jocuri de noroc frauduloase;*
- *neconstituirea garanţiei în cuantumul, în forma şi la termenul prevăzut în O.U.G. 77/2009 privind organizarea şi exploatarea jocurilor de noroc;*
- *constatarea unor nereguli în ceea ce priveşte evidenţierea câştigurilor acordate, reţinerea la sursă a sumelor aferente şi neplata acestora sau plata cu o întârziere mai mare de 30 de zile, precum şi în ceea ce priveşte nerespectarea oricăror condiţii de licenţiere şi autorizare stabilite prin normele de aplicare a O.U.G. 77/2009 privind organizarea şi exploatarea jocurilor de noro,c sau prin alte reglementări specifice;*
- *constatarea în activitatea de jocuri de noroc online a nerespectării prevederilor Legii nr. 656/2002 pentru prevenirea şi sancţionarea spălării banilor, precum şi pentru instituirea unor măsuri de prevenire şi combatere a finanţării actelor de terorism, cu modificările şi completările ulterioare;*
- *nerespectarea oricăreia dintre următoarele prevederi:*
    - *Operatorii economici organizatori de jocuri de noroc vor înştiinţa Comitetul de Supraveghere al O.N.J.N. despre orice modificare, în termen de 5 zile lucrătoare de la data înregistrării, adusă datelor iniţiale în baza cărora a fost emisă licenţa sau autorizaţia;*
    - *Neplata taxelor aferente activităţilor din domeniul jocurilor de noroc la distanţă;*
    - *Organizatorii de jocuri de noroc sunt obligaţi să asigure jucătorilor participarea la joc cu şanse egale, la mize egale, jucate pe elemente aleatorii sau, în cazul pariurilor, pe elemente de hazard şi de abilitate a jucătorilor. Organizatorii de jocuri de noroc sunt obligaţi: să desfăşoare exploatarea activităţilor pentru care au fost autorizaţi, indiferent de tipul acestora, numai cu personal utilizat pe baze contractuale şi să ţină o evidenţă unitară a activităţii desfăşurate, organizată la nivelul domiciliului fiscal.*

Urmarea imediată constă în crearea unei stări de pericol pentru activităţile specifice jocurilor de noroc. *Legătura de cauzalitate* rezultă din săvârşirea acţiunilor incriminate.

B. Latura subiectivă. Forma de vinovăţie este intenţia directă ori indirectă.

Actele pregătitoare şi tentativa, deşi posibile, nu sunt incriminate de legiuitor. Infracţiunea se consumă în momentul *comunicării către autorităţile competente de informaţii false* ori *incomplete*.

În lege sunt prevăzute zece *modalităţi* normative ale acestei infracţiuni, care se pot realiza prin mai multe modalităţi faptice.

Infracţiunea se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă.

4.1.1.3.8. Infracţiunea prevăzută în art. 25 lit. h) din O.U.G. 77/2009 privind organizarea şi exploatarea jocurilor de noroc.

Conţinutul legal şi caracterizare

Constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă ... fapta oricărei persoane care *participă, în calitate de participant la un joc de noroc la distanţă definit la art. 10 alin. (1) lit. h) - n), prin intermediul unor echipamente şi mijloace tehnice sau al oricăror mijloace asimilate, în scopul de a-şi disimula identitatea ori identitatea beneficiarului real al operaţiunilor financiare aferente.*

Structura infracţiunii

A. Obiectul infracţiunii.

a) Obiectul juridic generic îl formează relaţiile sociale normale, reglementate.

b) Obiectul juridic special – relaţiile sociale referitoare la participarea la jocuri de noroc, prin folosirea de echipamente şi mijloace tehnice utilizate în scopul de a disimula identitatea beneficiarului real al operaţiunilor financiare.

c) Infracţiunea are obiect material, acesta este reprezentat de orice suport material de tipul echipamentelor şi a mijloacelor tehnice de orice natură, care ajută participantul la jocul de noroc la inducerea în eroare, în scopul disimulării identităţii.

B. Subiecţii infracţiunii.

a) Subiectul activ nemijlocit nu este calificat, putând săvârşi fapta orice persoană care îndeplineşte condiţiile de răspundere penală.

b) Subiectul pasiv principal este statul. Infracţiunea poate avea şi un subiect pasiv secundar, fiind persoana fizică sau persoana juridică care a fost păgubită ca urmare a disimulării identităţii unui participant la jocul de noroc.

Conţinutul constitutiv

A. Latura obiectivă a infracţiunii.

Elementul material îl constituie participarea la jocuri de noroc online sub o identitate falsă. Pentru realizarea elementului material trebuie îndeplinită o cerinţă esenţială respectiv ca făptuitorul să fi cunoscut faptul că suportul material de tipul echipamentelor sau a mijloacelor tehnice permit ascunderea adevăratei identităţi a jucătorului sau a beneficiarului real.

Urmarea imediată constă în crearea unei stări de pericol pentru activităţile din domeniul jocurilor de noroc la distanţă. Legătura de cauzalitate rezultă din săvârşirea acţiunii incriminate.

B. Latura subiectivă. Forma de vinovăţie cu care se săvârşeşte această infracţiune este *doar* intenţia directă, deoarece făptuitorul se substituie unei alte persoane pentru a putea participa la jocuri de noroc. Acest aspect are a bază două posibilităţi, fie un minor doreşte să participe la jocurile online, fie un major doreşte să nu se cunoască adevărata identitate din varii motive.

Actele pregătitoare şi tentativa, deşi posibile, sunt neincriminate. Infracţiunea se consumă în momentul participării de jocurile de noroc online. Fiind o infracţiune

continuă, va exista în consecinţă şi un moment al epuizării, acela al încetării activităţii infracţionale.

În lege este prevăzută o singură modalitate normativă a acestei infracţiuni, care se poate realiza prin mai multe modalităţi faptice.

Infracţiunea se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă.

4.1.1.3.9. Infracţiunea prevăzută în art. 25 lit. i) din O.U.G. 77/2009 privind organizarea şi exploatarea jocurilor de noroc.

Conţinutul legal şi caracterizare

Constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă ... fapta oricărei persoane care *participă, în calitate de participant la un joc de noroc la distanţă definit la art. 10 alin. (1) lit. h) - n), deşi face parte din personalul sau conducerea persoanei juridice care este parte contractuală, privind orice activitate conexă ori legată de jocul de noroc, în relaţie cu organizatorul licenţiat pe teritoriul României, sau deţine calitatea de asociat ori acţionar în cadrul acestei persoane juridice.*

Structura infracţiunii

A. Obiectul infracţiunii.

a) Obiectul juridic generic este cunoscut.

b) Obiectul juridic special al – relaţiile sociale referitoare la participarea la jocuri de noroc, a oricărei persoane care este angajatul unui operator de joc sau se află în relaţie contractuală cu persoana juridică care organizează jocul de noroc în cauză, sau a persoanelor care sunt acţionari sau asociaţi ai firmei care organizează jocul de noroc în cauză.

c) Infracţiunea nu are obiect material.

B. Subiecţii infracţiunii.

a) Subiectul activ nemijlocit este calificat, putând săvârşi fapta doar persoanele care sunt angajate ale operatorului organizator al jocului de noroc, sau persoanele care

se află în relaţie contractuală cu persoana juridică care organizează jocul de noroc, ori persoanele care sunt acţionari sau asociaţi ai firmei care organizează jocul de noroc în cauză.

b) Subiectul pasiv principal este statul. Infracţiunea poate avea şi un subiect pasiv secundar, acesta fiind persoana juridică care a fost păgubită ca urmare a participării la jocul de noroc a unui angajat, acţionar, asociat sau persoană care se află în relaţie contractuală cu acesta.

Conţinutul constitutiv

A. Latura obiectivă a infracţiunii.

Elementul material îl constituie participarea la jocuri de noroc a angajaţilor, acţionarilor, asociaţilor sau a persoanelor care se află în relaţie contractuală cu organizatorul jocului de noroc.

Urmarea imediată constă în crearea unei stări de pericol pentru activităţile legale din domeniul jocurilor de noroc. Legătura de cauzalitate rezultă din săvârşirea acţiunii incriminate.

B. Latura subiectivă. Forma de vinovăţie cu care se săvârşeşte această infracţiune este doar intenţia directă, deoarece făptuitorul (angajat, acţionar, asociat sau persoană care se află în relaţie contractuală cu organizatorul de joc de noroc) nu putea participa la jocuri de noroc organizate de el însuşi. Nu se cere existenţa vreunui mobil sau scop ca elemente constitutive ale infracţiunii, acestea fiind însă luate în considerare la individualizarea pedepsei.

Actele pregătitoare şi tentativa, deşi posibile, sunt lăsate în afara incriminării de către legiuitor. Infracţiunea se consumă în momentul participării de jocuri de noroc. Fiind o infracţiune continuă, va exista în consecinţă şi un moment al epuizării, acela al încetării activităţii infracţionale.

În lege este prevăzută o singură modalitate normativă a acestei infracţiuni, care se poate realiza prin mai multe modalităţi faptice.

Infracţiunea se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă.

4.1.1.3.10. Infracţiunea prevăzută în art. 25 lit. j) din O.U.G. 77/2009 privind organizarea şi exploatarea jocurilor de noroc.

Conţinutul legal şi caracterizare

Constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă ... fapta oricărei persoane care *influenţează sau alterează rezultatele unui joc de noroc la distanţă definit la art. 10 alin. (1) lit. h) - n), indiferent dacă are calitatea de organizator, participant ori dacă deţine controlul direct sau indirect asupra activităţii de jocuri de noroc în cauză.*

Structura infracţiunii

A. Obiectul infracţiunii.

a) Obiectul juridic generic al infracţiunii este format din relaţiile sociale a căror normală desfăşurare şi dezvoltare nu este posibilă fără respectarea prev. legale care specifice jocurilor de noroc la distanţă.

b) Obiectul juridic special îl formează relaţiile sociale referitoare inflU.E.nţarea sau alterarea rezultatelor unui joc de noroc online.

c) Infracţiunea are obiect material, acesta este reprezentat de orice suport material, echipament sau mijloc tehnic de orice natură, cu ajutorul căruia poate fi influenţat sau alterat rezultatul unui joc de noroc.

B. Subiecţii infracţiunii.

a) Subiectul activ nemijlocit nu este calificat, putând săvârşi fapta orice persoană care îndeplineşte condiţiile de răspundere penală.

b) Subiectul pasiv principal este statul. Infracţiunea poate avea şi un subiect pasiv secundar, fiind persoana fizică sau persoana juridică care a fost păgubită ca urmare a influenţării sau alterării rezultatului unui joc de noroc.

Conţinutul constitutiv

A. Latura obiectivă a infracţiunii.

Elementul material – influenţarea sau alterarea rezultatelor unui joc de noroc online. Pentru realizarea elementului material trebuie îndeplinită o cerinţă esenţială respectiv ca făptuitorul să fi cunoscut faptul că suportul material, echipamentul sau mijlocul tehnic de orice natură folosit, poate fi influenţa sau altera rezultatul unui joc de noroc.

Urmarea imediată – crearea unei stări de pericol pentru activităţile legale din domeniul jocurilor de noroc online. Legătura de cauzalitate rezultă din săvârşirea acţiunii incriminate.

B. Latura subiectivă. Forma de vinovăţie cu care se săvârşeşte această infracţiune este doar intenţia directă, deoarece făptuitorul influenţează sau alterează rezultatele unui joc de noroc la distanţă. Nu se cere existenţa vreunui mobil sau scop ca elemente constitutive ale infracţiunii, acestea fiind însă luate în considerare la individualizarea pedepsei.

Actele pregătitoare şi tentativa, sunt posibile, dar sunt neincriminate de lege. Infracţiunea se consumă în momentul influenţării sau alterării rezultatelor unui joc de noroc. Fiind o infracţiune continuă, va exista în consecinţă şi un moment al epuizării, acela al încetării activităţii infracţionale.

În lege este prevăzută o singură modalitate normativă a acestei infracţiuni, care se poate realiza prin mai multe modalităţi faptice.

Infracţiunea se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă.

4.2. FRAUDA FISCALĂ ÎN DOMENIUL JOCURILOR DE NOROC LA DISTANŢĂ

4.2.1. DEFINIREA ŞI REGLEMENTAREA EVAZIUNII FISCALE

„Din cele mai vechi timpuri omul a fost reticent la plata dărilor către stat, indiferent de numele pe care acestea le-au purtat de-a lungul istoriei, taxele şi impozitele

fiind considerate *un sacrificiu*, contribuabilii încercând prin orice mijloace şi modalităţi, mai mult sau mai puţin legale, de a se sustrage de la plata acestora, ajungându-se uneori chiar la revolte împotriva acestor *dări*. Toate societăţile, mai mult sau mai puţin democratice, au componenta lor paralelă nevăzută şi nearătată public, acea zonă subterană ce se dezvoltă printr-o multitudine de canale ilegale şi a cărei dimensiune este de natură a produce numeroase dezechilibre în plan general"[218].

Operatorii de jocuri de noroc şi participanţii la acestea nu fac excepţie din acest punct de vedere, încercând sub toate formele să optimizeze câştigurile şi să le ferească de impozitare. „Lipsurile şi inadvertenţele legislative, instabilitatea legislativă, modul incoerent de aplicare a legislaţie fiscale, dar mai ales politica fiscală excesivă ca modalitatea cea mai facilă de procurare a resurselor financiare publice, reprezintă factorii esenţiali care stau la baza desprinderii unei părţi din economia oficială şi alipirea acesteia la zona subterană cunoscută în literatura de specialitate ca *economia subterană*. O politică fiscală excesivă nu presupune atragerea în mod automat şi spectaculos de resurse financiare mai mari şi mai repede la bugetul general consolidat al statului. Fuga contribuabililor din faţa politicii fiscale excesive, din economia oficială către cea subterană, devine obiectivul principal al acestora, având la bază instinctul de conservare, astfel, *îmblânzirea* politicii fiscale poate crea impulsul necesar de trecere a unor activităţi din economia subterană înapoi în economia oficială, de suprafaţă"[219].

Prima definiţie a evaziunii fiscale a fost dată între cele două războaie mondiale de *A. Lerouge* şi *M.A. Piatier*. Conform acestora „*frauda îmbracă o concepţie extensivă, noţiunea de evaziune fiscală e inclusă în cea de fraudă*"[220].

218 C. Voicu, Criminalitatea afacerilor, Tipografia IGP, Bucureşti, 1997, p. 7

219 Dragoş Pătroi, Evaziunea fiscală între latura permisivă, aspectul contravenţional şi caracterul infracţional, ed. a 2-a, Ed. Economică, Bucureşti, 2007, pp. 97-98

220 Marius Pantea, Investigarea Criminalităţii Economico-Financiare, Volumul I, Editura Pro Universitaria, Bucureşti, 2010, p. 164

Conceptul aparţinând lui *M.C. de Brie* şi *P. Charpentier* este cel mai cunoscut sens dat evaziunii fiscale, respectiv „*arta de a nu cădea în câmpul de atracţie a legii fiscale*”[221].

O altă definiţie aparţine autorului francez *Maurice Duverger*, care consideră că evaziunea fiscală „*desemnează ansamblul manifestărilor de fugă din faţa impozitului*”[222].

În literatura românească de specialitate, evaziunea fiscală – parte integrantă a economiei subterane – este definită ca fiind: „*sustragerea de la impunere a unei părţi din materia impozabilă*”[223] sau „*rezultanta logică a defectelor şi inadvertenţelor unei legislaţii imperfecte şi rău asimilate, a metodelor şi modalităţilor defectuoase de aplicare, precum şi neprevederii şi nepriceperii legiuitorului a cărui fiscalitate excesivă este tot aşa de vinovată ca şi cei pe care îi provoacă prin aceasta la evaziune*”[224].

D.E.X-ul defineşte evaziunea fiscală ca fiind „*sustragerea unei persoane fizice sau juridice de la obligaţiile fiscale*” [225].

Conform prevederilor art. 1 din *Legea nr. 87/1994 pentru combaterea evaziunii fiscale*[226], evaziunea fiscală era definită ca fiind „*sustragerea prin orice mijloace, în întregime sau în parte, de la plata impozitelor, taxelor şi a altor sume datorate bugetului de stat, bugetelor locale, bugetului asigurărilor sociale de stat şi fondurilor speciale extrabugetare de către persoanele fizice şi persoanele juridice române sau străine, denumite în continuare contribuabili*”.

221 M.C. de Brie şi P. Charpentier, L’inegalite par l’impot, Ed. du Seuil, Paris, 1973, apud Marius Pantea, ş.a., Evaziunea fiscală, Editura Universul Juridic, Bucureşti, 2013

222 Maurice Duverger, Finances Publique, Presses Universitaries de France, Paris, 1965, p. 393

223 Iulian Văcărel, Finanţele publice-teorie şi practică, Ed. Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti, 1981, p. 155. A se vedea, în acelaşi sens, Iulian Văcărel, Finanţele României, Ed. Economică, Bucureşti, 1995

224 Dan Drosu Şaguna, Dan Şova, Drept fiscal, ed. a 4-a, Ed. C.H. Beck, Bucureşti, 2011, p. 281

225 Dicţionar Explicativ Ilustrat al Limbii Române, Ed. Arc & Gunivas, 2007, p. 684

226 Publicată în M.Of. nr. 299 din 24 octombrie 1994, republicare 1 în M.Of. nr. 545 din 29 iulie 2003

În urma republicării Legii nr. 87/1994, art. 1 definea evaziunea fiscală ca fiind „*sustragerea prin orice mijloace de la impunerea sau de la plata impozitelor, taxelor, contribuţiilor şi a altor sume datorate bugetului de stat, bugetelor locale, bugetului asigurărilor sociale de stat şi a bugetelor fondurilor speciale de către persoanele fizice şi persoanele juridice române sau străine, denumite în cuprinsul legii contribuabili*".

Astfel, în noua accepţiune a Legii nr. 87/1994 republicată, evaziunea fiscală îngloba, atât sustragerea de la impunere, respectiv „*operaţiunea care constă în stabilirea persoanei (fizice sau juridice) care trebuie să plătească impozit, a termenului şi a sumei ce urmează a fi plătită ca impozit*"[227], cât şi sustragerea de la plata „*impozitelor, taxelor, contribuţiilor şi a altor sume datorate bugetului de stat, bugetelor locale, bugetului asigurărilor sociale de stat şi a bugetelor fondurilor speciale*".

Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea şi combaterea evaziunii fiscale[228] aducea comparativ cu *Legea nr. 87/1994*, care a reprezentat principalul cadrul legislativ în domeniul combaterii evaziunii fiscale pentru o perioadă de peste 10 ani (1994-2005), următoarele elemente de noutate:

1. noua lege, spre deosebire de reglementările anterioare, nu mai defineşte evaziunea fiscală;
2. evaziunea fiscală îngloba în accepţiunea Legii nr. 87/1994 republicată, atât sustragerea de la impunere, cât şi sustragerea de la plata „*impozitelor, taxelor, contribuţiilor şi a altor sume datorate bugetului de stat, bugetelor locale, bugetului asigurărilor sociale de stat şi a bugetelor fondurilor speciale*";
3. în general, Legea nr. 241/2005 sancţionează penal doar sustragerea de la impunere, art. 6 din Legea nr. 241/2005 este singura situaţie în care intervine o sancţiune penală pentru sustragerea de la plată, respectiv „*(...) reţinerea şi nevărsarea, cu intenţie, în*

227 Dicţionar Explicativ Ilustrat al Limbii Române, Ed. Arc & Gunivas, 2007, p. 893

228 Publicată în M.Of. al României, Partea I nr. 672 din 27 iulie 2005

cel mult 30 de zile de la scadenţă, a sumelor reprezentând impozite sau contribuţii cu reţinere la sursă"[229];

4. în Legea nr. 241/2005 sunt definiţi mai mulţi termeni specifici domeniului [în cuprinsul art. 2 lit. a) - g)], evitându-se astfel problemele de interpretare a noţiunilor folosite în lege[230];
5. spre deosebire de Legea nr. 87/1994 republicată, prin Legea nr. 241/2005 a fost lărgită sfera expresiei „*contribuabil*"[231];
6. s-a realizat o altă clasificare a infracţiunilor, respectiv categoria de infracţiuni conexe infracţiunilor de evaziune fiscală (art. 3 – 8) şi categoria de infracţiuni de evaziune fiscală [art. 9 alin. (1) lit. a) – g)];
7. s-a extins aria faptelor incriminate ca infracţiuni de evaziune fiscală sau ca infracţiuni conexe acestora;
8. s-a instituit răspunderea penală a persoanei juridice pentru anumite infracţiuni;
9. majoritatea infracţiunilor prevăzute în Legea nr. 87/1994 se regăsesc în art. 4, art. 7 alin. (1) şi (2), art. 9 alin. (1) lit. a), b), c), d), e) şi f) din Legea nr. 241/2005;
10. Lege nr. 241/2005 nu a mai preluat şi faptele prevăzute în art. 10, art. 11 lit. a), lit. b) teza I şi III şi art. 12 lit. a) din Legea nr. 87/1994 republicată, care au fost astfel *dezincriminate*;
11. Legea nr. 241/2005 a instituit noi infracţiuni, una fiind de evaziune fiscală [prevăzută la art. 9 alin. (1) lit. g)], iar altele conexe cu infracţiunile de evaziune fiscală (prevăzute în art. 3, art. 4, art. 5, art. 7 şi art. 8);

229 Neculai Cârlescu, Evaziunea fiscală. Comentarii şi exemple practice, Editura C.H. Beck, Bucureşti, 2012, p. 1

230 Valerică Dabu, Ana Maria Guşanu, Noua lege privind evaziunea fiscală (I), Revista de Drept penal, nr. 1, 2006, p. 31

231 Conform prevederilor art. 17 alin. (2) din C.proc.fisc. „contribuabilul este orice persoană fizică ori juridică sau orice altă entitate fără personalitate juridică ce datorează impozite, taxe, contribuţii şi alte sume bugetului general consolidat, în condiţiile legii" Definiţia noţiunii de „contribuabil" a fost preluată din art. 17 alin. (2) din Codul de procedură fiscală reglementând trei mari categorii de contribuabili: persoane fizice, persoane juridice şi entităţi fără personalitate juridică. A treia categorie de contribuabili, este elementul de noutate din sfera de aplicare a Legii nr. 241/2005

12. A fost preluată infracţiunea de stopaj la sursă de la art. 280 din Codul muncii[232], fiind inclusă în categoria infracţiunilor conexe infracţiunilor de evaziune fiscală (art. 6 din Legea nr. 241/2005);
13. Noul cadru legislativ stabileşte şi măsuri de prevenire a evaziunii fiscale (este vorba despre prevederea expresă a unor cauze de nepedepsire sau reducere a pedepsei, respectiv cele cuprinse în art. 10 din Legea nr. 241/2005);[233]
14. Prin prevederile art. 16 lit. a), b) şi c) din Legea nr. 241/2005 au fost abrogate expres atât Legea nr. 87/1994 republicată, cu modificările şi completările ulterioare, cât şi prevederile art. 280 din Codul muncii şi art. 188 din Codul de procedură fiscală;

Legea nr. 241/2005 nu mai cuprinde contravenţiile, care în vechea lege erau reglementate în art. 17, devenit ulterior art. 13 în urma republicării. Unii autori consideră acest nou element adus Legii nr. 241/2005 ca fiind o „*noutate importantă*"[234], iar alţii îl clasifică ca fiind un „*element negativ al noii reglementări*"[235].

Evaziunea fiscală ilicită – frauda fiscală[236] reprezintă o infracţiune[237] ce constă în acţiunea contribuabilului de a încălca („*a viola*") o prescripţie legală cu scopul de a se sustrage de la plata impozitelor şi taxelor datorate bugetul general consolidat al statului, sancţionată prin măsuri privative de libertate, ori de câte ori este depistată. Infracţiunea în domeniul fiscal poartă denumirea de evaziune fiscală frauduloasă sau fraudă fiscală. Printre metodele cele mai frecvent folosite în practică se regăsesc[238]:

- trecerea de cifre nereale în registrele contabile (SIZ şi SIL – specifice jocurilor de noroc),

232 Adoptat prin Legea nr. 53/2003, publicată în M.Of. nr. 72 din 05 februarie 2003, republicare 1 în M.Of. nr. 345 din 18 mai 2011

233 Nicoleta Cristuş, Evaziunea fiscală şi spălarea banilor. Legea nr. 241/2005 – comentariu pe articole. Practică judiciară, Ediţia a 3-a, Editura Hamangiu, Bucureşti, 2011, pp. 6-7

234 Bogdan Vîrjan, Infracţiunile de evaziune fiscală, Editura C.H. Beck, Bucureşti, 2011, p. 36

235 Sorin Corlăţeanu, Dreptul penal al afacerilor, ed. a III-a, Ed. Pro Universitaria, Bucureşti, 2011, p. 146

236 A se vedea, în acelaşi sens, Marius Pantea, op. cit., p. 166

237 Conform prevederilor art. 17 alin. (1) din C.Pen., infracţiunea „este fapta care prezintă pericol social, săvârşită cu vinovăţie şi prevăzută de legea penală"

238 Dan Drosu Şaguna, Dan Şova, op. cit., pp. 285-286.

- întocmirea de declaraţii false (declararea taxei de autorizare specifică activităţii de jocuri de noroc – pariurile, jocurile online);
- întocmirea de documente de plăţi fictive;
- alcătuirea de registre contabile nereale;
- nedeclararea materiei impozabile;
- declararea de venituri impozabile inferioare celor reale;
- diminuarea materiei impozabile prin înregistrarea în cheltuielile unităţii a unor cheltuieli cu caracter personal ale patronilor, ori înregistrarea de cheltuieli neefectuate în realitate;
- falsificarea bilanţului, ca mijloc de fraudare a fiscului, care presupune o înţelegere între patron şi contabilul şef.

Frauda fiscală există în următoarele forme:[239]

1. ***evaziunea tradiţională*** (prin disimulare): constă în sustragerea, parţială sau totală, de la plata obligaţiilor fiscale, fie prin întocmirea şi depunerea de documente incorecte, fie prin neîntocmirea documentelor cerute de legislaţia în vigoare;
2. ***evaziunea prin evaluare*****:** constă în diminuarea valorii stocurilor, supraestimarea amortismentelor şi provizioanelor, în scopul deplasării profitului în viitor;
3. ***evaziunea juridică***: constă în a ascunde adevărata natură a unui organism sau a unui contract, pentru a scăpa de anumite consecinţe fiscale[240];
4. ***evaziunea contabilă***: greu de identificat în practică, ce constă în a crea impresia unei evidenţe contabile corecte, utilizând documente false, în scopul creşterii cheltuielilor, diminuării veniturilor, reducerii profitului impozabil şi, în consecinţă, a obligaţiilor fiscale datorate statului.

239 Nicoleta Cristuş, op. cit., p. 5.

240 de exemplu, când un contract de asociere este transformat, în mod ascuns, într-un contract de muncă, pentru ca beneficiarul acestuia să obţină anumite avantaje din calitatea de salariat, sau invers

Încercările succesive ale contribuabililor de a exploata şi ocoli cadrul normativ existent, recurgând la combinaţii neprevăzute de legiuitor, inadvertenţe sau lacune ale legii, în scopul minimizării sarcinii fiscale, îi vor conduce pe aceştia de la legal la ilegal.

4.2.2. FRAUDA FISCALĂ MODALITĂŢI SPECIFICE INDUSTRIEI JOCURILOR DE NOROC

Tipurile de fraudă fiscală identificate în domeniul jocurilor de noroc sunt variate şi ţin de imaginaţia operatorilor şi a jucătorilor şi de soluţiile ingenioase utilizate pentru „*evitarea căderii în câmpul de atracţie al impozitării*". Concret, pe parcursul cercetării doctorale am identificat diverse şi variate metode utilizate, cunoscute de autorităţile statului cu competenţe în prevenirea şi combaterea acestui gen de fapte de natură penală, pe care le enumerăm mai departe:

1. *tipuri de fraudă fiscală în domeniul operării jocurilor de noroc comise de organizatorii de jocuri de noroc*:
   - exploatarea de jocuri de noroc tradiţionale, fără licenţă şi fără autorizaţie. Relevant în acest domeniu a fost perioada (până la reglementarea din anul 2013 despre care am mai făcut vorbire în prezenta lucrare) în care aşa-zisele „*cluburi de poker sportiv*", organizau turnee de poker, fără plata taxelor şi impozitelor către bugetul de stat (taxa de autorizare şi de licenţă, reţinerea şi virarea impozitului pe sumele câştigate de participanţii la joc etc.). De asemenea, o altă modalitate identificată se referă la operatorii nelicenţiaţi de *slotmachine*, care fără a deţine documentele necesare (licenţă pentru firmă şi autorizaţii pentru mijloacele de joc) exploatau (în locaţii mici, de obicei în satele şi comunele de pe teritoriul naţional) acest tip de joc, prejudiciind în acest fel bugetul consolidat al statului;
   - exploatarea de jocuri de noroc la distanţă, fără licenţă şi fără autorizaţie. Până la reglementarea acestui segment (anul 2015), toţi operatorii care au

exploatat jocuri de noroc *online*, la care au permis participarea jucătorilor români, nu au plătit taxa de licenţă şi autorizaţia. Prejudiciile produse prin această modalitate au fost foarte mari, excepţie cei care din anul 2015 au solicitat şi primit în primă fază dreptul temporar şi mai apoi licenţa şi autorizaţia şi care au achitat (conform prevederilor legale care amnistiau condiţionat de plata unei penalităţi de 20% din G.G.R. provenit de la jucătorii români) retroactiv (pentru perioada 2010-2015) sumele cuvenite bugetului de stat[241];

- neînregistrarea în contabilitate a tuturor sumelor încasate cu titlul de taxă de participare la joc;
- înregistrări voit eronate şi deducerea unor sume cu încălcarea prevederilor contabile (taxa de acces ș.a.);
- neevidenţierea, încasarea sau înregistrarea eronată a impozitului de 5% (impozitul pe profit specific unor organizatori de jocuri de noroc, cf. prevederilor din Codul fiscal), care s-a aplicat doar anumitor categorii de operatori de jocuri de noroc (cazinourile şi pariurile sportive). Precizăm că prevederea legală, a introdus în piaţa de *gambling*, în opinia noastră, un sistem neconcurenţial, care a creat obligaţii fiscale doar pentru anumite tipuri de joc, în timp ce alte tipuri de joc nu erau fiscalizate în acelaşi mod. Relevant, este faptul că, urmare a controalelor desfăşurate de A.N.A.F., mare parte dintre operatorii s-au declarat în insolvenţă (ca urmare a imposibilităţii aplicării cotei procentuale prevăzute de norma legală) şi mai apoi faliment, sumele de bani nerecuperate la bugetul de stat fiind de ordinul milioanelor de euro;
- operatori licenţiaţi care pe lângă mijloacele de joc autorizate, exploatau şi alte maşini fără autorizaţie, sumele provenite de la acestea nefiind

241 sumele încasate fiind de aproximativ 50 mil. euro, cf. datelor din bilanţul ONJN pentru anul 2015

fiscalizate. Concret, în sălile de joc, pe lângă aparatele autorizate, erau introduse şi exploatate şi alte maşini de joc neautorizate, sumele provenite de la acestea nefiind înregistrate în contabilitate (chiar dacă în unele situaţii au fost identificate SIZ-uri şi chiar SIL-uri, completate la zi – pentru a induce în eroare organele de control, care mai apoi erau distruse);

2. *tipuri de fraudă fiscală, comise de participaţii la jocurile de noroc*:
   - nedeclararea şi neplata impozitului pe veniturile obţinute din jocurile de noroc. Concret, până în anul 2015, toţi participanţii la jocurile de noroc la distanţă trebuiau să declare şi să achite acest tip de impozit. Practic, participarea la jocuri de noroc online nelicenţiate, era infracţiune, iar mare parte dintre jucători aveau de ales între a săvârşi această infracţiune sau a fi acuzaţi de evaziune fiscală. Prejudiciile create prin evitarea declarării sunt considerabile, iar organele fiscale trebuie să ia toate măsurile necesare pentru încasarea sumelor cuvenite la bugetul consolidat al statului;
   - declararea parţială sau incompletă a veniturilor din jocurile de noroc obţinute de participanţii la joc şi plata dărilor funcţie de sumele eronate;
3. *încasarea unor sume necuvenite de la bugetul local de către persoanele fizice care obţin câştiguri de la jocurile de noroc*.

Cauzarea unor prejudicii bugetelor locale prin nedeclararea câştigurilor încasate de la operatorii de jocuri de noroc de către persoanele fizice care beneficiază de ajutoare sociale. Există prevedere legală care stipulează faptul că persoanele care beneficiază de ajutor social nu au nici un fel de venit, iar câştigurile de la jocurile de noroc (fie că vorbim despre micile câştiguri de la jocurile organizate de Loteria Română – lozuri, loto 6 din 49, loto 5 din 40, Joker, şi jocurile de tip noroc – de cele organizate de agenţiile de pariuri *landbased* sau *online*, şi altele), sunt considerat venituri din jocuri de noroc. Ca atare, câştigarea unor sume, fie ele foarte mici (1 leu, 5 lei, 10 lei etc.), conduce automat la suspendarea plăţii ajutorului social. În practică, operatorii privaţi de jocuri de noroc,

refuză să pună la dispoziţia autorităţilor locale (a primăriilor) datele şi informaţiile necesare, pe considerentul că aceste date sunt fie confidenţiale, fie au fost comunicate ANF şi alte tipuri de justificări. Refuzul operatorilor privaţi de jocuri de noroc are ca principal obiectiv, „*protejarea*" identităţii jucătorilor şi a business-ului. Loteria Română, este singurul operator de jocuri de noroc care comunică astfel de date solicitate autorităţilor locale. Considerăm, că şi acest tip de încălcare a nedeclarării micilor câştiguri de către anumite categorii defavorizate de persoane fizice, pentru a beneficia de ajutor social, constituie o modalitate de fraudă fiscală.

4.3. ALTE TIPURI DE INFRACŢIUNI ÎN LEGĂTURĂ DIRECTĂ CU JOCURILE DE NOROC

În acest domeniu al jocurilor de noroc, şi în special al celor online, pot fi identificate o sumedenie de fapte de natură penală care pot fi comise, atât de operatori cât şi de participanţii la joc. În acest sens putem exemplifica, infracţiuni din sfera judiciară de tipul, şantaj, înşelăciuni, camătă, furturi de tot felul, proxenetism etc., precum şi infracţiunile specifice sferei economico-financiare, comise de gulerele albe de tipul: spălarea banilor, infracţiuni de corupţie sau asimilate corupţiei (darea şi luarea de mită, traficul de influenţă etc.), infracţiuni la regimul drepturilor de proprietate intelectuală (utilizarea fără drept de soft-uri, de mărci, desene şi modele industriale etc.), infracţiuni la regimul contabilităţii, jocurile piramidale ş.a.

Prezenta cercetare doctorală şi-a propus să trateze mai amănunţit doar acele fapte de natură penală care sunt specifice industriei de *gambling* naţionale.

4.3.1. CORUPŢIA ŞI SPĂLAREA BANILOR

Prin *corupţie* structurile infracţionale determină apariţia şi configurarea unei clase politice alternative[242] subordonată intereselor acestora, punând în pericol pacea socială, ameninţând dezvoltarea economică şi principiile fundamentale ale democraţiei. Libertatea de expresie a cetăţenilor este limitată datorită controlului (economic ori prin ameninţare sau şantaj) pe care crima organizată îl exercită asupra mijloacelor de informare în masă. Poate fi observat un cerc vicios – *sărăcie, violenţă, corupţie*, organizarea activităţilor ilicite pentru a putea supravieţui, lipsa resurselor financiare pentru dezvoltarea de strategii viabile care să asigure controlul fenomenului.

Corupţia, reprezintă, în opinia noastră, un mare flagel al societăţii româneşti contemporane, care se manifestă bineînţeles şi în domeniul jocurilor de noroc. Dacă până la înfiinţarea O.N.J.N., pentru a lua legătura cu un angajat al MFP, care lucra în domeniul jocurilor de noroc, trebuia să trimiţi o ciocolată, un parfum şi alte atenţii, care uneori se transformau în sume considerabile de bani, acest aspect s-a vrut a fi eliminat odată cu apariţia Oficiului, prin adoptarea unei legislaţii care să permită interacţionarea în cadrul legal cu reprezentanţii industriei de jocuri (sens în care a fost creat Consiliul Consultativ de pe lângă O.N.J.N.). Cu toată deschiderea manifestată de conducerea O.N.J.N., au existat, tentative de mituire a unor angajaţi pentru rezolvarea unor probleme, un tip de trafic de influenţă, rafinat şi ţintit, pentru reglementarea sau dereglementarea unor aspecte din industria jocurilor de noroc, impunerea unor persoane în anumite funcţii sau desemnarea unor anume persoane pentru desfăşurarea unor activităţi (fie că vorbim despre autorizarea jocurilor, fie că vorbim despre control etc.).

Având în vedere tentaţia unor câştiguri imediate, funcţionarii din cadrul O.N.J.N., au fost avertizaţi constant cu privire la riscurile la care se expun, fapt ce a condus la o conduită care să elimine practic orice posibilitate de corupere a acestora. Toate persoanele care au avut de discutat o problemă în domeniul jocurilor de noroc, au fost

242 oameni şi organizaţii controlate de şi care execută punctual comenzile primite de la structuri infracţionale

primite în audienţe de conducerea instituţiei, toate aspectele care comportau un anumit nivel de interpretare, au fost aduse în atenţia Comitetului O.N.J.N., care a hotărât cu privire la modul de interpretare şi aplicare şi alte asemenea măsuri care, credem noi au rezolvat această problemă. Consiliul Consultativ a jucat un rol determinant, în opinia noastră, pentru eliminarea barierelor informale din relaţia dintre autoritate şi reprezentanţii statului care gestionează problematica specifică jocurilor de noroc.

De asemenea modificările legislative despre care am făcut vorbire în prezenta lucrare, au fost principalul factor de stopare a fenomenului corupţiei, prin claritatea prevederilor şi prin eliminarea barierelor birocratice, care în opinia noastră sunt principala cauză a corupţiei din ţara noastră.

În ceea ce priveşte spălarea banilor, cea mai veche metodă utilizată, încă din vremea comunismului, era cumpărarea lozului prin care se câştiga o maşină, de către persoanele care dispuneau de sume de bani cash, pentru a justifica proveniența anumitor bunuri. Procedura era simplă, un şef de alimentara, de aprozar sau de restaurant, care prin diverse metode frauduloase obţinea sume de bani cash[243], identifica prin diverse metode o persoană care a câştigat la loto sau la loz în plic (sume de bani sau bunuri – maşini, apartamente etc.), şi îi propunea să-i achite cu cash la valoarea de piaţă sau la o valoare mai mare, prelua biletul câştigător, şi mergea la Loteria Română de unde ridica premiul. În acest fel, orice verificare făcută de organele statului de la aceea vreme, avea ca rezultat, faptul că, de bună credinţă, persoana a câştigat la jocurile de noroc.

Pe de altă parte, reglementările în materie, au avut grijă să nu permită spălarea de bani de către jucători, sens în care trebuie subliniat că până în anul 2016, a existat o prevedere legislativă prin care această ilegalitate nu putea fi săvârşită de către nici un participant la jocurile de noroc. Această normă legală interzicea expres eliberarea unui

243 fie că vindea la supraprețț diverse produse deficitare la acel moment, fie că îndoia cu apă produse alimentare comercializate vrac sau diverse băuturi – berea la halbă spre exemplu – şi alte metode binecunoscute de la aceea vreme

document de către un operator de joc, care să ateste câştigurile încasate la jocurile de noroc de către un participant.

Odată cu modificările la nivelul comunităţii europene, a reglementărilor care guvernează prevenirea şi combaterea spălării banilor, s-a considerat că, orice jucător, poate fi monitorizat prin site-ul de cunoaştere al clientelei (care urează să fie introdus şi în legislaţia naţională). Considerăm că acest aspect va fi o provocare pentru industria de gambling naţională, şi aşteptăm cu interes discuţiile cu legiuitorul prin care să se lămurească anumite aspecte.

4.3.2. JOCURILE PIRAMIDALE DESFĂŞURATE PRIN SISTEMELE DE COMUNICAŢII

Dacă, în trecut, colectarea de sume de bani de la mai mulţi participanţi la astfel de operaţiuni (jocuri piramidale), a fost o activitate prin care au fost practic înşelaţi o mulţime de oameni, şi care avea ca punct de plecare inexistenţa unui cadru normativ care să interzică acest tip de activitate, după apetiţia normelor legale, această practică a continuat sub forme din ce în ce mai rafinate. Pornind de la un e-mail prin care eşti invitat să plăteşti o sumă modică şi să lansezi invitaţii cercului de prieteni care la rândul lor să aducă alte persoane, până invitaţii de participare la conferinţe organizate în secret în locaţii de lux prin care ţi se propun tot felul de soluţii miraculoase de îmbogăţire peste noapte cu amendamentul de a plătii o sumă de bani (fie pentru a achiziţiona o carte care să te înveţe acest lucru, fie un mic împrumut pe care îl acorzi asociaţiei şi care va întoarce câştiguri fabuloase etc.), metodele de înşelare au evoluat, dar rezultatul este acelaşi, o gaură în bugetul propriu.

Pentru a fi coerenţi, reluăm în prezenta lucrare aspectele care definesc acest tip de faptă, cu scopul clar de a mai trage odată un semnal de alarmă asupra acesteia, sens în

care prezentăm amănunţit celebrul caz Madoff[244]. Cazul „Madoff" din S.U.A., care, printr-o schemă piramidală, a provocat un prejudiciu de peste 50 de miliarde de dolari, în afacere fiind implicate nume sonore din lumea bancară europeană.

Un veritabil şoc (luna decembrie 2008) în acest context l-a reprezentat cea mai mare fraudă ce a avut loc vreodată pe piaţa financiară globală: este vorba de compania de investiţii a magnatului american Bernard Madoff care, prin scheme financiare de tip piramidal (schema Ponzi, sau Caritas – în versiune românească) a produs o fraudă cifrată la peste 50 de miliarde de dolari. Victimele schemei Madoff sunt importante bănci americane, organizaţii de caritate, precum şi milionari şi miliardari americani, la care se adaugă o listă întreagă de alte bănci din Europa şi Asia. O simplă enumerare a celor mai celebri păgubiţi este, în opinia noastră, edificatoare:

- Fundaţia Wunderkind, condusă de celebrul regizor Steven Spielberg;
- Fundaţia United Jewish Fund Endowment – pierderi estimate la 6,4 miliarde de dolari;
- Fundaţia Ellie Wiesel (de cercetare a victimelor Holocaustului) – pierderi de 1 miliard de dolari;
- Banca britanică HSBC (pe locul trei în lume în privinţa capitalizării bursiere) recunoaşte o pierdere de un miliard de dolari;
- Royal bank of Scotland (recent naţionalizată de guvernul britanic) – pierderi de 460 milioane de dolari;
- BNP Paribas – Franţa – 350 mil. de dolari;
- Grupul spaniol Santander – 2,33 milioane de dolari;
- Banca franco – belgiană Dexia – 85 milioane de dolari;
- Banca olandeză Fortis – 1 miliard de dolari;
- Banca japoneză Aozora – 100 milioane de dolari.

244 A se vedea în acest sens M.Pantea Criminalitatea economico-financiară. Cazuistică, modalităţi de comitere, speţe, Eitura ProUniversitaria, Bucureşti, 2015, apud C.Voicu, Criminalitatea Corporatistă

La scurt timp după descoperirea cazului Madoff, a fost arestat Nicholas Cosmo, preşedinte al societăţii Agape Wold Inc din New York, învinuit de producerea unei fraude evaluate la 370 de milioane de dolari în detrimentul a 1500 de investitori înşelaţi printr-o inginerie financiară de acelaşi tip piramidal.

Cu privire la proliferarea fraudelor de acest tip, directorul general al Fondului Monetar Internaţional – DominiqU.E. Strauss – Kahn, preciza faptul că „*dacă ar fi existat un control mai puternic din partea autorităţilor americane, astfel de scheme ar fi imposibil de pus în practică*”.

De altfel, la sfârşitul lunii ianuarie 2008, conducerea Grupului financiar elveţian U.B.S. anunţa pierderi cifrate la peste 37 miliarde de dolari, cauzate de investiţiile făcute pe piaţa creditelor ipotecare din S.U.A. Anunţul surprinzător al U.B.S. creşte şi mai mult sentimentul de nesiguranţă care stăpâneşte acum industria bancară occidentală, mai ales că, în acelaşi interval de timp, banca franceză Societe Generale anunţa descoperirea unei fraude de 4,9 miliarde de euro.

Investigaţiile efectuate de autorităţile franceze în acest caz au evidenţiat următoarele aspecte:

1. Jerome Kerviel, în vârstă de 31 de ani, angajat ca trader la Banca Societe Generale în urmă cu opt ani, lucra efectiv în segmentul de arbitraj, fiind împuternicit să achiziţioneze portofolii de acţiuni şi, în acelaşi timp, să vândă instrumente financiare similar, dar cu o valoare diferită. Dat fiind faptul că principala ţintă a arbitrajului o reprezenta obţinerea unui profit din diferenţa de valoare, activitatea efectivă a traderului presupunea implicarea în tranzacţii a unor sume uriaşe. În fapt, traderul a plasat unele achiziţii reale şi cu valoare foarte ridicată într-un portofoliu, construind apoi un al doilea portofoliu cu tranzacţii fictive, în scopul unei aşa-zise compensări. Această construcţie dual㠹 a dat impresia managerilor de risc ai băncii că tranzacţiile din primul portofoliu erau protejate, situaţie total neadevărată. În loc să protejeze portofoliul de acţiuni al băncii care reprezenta principala responsabilitate a sa, Jerome Kerviel a ajuns să

realizeze tranzacţii speculative cu banii băncii. Ancheta a evidenţiat faptul că *trader*-ul a început să efectueze tranzacţii fictive încă de la sfârşitul anului 2006. Achiziţiile false au crescut în intensitate şi valoare pe tot parcursul anului 2007, cele mai importante, care implicau contracte *futures* pe indicii Euro – Stoxx 50, DAX şi FTSE 100, au fost realizate în lunile decembrie 2007 şi ianuarie 2008.

2. Cunoscând sistemele de control al riscului din cadrul băncii, după ce a deţinut timp de şase ani o astfel de poziţie (*back-office*), Jerome Kerviel a constituit o companie virtuală în interiorul Băncii Societe Generale şi timp de aproape un an de zile el a pariat pentru creşterea unor indici europeni de acţiuni, cum ar fi C.A.C. sau D.A.X. Aceste pieţe au evoluat însă contrar aşteptărilor sale, pierderile acumulate crescând galopant. Oficialii băncii, susţin că aceste pierderi au fost acoperite de *Kerviel* prin înregistrarea unor tranzacţii fictive. După accelerarea declinului pieţei (18 ianuarie 2008), pierderile i-au scăpat de sub control, fiind astfel declanşate sistemele de control intern ale băncii care au stabilit dimensiunea fraudei la 4,9 miliarde de euro.

3. Analiştii financiari şi organele de anchetă judiciară nu se sfiiesc să se întrebe: cum a fost posibil ca un trader, angajat într-o poziţie fără prea mari responsabilităţi, să reuşească să controleze direcţia unei întregi economii. Acest fapt ridică în discuţie forţa incontrolabilă a uriaşelor sume de ,,bani electronici" implicate în tranzacţiile de pe piaţă. Cum a reuşit un tânăr, al cărui salariu anual nu depăşea 100.000 euro să efectueze tranzacţii neautorizate în valoare de 50 miliarde de euro, este o întrebare retorică.

4. Ancheta aflată în derulare confirmă faptul că *Societe Generale* a introdus pe piaţă unele dintre cele mai complexe instrumente financiare câştigând, cu ajutorul acestora, multe miliarde de dolari. Banca a fost permanent lăudată pentru activitatea desfăşurată pe piaţa derivatelor, un univers magic care le permite investitorilor să facă pariuri riscante pe viitoarea evoluţie a acţiunilor şi pieţelor de capital. Edificatoare este, în acest sens, declaraţia guvernatorului Băncii Franţei – *Christian Noyer* – făcută în luna mai 2007, care spunea *„succesul francezilor în ceea ce priveşte domeniul finanţelor are*

la bază cunoştinţe solide de matematică şi contabilitate, care sunt cheia excelenţei în finanţe". Mândria francezilor, care se considerau fericiţii deţinători ai unuia dintre cele mai performante şi sofisticate sisteme bancare, a fost serios afectată de opera criminală a trader-ului Jerome Kerviel care „*a reuşit să pună în genunchi un sistem financiar*" (*Le Figaro – 28 ianuarie 2008*).

5. Asaltată de întrebările anchetatorilor, analiştilor şi jurnaliştilor, conducerea Băncii Societe Generale afirmă că Jerome Kerviel a fost luat la întrebări în legătură cu acţiunile sale încă de anul trecut (2007), dar explicaţiile oferite au fost satisfăcătoare pentru managerii de risc ai băncii. În acest context, *Elie Cohen*, reputat cercetător în economie sublinia: *Societe Generale este un pionier, prin urmare nu este de mirare că cea mai creativă fraudă din istorie a avut loc în cadrul celei mai creative divizii a băncii*. Ceea ce face acţiunile lui Kerviel şi mai umilitoare pentru conducerea băncii franceze este faptul că acesta a reuşit să le ascundă pentru atât de mult timp, fără a declanşa niciunul din sistemele de control al riscului cu care banca se mândrea de mult. Merită aici precizat faptul că Banca Societe Generale a înregistrat un profit net de 5,2 miliarde de euro în anul 2006, iar divizia sa de *corporate investment* a adus 2,3 miliarde de euro la acest profit net.

6. O scurtă privire în istoria Băncii Societe Generale ne aduce în faţă o evoluţie interesantă:

- a fost fondată de către Napoleon al III-lea în anul 1864;
- a fost prima bancă privată din Franţa în anul 1987;
- a fost întotdeauna o bancă curajoasă, care s-a implicat în acţiuni riscante, dar avangardiste, promovate de *Jean Pierre Mustier* – director al diviziei de investiţii din anul 1987 - specialist în tranzacţii cu derivate;
- banca are 2953 de sucursale în Franţa (7,5% din totalul unităţilor bancare din această ţară), dispune de 8,4 milioane de consumatori în 30 de ţări, majoritatea în centrul şi estul Europei.

7. Ancheta autorităţilor franceze asupra fraudei de la Banca Societe Generale dezvălui noi elemente ale construcţiei criminale marca „JEROME KERVIEL”:

- tranzacţiile acestuia au înregistrat pierderi semnificative încă din luna iulie 2007, fără ca oficialii băncii să sesizeze acest lucru;
- în perioada decembrie 2007 – ianuarie 2008, trader-ul a obţinut un profit de 1,4 miliarde de euro, dar a pierdut 4,9 miliarde de euro în urma închiderii poziţiilor ilegale create de către acesta pe bursele europene;
- pe data de 12 decembrie 2007, trader-ul a introdus în sistemul computerizat al băncii opt tranzacţii masive, reprezentând patru achiziţii de instrumente financiare nespecificate şi patru operaţiuni de vânzare. Aceste tranzacţii neautorizate şi, evident, false au fost descoperite în intervalul 21-23 ianuarie 2008, când au fost închise poziţiile respective;
- interesantă este scrisoarea trimisă de *Eurex* către Banca Societe Generale la 7 noiembrie 2007, prin care cerea clarificări în legătură cu efectuarea unor tranzacţii suspecte de către *Kerviel*, menţionându-se faptul că acesta obişnuia să încheie tranzacţii prin intermediul diviziei de brokeraj a băncii franceze şi nu prin intermediul diviziei de investiţii în care acesta lucra. Răspunsul formulat de Societe Generale a fost liniştitor pentru *Eurex*, schema infracţională continuând şi mai vertiginos,
- Kerviel a fost pus sub acuzare pentru săvârşirea infracţiunilor de fals, manipularea neautorizată a sistemului computerizat al băncii şi abuz de încredere. Acesta a recunoscut în cadrul anchetei că a efectuat tranzacţii neautorizate, dar a susţinut că superiorii săi ştiau de operaţiunile sale şi că a încercat să câştige bani pentru banca sa. Este pe deplin edificatoare precizarea făcută de Kerviel anchetatorilor: „*banca era mulţumită de munca mea. Atâta timp cât tranzacţiile erau profitabile şi nu erau prea vizibile, lucrurile au mers bine, nimeni nu mi-a reproşat nimic*”.

8. Profilul lui Jerome Kerviel. Analiştii de la prestigiosul „*New York Times*" titrează în numărul din 28 ianuarie 2008: „*Traderul de la Societe generale, nu este nici pe departe un geniu, putând fi caracterizat printr-un singur cuvânt: mediocritate*". Până în momentul în care a fost acuzat de cea mai mare fraudă din istoria industriei bancare, Jerome Kerviel nu s-a făcut remarcat prin nimic excepţional, putând fi considerat – mai degrabă – o persoană mediocră, scrie The New York Times.

9. Societe Generale ar fi putut preveni frauda, este întrebarea care s-a pus la acel moment. Ministrul francez al economiei, doamna *Christine Lagarde*, a prezentat, în ziua de 4 februarie 2008, un raport oficial asupra fraudei de 4,9 miliarde de euro la Banca Societe Generale, raportul fiind axat nu pe dezvăluirea schemelor infracţionale, ci pe găsirea unor soluţii pentru prevenirea situaţiilor de acest fel. În acest fel raportul fixează următoarele concluzii:

- banca îşi are partea ei de vină pentru că „anumite mecanisme clar nu au funcţionat". Lipsa controalelor asupra angajaţilor, problemele de siguranţă legate de sistemul intern de computere, ar şi lipsa unui mecanism de alertare a managementului în legătură cu tranzacţiile traderilor individuale, au fost cauzele care au generat şi favorizat frauda;
- în ceea ce priveşte controalele, anumite mecanisme interne ale băncii nu au funcţionat, iar cele care au funcţionat nu au mai fost urmate de modificările necesare;
- rezultatele anchetelor impun controale mult mai stricte ale băncilor. Banca Centrală a Franţei, trebuie să impună standarde de reglementare adaptate la noua configuraţie a lumii financiare.

Alte câteva precizări:

1. Banca Societe Generale mai are în „portofoliu" un alt mare scandal în care această bancă, alături de alte trei instituţii financiare, este anchetată pentru spălare de bani. În acest proces sunt implicate 138 persoane, printre care şi *Daniel Bouton,*

preşedintele Societe Generale. Este vorba, potrivit surselor judiciare, de o reţea franco-israeliană şi vizează afaceri ilicite derulat în anii 1996 – 2000. Presupusa spălare de bani ar fi implicat utilizarea de cecuri furate în afaceri în care au fost angrenate bănci din Franţa, Pakistan şi Israel.

2. Procurorul general al Parisului susţine faptul că boardul Societe Generale a fost avertizat încă din anul 2007 de către Banca *Eurex* în legătură cu plasamentele efectuale de *Jerome Kerviel*. El dezvăluie un aspect foarte important, acela privitor la „vânzări masive de acţiuni înaintea declanşării scandalului". În concret, se afirmă faptul că: „Robert D., director în cadrul Societe Generale, a vândut acţiuni ale băncii în valoare de 85,7 milioane de euro în ziua de 9 ianuarie 2008, cu aproximativ două săptămâni înaintea anunţării fraudei comise de Kerviel. Membru în consiliul de administraţie al Societe Generale, Robert a vândut aproape 900.000 de acţiuni la preţul de 95,27 euro per titlu. Robert D. Fundation şi Kelly Day Fundation, a dispus vânzarea unor acţiuni în valoare de 8,63 milioane de euro, respectiv a 959.066 de acţiuni, în condiţiile în care banca era în evidentă prăbuşire.

3. Pierderea de la Societe Generale, cea mai mare din istorie. Francezul Jerome *Kerviel*, persoana care a produs o gaură de cinci miliarde de euro grupului bancar Societe Generale, conduce detaşat în topul tuturor timpurilor al celor mai mari pierderi înregistrate de traderii de pe mapamond, scrie ziarul irlandez The Post. Un bancher francez renumit l-a catalogat pe bărbatul de 31 de ani ca fiind „*geniul fraudelor*", iar ilegalităţile comise de *Kerviel,* asemenea lui *Nick Leeson* care a cauzat pierderi de 950 milioane de euro băncii *Barings Bank* în 1995, a putut să genereze documente false care arătau tuturor celor din companie că lucrurile erau în legătură, deşi se acumulau pierderi imense. Un alt trader care a cauzat pierderi uriaşe instituţiei în care lucra este japonezul *Toshihide Iguchi*. El a reuşit să piardă în 1995, 750 milioane de euro la *Daiwa Bank,* unde ocupa postul de senior trader. Un an mai târziu, o nouă firmă uriaşă, alt trader japonez, *Yasuo Hamanakaka* a reuşit să fraudeze compania *Sumitomo Corporation* cu

1,77 de miliarde de euro. După fiecare scandal de asemenea amploare din trecut se spunea că măsurile de siguranţă au devenit mai dure. În realitate, măsurile de reglementare şi de control introduse în cadrul marilor corporaţii transnaţionale nu asigură identificarea şi supravegherea atentă a punctelor şi zonelor vulnerabile cu un mare grad de risc pe piaţa financiară.

Mai mult, sistemele de contabilitate utilizate în prezent oferă patronilor marilor corporaţii, posibilitatea măririi artificiale a activelor, cu consecinţe negative asupra patrimoniului acestora. La începutul lunii mai 2005, *American International Group* (A.I.G.), cel mai mare grup de asigurări din lume, anunţa că îşi va rectifica conturile pentru ultimii cinci ani, reducându-le valoarea cu 2,7 miliarde de dolari, întrucât a „*descoperit înregistrări neadecvate în contabilitate cu ocazia tranzacţiei cu firma de reasigurare General Re în anul 2000*". Această tranzacţie a permis A.I.G. să îşi majoreze veniturile într-o perioadă în care piaţa era perturbată de datoriile asiguratorului. Ancheta condusă de procurorul general vizează însuşirea ilegală de către A.I.G. a zeci de milioane de dolari anual prin contabilizarea incorectă a primelor colectate prin poliţele de compensaţii acordate. Cazuri de fraude financiare, evaziuni fiscale şi corupţie sunt investigate în prezent în Germania, Franţa, Marea Britanie şi S.U.A., confirmând o mai veche concluzie formulată în luna decembrie 2005, de către firma de audit *Pricewaterhouse Coopers*, care se referea la faptul că 45% din companiile lumii au fost afectate de fraude realizate, în principal, de proprii angajaţi. Studiul realizat de compania de consultanţă arată că mărimea companiei este direct proporţională cu posibilitatea ca aceasta să fie victima unei fraude. În timp ce doar 36% dintre companiile mici au raportat o fraudă în ultimii doi ani, 62% din grupurile mari au fost afectate de activităţi frauduloase. În plus, marile corporaţii au detectat un număr mai mare de infracţiuni economice decât în anii anteriori. Explicaţia este, în opinia specialiştilor, simplă: cu cât organizaţia este mai mare şi mai complexă, cu atât este mai mare împărţirea responsabilităţilor şi cu atât se cunosc mai puţin angajaţii. În marile

companii, fraudatorii consideră că săvârşesc infracţiuni fără victime, fiind mult mai puţin preocupaţi şi îngrijoraţi de impactul financiar pe care acestea l-ar avea asupra patronilor. Statisticile arată că nici o industrie nu este imună la riscul unei fraude. De exemplu, sectorul serviciilor financiare şi bancare a dominat întotdeauna prima poziţie în sondajele efectuate în ceea ce priveşte numărul de fraude raportate. Datorită numărului mare de active disponibile şi complexităţii tranzacţiilor, industria financiară şi cea bancară este o ţintă sigură pentru amatorii de fraude care îşi construiesc şi pun în aplicare scheme de fraudare sofisticate, dificil de detectat chiar de către sistemele, la fel de sofisticate, de management al riscului pe care le-au implementat firmele de servicii financiare. Studiul la care facem referire evidenţiază faptul că cel mai mare număr de fraude s-a înregistrat prin înstrăinarea activelor (62%) şi prin pretenţii false (47%), fapte ilegale cel mai uşor de detectat pentru că implică furtul unor bunuri cu valoare definită.

Daunele financiare pe care le înregistrează companiile reprezintă doar vârful aisbergului. Daunele colaterale pot fi substanţiale şi foarte dificil de cuantificat. Semnificativ este faptul că peste 40% dintre respondenţi au raportat o afectare negativă deosebită a brandului sau a reputaţiei, o scădere a moralului angajaţilor şi afectarea relaţiilor de afaceri. Din experienţa a jumătate din companiile chestionate, cei care realizează fraude fac parte din angajaţii proprii, pentru că aceştia dispun de cunoştinţe despre modul în care operează compania, cunosc foarte bine punctele tari şi cele slabe ale acesteia.

Cea mai importantă preocupare a marilor companii vizează dezvoltarea sistemelor de control intern şi de management al riscului. Autoprotecţia, reprezintă astăzi cuvântul de ordine al fiecărei companii. Conceptul de autoprotecţie are în vedere, ca metodă de prevenire a fraudelor, afinitatea angajaţilor faţă de companie. Este tot mai agreată ideea că afinitatea angajaţilor faţă de companie şi brandul său reprezintă o strategie eficientă de prevenire a fraudelor. O asemenea atitudine a liderilor de companii explică strategiile de stimulare financiară a angajaţilor cu funcţii de conducere, analiză, control şi

supraveghere, precum şi a simplilor funcţionari. La jumătatea lunii noiembrie 2007, cele mai mari bănci de pe *Wall Street*, deşi anunţau pierderi totale cifrate la 74 miliarde de dolari, au stabilit să plătească bonusuri de 38 miliarde de dolari celor 186.000 de angajaţi ai *Morgan Stanley, Merrill Lynch, Lehman Brothers, Goldman Sach* şi *Bear Stearns,* echivalentul a 201.500 dolari pe persoană. În mod firesc, băncile menţionate alocă circa 50% din veniturile lor pentru plata salariilor, a beneficiilor şi a bonusurilor.

Pricewaterhouse – Coopers a realizat portretul robot al celui care este cel mai predispus la fraudă. Acesta este, în 87% din cazuri bărbat, cu vârsta cuprinsă între 31 şi 40 de ani (38%) şi cu un nivel de educaţie peste mediu (52%). În peste 23% din fraude autorii provin din rândul personalului managementului superior, care se folosesc de autoritatea lor pentru a se sustrage de la controalele menite să identifice fraudele.

Faptul că fraudele au fost detectate întâmplător în peste 30% din cazuri este îngrijorător şi probează capacitatea redusă a sistemelor de control de a identifica fraudele.

Concluzie

În prezentul capitol am încercat să prezint principalele modalităţi de săvârşire a infracţiunilor în domeniul jocurilor de noroc, din perspectiva economistului, respectând rigorile specifice juristului penalist. Considerăm că ilegalităţile specifice acestei industrii, necesită cunoştinţe temeinice de economie, fiscalitate şi contabilitate, fără de care nici un specialist în domeniu nu ar putea să înţeleagă şi să disece acest tip de criminalitate economico - financiară din domeniul afacerilor.

În ultima parte a prezentului capitol, am preluat din lucrările de specialitate, cea mai cunoscută speţă de joc piramidal din lume, care în perioada crizei din 2008 a făcut deliciul mass-media. Explicaţiile date sunt în măsură să lămurească specialiştii că în spatele unei astfel de „afaceri” nu stă decât un principiu simplu înşelăciunea prin participarea la un astfel de joc a unui număr din ce în ce mai mare de persoane, care să

permită acumularea de sume de bani cu ajutorul cărora vor fi „declaraţi câştigători" persoanele care se află pe poziţii fruntaşe în lista celor înscrişi la joc. Trebuie subliniat faptul că, „Caritasul" românesc a avut la bază aceeaşi idee, diferenţa constând în amploare (naţională la noi) şi în sumele de bani care puteau fi câştigate, ca urmare a depunerilor făcute (peste ocean a fost vorba de milioane de dolari, la noi se putea câştiga de opt ori suma depusă).

În ceea ce priveşte frauda fiscală şi spălarea banilor, acestea sunt posibile şi in acest domeniu, ca urmare a infracţiunilor de corupţie, la fel cum se întâmplă în domeniul marii criminalităţi a afacerilor. Aspectele particulare prezentate în cercetarea doctorală nu fac decât să confirme această ipoteză de lucru.

CAPITOLUL V

ADICŢIA SPECIFICĂ JOCURILOR DE NOROC ONLINE

5.1. JOCURILE DE NOROC ONLINE FENOMEN SOCIAL

Într-un raport întocmit în anul 2011[245] sunt surprinse cele mai importante aspecte care guvernau industria jocurilor de noroc tradiţionale din ţara noastră. Reproducem în acest sens aspectele care interesează, cu referire la tema prezentei cercetări.

Industria jocurilor de noroc din România a înregistrat o creştere constantă în perioada 2008-2010, în ciuda evoluţiei economice nefavorabile; segmentul online, care prezintă creşterea cea mai semnificativă, este dominat de operatori din afara ţării (offshore) şi de lipsa reglementărilor specifice, cum ar fi pentru segmentul de pariuri în contrapartidă (bettingexchanges).

Venitul brut din jocuri de noroc (G.G.R. GrossGamingRevenU.E.1) în România a fost estimat la 768 mil. EUR în 2010 şi are un potenţial de creştere semnificativ comparativ cu alte ţări europene

Pariurile online sunt exclusiv *offshore* şi reprezintă o cotă semnificativă a pieţei româneşti din piaţa jocurilor de noroc, cu o cotă estimată de *7% din totalul pariurilor jucate*. Având în vedere că existe informaţii limitate cu privire la piaţa offshore, estimările noastre sunt prudente atât în ceea ce priveşte dimensiunea pieţei curente cât şi în ceea ce priveşte estimările posibilităţi de creştere

Segmentul online a fost cel mai dinamic, cu o *creştere anuală de 57% în ultimii ani* şi se estimează o creştere importantă pentru perioada următoare (rata anuală de

245 nepublicat

creştere de 7%). În perioada 2010-2015, legislaţia din România nu a reuşit să reglementeze funcţional şi piaţa online.

Pokerul online este cel mai important segment, reprezentând 38% din piaţa de pariuri online în 2010. Singura opţiune pentru reglementarea întregii pieţe de poker online este modificarea bazei de impunere, prin aplicarea impozitului la profitul brut (IPB).

Sistemul actual de impozitare din România pentru pariurile online are câteva dezavantaje care pot fi adresate având în vedere experienţele similare din alte ţări.

Sunt câteva impozite aplicabile companiilor care realizează activităţi de pariuri, şi în special pariuri sportive. Conform Codului Fiscal din România, acestea sunt:

1. *Impozitul pe profitul companiei*, egal cu 16% din profiturile realizate din activităţi de jocuri de noroc, iar pentru cazinouri şi pariuri sportive, egal cu suma maximă dintre 16% din profiturile realizate din activităţi de jocuri de noroc şi 5% din cifra de afaceri rezultată din activităţi de jocuri de noroc
2. *Taxa anuală de autorizare*, egală în cazul jocurilor online cu 5% pentru pariuri şi 1.5% pentru alte jocuri online (cazinouri, poker şi bingo) din veniturile realizate, dar nu mai puţin de 250,000 lei
3. *Taxa anuală de licenţă*, cu valori cuprinse între 100,000 lei şi 500,000 lei, în funcţie de tipul de jocuri de noroc
4. *Impozitul cu reţinere la sursă*, 25% din veniturile realizate de persoane fizice din jocuri de noroc (venituri mai mari de 600 lei)

Legislaţia propusă de România este analizată de Uniunea Europeană; în luna martie 2011 a fost emisă o opinie detaliată privind legislaţia României în domeniul jocurilor de noroc.

Modelul de pariuri în contrapartidă (bettingexchange) - care taxează un procent din câştigul net pe client şi pe tranzacţie, ca şi comision-nu este adresat în mod special de legislaţia din România. Pariul în contrapartidă trebuie definit separat în cadrul

legislativ, având în vedere caracteristicile lor specifice; studii arată că activitatea de bettingexchange este complementară altor forme de pariuri,si nu substituibila, maximizând astfel potenţialul de taxare.

Experienţa altor ţări din Uniunea Europeană demonstrează importanţa cadrului legislativ al pieţei online, care poate fi foarte eficient în diminuarea pieţei offshore şi generarea unor venituri importante din impozitul pe venit. Având în vedere experienţa altor ţări, o taxă percepută pe cifra de afaceri (taxă pe mize) trebuie evitată pentru că descurajează competiţia şi cererea(taxele sunt de obicei transmise către utilizatorul final), în timp ce încurajează utilizarea unor canale care nu sunt reglementate din punct de vedere legislativ, determinând în final o bază de impozitare mai mică.

O taxă percepută pe profitul brut al caselor de pariuri, respectiv sumele jucate minus câştigurile plătite jucătorilor (şi respectiv comisionul în cazul pariurilor în contrapartidă) poate oferi un cadru care să încurajeze competiţia din punct de vedere al preţului, să atragă companii autorizate de jocuri de noroc (limitând piaţa din afara ţării „*offshore*") şi să maximizeze veniturile potenţiale din impozitare pentru România.

Evaluarea prezentă indică faptul că beneficiile maxime din taxe (rezultate din taxele de licenţă şi autorizare), estimate la 56 mil. euro (cumulate pentru perioada 2012-2015), pot fi realizate prin modificarea bazei de impozitare şi aplicarea impozitului la profitul brut (IPB) obţinut din sumele pariate minus câştigurile clienţilor (a se face distincţia faţă de impozitul pe profitul companiei). Aceasta este dependentă de înlocuirea cerinţelor de impozitare cu 5% pe miză (suma pariată) cu 5% din profitul brut din jocuri de noroc[246].

Raportul a analizat impactul unor scenarii diverse privind cadrul legislativ şi fiscal, după cum urmează:

- Cadrul legislativ actual (fără nici o modificare din punct de vedere legislativ şi fiscal)

246 G.G.R. - „GrossGamingRevenue"

- Cadrul de reglementare al pieţei online cu impozitarea cifrei de afaceri (impozitul pe mize) la nivelurile curente şi limitări impuse pentru jucătorii offshore
- Cadrul de reglementare al pieţei online cu schimbarea bazei de impozitare, şi aplicarea impozitului la profitul brut realizat şi cu limitări privind jucătorii offshore, unde taxa anuală de autorizare este de 20% din venitul brut din jocurile de noroc G.G.R.[247], iar impozitul pe venit este egal cu 16% din profiturile realizate din activităţi de jocuri de noroc, iar pentru cazinouri şi pariuri sportive, egal cu suma maximă dintre 16% din profiturile realizate din activităţi de jocuri de noroc şi 5% din cifra de afaceri rezultată din activităţi de jocuri de noroc

Analizele şi calculele au fost bazate pe cele mai bune estimări şi experienţa altor ţări, precum şi modele de analiză bazate pe elasticitatea cererii şi potenţialul de câştig.

Analiza indică faptul că modificarea bazei de impozitare la profitul brut poate maximiza veniturile potenţiale din impozite:

- Conform scenariului în care cadrul legislativ actual nu are nici o modificare (fără schimbări legislative/fiscale), dominaţia curentă a pieţei offshore pentru pariurile online se estimează că va continua. Potenţialul de creştere a pieţei este estimat la 7%, bazat pe rapoarte de analiză de prestigiu, dar potenţialul de impozitare rămâne neexploatat.
- În scenariul unei pieţe online reglementate cu impozitare a mizei la nivelurile actuale şi limitări impuse jucătorilor offshore, estimăm o creştere a pieţei de 9% p.a. din cauza nivelului ridicat al taxelor; în acest scenariu estimăm o creştere graduală de penetrare a pieţei de la 16% la 33%, similar cu alte ţări din U.E. cu acest nivel de impozitare şi generând aproximativ 45 mil. euro din taxe în următorii 5 ani.

247 respectiv din comisionul pentru pariurile în contrapartidă

- În scenariul cu piaţa online reglementată cu schimbarea bazei de impozitare la profitul brut şi limitări impuse jucătorilor offshore, estimăm o creştere a pieţei de 20% p.a. în următorii 5 ani, determinată de un număr mai mare de jucători internaţionali care vor intra pe piaţa locală, eforturi de marketing şi comunicare mai mari pentru jucătorii autorizaţi, competiţie crescută pentru preţuri, creşterea cererii determinată de potenţialul ridicat de câştig pentru jucători. Această rată de creştere este prudentă comparativ cu rezultate realizate în alte ţări după schimbări legislative; cu o estimare de creştere a gradului de penetrare a pieţei de la 40% la 80%, acest scenariu estimează să genereze până la 56 mil. euro venituri din taxe în următorii 5 ani.

Impozitele ar putea fi mai mari dacă impozitul cu reţinere la sursă, de 25 %, cel mai mare din Europa, ar fi modificat : impactul acestor schimbări nu a fost evaluat în acest model. Plata impozitului pe profit în Europa (în toate industriile, inclusiv jocurile de noroc) este de obicei legată de profituri şi nu de venituri. Calcularea impozitului pe profit în România, care stabileşte un prag al impozitului pe profit la 5% din mize pentru cazinouri şi pariuri sportive, este o presiune pentru profitabilitatea operatorilor de jocuri de noroc on-line şi este de aşteptat să fie un element de contracţie pentru operatorii interesaţi în obţinerea unei autorizaţii în România, reducând astfel potenţialul pieţei jocurilor de noroc locale şi, în consecinţă, potenţialul avantajelor fiscale pentru România. Introducerea unui impozit pe profit de16% este viabilă doar în cazul în care impozitul pe profit este evaluat pe baza profitului societăţii, care va necesita înlocuirea cerinţei de a calcula impozitul pe profit ca 5% din mizele jucate cu 5% din G.G.R. dacă această sumă este mai mare de 16% din profit pentru cazinouri şi pariuri sportive.

Concluziile acestui studiu sunt susţinute de tendinţele observate pe piaţa mondială de pariuri, care au crescut semnificativ în ultimii ani şi în care pariurile online s-au dovedit a fi un factor major de creştere, cu o dinamica solidă. În 2010, piaţa globală a atins un Venit brut din jocurile de noroc (G.G.R.) de 257 miliarde euro, din care 34%

reprezintă venituri pe piaţa europeană. Piaţa est-europeană de jocuri de noroc a atins o rată anuală de creştere de 10% între anii 2006 şi 2010[248]. Piaţa online a avut o rată mai mare de creştere, cu o cotă de piaţă in totalul jocurilor de noroc de până la 18%, variind de la ţară la ţară.

România are un foarte mare potenţial de creştere a pieţei, având în 2010 un venit brut pe cap de locuitor de 36 euro, care este de aproape zece ori mai mic decât în Italia, 325 euro pe cap de locuitor, şi de aproape patru ori mai mic decât în Republica Cehă, unde sunt 132 euro pe cap de locutor.

În Europa, piaţa jocurilor de noroc online este dominată de pariurile sportive, care reprezintă o cotă de 15% la 68% din piaţa online a fiecărei ţări în ceea ce priveşte venitul brut din jocurile de noroc. Pariurile în contrapartidă (bettingexchange) sunt un sub-segment pe piaţa pariurilor sportive, acceptându-se pariuri de la clienţii individuali şi persoanele fizice în care se cuplează pariurile pentru un rezultat cu pariurile împotriva acelui rezultat. Poker-ul on-line este lider în ceea ce priveşte cota de piaţă în Europa, atingând o cotă de până la 38% din pieţele naţionale de jocuri de noroc online.

Schimbări în mediul de reglementare şi cel fiscal au reprezentat un factor major de creştere pentru piaţa jocurilor de noroc, în special pentru segmentul on-line. În ceea ce priveşte potenţialul de reglementare, de stimulare a pieţei şi creştere a bazei de impozitare, în Europa s-a dovedit de mare succes sistemul de impozitare a profitului brut

Se poate face o distincţie între cele două modele de impozitare principale:

1. Taxă pe Cifră de Afaceri, aplicat la miză,
2. modificarea bazei de impozitare, prin aplicarea impozitului la profitul brut (IPB), mai exact la venitul brut al unui operator de jocuri de noroc, definit ca sumele mizate de clienţi minus sumele totale plătite către clienţi ca şi câştiguri, sau la comisioane în cazul operatorilor de pariuri în contrapartidă.

248 Statisticile exclud Rusia, care a interzis activităţile din cazinouri şi sălile de jocuri de noroc.

Impozitul pe profitul brut este regimul fiscal preferat în alte state membre, cum ar fi Spania, Grecia, Danemarca şi Ungaria, care caută să reglementeze jocurile de noroc online. De remarcat faptul că IPB nu este un impozit pe profit, de exemplu, operatorii nu pot deduce cheltuielile deductibile din veniturile lor brute.

Taxa pe miză nu se poate aplica tuturor produselor, aceasta ar conduce la o pierdere semnificativă a oportunităţii de impozitare. Exemple semnificative sunt pariurile în contrapartidă şi poker cu bani lichizi (cash poker).

O taxă pe miza va descuraja competiţia, şi totodată va încuraja răspândirea pieţei „*offshore*"[249], deoarece taxele sunt de obicei suportate de utilizatorul final, prin creşterea preţului, diminuarea câştigurilor anticipate şi încurajarea utilizării canalelor neautorizate.

Experienţa mai multor ţări din U.E., precum UK şi Italia demonstrează existenţa unui sistem de impozitarea a profitului brut care îmbină interesele operatorilor cu cele ale autorităţilor bugetare prin maximizarea pieţei locale reglementate şi implicit a veniturilor fiscale generate. Se încurajează intrarea pe piaţă a noi contribuabil îşi limitează impulsul jucătorilor de a accesa piaţa „offshore", a pariurilor ilegale prin operatori de produse competitive, contribuind astfel la protejarea veniturilor fiscale şi asigurând un mediu legal corespunzător. Un mediu legal facilitează controlul asupra pieţii şi implementarea politicilor relevante de responsabilitate socială.

Analiza schimbărilor de reglementare în câteva ţări din U.E. furnizează informaţii importante privind sporirea eficacităţii cadrului legal şi de impozitare.

Ca lider, U.K. introdus taxa pe profitul brut în 2001, cu o creştere impresionantă a cifrei de afaceri din pariuri de 82%, protejând astfel piaţa sălilor de jocuri de cea „*offshore*", încurajând operatorii offshore să se mute local şi să dezvolte o piaţă

249 Piaţa offshorese referă la segmentul jocurilor de noroc online care funcţionează într-o anumită ţară, fără a fi supuse legislaţiei ţării respective,ele fiind autorizate şi impozitate în altă ţară

emergentă online. Experienţa UK demonstrează că pariurile online nu absorb sectorul sălilor de jocuri, aşa cum se afirmă adesea.

Italia a introdus taxa pe profit brut pentru produse care nu pot fi impozitate în sistem de impozitare a cifrei de afaceri, precum turneele de poker cu bani lichizi şi pariuri în contrapartidă alături de un impozit pe cifra de afaceri pentru mai multe produse tradiţionale precum pariuri sportive. Sistemul italian de impozitare şi reglementare a reuşit să obţină 81% din piaţa de pariuri online.

Proiectele de legi pentru jocurile de pariuri online din Spania şi Grecia (încă în proces de aprobare la acea vreme) s-au schimbat de la impozitarea cifrei de afaceri la taxa pe profitul brut ca rezultat al analizei economice întreprinse de diverse instituţii, demonstrând beneficiile taxei pe profitul brut.

Franţa a introdus o taxă de 8,8% din cifra de afaceri şi a reuşit să reglementeze aproximativ 30% din piaţa online (în plus faţă de valoare de 32% din monopol). Conducerea corpului legislativ francez (A.R.J.E.L.) a recunoscut în Martie 2011 că modelul legislativ francez nu funcţionează aşa cum s-a preconizat; operatorii licenţiaţi nu sunt profitabili şi există încă un număr ridicat de operatori offshore. Co-autorul francez al raportului privind îmbunătăţirea cadrului legislativ a sugerat ca impozitul pe cifra de afaceri trebuie înlocuită cu impozit pe profit brut de 20% pentru a asigura viabilitatea economică a pieţii din Franţa.

5.2. ADICŢIA ŞI IMPLICAŢIILE SOCIALE PROVOCATE DE JOCURILE *ONLINE*

5.2.1. DESPRE ADICŢIE ÎN DOMENIUL JOCURILOR DE NOROC

Jocul patologic de noroc este o afecţiune cu mult mai des întâlnită, şi asta pentru că sunt prea puţini cei care o privesc drept o boală. Însă familiile în care cel puţin un membru suferă de această tulburare de control a impulsului, ştiu sigur că, jocul patologic

de noroc afectează sever, nu doar viaţa persoanei dependente, ci şi a celor din jurul lui. Este o problemă care interferează cu capacitatea de muncă a persoanei, cu responsabilitatea de care ar putea da dovadă acasă sau la locul de muncă, cu relaţiile inter-sociale ale acesteia.

Jocul patologic de noroc este tulburarea de control a impulsului, ce se explică prin incapacitatea persoanei de a rezista impulsului de a juca, în ciuda conştientizării efectelor negative pe care acesta le are asupra sa şi a celor din jurul lui. Individul simte o senzaţie crescândă de tensiune sau de excitaţie înainte de a comite actul, şi apoi simte plăcere, gratificaţie sau uşurare în timpul comiterii actului. Jocul patologic de noroc este însoţit de sentimente de vinovăţie şi izolare, atunci când jucătorul încearcă să reducă sau să înceteze aceasta activitate, precum şi de dificultate în relaţionarea socială, ca o consecinţă a izolării cauzate de jocul excesiv.

Dintre cei care suferă de aceasta tulburare psihică, unii privesc jocul ca pe o scăpare de alte probleme sau ca pe o eliberare de o dispoziţie afectivă negativă, cum ar fi sentimentul de culpabilitate, anxietate sau depresie, iar alţii, au ca principale motivaţii inconştiente:

- dorinţa de a demonstra celorlalţi că sunt persoane demne de respect
- dorinţa de a obţine aprobarea şi acceptarea celor din jur
- nevoia de a-şi reduce plictiseala
- nevoia de a ameliora stări emoţionale negative

Categoriile de jocuri de şansă existente sunt nelimitate ca număr şi varietate; clasificarea lor uzuala le împarte in: jocuri de şansă în cazinouri; jocuri de şansă cu ajutorul aparatelor electronice cu câştiguri; loterii; pariuri sportive, caritabile; alte pariuri, inclusiv cursele de cai.

5.2.2. FACTORII DE RISC

Se ştie ca factorii de risc sunt cei care contribuie la apariţia problemelor legate de dependenţa de jocuri de noroc sau fac dependenţa dificil de tratat. Factorii ce pot contribui la apariţia şi dezvoltarea jocului de şansă patologic se împart în trei categorii:

1. factorii familiali
2. factorii individuali
3. sociologici

Factorii individuali care sunt implicaţi în apariţia şi menţinerea formei patologice a jocului de şansă includ personalitatea jucătorului, cogniţiile acestuia, stările emoţionale negative şi factorii biologici.

Cei mai importanţi factori de risc sunt următorii:

- vârsta – debutul timpuriu in jocurile de noroc (înainte de vârsta de 11 ani) face ca apariţia dependenţei de acestea să fie mult mai probabilă
- sexul – bărbaţii prezintă un risc mai mare decât femeile
- un istoric de simptome de inatenţie şi de hiperactivitate în copilărie
- expunerea la jocurile de noroc prin intermediul familiei sau al anturajului – majoritatea celor care încep să joace, de la o vârstă timpurie sau din adolescenţă, au intrat în contact cu jocurile de noroc, prin intermediul familiei sau al prietenilor de aceeaşi vârstă, fie în mediul familial, fie în afara acestuia (jocul de cărţi, zaruri, biliard, bowling)
- prezenţa în familie a unui părinte dependent de alcool sau de o altă substanţă sau jucător patologic
- evenimente traumatizante de tipul: divorţul sau separarea părinţilor; o boală fizică gravă a unui membru al familiei, decesul unui membru al familiei, întreruperea unei relaţii afective, o boală psihică gravă a unui membru al familiei, prezentă în antecedente a unei traume sau abuz sexual

- prezenţa unui alt tip de dependenţă (cum ar fi dependenţa de alcool) sau uzul unei alte substanţe ce poate crea dependenţă
- prezenţa uneia din următoarele tulburări de personalitate: obsesiv-compulsivă, *borderline*
- disponibilitatea de a juca, lipsa unei direcţii în viaţă
- iluzia controlului asupra jocului
- atracţiile senzoriale ale jocurilor: sunetele şi lumina
- posibilitatea de recompensă

5.2.3. CAUZELE DEPENDENŢEI DE JOCURI DE NOROC

Cercetătorii vorbesc despre ipoteza existenţei unui sindrom de deficient, a sistemului de recompense a creierului, apărut în urma unei modificări genetice, care duce la existenţa unui dezechilibru în eliberarea de dopamină[250], în sensul eliberării unei cantităţi insuficiente. Rezultatul acestui dezechilibru este o nevoie continuă de emoţii pozitive, care îi determină pe indivizi să caute surse de plăcere, cum ar fi drogurile, alcoolul sau jocurile de noroc, comportament ce la nivel biologic, corespunde nevoii de reglare a cantităţii insuficiente de dopamină, substanţa cunoscută ca şi molecula plăcerii.

La nivel psihologic, jucătorul patologic este un individ foarte competitiv şi preocupat de ce cred ceilalţi despre el, neliniştit şi superstiţios sau care consideră că poate controla mersul lucrurilor atunci când joacă; un individ care vede banii, în acelaşi timp, ca sursă a tuturor problemelor sale, dar şi ca rezolvare a acestora.

La nivel psihosocial, se poate vorbi despre dependenţa de jocurile de noroc, ca despre un comportament învăţat şi continuat, datorită existenţei unor recompense iniţiale substanţiale[251].

250 neurotransmiţător ce intervine în sistemul de recompense şi întăriri a creierului

251 cei mai mulţi jucători patologici au avut experienţa unui câştig foarte mare la începutul carierei lor

La nivel biologic, jucătorii patologici sunt dependenţi de emoţiile resimţite în timpul jocului, acestea fiind motorul acţiunilor lor, şi nu câştigurile financiare. Dependenţa este susţinută şi de asocierea dependenţei de jocurile de noroc, cu dependenţa de alcool sau alte droguri, cât şi de modificări similare care apar la nivel genetic şi neurochimic, la unii dintre dependenţi.

5.2.4. SIMPTOMELE JOCULUI PATOLO.G.IC DE NOROC

Jocul patologic de noroc este văzut ca o afecţiune ascunsă, datorită lipsei simptomatologiei fizice. Manualul de Diagnostic şi Statistică a Tulburărilor Mentale DSM-IV-TR[252] a stabilit următoarele criterii de diagnosticare a jocului de şansă patologic[253]:

1. Comportament dezadaptativ de joc de şansă persistent şi recurent, după cum urmează:

- preocupat de jocul de şansă[254]
- necesită să joace sume crescânde de bani în vederea obţinerii excitaţiei dorite
- are repetate eforturi nereuşite de a controla, reduce sau stopa jocul de şansă
- este neliniştit sau iritabil când încearcă să reducă sau sa stopeze jocul de şansă
- joacă pentru a scăpa de probleme ori pentru uşurarea unei dispoziţii disforice (sentimente de vulnerabilitate, de culpa, anxietate sau depresie)
- după pierderea banilor la joc, revine în alta zi cu speranţa că va câştiga înapoi sumele pierdute anterior
- este nesincer, mincinos de-a dreptul cu familia ori cu terapeutul pentru a ascunde implicarea în jocul de noroc

252 American Psychiatric Association, 2000, disponibil la: http://www.dependentiianonimi.ro/dependenta/dependenta-de-jocuri-de-noroc/ce-este-dependenta-de-jocuri-de-noroc/, sursă onine accesată la 22 februrie 2017, ora 21.00

253 M.Pantea op.cit., apud Dudaş P. Ancuţa Depresie şi adicţie în jocurile de noroc

254 de ex.: este preocupat de retrăirea experienţelor de joc anterioare, de handicap sau de planificarea şansei ori se gândeşte la modalităţile de procurare a banilor cu care să joace

- a comis acte ilegale, precum fals, fraudă, furt sau delapidare, pentru a finanţa jocul de şansă
- a periclitat sau pierdut o relaţie importantă, un post, ori o oportunitate educaţională din cauza jocului
- împrumută banii necesari ieşirii dintr-o situaţie financiară disperată apărută ca efect al cheltuielilor mari la jocurile de noroc

B. Comportamentul jocului de şansă nu este explicat mai bine de un episod maniacal.

În stabilirea diagnosticului, specialiştii iau în considerare şi alte semne sau comportamente din categoria celor menţionate anterior şi, este necesară intervievarea membrilor familiei acestor persoane, cu privire la comportamentul jucătorului din viaţa de zi cu zi.

Jocul de şansă patologic trebuie diferenţiat de jocul de şansă social, care se desfăşoară împreuna cu prietenii pe o perioadă limitată de timp şi presupune cheltuirea unei sume fixe de bani; ocazional, jucătorii sociali pot cheltui în timpul jocului o sumă mai mare de bani decât cea stabilită iniţial, pot ascunde pierderea de membrii familiei lor, dar în acelaşi timp, se bucură de stările de bună dispoziţie şi distracţia ce însoţesc activitatea de jocuri de şansă.

De asemenea, jocul de şansă patologic trebuie diferenţiat de jocul de şansă profesionist, desfăşurat pe baza unei discipline stricte; jucătorul profesionist joacă doar pentru a câştiga bani, în nici un caz pentru a scăpa de plictiseală, de problemele de acasă sau pentru a-şi recupera pierderile; el pariază o sumă fixă de bani, stabilită în prealabil, nu iese niciodată în pierdere la sfârşitul jocului, şi nici nu suportă consecinţele negative asociate: stări de depresie, anxietate, probleme cu cei din jur datorită jocului.

Comparativ cu aceştia, jucătorul care prezintă forma patologică a jocului de şansă nu mai resimte nici o bucurie a jocului, ci urmăreşte doar să-şi recupereze pierderea de bani anterioară, ceea ce îl determina să fie mai tot timpul depresiv, anxios, absent când

îşi petrece timpul în mijlocul familiei, foarte iritabil atunci când este în imposibilitatea de a juca şi aceasta incapacitate de a mai simţi bucuria vieţii, ajunge să fie deja o regulă în modul lui de viaţă.

5.2.5. STADIILE DEPENDENŢEI

Prima etapă este cea de câştig, în care o sumă mare câştigată, stimulează sentimentul de omnipotenţă. De aceea se consideră că există doua tipuri de motivaţii care declanşează comportamentul de joc:

1. căutarea de acţiune, dinamism (descrisă de marele câştig)
2. căutarea unei evadări (din problemele din viaţa individului)

A doua etapă este cea a pierderii, în care individul are „ghinion de mai multe ori la rând sau resimte pierderea ca fiind insuportabilă. Alternează strategiile de joc încercând să recupereze toate pierderile deodată, şi , astfel apar datoriile, pe care persoana va încerca să le ascundă minţind. Va încerca de asemenea să ascundă comportamentul său, iar pe măsură ce devine mai secretos şi mai iritabil, relaţiile sale semnificative vor avea de suferit.

În cea de a treia etapă, disperarea jucătorului va recurge la comportamente care nu îl caracterizează în mod normal, de multe ori ilegale (furt, fraudă) pentru a face rost de bani pentru joc. Relaţiile sunt deteriorate şi apar simptome de depresie, se poate gândi la suicid sau chiar poate comite tentative.

În ultima etapă, cea de resemnare, individul conştientizează că pierderile nu mai pot fi recuperate. Jocul de şansă continua, având ca principal factor motivat starea de excitaţie şi euforie.

CONCLUZII

Prezenta cercetare doctorală se vrea a fi un prim pas spre normalizarea modului în care astăzi sunt privite jocurile de noroc, în mod particular jocurile online, de către factorii de decizie de la nivel guvernamental şi de către societatea românească în ansamblul ei. În ţările civilizate, jocurile de noroc, aşa cum am mai precizat, sunt privite ca mijloc de distracţie, de recreare, nicidecum o unealtă cu ajutorul căreia să te poţi îmbogăţii rapid.

Ceea ce am încercat prin cele inserate în această lucrare, nu sunt neapărat lucruri de absolută noutate, ci modul în care priveşte un profesionist, domeniul pe care l-a administrat preţ de patru ani, împreună cu o echipă, care a înţeles şi a reuşit să aducă reglementarea naţională în poziţia de cea mai revoluţionară prevedere legislativă la nivelul U.E. într-un domeniu din sfera monopolului de stat.

Obiectivele pe care le-am avut în vedere la elaborarea tezei de doctorat, ipotezele de lucru şi toate instrumentele ştiinţifice specifice unei astfel de lucrări, sunt doar pârghiile pe care le-am utilizat, pentru a reuşii să dau o formă ştiinţifică dar şi cu valoare informaţională pentru cei interesaţi de modul în care se petrec lucrurile în industria naţională de jocuri de noroc. Am folosit pe parcursul lucrării termenul de „*industrie a jocurilor de noroc*”, deoarece, la acest moment, prin taxele şi impozitele care sunt colectate la bugetul consolidat al statului, prin dezvoltarea pe orizontală şi pe verticală a acestui tip de *bussines,* prin acoperirea naţională, prin impactul social pe care îl are (fie că vorbim de persoanele care sunt angajate de operatorii de jocuri, fie că ne referim pur şi simplu la participanţii la joc – jucătorii), această activitate face parte din industria de divertisment, alături de turism, alimentaţie publică etc., şi considerăm că are un potenţial care obligă la ridicarea acestei activităţi la rangul de ramură ori industrie.

Cu precizarea că, sunt o sumedenie de aspecte de natură tehnică care nu au putut fi inserate în această lucrare, există o multitudine de interpretări ale juriştilor, ale contabililor şi economiştilor, ale persoanelor din administraţie şi ale operatorilor de jocuri naţionali şi internaţionali, care fie au fost preluate integral ori parţial, sau au fost ignorate, am încercat să prezentăm un punct de vedere obiectiv, am achiesat la unele opinii, pe altele le-am criticat, iar pe cele mai multe le-am însuşit şi prezentat amănunţit în această lucrare doctorală.

Critica constructivă de care am beneficiat pe parcursul cercetării doctorale, împletită cu discuţiile interminabile cu specialişti din domeniu, la care se adaugă experienţa profesională din administraţia centrală din ultimii ani, mi-au permis să elaborez această lucrare de o manieră în care să poată fi înţeleasă de orice persoană care are curiozitatea de a o parcurge, să-mi exprim clar şi fără echivoc opiniile cu privire la aspectele controversate care există şi în acest moment în industria de gambling şi să respecte şi rigorile unei lucrări ştiinţifice care să fie acceptată de comunitatea universitară. În acest sens, am împletit armonios, detaliile economice (sunt la bază economist) cu cele juridice, de drept administrativ, de tehnică legislativă, de verificare şi control (specifice organelor din domeniul ordine publică şi siguranţă naţională), aspectele de ordin social şi psihologic (ale jucătorilor ludomani), de aşa manieră încât să prezentăm o fotografie cât mai cuprinzătoare a industriei de jocuri de noroc din ţara noastră la acest moment.

Sub rezerva faptului că prezenta lucrare nu este perfectă ci perfectibilă, că mai sunt o serie de aspecte care nu au fost tratate îndeajuns, vom continua această cercetare şi după susţinerea publică.

B I B L I O G R A F I E

ACTE NORMATIVE

1. Constituţia României
2. Codul Civil
3. Codul de Procedură Civilă
4. Codul Fiscal
5. Codul de Procedură Fiscală
6. Codul Penal
7. Codul de Procedură Penală
8. Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, proclamată la Nisa în 2000, reproclamată de către Parlamentul European, Consiliu şi Comisie la 12 decembrie 2007
9. Directiva 67/548/CEE
10. Directiva 98/34/CE a Parlamentului European şi a Consiliului din 22 iunie 1998 de stabilire a unei proceduri pentru furnizarea de informaţii în domeniul standardelor şi reglementărilor tehnice, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?ur=celex %3A31998L0034
11. Directiva 98/34/EC amendată prin Directiva 98/48/EC http://ec.europa,eu/enterprise /tris/index_en.htm
12. Directiva Comerţului Electronic 2000/31/EC http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ /LexUriServ.do?uri= DD:13:29:32000L0031:RO:PDF
13. Directiva Serviciilor 2006/123/EC http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUri Serv .do?uri=OJ:L:2006:376: 0036:01:RO:HTML
14. H.G. nr. 1016/2004, privind măsurile pentru organizarea şi realizarea schimbului de informaţii în domeniul standardelor şi reglementărilor tehnice, precum şi al regulilor

referitoare la serviciile societăţii informaţionale între România şi statele membre ale Uniunii Europene, precum şi Comisia Europeană

15.H.G. nr. 141/2010 privind înfiinţarea, organizarea şi funcţionarea Autorităţii Naţionale pentru Sport şi Tineret

16.H.G. nr. 251/1999 privind condiţiile de autorizare, organizare şi exploatare a jocurilor de noroc

17.H.G. nr. 298/2013 privind organizarea şi funcţionarea Oficiului Naţional pentru Jocuri de Noroc şi pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 870/2009 pentru aprobarea Normelor metodolO.G.ice de aplicare a Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr. 77/2009 privind organizarea şi exploatarea jocurilor de noroc

18.H.G. nr. 775/2010 privind modificarea si completarea Hotărârii Guvernului nr. 141/2010 privind înfiinţarea, organizarea şi funcţionarea Autorităţii Naţionale pentru Sport şi Tineret

19.H.G. nr. 870/2009 pentru aprobarea Normelor metodolO.G.ice de aplicare a Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr. 77/2009 privind organizarea şi exploatarea jocurilor de noroc

20.H.G. nr. 884/2001 pentru aprobarea Regulamentului de punere în aplicare a dispoziţiilor Legii educaţiei fizice şi sportului nr. 69/2000

21.Legea de supraveghere a jocurilor de noroc, 2010 din Marea Britanie

22.Legea jocurilor de noroc, 2011 din Spania

23.Legea Loteriilor şi a altor Jocuri (LGA), 2001 Malta

24.Legea nr. 218/2002, privind organizarea şi funcţionarea Poliţiei Române

25.Legea nr. 227/2013 pentru aprobarea O.U.G. nr. 20/2013 privind înfiinţarea, organizarea şi funcţionarea Oficiului Naţional pentru Jocuri de Noroc şi pentru modificarea şi completarea O.U.G. nr. 77/2009 privind organizarea şi exploatarea jocurilor de noroc

26.Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea şi combaterea evaziunii fiscale

27.Legea nr. 246/2010 pentru aprobarea O.U.G. nr. 77/2009 privind organizarea şi exploatarea jocurilor de noroc

28.Legea nr. 255/2013, pentru punerea în aplicare a Legii nr.135/2010 privind Codul de procedură penală şi pentru modificarea unor acte normative

29.Legea nr. 31/1996 privind regimul monopolului de stat

30.Legea nr. 39/2003, privind prevenirea şi combaterea criminalităţii organizate

31.Legea nr. 656/2002, pentru prevenirea şi sancţionarea spălării banilor, precum şi pentru instituirea unor măsuri de prevenire şi combatere a finanţării terorismului

32.Legea nr. 78/2000, pentru prevenirea, descoperirea şi sancţionarea faptelor de corupţie

33.Legea nr. 8/1996, privind drepturile de autor şi drepturile conexe

34.Legea privind jocurile de noroc, 2005, Gibraltar

35.O.G. nr. 2/2001, privind regimul juridic al contravenţiilor

36.O.G. nr. 26/2000 privind asociaţiile şi fundaţiile

37.O.U.G. nr. 20/2013 privind înfiinţarea, organizarea şi funcţionarea Oficiului Naţional pentru Jocuri de Noroc şi pentru modificarea şi completarea O.U.G. nr. 77/2009 privind organizarea şi exploatarea jocurilor de noroc

38.O.U.G. nr. 69/1998 privind regimul de autorizare a activităţilor din domeniul jocurilor de noroc

39.O.U.G. nr. 74/2013, privind unele măsuri pentru îmbunătăţirea activităţii Agenţiei Naţionale de Administrare Fiscale, precum şi pentru modificarea unor acte normative

40.O.U.G. nr. 77/2009 privind organizarea şi exploatarea jocurilor de noroc

41.O.U.G. nr. 79/2017 pentru modificarea şi completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal

42.Ordinul nr. 732/2011 al Preşedintelui Autorităţii Naţionale pentru Sport şi Tineret

43.Regulamentul (CEE) nr.793/93

44.Tratatul Uniunii Europene încheiat la Maastricht (versiunea consolidată)

LUCRĂRI DE AUTOR

45.A.N. Cabot, W. N. Thompson, A.Tottenham, C.G. Braunlich, „International Casino Law", Institute for the Study of Gambling and Commercial Gaming, College of Business Administration, University of Nevada, 1999

46.B. Friedman, „Casino Management", Secaucus, N.J.: Lyle Stuart, 1974

47.B. Vîrjan, „Infracţiunile de evaziune fiscală", Editura C.H. Beck, Bucureşti, 2011

48.C. Voicu, „Criminalitatea afacerilor", Tipografia IGP, Bucureşti, 1997

49.D. Drosu Şaguna, D. Şova, „Drept fiscal", ed. a IV-a, Editura C.H. Beck, Bucureşti, 2011

50.D. M. Walker, „The Economics of Casino Gambling", published by Springer, 2007

51.D. Pătroi, „Evaziunea fiscală între latura permisivă, aspectul contravenţional şi caracterul infracţional", ed. a II-a, Ed. Economică, Bucureşti, 2007

52.G. Lăzărescu, Dicţionar de mitologie, Casa Editorială Odeon, Bucureşti, 1992

53.Gerhard Meyer, Tobias Hayer, Mark Griffiths, „Problem gambling in Europe: challenges, prevention, and interventions", Springer, 2008

54.I. Văcărel, „Finanţele publice-teorie şi practică", Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti, 1981

55.I. Văcărel, „Finanţele României", Editura Economică, Bucureşti, 1995

56.J. McMillen, „Gambling cultures: studies in history and interpretation", Routledge, 1996

57.M. C. de Brie şi P. Charpentier, L'inegalite par l'impot, Ed. du Seuil, Paris, 1973

58.M. Pantea „Managementul activităţilor de prevenire şi combatere a ilegalităţilor în domeniul jocurilor de noroc în Uniunea Europeană", Ediţia a II-a, Editura Pro Universitaria, Bucureşti, 2016

59.M. Pantea, „Criminalitatea economico-financiară. Cazuistică, modalităţi de comitere, speţe”, Eitura ProUniversitaria, Bucureşti, 2015

60.M. Pantea, „Investigarea Criminalităţii Economico-Financiare”, Volumul I, Editura Pro Universitaria, Bucureşti, 2010

61.M. Pantea, „Managementul activităţilor de prevenire şi combatere a ilegalităţilor în domeniul jocurilor de noroc în Uniunea Europeană”, Editura Pro Universitaria, Bucureşti, 2011

62.M. Pantea, ş.a., „Evaziunea fiscală”, Editura Universul Juridic, Bucureşti, 2013

63.M. Pantea, ş.a., „Jocurile de noroc în contextul globalizării”, Vol. I şi II, Editura Sitech, Craiova, 2009

64.Maurice Duverger, Finances PubliqU.E., Presses Universitaries de France, Paris, 1965

65.N. Cârlescu, „Evaziunea fiscală. Comentarii şi exemple practice”, Editura C.H. Beck, Bucureşti, 2012

66.N. Cristuş, „Evaziunea fiscală şi spălarea banilor. Legea nr. 241/2005 – comentariu pe articole. Practică judiciară”, Ediţia a 3-a, Editura Hamangiu, Bucureşti, 2011

67.P. J. Adams, „Gambling, freedom and democracy”, Routledge, 2007.

68.R. C. H. Alexander, „Insider Dealing and Money Laundering in the EU: Law and Regulation”, published by AsH.G.ate Publishing, Ltd., 2007

69.R. Tegtmeier, M. Walter, „Casinos”, published by Vendome Press, 1989

70.S. Corlăţeanu, „Dreptul penal al afacerilor”, ed. a III-a, Editura Pro Universitaria, Bucureşti, 2011

71.S. Skolnik, „High Stakes: The Rising Cost of America's Gambling Addiction”, Beacon Press, 2011

72.T. Coryn, C. Fijnaut, A. Littler, „Economic Aspects of Gambling Regulation: EU and US Perspectives”, published by Brill Academic Pub., 2007

73.V. H. Royer, „Powerful Profits from Internet Gambling”, published by Kensington Publishing Corporation, 2005
74.W. N. Thompson, „Gambling in America: An Encyclopedia of History, IssU.E.s and Society”, published by ABC-CLIO, 2001

ARTICOLE, PUBLICAŢII, LUCRĂRI (STUDII) DE CERCETARE

75.M. Pantea, C. O. Nestor, „Analiză şi propuneri privitoare la prevederile financiar - fiscale în domeniul jocurilor de noroc tradiţionale şi la distanţă”, publicat în Revista de studii şi cercetări juridice „Pro Patria Lex”, Vol. XIV, Nr.1(26)/2015
76.M. Pantea, M. Nae, „Criza globală şi impactul asupra industriei jocurilor de noroc”, publicat în „Revista de Investigare a Criminalităţii”, Anul II, nr.3, Editura Sitech, Craiova, iunie 2009
77.M. Pantea, „Prevenirea şi combaterea fraudelor în domeniul jocurilor de noroc”, Simpozionul Internaţional Instituţii Juridice Contemporane în Contextul Integrării României în Uniunea Europeană, Universitatea Româno - Americană, ediţia III-a, Bucureşti, 30-31 Octombrie 2009
78.V. Dabu, A. M. Guşanu, „Noua lege privind evaziunea fiscală (I)”, Revista de Drept penal, nr. 1, 2006

DIVERSE

79.A. Balaci, „Mic dicţionar de mitologie greacă si romană”, Editura Mondero, Bucureşti, 1992
80.Dicţionar Explicativ Ilustrat al Limbii Române, Editura Arc & Gunivas, 2007
81.E. V. Count „4000 de ani de Crăciun”, http://ro.wikipedia.org/wiki/Saturnalia

RESURSE BIBLIO.G.RAFICE DE PE INTERNET

82.„Cartea verde privind jocurile de noroc online pe Piaţa internă”, http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/docs/2011/online_gambling/com2011_128_ro.pdf

83. „Criminalitatea informatică în Jocurile de noroc Online”, Carte verde de CERT-LEXSI - Laborator de Expertiză în Securitatea Informatică, iulie 2006, http://www.lexsi.com/telecharger/gambling_ cybercrime2006.pdf.

84.http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=ro

85.http://dexonline.ro/definitie /astragal

86.http://ec.europa.eu/internal_market/services/ gambling_en.htm

87.http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2010:083:0047:0200:ro:PDF

88.http://gamingzion.com

89.http://register. consilium .europa.eu/pdf/en/09/st16/st16571.en09.pdf

90.http://register. consilium.europa.eu/pdf/en/08/st16/st16022-co01.en08.pdf

91.http://register. consilium.europa.eu/pdf/en/10/st09/st09495.en10.pdf

92.http://register. consilium.europa.eu/pdf/en/11/st09/st09853.en11.pdf

93.http://ro.wikipedia.org/wiki/Plutarh

94.http://www.dependentiianonimi.ro/dependenta/dependenta-de-jocuri-de-noroc/ce-este-dependenta-de-jocuri-de-noroc

95.http://www.gaminginspain.com

96.http://www.gibraltarlaws.gov.gi

97.http://www.gref.net/about-grefexecutive-board/members

98.http://www.lga.org.mt

99.http://www.O.N.J.N..gov.ro

100. http://www.onlinecasinoadvice.com

101. http://www.parliament.uk

102. http://www.politiaromana.ro

103. http://www.viaden.com

104. https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A52011DC0128

105. Tratatul privind funcţionarea Uniunii Europene, https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:2bf140bf-a3f8-4ab2-b506-fd71826e6da6.0001.02/DOC_2&format=PDF

106. www.onpcsb.ro

A N E X E

Anexa 1

EXTRAS DIN INFOGRAMA DIN 9 SEPTEMBRIE 2009

REPREZENTANŢA PERMANENTĂ A ROMÂNIEI LA UNIUNEA EUROPEANĂ

…

Referitor: Notificările nr. 2009/417/RO şi nr. 2009/438/RO legate de „Ordonanţa de urgenţă privind organizarea şi exploatarea jocurilor de noroc" şi "Proiectul de hotărâre de guvern privind aprobarea normelor de aplicarea a Ordonanţei de urgenţă, privind organizarea şi exploatarea jocurilor de noroc".
În data de 9.09.2009, am primit din partea Comisiei Europene, DG Întreprinderi şi Industrie, scrisoarea D(2009)27225. Prin intermediul acestei scrisori, reprezentanţii Comisiei Europene confirma primirea scrisorii Ministerului Finanţelor Publice transmisă în data de 14 august a.c. în care autorităţile romane explica contextul celor doua notificări comunicate în conformitate cu prevederile Directivei 98/34/CE.
Totodată, reprezentanţii Comisiei Europene precizează ca, din informaţiile de care dispun, ambele acte normative în cauza sunt deja în vigoare în România, *fără a respecta procedura prevăzuta la art.8, alin.(1)* din Directiva 98/34/CE prin care statele membre sunt obligate sa comunice textul pe care intenţionează sa-l adopte, în faza de proiect.
În plus, în ceea ce priveşte notificarea 2009/438/RO în care autorităţile romane solicita aplicarea procedurii de urgenta stabilite la art.9 alin. (7) din directiva şi calificarea măsurii ca fiind una de ordin fiscal, în contextul în care acest act normativ a intrat deja în vigoare, serviciile Comisiei Europene se confrunta cu o situaţie *de facto*, în care *nu exista baza legala pentru a se pronunţa nici cu privire la aplicarea procedurii de urgenta nici cu posibilitatea calificării măsurii ca fiind una de ordin fiscal*.
În acest context, reprezentanţii DG Întreprinderi şi Industrie amintesc faptul ca în decizia C-443/98 din 26 septembrie 2000- Unilever, Curtea de Justiţie a precizat ca încălcarea obligaţiilor de amânare a adoptării pe parcursul perioadei de stagnare de trei luni "constituie o eroare procedurala fundamentala" şi o instanţa naţionala trebuie sa "refuze aplicarea unui regulament tehnic naţional care a fost adoptat pe parcursul unei perioade de amânare a adoptării recomandate în art.9 din Directiva 98/34/CE.
În consecinţa, reprezentanţii Comisiei Europene solicită autorităţilor române să comunice, **în termen de o lună de la data primirii prezentei scrisori**, măsurile pe care intenţionează sa le adopte pentru remedierea acestei situaţii. În scrisoare se precizează, în principal, solicitarea de **anulare simpla a celor doua acte normative şi notificarea celor doua texte în faza de proiect**, în conformitate cu procedura prevăzuta în Directiva 98/34/CE.
Aprecierea Reprezentantei: Sugeram analizarea tuturor elementelor şi soluţiilor prezentate în aceasta scrisoare şi păstrarea unei corespondente şi a unui dialog cat mai pertinent cu reprezentanţii Comisiei Europene pentru evitarea atât în acest caz cat şi pe viitor creări unor situaţii ce ar putea conduce la deschiderea unor proceduri de infrigement împotriva României.

EXTRAS DIN RĂSPUNSUL M.F.P. LA SCRISOAREA COMISIEI EUROPENE

…

În data de 14 septembrie 2009, am primit scrisoarea nr. D(2009)27225 emisă de DG Întreprinderi şi Industrie din cadrul Comisiei Europene. Conform celor prezentate în scrisoare, Comisia îşi menţine punctul de vedere cu privire la nerespectarea de către autorităţile române a procedurii prevăzută de Directiva 98/34/CE cu ocazia promovării Ordonanţei de urgenţă a Guvernului privind organizarea şi exploatarea jocurilor de noroc nr. 77/2009 şi a normelor metodolO.G.ice de aplicare a acesteia, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 870/2009, şi consideră încheiate notificările 2009/417/RO şi 2009/438/RO. Comisia solicită autorităţilor române să indice măsurile pe care intenţionează să le întreprindă pentru remedierea situaţiei create şi să propună ca soluţie anularea celor două acte normative şi notificarea textelor cuprinse în acestea în faza de proiect.

În legătură cu cele de mai sus, prezentăm următoarele:

Potrivit art. 62 alin. 3 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările şi completările ulterioare, abrogarea unei dispoziţii sau a unui act normativ are caracter definitiv. Nu este admis ca prin abrogarea unui act de abrogare anterior să se repună în vigoare actul normativ iniţial. Prin urmare, abrogarea Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr. 77/2009 şi a Hotărârii Guvernului nr. 870/2009 nu poate repune în vigoare actele normative ce au reglementat anterior organizarea şi exploatarea jocurilor de noroc. În aceste condiţii, până la aprobarea unor noi prevederi legale, abrogarea actelor normative în vigoare va crea un vid legislativ în domeniul jocurilor de noroc.

Inexistenţa unui cadru legislativ adecvat şi a unui control corespunzător din partea autorităţilor statului, pot genera practicarea "la negru" a jocurilor de noroc, aducându-se în acest fel atingere gravă siguranţei şi ordinii publice, inclusiv pe linia protecţiei minorilor.

De asemenea, precizăm că taxele aferente licenţelor şi autorizaţiilor pentru organizarea şi exploatarea jocurilor de noroc constituie importante surse de venit la bugetul de stat, de la data aplicării prevederilor Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr. 77/2009 până în prezent fiind încasate 43.064.213 lei, reprezentând 10.277.855 euro, fata de 10.963.752 lei pentru perioada similara a anului precedent, respectiv în echivalent 2.616.647 euro.

Urmare abrogării celor două acte normative, operatorii economici care au obţinut în baza respectivelor reglementări licenţe şi autorizaţii pentru organizarea şi exploatarea jocurilor de noroc, ar putea solicita restituirea cotei părţi din taxele achitate, proporţional cu perioada pentru care activitatea nu mai poate fi desfăşurată.

În condiţiile actualei crize economice, eliminarea unor surse de venit la bugetul de stat, respectiv restituirea unor sume din acest buget, ar putea avea consecinţe economice deosebit de grave.

Ţinând cont de implicaţiile abrogării Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr. 77/2009 şi a Hotărârii Guvernului nr. 870/2009, solicităm Comisiei sprijinul pentru soluţionarea situaţiei create. În acest scop propunem organizarea la Bucureşti în perioada următoare a unei reuniuni la nivel tehnic cu reprezentanţii Comisiei Europene.

NOTIFICAREA 2010/747/RO

REPREZENTANŢA PERMANENTĂ A ROMÂNIEI LA UNIUNEA EUROPEANĂ

…

Ref.: Notificarea 2010/747/RO

Proiect de decizie a guvernului de modificare şi completare a normelor metodologice pentru aplicarea Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr. 77/2009 privind organizarea şi exploatarea jocurilor de noroc

Furnizarea avizului detaliat şi a observaţiilor în conformitate cu articolul 9 alineatul (2) şi articolul 8 alineatul (2) din Directiva 98/34/CE din 22 iunie 1998

La data de 2 martie a.c. Reprezentanta Permanenta a primit din partea Comisiei Europene, scrisoarea C(2011)1463 (anexata) ce conţine un aviz motivat în ceea ce priveşte notificarea 2010/747/RO- **Proiect de decizie a guvernului de modificare şi completare a normelor metodologice pentru aplicarea Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr. 77/2009 privind organizarea şi exploatarea jocurilor de noroc.**

La data de 30 noiembrie 2010, autorităţile Romane au notificat Comisiei, proiectul de hotărâre de guvern ce vizează modificarea şi completarea normelor metodologice pentru aplicarea Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr. 77/2009 privind organizarea şi exploatarea jocurilor de noroc, în conformitate cu procedura de notificare din Directiva 98/34/CE.

După o analiza detaliata a documentului, serviciile Comisiei Europene au concluzionat ca anumite prevederi din proiectul notificat conţin dispoziţiile, în special articolul 87, care ar constitui restricţii privind libertatea de a furniza servicii (articolul 56 TFU.E.).

Articolul 87 impune obligativitatea unui sediu social în România pentru operatorii de jocuri de noroc. O astfel de cerinţa a fost, de asemenea, prevăzuta şi în Ordonanţa de urgenţă nr. 77 din 24 iunie 2009 privind organizarea şi exploatarea jocurilor de noroc (notificată cu numărul de referinţă 2010/382/RO).

Comisia Europeana a considerat, la momentul notificării actului normativ în cauza, ca o astfel de prevedere încalcă acquis-ul comunitar şi a solicitat informaţii suplimentare parţii romane.

Ca reacţie la explicaţiile furnizate de către autorităţile române în răspunsul acestora din 3 noiembrie 2010 la avizul detaliat al Comisiei, serviciile Comisiei au motivat de ce nu consideră aceste explicaţii ca fiind satisfăcătoare. Autorităţile române nu au demonstrat în mod suficient că, în acest caz, restricţia care constă în cerinţa privind sediul social este cu adevărat necesară şi proporţională în legătură cu obiectivele urmărite.

Argumentele folosite în avizul detaliat al Comisiei în cadrul notificării 2010/382/RO sunt valabile pentru articolul 87 din prezentul proiect notificat care prevede din nou ca operatorul economic care solicită o licenţă şi o autorizaţie de a organiza jocuri de noroc trebuie să se organizeze ca persoană juridică română.

În discuţiile purtate cu reprezentanţii Comisiei cu privire la notificarea 2010/382/RO, aceştia au sugerat autorităţilor romane sa facă uz de masuri mai puţin restrictive pentru atingerea obiectivelor propuse, masuri care sa nu constituie posibile încălcări ale libertăţii de furnizare a serviciilor.

Având în vedere cele menţionate, autorităţile române sunt invitate fie să furnizeze suficiente explicaţii cu privire la necesitatea şi proporţionalitatea restricţiei care constă în cerinţa privind sediul social în acest caz în legătură cu obiectivele urmărite, fie să modifice proiectul în cauză.

Totodată, în scrisoare se reaminteşte ca, în conformitate cu prevederile Directivei 98/34/CE, furnizarea unui aviz detaliat obligă statul membru care a redactat proiectul de regulament tehnic în cauză să amâne adoptarea acestuia timp de patru luni de la data notificării sale.

Acest termen expiră la 1 aprilie 2011.

Directiva menţionata prevede, de asemenea, obligativitatea statului membru de a informa serviciile Comisiei cu privire la masurile avute în vedere ca urmare a primirii acestui aviz şi cu privire la data intrării în vigoare a proiectului de regulament tehnic.
În aceeaşi scrisoare, serviciile Comisiei Europene solicita informaţii suplimentare şi cu privire la art.75 din proiectul de hotărâre de guvern ce face referire la operatorii de monitorizare şi raportare pentru piaţa jocurilor de noroc, după cum urmează:

- motivul pentru care aceşti operatori sunt obligaţi sa deţină un sediu social în România;
- modul de autorizare şi de plată pentru serviciile furnizate de către aceşti operatori.

Aprecierea Rep. Perm.
Sugeram autorităţilor romane implicate sa dea curs solicitării Comisiei Europene şi sa aducă argumente solide şi bine documentate în sprijinul deciziei de impunere a existentei unui sediu social în România pentru operatorii de jocuri de noroc.
Precizam, totodată, ca la nivelul altor State Membre exista deja deschise proceduri de infringement pentru prevederi similare şi acestea se confrunta cu mari dificultăţi în găsirea unor argumente solide pentru păstrarea unor astfel de masuri în legislaţia naţionala.
De asemenea, propunem luarea în considerare a altor tipuri de masuri, mai puţin restrictive din punctul de vedere al liberei circulaţii a serviciilor, care sa conducă la îndeplinirea obiectivelor propuse ce vizează protecţia consumatorilor, a categoriilor vulnerabile şi lupta împotriva fraudei.

NOTIFICAREA 2010/382/RO

REPREZENTANŢA PERMANENTĂ A ROMÂNIEI LA UNIUNEA EUROPEANĂ

…

Ref. : Notificarea 2010/382/RO

Proiect de lege pentru aprobarea ordonanţei de urgenţă nr. 77 din 24 iunie 2009 privind organizarea şi desfăşurarea jocurilor de noroc

Emiterea avizului detaliat şi a comentariilor în conformitate cu articolul 9 alineatul (2) şi articolul 8 alineatul (2) din Directiva 98/34/CE din 22 iunie 1998

La data de 2 iulie 2010, autorităţile romane au notificat proiectul de lege pentru aprobarea O.U.G. nr.77/2009 privind organizarea şi desfăşurarea jocurilor de noroc în conformitate cu procedura prevăzuta în Directiva 98/34/CE.

În urma analizei notificării în cauza, serviciile Comisiei Europene au emis la data de 4 octombrie 2010 un aviz detaliat ce vizează o posibila încălcare a art.56 din TFU.E. (Tratatul privind funcţionarea Uniunii Europene) ce reglementează libertatea de furnizare a serviciilor în cadrul Uniunii Europene.

Curtea Europeana de Justiţie a susţinut în mod constant că articolul 56 din TFU.E. solicită eliminarea restricţiilor privind libertatea de furnizare a serviciilor. Toate măsurile care interzic, împiedică sau fac mai puţin interesantă exercitarea unor astfel de libertăţi trebuie considerate ca reprezentând astfel de restricţii.

În ceea ce priveşte proiectul de lege notificat de autorităţile romane, preocupările Comisiei Europene sunt legate de articolele 6 şi 15 alineatul (2) litera (i) care pot constitui astfel de restricţii.

Articolul 6 impune ca furnizorii de servicii de pariuri să se organizeze ca entităţi juridice romane, ceea ce contravine deciziei Curţii Europene de Justiţie care prevede că „cerinţa ca o societate să înfiinţeze un sediu permanent sau o filială în statul membru în care sunt furnizate serviciile vine în contradicţie cu libertatea de a furniza servicii din moment ce face imposibilă furnizarea serviciilor în acel stat membru de către societăţile stabilite în alte state membre”.

Articolul 15 alineatul (2) litera (i) stipulează ca toate echipamentele tehnice necesare pentru furnizarea sprijinului în scopul organizării şi furnizării de jocuri on-line trebuie sa fie localizate pe teritoriul României, ceea ce contravine, de asemenea, prevederilor art.56 din TFU.E..

Cu trimitere la punctele sus-menţionate, Comisia sugerează că, în cadrul textului notificat, autorităţile române ar trebui să clarifice şi modifice textul în cauză în aşa fel încât să indice în mod clar că nu există o cerinţă pentru înfiinţarea şi deţinerea unei licenţe în România sau localizarea serverului operatorului în România pentru a oferi servicii de jocuri de noroc. Totodată, Comisia Europeana aminteşte ca şi in cazul in care Curtea Europeana de Justiţie, prin derogare de la principiul de liberă circulaţie a serviciilor, a permis statului membru de destinaţie a unui serviciu să solicite o licenţă pentru acea activitate, aceasta a accentuat faptul că programele care „coincid cu dovezile şi garanţiile necesare în statul de reşedinţă” sunt incompatibile cu libertatea de a furniza servicii şi astfel a specificat că „în luarea în considerare a cererilor pentru licenţe şi în acordarea acestora statul membru în care va fi furnizat serviciul ... trebuie să aibă în vedere dovezile şi garanţiile deja prezentate de către furnizorul serviciilor pentru desfăşurarea activităţilor sale în statul membru de reşedinţă”.

Comisia ar dori să reamintească guvernului român că, în conformitate cu termenii articolului 9.2 din Directiva 98/34/CE sus-menţionată, transmiterea unui aviz detaliat obligă statul membru care a redactat proiectul de regulament tehnic în cauză să amâne adoptarea acestuia timp de patru luni de la data notificării sale (3 noiembrie 2010).

În cazul în care textul proiectul în discuţie va fi adoptat fără a se ţine seama de obiecţiile menţionate Comisia poate fi obligată să trimită o scrisoare de atenţionare formală în temeiul articolului 258 al TFU.E.. Aceasta îşi rezervă, de asemenea, dreptul de a trimite o scrisoare de atenţionare formală dacă

nu va primi răspunsul din partea guvernului român până la data adoptării proiectului de regulament tehnic în cauză.
Comisia invită guvernul român să îi comunice adoptarea textului definitiv al proiectului de lege. Necomunicarea acestui text va constitui o încălcare a articolului 4 aliniatul 3 din Tratatul U.E., precum şi a articolului 8.3 din Directiva 98/34/CE, în raport cu care Comisia îşi rezervă dreptul de a lua măsuri.
În aceeaşi scrisoare, serviciile Comisiei Europene solicita informaţii suplimentare cu privire la:
- motivele pentru care „Loteria Romana" S.A. este unic organizator de jocuri de loterie şi pariuri mutuale şi dacă acest drept afectează doar pariurile mutuale in casele de pariuri sau şi pariurile on-line;
- metodele de plată ce pot fi utilizate in desfăşurarea jocurilor de noroc on-line;
- justificarea diferenţelor de abordare in ceea ce priveşte licenţele pentru jocuri de noroc şi autorizaţiile pentru jocurile de noroc;
- nivelul diferit de taxare intre activităţile de pariuri on-line şi off-line.
Aprecierea Rep. Perm.: Sugerăm autorităţilor implicate analizarea deciziilor Curţii Europene de Justiţie menţionate in scrisoarea Comisiei Europene şi, in special, decizia in cazul Comisia vs. Italia - C-439/99 care constituie o derogare de la principiul de libera circulaţie a serviciilor (http://curia.europa.eu/jcms/jcms/j_6/).
Totodată, sugerăm autorităţilor române să evite punerea in aplicare a proiectului de lege înainte de încheierea noului termen prevăzut pentru perioada de standstill.
În ceea ce priveşte informaţiile suplimentare solicitate de serviciile Comisiei Europene, considerăm ca acestea ar trebui transmise odată cu eventualele modificări la proiectul de lege.
Pentru o mai bună coordonare cu serviciile Comisiei Europene, responsabilul de dosar din cadrul Reprezentantei Permanente va întreprinde demersurile necesare in vederea organizării unei întâlniri, intre Directorii DG MARKT şi DG ENTERPRISE şi secretarul de stat responsabil din cadrul Ministerului Finanţelor Publice.

Anexa 2

EXTRAS DIN RAPORTUL ANUAL DE ACTIVITATE AL O.N.J.N. PE ANUL 2016

Evoluţia veniturilor la bugetul de stat realizate înainte şi după înfiinţarea O.N.J.N.
Perioada de referinţă 5 ani

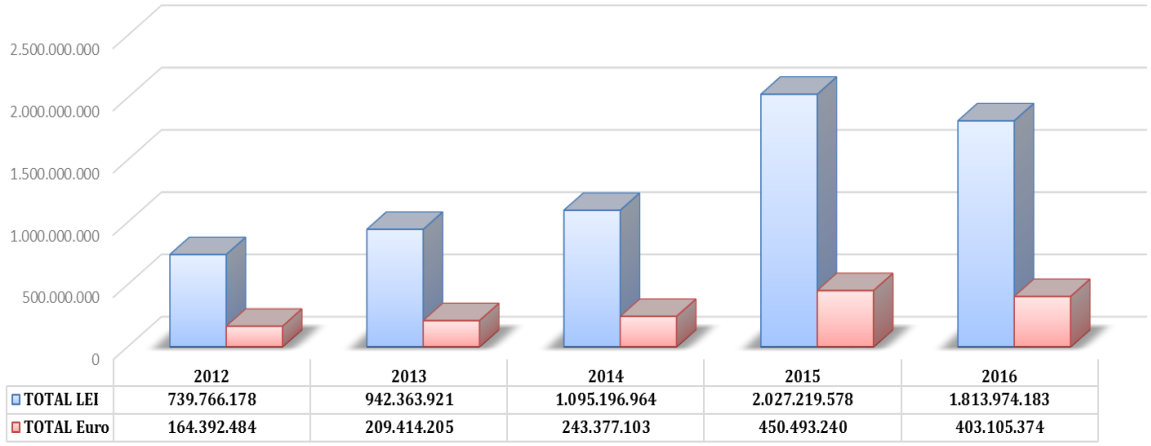

	2012	2013	2014	2015	2016
TOTAL LEI	739.766.178	942.363.921	1.095.196.964	2.027.219.578	1.813.974.183
TOTAL Euro	164.392.484	209.414.205	243.377.103	450.493.240	403.105.374

Date furnizate de către **A.N.A.F.*

VENITURI REALIZATE LA BUGETUL DE STAT
COMPUSE DIN:

- ✓ *Totalul încasărilor din impozite;*
- ✓ *Totalul încasărilor din TVA;*
- ✓ *TOTAL TAXE LICENŢE ŞI AUTORIZAŢII JOCURI DE NOROC;*
- ✓ *TOTAL ÎNCASĂRI IMPOZIT PE VENITURI DIN JOCURI DE NOROC;*
- ✓ *TOTAL TAXE JOCURI DE NOROC ONLINE (licenţă, autorizare, regularizări, penalităţi);*
- ✓ *TOTAL VENITURI DIN ACŢIUNI DE CONTROL (amenzi aplicate, confiscări valoare bunuri şi bani, indisponibilizări, prejudicii sesizări penale);*
- ✓ *Total încasări Taxa de viciu pentru jocurile de noroc caracteristice slotmachine;*
- ✓ *Total încasări Taxe administrative pentru solicitarea licenţei pentru jocurile de noroc la distanţă;*
- ✓ *Totalul încasărilor celorlalte taxe fiscale la bugetul de stat.*

Date furnizate de către **A.N.A.F.*

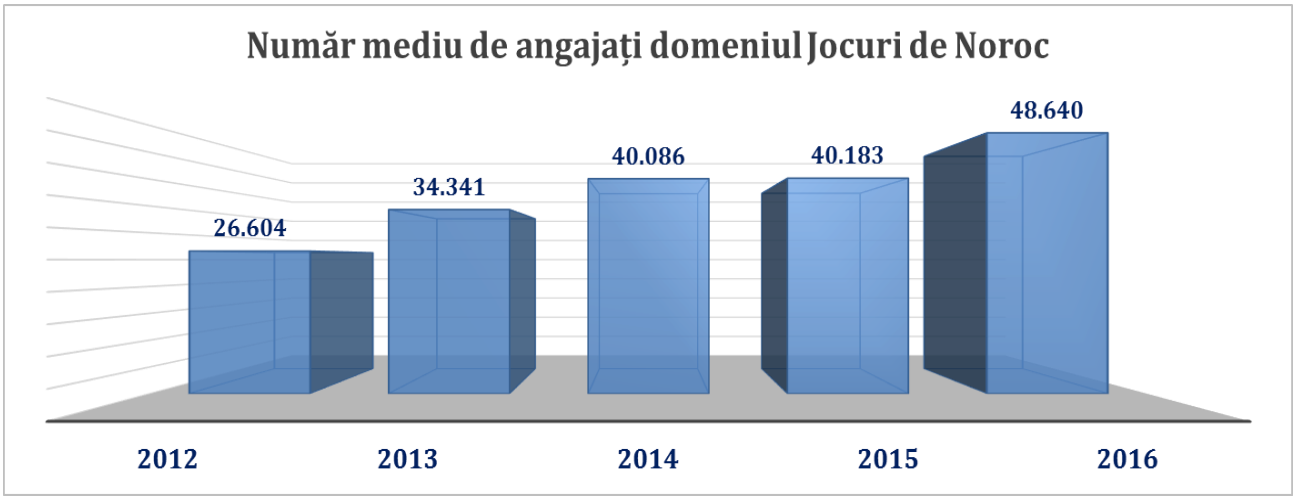

Numărul mediu de angajaţi din domeniul Jocuri de Noroc prezentat se referă la operatorii economici organizatori, licenţiaţi **Clasa I-a** şi **Clasa a II-a**
Date furnizate de către **A.N.A.F.*

Încasări aferente fondului de salarii domenul Jocuri de Noroc

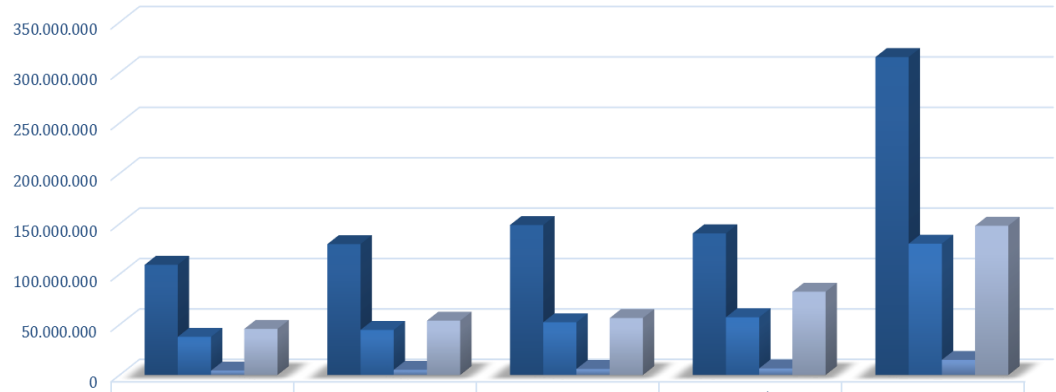

	2012	2013	2014	2015	2016
BUGETUL DE PENSII	109.314.352	129.801.272	148.750.540	140.482.497	315.338.276
BUGETUL DE SANATATE	37.854.292	44.712.462	52.250.659	57.268.008	130.215.701
BUGETUL DE SOMAJ	4.343.350	5.113.777	5.996.861	6.533.134	14.977.449
Total alte sume declarate D112	45.691.931	53.893.735	56.501.545	82.567.457	148.055.712

Sunt luate în calcul contribuţiile la Bugetul Asigurărilor Sociale de Stat a operatorilor economici licenţiaţi **Clasa II-a*
Graficul următor prezintă evoluţia total cumulată a veniturilor încasate la bugetele de stat, domeniul Jocuri de Noroc,
în ultimii 5 ani.

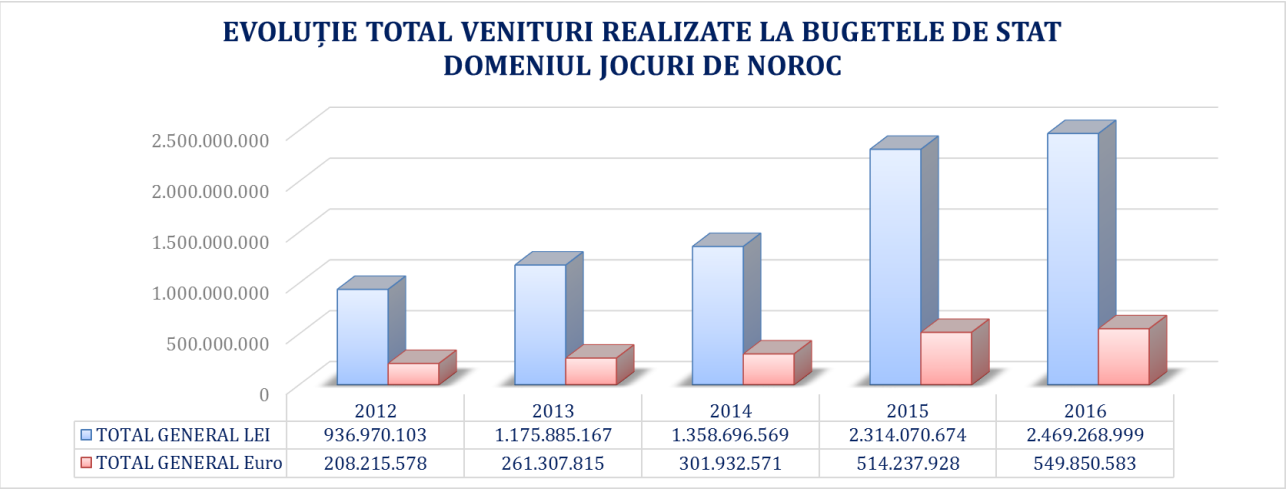

	2012	2013	2014	2015	2016
TOTAL GENERAL LEI	936.970.103	1.175.885.167	1.358.696.569	2.314.070.674	2.469.268.999
TOTAL GENERAL Euro	208.215.578	261.307.815	301.932.571	514.237.928	549.850.583

Date furnizate de către **A.N.A.F.*

Veniturile la bugetele de stat realizate în domeniul jocurilor de noroc au fost în creştere permanentă, ca efect al normelor noi introduse în legislaţia specifică, supravegherii şi îndrumării de către Oficiul Naţional pentru Jocuri de Noroc, a operatorilor economici din domeniu, spre conformare.

În anul 2016, au desfăşurat activitate, în total, un număr de 413 organizatori de jocuri de noroc şi un număr de 236 operatori economici licenţiaţi clasa a II-a:

…

Statistica Direcţiei Generale de Autorizare Jocuri de Noroc pe anul 2016

În anul 2016, în cadrul Oficiului Naţional pentru Jocuri de Noroc au fost înregistrate un număr de **62.271** solicitări/sesizări/adrese/puncte de vedere/petiţii etc.

În cadrul Direcţiei Generale de Autorizare Jocuri de Noroc au fost înregistrate un număr de **38.042** solicitări/sesizări/adrese/puncte de vedere/ petiţii, etc.

Pentru jocurile de noroc tip slot-machine, au fost analizate şi acordate un număr de **25 de licenţe** de organizare a jocurilor de noroc tip slot-machine, *în conformitate cu prevederile art. 10 alin. (2), art. 13 alin. (1) prima teză, art. 14, art. 15, art. 29 alin. (8) din O.U.G. nr. 77/2009, pct. 1 subpunctul I din Anexa la O.U.G nr. 77/2009, art. 1 alin. (5) şi alin. (6) din H.G. nr. 870/2009 şi Anexa nr. 2 la H.G. nr. 870/2009 şi Anexa 6 a) la H.G. nr. 111/2016 (procedură operaţională PO-02 D.G.A.J.N.).*

Pentru jocurile de noroc tip slot-machine, au fost analizate şi acordate:

- autorizaţii de exploatare a jocurilor de noroc tip slot-machine **clasa A** pentru un număr de **65.355 posturi de joc,** *în conformitate cu prevederile art. 10 alin. (2) art. 13 alin. (1) prima teză, art. 14, art. 15, art. 29 alin. (8) din O.U.G. nr. 77/2009, pct. 1 subpunctul II din Anexa la O.U.G nr. 77/2009; art. 2 alin. (4) şi alin. (5), cap II secţiunea 1 art. 17-24 din H.G. nr. 870/2009 şi Anexa nr. 3 din H.G. nr. 870/2009; art.74-85 şi Anexa 7 din H.G. nr.111/2016 (procedură operaţională PO-03 D.G.A.J.N.).*
- autorizaţii de exploatare a jocurilor de noroc tip slot-machine **clasa B** pentru un număr de **1.859 posturi de joc,** *în conformitate cu prevederile art. 10 alin. (2) art. 13 alin. (1) prima teză, art. 14, art. 15, art. 29 alin. (8) din O.U.G. nr. 77/2009, pct. 1 subpunctul II din Anexa la O.U.G nr. 77/2009, art.74-85 şi Anexa 7 din H.G. nr.111/2016. (procedură operaţională PO-03 D.G.A.J.N.).*

Pentru jocurile de noroc tip pariuri în cotă fixă au fost analizate şi acordate un număr de **6 licenţe** de organizare, *în conformitate cu prevederile art. 10 alin. (2), art. 13 alin. (1) prima teză, art. 14, art. 15, art. 29 alin. (8) din O.U.G. nr. 77/2009, pct. 1 subpunctul I din Anexa la O.U.G nr. 77/2009, art. 1 alin. (5) şi alin. (6) din H.G. nr. 870/2009 şi Anexa nr. 2 din H.G. nr. 870/2009 şi Anexa nr. 6 a) din H.G. nr. 111/2016. (procedură operaţională PO-12 D.G.A.J.N.).*

Pentru jocurile de noroc tip pariuri în cotă fixă au fost analizate şi acordate un număr **28 autorizaţii** de exploatare aferente unui număr de **10.504 puncte de lucru (agenţii de pariuri),** *în conformitate cu prevederile art. 10 alin. (2) art. 13 alin. (1) prima teză, art. 14, art. 15, art. 29 alin. (8) din O.U.G. nr. 77/2009, pct. 1 subpunctul II din Anexa la O.U.G nr. 77/2009, art. 2 alin. (4) şi alin. (5), cap II secţiunea 5 art. 68-70 din H.G. nr. 870/2009 şi Anexa nr. 3 din H.G. nr. 870/2009 şi Anexa nr. 7 din H.G. nr. 111/2016. (procedură operaţională PO-13 D.G.A.J.N.).*

Pentru jocurile de noroc tip pariuri mutuale a fost analizată şi acordată o **licenţă** de organizare, *în conformitate cu prevederile art. 10 alin. (2), art. 13 alin. (1) prima teză, art. 14, art. 15, art. 29 alin. (8) din O.U.G. nr. 77/2009, pct. 1 subpunctul I din Anexa la O.U.G nr. 77/2009; art. 1, art. 10 şi Anexa nr. 6 a) din H.G. nr. 111/2016.*

Pentru jocurile de noroc tip pariuri mutuale a fost analizată şi acordată **o autorizaţie** de exploatare aferentă unui număr de **1.932 puncte de lucru (agenţii de pariuri mutuale),** *în conformitate cu prevederile art. 10 alin. (2) art. 13 alin. (1) prima teză, art. 14, art. 15, art. 29 alin. (8) din O.U.G. nr. 77/2009, pct. 1 subpunctul II din Anexa la O.U.G nr. 77/2009, art. 1, art. 10 şi Anexa nr. 7 din H.G. nr. 111/2016.*

Pentru jocurile de noroc tip bingo desfăşurate în săli de joc au fost analizate şi acordate **2 licenţe** de organizare, *în conformitate cu prevederile art. 10 alin. (2), art. 13 alin. (1) prima teză, art. 14, art. 15, art. 29 alin. (8) din O.U.G. nr. 77/2009, pct. 1 subpunctul I din Anexa la O.U.G nr. 77/2009, art. 1 alin. (5) şi alin. (6) din H.G. nr. 870/2009 şi Anexa nr. 2 din H.G. nr. 870/2009 şi Anexa nr. 6 a) din H.G. nr. 111/2016. (procedură operaţională PO-08 D.G.A.J.N.).*

Pentru jocurile de noroc tip bingo desfăşurate în săli de joc au fost analizate şi acordate un număr de **11 autorizaţii** de exploatare, *în conformitate cu prevederile art. 10 alin. (2) art. 13 alin. (1) prima teză, art. 14, art. 15, art. 29 alin. (8) din O.U.G. nr. 77/2009, pct. 1 subpunctul II din Anexa la O.U.G nr. 77/2009, art. 2 alin. (4) şi alin. (5), cap II secţiunea 3 art. 45-56 din H.G. nr. 870/2009 şi Anexa nr. 3 din H.G. nr. 870/2009 şi Anexa nr. 7 din H.G. nr. 111/2016. (procedură operaţională PO-09 D.G.A.J.N.).*

Pentru activitatea de jocuri de noroc tip bingo desfăşurate prin intermediul reţelelor de televiziune a fost analizată şi acordată **o licenţă** de organizare *în conformitate cu prevederile, art. 10 alin. (2), art. 13 alin. (1) prima teză, art. 14, art. 15, art. 29 alin. (8) din O.U.G. nr. 77/2009, pct. 1 subpunctul I din Anexa la O.U.G nr. 77/2009, art. 1 alin. (5) şi alin. (6) din H.G. nr. 870/2009 şi Anexa nr. 2 din H.G. nr. 870/2009 şi Anexa nr. 6 a) din H.G. nr. 111/2016. (procedură operaţională PO-10 D.G.A.J.N.).*

Pentru activitatea de jocuri de noroc tip bingo desfăşurate prin intermediul reţelelor de televiziune a fost analizată şi acordată **o autorizaţie** de exploatare, *în conformitate cu prevederile art. 10 alin. (2) art. 13 alin. (1) prima teză, art. 14, art. 15, art. 29 alin. (8) din O.U.G. nr. 77/2009, pct. 1 subpunctul II din Anexa la O.U.G nr. 77/2009, art. 2 alin. (4) şi alin. (5), cap II secţiunea 4 art. 57-67 din H.G. nr. 870/2009 şi Anexa nr. 3 din H.G. nr. 870/2009 şi Anexa nr. 7 din H.G. nr. 111/2016. (procedură operaţională PO-11 D.G.A.J.N.).*

Pentru activitatea de jocuri de noroc caracteristică activităţii cazinourilor au fost analizate şi acordate **4 licenţe** de organizare, *în conformitate cu prevederile art. 10 alin. (2), art. 13 alin. (1) prima teză, art. 14, art. 15, art. 29 alin. (8) din O.U.G. nr. 77/2009, pct. 1 subpunctul I din Anexa la O.U.G nr. 77/2009, art. 1 alin. (5) şi alin. (6) din H.G. nr. 870/2009 şi Anexa nr. 2 din H.G. nr. 870/2009 şi Anexa nr. 6 a) din H.G. nr. 111/2016. (procedură operaţională PO-04 D.G.A.J.N.).*

Pentru activitatea de jocuri de noroc caracteristică activităţii cazinourilor au fost analizate şi acordate un număr de **9 autorizaţii** de exploatare a jocurilor de noroc, *în conformitate cu prevederile art. 10 alin. (2) art. 13 alin. (1) prima teză, art. 14, art. 15, art. 29 alin. (8) din O.U.G. nr. 77/2009, pct. 1 subpunctul II din Anexa la O.U.G nr. 77/2009, art. 2 alin. (4) şi alin. (5), cap II secţiunea 2 art. 25-44 din H.G. nr. 870/2009 şi Anexa nr. 3 din H.G. nr. 870/2009 şi Anexa nr. 7 din H.G. nr. 111/2016. (procedură operaţională PO-05 D.G.A.J.N.).*

Pentru activitatea de jocuri de noroc caracteristică activităţii cluburilor de poker, a fost analizată şi acordată **o licenţă** de organizare, *în conformitate cu prevederile, art. 10 alin. (2), art. 13 alin. (1) prima teză, art. 14, art. 15, art. 29 alin. (8) din O.U.G. nr. 77/2009, pct. 1 subpunctul I din Anexa la O.U.G nr. 77/2009, art. 1 alin. (5) şi alin. (6) din H.G. nr. 870/2009 şi Anexa nr. 2 din H.G. nr. 870/2009 şi Anexa nr. 6 a) din H.G. nr. 111/2016. (procedură operaţională PO-06 D.G.A.J.N.).*

Pentru activitatea de jocuri de noroc caracteristică activităţii cluburilor de poker, au fost analizate şi acordate un număr de **14 autorizaţii** de exploatare a jocurilor de noroc, *în conformitate cu prevederile art. 10 alin. (2) art. 13 alin. (1) prima teză, art. 14, art. 15, art. 29 alin. (8) din O.U.G. nr. 77/2009, pct. 1 subpunctul II din Anexa la O.U.G nr. 77/2009, art. 2 alin. (4) şi alin. (5), cap II secţiunea 2^1 art. 44^1-44^{20} din H.G. nr. 870/2009 şi Anexa nr. 3 din H.G. nr. 870/2009 şi Anexa nr. 7 din H.G. nr. 111/2016. (procedură operaţională PO-07 D.G.A.J.N.).*

Pentru activitatea de jocuri de noroc caracteristică activităţii cluburilor de poker, au fost analizate şi acordate un număr de **4 schimbări ale spaţiului de exploatare** a jocurilor de noroc, *în conformitate cu prevederile art. 10 alin. (2) art. 13 alin. (1) prima teză, art. 14, art. 15, art. 29 alin. (8) din O.U.G. nr. 77/2009, pct. 1 subpunctul II din Anexa la O.U.G nr. 77/2009, art. 2 alin. (4) şi alin. (5), cap II secţiunea 2^1 art. 44^1-44^{20} din H.G. nr. 870/2009 şi Anexa nr. 3 din H.G. nr. 870/2009 şi Anexa nr. 7 din H.G. nr. 111/2016. (procedură operaţională PO-07 D.G.A.J.N.*

Pentru activitatea de jocuri de noroc caracteristică activităţii festival de poker, a fost analizată şi acordată **o licenţă** de organizare, *în conformitate cu prevederile, art. 10 alin. (2), art. 13 alin. (1) prima teză, art. 14, art. 15, art. 29 alin. (8) din O.U.G. nr. 77/2009, pct. 1 subpunctul I din Anexa la O.U.G nr. 77/2009 şi Anexa nr. 6 a) din H.G. nr. 111/2016.*

Pentru activitatea de jocuri de noroc caracteristică activităţii festival de poker, a fost analizată şi acordată **o autorizaţie** de exploatare a jocurilor de noroc, *în conformitate cu prevederile art. 10 alin. (2) art. 13 alin. (1) prima teză, art. 14, art. 15, art. 29 alin. (8) din O.U.G. nr. 77/2009, pct. 1 subpunctul II din Anexa la O.U.G nr. 77/2009 şi Anexa nr. 7 din H.G. nr. 111/2016.*

Pentru activitatea de jocuri de noroc la distanţă, au fost analizate şi acordate **13 licenţe** de organizare, *în conformitate cu prevederile, art. 10 alin. (2), art. 13 alin. (1) prima teză, art. 14, art. 15, art. 29 alin. (8) din O.U.G. nr. 77/2009, pct. 1 subpunctul I din Anexa la O.U.G nr. 77/2009 şi Anexa nr. 6 a) din H.G. nr. 111/2016.*

Pentru activitatea de jocuri de noroc la distanţă, au fost analizate şi acordate **13 autorizaţii** de exploatare a jocurilor de noroc, *în conformitate cu prevederile art. 10 alin. (2) art. 13 alin. (1) prima teză, art. 14, art. 15, art. 29 alin. (8) din O.U.G. nr. 77/2009, pct. 1 subpunctul II din Anexa la O.U.G nr. 77/2009 şi Anexa nr. 6 a) din H.G. nr. 111/2016.*

Au fost operate în sistemul informatic schimbări pentru spaţiul de exploatare a mijloacelor de joc tip slot-machine pentru un număr de **42.104 mijloace de joc solicitate prin intermediul a 7.624 notificări,** *în conformitate cu prevederile, art. 12 alin. (2) din H.G 870/2009, lit. A pct. 9 din Anexa nr. 3 din H.G. nr. 870/2009, art. 15 alin. (6) din O.U.G. nr. 77/2009 (procedură operaţională PO-07 D.G.A.J.N.).*

Pentru activităţile conexe în domeniul jocurilor de noroc, au fost analizate şi acordate **236 licenţe clasa a II-a**, *în conformitate cu prevederile, art. 20 alin. (6) din O.U.G. nr. 77/2009, pct. 1 subpunctul I din Anexa la O.U.G nr. 77/2009; art. 147-149 şi Anexa nr. 6 b) din H.G. nr. 111/2016, din care:*

- ***22** operatori economici licenţiaţi clasa a II-a pentru activitatea de management şi facilităţi de găzduire pe platforma de jocuri;*
- ***4** operatori economici licenţiaţi clasa a II-a pentru activităţi de centre de stocare a serverilor (data center);*

- ***2*** *operatori economici licenţiaţi clasa a II-a atât pentru activitatea de management şi facilităţi de găzduire pe platforma de jocuri cât şi pentru activităţi de centre de stocare a serverelor (data center);*
- ***102*** *operatori economici licenţiaţi clasa a II-a pentru producţie, distribuţie, oferirea de programe/dispozitive pentru desfăşurarea sau managementul activităţii de jocuri de noroc, furnizarea de servicii de reparaţii şi întreţinere pentru mijloacele de joc, import, export, achiziţie intracomunitară, livrare intracomunitară sau alte activităţi cu componente sau mijloace de joc;*
- ***24*** *operatori economici licenţiaţi clasa a II-a pentru procesatori de plăţi*
- ***44*** *operatori economici licenţiaţi clasa a II-a pentru producţie şi/sau distribuitoare de software specializat în domeniul jocurilor de noroc*
- ***2*** *operatori economici licenţiaţi clasa a II-a pentru studio transmitere imagini cu jocuri de noroc caracteristice cazinourilor*
- ***22*** *operatori economici licenţiaţi clasa a II-a pentru afiliaţi*
- ***5*** *operatori economici licenţiaţi clasa a II-a pentru certificatori*
- ***5*** *operatori economici licenţiaţi clasa a II-a pentru auditori*
- ***4*** *operatori economici licenţiaţi clasa a II-a pentru organisme de evaluare a conformităţii.*

…

Au fost analizate *în conformitate cu prevederile art. 20 din O.U.G nr. 77/2009* şi s-a realizat o evidenţă pentru un număr de **1.244** notificări de cumpărări, achiziţii intracomunitare şi importuri de mijloace de joc pentru un număr de **16.281** mijloace de joc, **937** notificări de vânzări şi exporturi de mijloace de joc pentru un număr de **9.275** aparate, precum şi un număr de **1.846** notificări de scoateri din funcţiune a mijloacelor de joc pentru un număr de **22.175** mijloace de joc, iar în cazurile unde situaţia a impus, s-a solicitat Direcţiei Generale de Supraveghere şi Control iniţierea unor verificări de specialitate.

Pe parcursul anului 2016, *în conformitate cu art. 15 alin. (6) lit. a) din O.U.G. nr. 77/2009*, au fost identificaţi **71** operatori economici, organizatori de jocuri de noroc, al căror număr de autorizaţii de exploatare a jocurilor de noroc tip slot-machine a scăzut sub numărul minim prevăzut de legislaţia în vigoare şi, drept urmare, s-a solicitat Direcţiei Generale de Supraveghere şi Control iniţierea unor acţiuni în vederea constatării încetării activităţii acestora.

Având în vedere prevederile art. 5 alin. (1) din H.G. nr. 111/2016 au fost analizate un număr de **1462** contracte încheiate de operatorii economici organizatori de jocuri de noroc (exemplu: asociere în participaţiune, contracte de închiriere etc.) şi totodată, ţinând cont de prevederile art. 82 alin. (3) din H.G. nr. 111/2016 au fost verificate un număr de **4688** notificări privind sistemele de tip jack-pot.

Pe parcursul anului au fost înregistrate în cadrul direcţiei un număr de **971** notificări ale operatorilor economici ce deţin licenţă clasa a II-a.

În cadrul Direcţiei au fost întocmite, pe parcursul anului 2016, un număr de **488** adrese/puncte de vedere comunicate celorlalte direcţii din instituţie (ex: Direcţia Generală de Informatizare şi Monitorizare Jocuri de Noroc, Direcţia Generală de Supraveghere şi Control, Direcţia Generală de Management).

A fost asigurat secretariatul Comitetului de Supraveghere *în conformitate cu prevederile art. 5 din Anexa nr. 2 la H.G. nr. 298/2013*, pentru un număr de **41** de şedinţe, din care **24** şedinţe ordinare şi **17** şedinţe extraordinare (convocarea membrilor Comitetului, întocmirea notelor de prezentare de la capitolul Diverse şi întocmirea ordinii de zi), precum şi toate demersurile necesare bunei desfăşurări a şedinţelor Comitetului de Supraveghere.

Au făcut obiectul ordinii de zi a şedinţelor Comitetului de supraveghere un număr de **459** NOTE în atenţia membrilor, ce cuprind diverse aspecte ce vizează desfăşurarea activităţii de jocuri de noroc, care impun aprobarea sau informarea, din care:

- **25** Note privind aprobarea a **555** notificări de modificare a programelor de joc pentru un număr de **3529** mijloace. *în conformitate cu prevederile art. 12 alin. (2) din O.U.G nr. 77/2009;*
- **109** Note referitoare la informarea Comitetului cu privire la modificările intervenite în societate (exemplu: schimbări administratori/asociaţi, majorare capital social, modificare sediu); *în conformitate cu prevederile art. 12 alin. (2) din O.U.G nr. 77/2009;*
- **96** Note privind aprobarea modificărilor regulamentelor de joc sau de ordine interioară *în conformitate cu prevederile art. 28 alin. (3) din O.U.G nr. 77/2009;*
- **22** Note privind aprobarea acordării licenţei de organizare/autorizaţiei de exploatare a jocurilor de noroc la distanţă ce reflectă centralizat solicitările operatorilor economici;
- **53** Note privind revocarea/anularea licenţei de organizare a jocurilor de noroc sau suspendarea autorizaţiei de exploatare a jocurilor de noroc;
- **65** Note privind aprobarea acordării Licenţelor Clasa a II-a ce reflectă centralizat solicitările operatorilor economici pe fiecare tip de activitate în parte;
- **114** Note privind informarea Comitetului de Supraveghere cu diverse situaţii ce rezultă din desfăşurarea activităţii (exemplu: restituire garanţie, plângeri prealabile, lista neagră, informări etc.).

Ca urmare a şedinţelor Comitetului de Supraveghere au fost întocmite de către direcţie un număr de **2582** Decizii ale Comitetului de Supraveghere şi un număr **989** adrese de răspuns privind aprobarea sau informarea Comitetului cu privire la solicitările operatorilor.

…

În anul 2016, au desfăşurat activitate, în total, un număr de **413** organizatori de jocuri de noroc şi un număr de **236** operatori economici licenţiaţi clasa a II-a, astfel:

a) **28** organizatori de jocuri de noroc pariuri în cotă fixă
b) **1** organizator de jocuri de noroc pariuri mutuale
c) **1** organizator de jocuri de noroc loto
d) **1** organizator de jocuri de noroc bingo desfăşurate prin intermediul reţelelor de televiziune
e) **12** organizatori de jocuri de noroc caracteristice activităţii cluburilor de poker
f) **11** organizatori de jocuri de noroc caracteristice activităţii cazinourilor
g) **11** organizatori de jocuri de noroc bingo desfăşurate în săli de joc
h) **1** organizator de jocuri de noroc caracteristice activităţii festival de poker
i) **324** organizatori de jocuri de noroc tip slot-machine
j) **23** organizatori de jocuri de noroc la distanţă, din care:
   - **20** organizatori de jocuri de noroc la distanţă care deţineau drept de organizare şi exploatare a jocurilor de noroc la distanţă, cu precizarea că **10** dintre aceştia au obţinut ulterior licenţă de organizare şi autorizaţie de exploatare a jocurilor de noroc la distanţă;
   - **3** organizatori de jocuri de noroc la distanţă au obţinut licenţă de organizare şi autorizaţie de exploatare a jocurilor de noroc la distanţă, fără a deţine anterior drept de organizare şi exploatare.
k) **236** operatori economici care deţin licenţă clasa II a.

...

Sume datorate la bugetul general consolidat în anul 2016 atât de organizatorii de jocuri de noroc pentru activitatea desfăşurată pe fiecare tip de joc cât şi de operatorii economici licenţiaţi pentru desfăşurarea activităţilor conexe în domeniul jocurilor de noroc:

Jocuri de noroc tip slot-machine (cu privire la taxele de autorizare şi taxele de viciu, precizăm că au fost luate în considerate şi obligaţiile de plată corespunzătoare trimestrelor 2, 3 şi 4, după caz pentru

mijloacele de joc autorizate în anul 2015, astfel cum este prevăzut în art. 14 alin. (2) lit.b) pct. (v) din O.U.G. nr. 77/2009, cu modificările şi completările ulterioare)

- ✓ **Taxă licenţă** 28.615.032 lei 324 operatori
- ✓ **Taxă autorizare clasa A** 760.864.877 lei 103.182 posturi clasa A
- ✓ **Taxă autorizare clasa B** 7.466.904 lei 1.859 posturi clasa B
- ✓ **Total taxa autorizare slot** 768.331.781 lei Total slot 105.041
- ✓ **Taxă de viciu** 110.645.240 lei 110.556 posturi

Activităţi caracteristice cazinourilor (Taxe efectiv datorate în anul 2016, având în vedere că în cursul anului un număr de 3 operatori economici şi-au încetat activitatea, cu precizarea că taxele aferente licenţelor de organizare ale acestora au fost scadente în anul 2015)

- ✓ **Taxă licenţă** 3.356.088 lei 8 operatori
- ✓ **Taxă autorizare** 28.880.079 lei 10 săli de joc *(8 Bucureşti + 2 provincie)*

Bingo în săli de joc (Taxe efectiv datorate în anul 2016, având în vedere că în cursul anului un număr de 2 operatori economici şi-au încetat activitatea, cu precizarea că taxele aferente licenţelor de organizare ale acestora au fost scadente în anul 2015)

- ✓ **Taxă licenţă** 397.431 lei 9 operatori
- ✓ **Taxă autorizare** 278.208 lei 9 săli de joc

Bingo reţele TV

- ✓ **Taxă licenţă** 309.113lei 1 operator
- ✓ **Taxă autorizare** 507.829lei 1 sală de joc

Pariuri în cotă fixă

- ✓ **Taxă licenţă – cotă fixă** 3.091.144 lei 28 operatori
- ✓ **Taxă autorizare – cotă fixă** 12.355.539 lei 28 operatori
- ✓ *Având în vedere declaraţiile depuse de organizatorii de jocuri de noroc conform Ordinului Preşedintelui Oficiului Naţional pentru Jocuri de Noroc nr.239/2015 privind aprobarea modelului de declaraţie lunară, sub forma unui formular-tip, pentru veniturile realizate de organizatorii jocurilor de noroc, care desfăşoară activităţi de jocuri de noroc potrivit art.10 alin.(1) din Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr.77/2009 privind organizarea şi exploatarea jocurilor de noroc rezultă următoarea suma de plată privind regularizările la bugetul general consolidat stabilite conform prevederilor art. 14 alin. (2) lit.b) pct.iii) din O.U.G. nr.77/2009, cu modificările şi completările ulterioare* 137.215.928 lei 28 operatori

Activităţi caracteristice cluburilor de poker (Taxe efectiv datorate în anul 2016, având în vedere că în cursul anului un număr de 2 operatori economici şi-au încetat activitatea, cu precizarea că taxele aferente licenţelor de organizare ale acestora au fost scadente în anul 2015)

- ✓ **Taxă licenţă** 662.390 lei 10 operatori
- ✓ **Taxă autorizare** 2.693.760 lei 17 săli de joc (4 Bucureşti + 13 provincie)

Festival de poker

- ✓ **Taxă licenţă** 22.080 lei 1 operator
- ✓ **Taxă autorizare** 88.320 lei 1 operator

Activităţi C.N. „Loteria Română" S.A.

- ✓ **Taxă licenţă loto** 507.829 lei 1 operator
- ✓ **Taxă autorizare loto** 794.862 lei 1 operator
- ✓ **Taxă videoloterie** 26.767.026 lei 1 operator
- ✓ **Taxă viciu VLT** 8.983.673 lei
- ✓ **Taxă licenţă – mutuale** 198.716 lei 1 operator
- ✓ **Taxă autorizare - mutuale** 397.431 lei 1 operator

Jocuri de noroc la distanţă (din totalul de 23 operatori ce au desfăşurat activitate în anul 2016 au datorat efectiv taxa de licenţă/autorizaţie un număr de 15, restul de 8 datorând taxele menţionate în anul 2015)

- ✓ **Taxă licenţă** 4.424.656 lei 15 operatori
- ✓ **Taxă autorizare** 6.622.530 lei 15 operatori
- ✓ Având în vedere declaraţiile depuse de organizatorii de jocuri de noroc conform Ordinului Preşedintelui O.N.J.N. nr.239/2015 privind aprobarea modelului de declaraţie lunară, sub forma unui formular-tip, pentru veniturile realizate de organizatorii jocurilor de noroc, care desfăşoară activităţi de jocuri de noroc potrivit art. 10 alin. (1) din O.U.G. nr. 77/2009, rezultă următoarea sumă de plată privind regularizările la bugetul general consolidat stabilite conform prevederilor art. 14 alin. (2) lit. b) pct. iii) din O.U.G. nr. 77/2009, cu modificările şi completările ulterioare 57.030.033 lei 23 operatori
  - ➢ **TOTAL** 68.077.219 lei

Activităţi conexe în domeniul jocurilor de noroc (Licenţe clasa a II-a)

- ✓ **Taxa licenţă clasa a II-a** 6.253.056 lei 236 licenţe

Precizăm că, în derularea activităţii, legislaţia ce reglementează domeniul jocurilor de noroc, pe lângă taxa de licenţă şi taxa de autorizaţie, impune, în conformitate cu dispoziţiile art. 13 alin. (4) şi art. 14 alin. (1) şi alin. (2) lit. d) din O.U.G. nr. 77/2009, cu modificările şi completările ulterioare, organizatorilor de jocuri de noroc tradiţionale caracteristice cazinourilor şi cluburilor de poker obligaţia de a vira în totalitate la bugetul de stat, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare, pentru luna anterioară, taxele de acces în locaţiile autorizate.

✓ ***TOTAL TAXĂ LICENŢĂ organizatori jocuri de noroc***	***41.584.479 lei***
✓ ***TOTAL TAXĂ LICENŢĂ clasa a II-a***	***6.253.056 lei***
✓ ***TOTAL TAXĂ AUTORIZARE***	***820.950.339 lei***
✓ ***TOTAL TAXĂ REGULARIZARE***	***194.245.961 lei***
✓ ***TOTAL TAXĂ VICIU***	***119.628.913 lei***

✓ ***TOTAL TAXĂ VIDEOLOTERIE***	***26.767.026 lei***
✓ ***TOTAL TAXE JOCURI DE NOROC 2016 pentru 649 operatori economici din care 413 organizatori de jocuri de noroc şi 236 operatori economici licenţiaţi clasa a II-a :***	***1.209.429.774 lei (273.880.698 euro)***

…

Urmare noilor reglementări legislative din sectorul jocurilor de noroc, menţionăm faptul că în cursul anului 2016 activitatea Direcţiei Generale de Supraveghere şi Control a vizat toate tipurile de jocuri de noroc organizate pe teritoriul României, în cursul anului 2016 desfăşurând activitate **413** organizatori de jocuri de noroc şi **236** operatori economici licenţiaţi clasa a II–a, după cum urmează:

a) **28** organizatori de jocuri de noroc pariuri în cotă fixă
b) **1** organizator de jocuri de noroc pariuri mutuale
c) **1** organizator de jocuri de noroc loto
d) **1** organizator de jocuri de noroc bingo desfăşurate prin intermediul reţelelor de televiziune
e) **12** organizatori de jocuri de noroc caracteristice activităţii cluburilor de poker
f) **11** organizatori de jocuri de noroc caracteristice activităţii cazinourilor
g) **11** organizatori de jocuri de noroc bingo desfăşurate în săli de joc
h) **1** organizator de jocuri de noroc caracteristice activităţii festival de poker
i) **324** organizatori de jocuri de noroc tip slot-machine
j) **23** organizatori de jocuri de noroc la distanţă, din care:
   - **20** organizatori de jocuri de noroc la distanţă care deţineau drept de organizare şi exploatare a jocurilor de noroc la distanţă, cu precizarea că **10** dintre aceştia au obţinut ulterior licenţă de organizare şi autorizaţie de exploatare a jocurilor de noroc la distanţă;
   - **3** organizatori de jocuri de noroc la distanţă au obţinut licenţă de organizare şi autorizaţie de exploatare a jocurilor de noroc la distanţă, fără a deţine anterior drept de organizare şi exploatare.
k) **236** operatori economici care deţin licenţă clasa II a.

Urmare modificărilor legislative în domeniul jocurilor de noroc, activitatea direcţiei a vizat şi sectorul jocurilor de noroc la distanţă (online), inclusiv participarea persoanelor fizice de pe teritoriul României la activităţi de jocuri de noroc la distanţă care nu sunt autorizate de O.N.J.N., fiind aplicate pentru nerespectarea acestei dispoziţii legale **758** sancţiuni contravenţionale.

De asemenea, în vederea identificării de mijloace de joc (cu precădere de tipul slot-machine), exploatate fără îndeplinirea condiţiilor prevăzute de lege, au fost efectuate verificări operative şi inopinate la alţi agenţi economici decât organizatorii de jocuri de noroc, îndeosebi în locaţii cu profil de alimentaţie publică, fiind efectuate în acest sens **410** acţiuni de control, în urma cărora au fost dispuse măsuri privind confiscarea sau indisponibilizarea, după caz, de bunuri materiale şi băneşti, aşa cum este prezentat mai jos.

Totodată, în cursul anului 2016, au fost iniţiate acţiuni de supraveghere şi control, ca urmare a celor **1576** solicitări/sesizări/adrese/petiţii înregistrate la nivelul direcţiei, adresate de către alte direcţii de specialitate din cadrul Oficiului, alte instituţii, persoane fizice, etc.

În contextul mai sus prezentat, inspectorii cu atribuţii de control din cadrul D.G.S.C. au efectuat în cursul anului 2016 un număr total de **8.921 controale**, din care **7.753** la operatori licenţiaţi şi autorizaţi în domeniul jocurilor de noroc şi al activităţilor conexe acestuia.

Urmare verificărilor efectuate, au fost constatate un număr total de **1.289** contravenţii, fiind aplicate sancţiuni contravenţionale în valoare totală de **8.105.000** lei, cuantumul sumelor încasate din aplicarea amenzilor şi a măsurilor complementare fiind de **1.336.178, 40** lei.

Cu ocazia acţiunilor de supraveghere şi control au fost dispuse măsuri cu privire la confiscarea sumei totale de **476.470** lei şi a unui număr total de **200** mijloace de joc.

Totodată, urmare controalelor efectuate, au fost întocmite un număr de **110** plângeri penale, cu un prejudiciu total estimat de **46.707.678,07** lei, fiind indisponibilizate **654** bunuri (reprezentând tot atâtea aparate de joc de tip slot-machine), precum şi suma totală de **10.926** lei.

Într-o prezentare sintetică, principalii indicatori ce reflectă activitatea Direcţiei Generale de Supraveghere şi Control în cursul anului 2016 sunt redaţi mai jos:

ANUL 2016	
Indicator/Serviciu structura centrală	D.G.S.C.
Controale efectuate:	8.921
- la operatori autorizaţi:	7.753
- la persoane fizice:	758
- la alţi agenţi economici:	410
Contravenţii constatate:	1.289
- valoarea amenzilor aplicate:	8.105.000,00 lei
- din care încasate:	1.336.178,40 lei
- nr. mijl. de joc confiscate:	200 buc.
- din care slot-machine:	200 buc.
- valoarea estimată a bunurilor confiscate:	676.470 lei
- din care sume de bani:	476.470 lei
Plângeri Penale:	110
- sume de bani ridicate:	10.926 lei
- bunuri indisponibilizate:	654 buc.
- din care slot-machine:	654 buc.
- prejudiciu estimat:	46.707.678,07 lei
Sesizări Comitetul de Supraveghere	58

…

Principalele activităţi desfăşurate de Direcţia Generală Informatizare şi Monitorizare Jocuri de Noroc, pe parcursul anului 2016, au fost:

- ✓ Identificarea şi monitorizarea unui număr de **702** site-uri de jocuri de noroc la distanţă, neautorizate pe teritoriul României;
- ✓ Întocmirea documentaţiei pentru un număr de **636** de domenii de internet pe care se desfăşoară activităţi de jocuri de noroc la distanţă prin intermediul unei platforme informatice care poate fi accesată de pe teritoriul României, prin realizarea unui număr de **1.832** de print-screen-uri, fără ca pentru activităţile desfăşurate organizatorul să deţină drept temporar de organizare şi exploatare a jocurilor de noroc la distanţă sau licenţă de organizare şi autorizaţie de exploatare a jocurilor de noroc. Aceste domenii de internet se regăsesc pe „lista neagră" la adresa web http://O.N.J.N..gov.ro/lista-neagra/.
- ✓ Notificarea furnizorilor de reţele şi servicii de comunicaţii electronice autorizaţi, în vederea restricţionării accesului către site-urile de jocuri de noroc la distanţă, introduse „în lista neagră";
- ✓ Identificarea şi monitorizarea forumurilor, în limba română, pe teme de jocuri de noroc online;
- ✓ Identificarea domeniilor de internet pe care activează deţinătorii de licenţă clasa a II-a-tip afiliat;
- ✓ Identificarea şi monitorizarea domeniilor de internet prin intermediul cărora se desfăşoară activităţi conexe în domeniul jocurilor de noroc care, în cadrul unor activităţi de marketing,

reclamă sau publicitate, promovează bonusuri oferite de către organizatorii de jocuri de noroc la distanţă licenţiaţi în România;

- ✓ Transmiterea către Direcţia Generală de Supraveghere şi Control a website-urilor care au promovat repetat, ilegal, bonusurile oferite de către organizatorii de jocuri de noroc la distanţă licenţiaţi în România;
- ✓ Corespondenţa cu operatorii de jocuri de noroc la distanţă pentru configurarea şi furnizarea de credenţiale pentru conturile de test prin care lucrătorii direcţiilor de specialitate O.N.J.N. să poată supraveghea şi monitoriza activitatea de jocuri de noroc desfăşurată pe platforma de joc, precum şi pentru accesul pe terminale, serverul „safe" şi serverul „mirror".
- ✓ Verificarea şi monitorizarea platformelor de jocuri de noroc la distanţă, prin intermediul conturilor de test furnizate de organizatorii ce deţin licenţă de organizare şi autorizaţie de exploatare a jocurilor de noroc la distanţă;
- ✓ Centralizarea unui număr de **176.750** conturi de joc închise de organizatorii ce deţin licenţă de organizare şi autorizaţie de exploatare a jocurilor de noroc la distanţă, în temeiul art. 129, alin. (5) din H.G. 111/2016; transmiterea către Direcţia Generală de Supraveghere şi Control a listei detaliate a conturilor de joc închise, în vederea aplicării măsurilor legale ce se impun;
- ✓ Centralizarea şi arhivarea copiilor ordinelor de plată ale organizatorilor de jocuri de noroc la distanţă către Bugetul de Stat, privind sumele din conturile închise pentru neîndeplinirea de către jucători a condiţiilor de autentificare, conform prevederilor art. 129, alin. (5) din H.G. 111/2016;
- ✓ Centralizarea unui număr de **419** persoane indezirabile care au fost excluse sau cărora le-a fost interzis accesul în locaţiile unde se desfăşoară activităţi de jocuri de noroc;
- ✓ Participarea, împreună cu reprezentanţi ai Direcţiei Generale Autorizare Jocuri de Noroc, la verificarea dosarelor pentru acordarea licenţei de organizare şi autorizaţiei de exploatare a jocurilor de noroc la distanţă şi acordarea licenţei clasei a II-a, propuse Comitetului de Supraveghere şi avizarea documentaţiei tehnice depusă de operatorii de jocuri de noroc la distanta, specifică obţinerii licenţei de organizare şi autorizaţiei de exploatare a jocurilor de noroc la distanţă şi acordarea licenţei clasei a II-a;
- ✓ Participarea, împreună cu reprezentanţi ai Direcţiei Generale de Supraveghere şi Control, în echipe mixte, la verificarea în teren a respectării condiţiilor legale de exploatare a jocurilor de noroc pe tipuri de activităţi;
- ✓ Centralizarea unui număr de **1.808** solicitări prin intermediul cărora operatorii economici solicită acordarea autorizaţiilor de exploatare a jocurilor de noroc tip slot-machine;
- ✓ Centralizarea credenţialelor (username şi parolă) puse la dispoziţia O.N.J.N., în vederea conectării la sistemele informatice centralizatoare ale organizatorilor de jocuri de noroc de tip slot-machine;
- ✓ Verificarea funcţionalităţii şi condiţiilor de conectare la sistemele informatice centralizatoare pentru un număr de **341** operatori economici care solicită acordarea autorizaţiilor de exploatare a jocurilor de noroc tip slot-machine;
- ✓ Efectuarea verificărilor de specialitate în ceea ce priveşte interconectivitatea unui număr de **63.830** mijloace de joc de tip slot-machine, fiecare mijloc de joc pentru care se solicită autorizarea fiind identificat în sistemul informatic centralizator al operatorului economic;
- ✓ Verificarea modificărilor operate de organizatorii de jocuri de noroc pariuri în cotă fixă (potrivit prevederilor art. 15, alin. (2), lit. g) din O.U.G. NR. 77/2009)- deschiderea/închiderea de agenţii. Au fost efectuate **17.625** verificări de specialitate în ceea ce priveşte interconectivitatea agenţiilor prin intermediul terminalelor puse la dispoziţia O.N.J.N.;
- ✓ Înregistrarea în baza de date a informaţiilor extrase din procesele verbale transmise de către operatorii de jocuri de noroc de tip bingo organizate prin intermediul sistemelor reţelelor de

televiziune. Verificarea şi compararea datelor privind veniturile totale provenite din vânzarea biletelor de joc ce se regăsesc în procesele verbale şi veniturile totale raportate prin intermediul terminalului pus la dispoziţia Oficiului Naţional pentru Jocuri de Noroc;

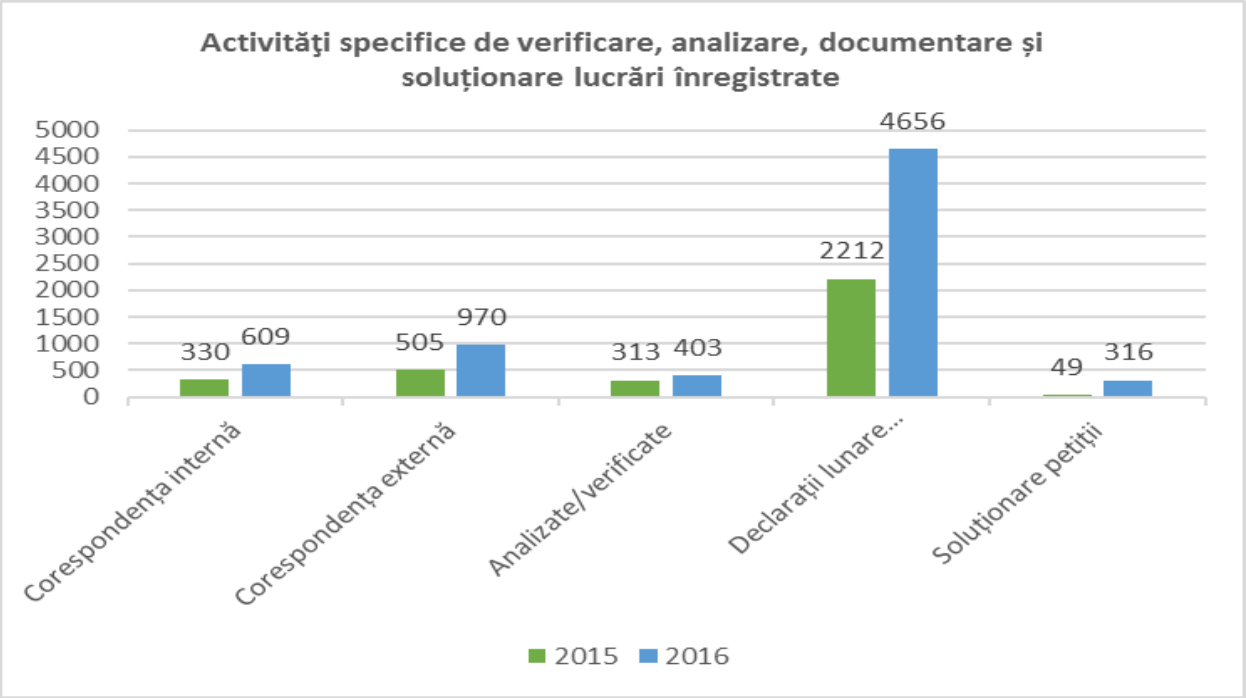

EXTRAS DIN RAPORTUL ANUAL DE ACTIVITATE AL O.N.J.N. PE ANUL 2017

…

Statistica Direcţiei Generale de Autorizare Jocuri de Noroc pentru anul 2017:

În anul 2017, în cadrul Oficiului Naţional pentru Jocuri de Noroc au fost înregistrate un număr de **67.415** solicitări/sesizări/adrese/puncte de vedere/petiţii.

Din totalul de **67.415** solicitări/sesizări/adrese/puncte de vedere/petiţii înregistrate la nivelul Oficiului Naţional pentru Jocuri de Noroc în cadrul Direcţiei Generale de Autorizare Jocuri de Noroc au fost înregistrate un număr de **49.000** solicitări/sesizări/adrese/puncte de vedere/petiţii.

Pentru jocurile de noroc tip slot-machine, au fost analizate şi acordate un număr de **33 licenţe** de organizare a jocurilor de noroc tip slot-machine, *în conformitate cu prevederile art. 10 alin. (2), art. 13 alin. (1) prima teză, art. 14, art. 15, art. 29 alin. (8) din O.U.G. nr. 77/2009, pct. 1 subpunctul I din Anexa la O.U.G. nr. 77/2009 şi Anexa 6 a) la H.G. nr. 111/2016 (procedură operaţională PO-02 D.G.A.J.N.).*

Pentru jocurile de noroc tip slot-machine, au fost analizate şi acordate:

- autorizaţii de exploatare a jocurilor de noroc tip slot-machine **clasa A** pentru un număr de **68.025 posturi de joc,** *în conformitate cu prevederile art. 10 alin. (2) art. 13 alin. (1) prima teză, art. 14, art. 15, art. 29 alin. (8) din O.U.G. nr. 77/2009, pct. 1 subpunctul II din Anexa la O.U.G nr. 77/2009, art.74-85 şi Anexa 7 din H.G. nr.111/2016 (procedură operaţională PO-03 D.G.A.J.N.).*
- autorizaţii de exploatare a jocurilor de noroc tip slot-machine **clasa B** pentru un număr de **3.521 posturi de joc,** *în conformitate cu prevederile art. 10 alin. (2) art. 13 alin. (1) prima teză, art. 14,*

art. 15, art. 29 alin. (8) din O.U.G. nr. 77/2009, pct. 1 subpunctul II din Anexa la O.U.G nr. 77/2009, art.74-85 şi Anexa 7 din H.G. nr.111/2016 (procedură operaţională PO-03 D.G.A.J.N.).

- autorizaţii de exploatare a jocurilor de noroc **temporare** tip slot-machine clasa A pentru un număr de **83 posturi de joc**, *în conformitate cu prevederile art. 10 alin. (2) art. 13 alin. (1) prima teză, art. 14, art. 15, art. 29 alin. (8) din O.U.G. nr. 77/2009, pct. 1 subpunctul II din Anexa la O.U.G nr. 77/2009, art.74-85 şi Anexa 7 din H.G. nr.111/2016.*

Pentru jocurile de noroc tip pariuri în cotă fixă a fost analizată şi acordată **1 licenţă** de organizare, *în conformitate cu prevederile art. 10 alin. (2), art. 13 alin. (1) prima teză, art. 14, art. 15, art. 29 alin. (8) din O.U.G. nr. 77/2009, pct. 1 subpunctul I din Anexa la O.U.G nr. 77/2009, Anexa nr. 6 a) din H.G. nr. 111/2016. (procedură operaţională PO-12 D.G.A.J.N.).*

Pentru jocurile de noroc tip pariuri în cotă fixă au fost analizate şi acordate un număr **25 autorizaţii** de exploatare aferente unui număr de **13.335 puncte de lucru (agenţii de pariuri),** *în conformitate cu prevederile art. 10 alin. (2) art. 13 alin. (1) prima teză, art. 14, art. 15, art. 29 alin. (8) din O.U.G. nr. 77/2009, pct. 1 subpunctul II din Anexa la O.U.G nr. 77/2009 şi Anexa nr. 7 din H.G. nr. 111/2016. (procedură operaţională PO-13 D.G.A.J.N.).*

Pentru jocurile de noroc tip pariuri mutuale a fost analizată şi acordată **1 licenţă** de organizare, *în conformitate cu prevederile art. 10 alin. (2), art. 13 alin. (1) prima teză, art. 14, art. 15, art. 29 alin. (8) din O.U.G. nr. 77/2009, pct. 1 subpunctul I din Anexa la O.U.G nr. 77/2009; art. 1, art. 10 şi Anexa nr. 6 a) din H.G. nr. 111/2016.*

Pentru jocurile de noroc tip pariuri mutuale a fost analizată şi acordată **1 autorizaţie** de exploatare aferentă unui număr de **1.923 puncte de lucru (agenţii de pariuri mutuale),** *în conformitate cu prevederile art. 10 alin. (2) art. 13 alin. (1) prima teză, art. 14, art. 15, art. 29 alin. (8) din O.U.G. nr. 77/2009, pct. 1 subpunctul II din Anexa la O.U.G nr. 77/2009, art. 1, art. 10 şi Anexa nr. 7 din H.G. nr. 111/2016.*

Pentru jocurile de noroc tip bingo desfăşurate în săli de joc a fost analizată şi acordată **1 licenţă** de organizare, *în conformitate cu prevederile art. 10 alin. (2), art. 13 alin. (1) prima teză, art. 14, art. 15, art. 29 alin. (8) din O.U.G. nr. 77/2009, pct. 1 subpunctul I din Anexa la O.U.G nr. 77/2009 şi Anexa nr. 6 a) din H.G. nr. 111/2016. (procedură operaţională PO-08 D.G.A.J.N.).*

Pentru jocurile de noroc tip bingo desfăşurate în săli de joc au fost analizate şi acordate un număr de **8 autorizaţii** de exploatare, *în conformitate cu prevederile art. 10 alin. (2) art. 13 alin. (1) prima teză, art. 14, art. 15, art. 29 alin. (8) din O.U.G. nr. 77/2009, pct. 1 subpunctul II din Anexa la O.U.G nr. 77/2009 şi Anexa nr. 7 din H.G. nr. 111/2016 (procedură operaţională PO-09 D.G.A.J.N.).*

Pentru activitatea de jocuri de noroc tip bingo desfăşurate în săli de joc, a fost analizată şi acordată **1 schimbare a spaţiului de exploatare** a jocurilor de noroc, *în conformitate cu prevederile art. 10 alin. (2) art. 13 alin. (1) prima teză, art. 14, art. 15, art. 29 alin. (8) din O.U.G. nr. 77/2009, pct. 1 subpunctul II din Anexa la O.U.G nr. 77/2009 şi Anexa nr. 7 din H.G. nr. 111/2016 (procedură operaţională PO-09 D.G.A.J.N.).*

Pentru activitatea de jocuri de noroc caracteristică activităţii cazinourilor au fost analizate şi acordate un număr de **5 autorizaţii** de exploatare a jocurilor de noroc, *în conformitate cu prevederile art. 10 alin. (2) art. 13 alin. (1) prima teză, art. 14, art. 15, art. 29 alin. (8) din O.U.G. nr. 77/2009, pct. 1 subpunctul II din Anexa la O.U.G nr. 77/2009 şi Anexa nr. 7 din H.G. nr. 111/2016 (procedură operaţională PO-05 D.G.A.J.N.).*

Pentru activitatea de jocuri de noroc caracteristică activităţii cluburilor de poker, a fost analizată şi acordată **1 licenţă** de organizare, *în conformitate cu prevederile, art. 10 alin. (2), art. 13 alin. (1) prima teză, art. 14, art. 15, art. 29 alin. (8) din O.U.G. nr. 77/2009, pct. 1 subpunctul I din Anexa la O.U.G nr. 77/2009 şi Anexa nr. 6 a) din H.G. nr. 111/2016 (procedură operaţională PO-06 D.G.A.J.N.).*

Pentru activitatea de jocuri de noroc caracteristică activităţii cluburilor de poker, au fost analizate şi acordate un număr de **12 autorizaţii** de exploatare a jocurilor de noroc, *în conformitate cu prevederile*

art. 10 alin. (2) art. 13 alin. (1) prima teză, art. 14, art. 15, art. 29 alin. (8) din O.U.G. nr. 77/2009, pct. 1 subpunctul II din Anexa la O.U.G nr. 77/2009 şi Anexa nr. 7 din H.G. nr. 111/2016 (procedură operaţională PO-07 D.G.A.J.N.).

Pentru activitatea de jocuri de noroc caracteristică activităţii festival de poker, a fost analizată şi acordată **1 autorizaţie** de exploatare a jocurilor de noroc, *în conformitate cu prevederile art. 10 alin. (2) art. 13 alin. (1) prima teză, art. 14, art. 15, art. 29 alin. (8) din O.U.G. nr. 77/2009, pct. 1 subpunctul II din Anexa la O.U.G nr. 77/2009 şi Anexa nr. 7 din H.G. nr. 111/2016.*

Pentru activitatea de jocuri de noroc la distanţă, au fost analizate şi acordate **8 licenţe** de organizare, *în conformitate cu prevederile, art. 10 alin. (2), art. 13 alin. (1) prima teză, art. 14, art. 15, art. 29 alin. (8) din O.U.G. nr. 77/2009, pct. 1 subpunctul I din Anexa la O.U.G nr. 77/2009 şi Anexa nr. 6 a) din H.G. nr. 111/2016.*

Pentru activitatea de jocuri de noroc la distanţă, au fost analizate şi acordate **21 autorizaţii** de exploatare a jocurilor de noroc, *în conformitate cu prevederile art. 10 alin. (2) art. 13 alin. (1) prima teză, art. 14, art. 15, art. 29 alin. (8) din O.U.G. nr. 77/2009, pct. 1 subpunctul II din Anexa la O.U.G nr. 77/2009 şi Anexa nr. 6 a) din H.G. nr. 111/2016.*

Au fost operate în sistemul informatic schimbări pentru spaţiul de exploatare a mijloacelor de joc tip slot-machine pentru un număr de **14.140 notificări,** *în conformitate cu prevederile art. 9 alin. (6) din H.G. nr. 111/2016, art. 15 alin. (6) din O.U.G. nr. 77/2009 (procedură operaţională PO-07 D.G.A.J.N.).*

Pentru activităţile conexe în domeniul jocurilor de noroc, au fost analizate şi acordate **90 licenţe clasa a II-a**, *în conformitate cu prevederile, art. 20 alin. (6) din O.U.G. nr. 77/2009, pct. 1 subpunctul I din Anexa la O.U.G nr. 77/2009; art. 147-149 şi Anexa nr. 6 b) din H.G. nr. 111/2016, din care:*

- **5** operatori economici licenţiaţi clasa a II-a pentru activitatea de management şi facilităţi de găzduire pe platforma de jocuri;
- **43** operatori economici licenţiaţi clasa a II-a pentru producţie, distribuţie, oferirea de programe/dispozitive pentru desfăşurarea sau managementul activităţii de jocuri de noroc, furnizarea de servicii de reparaţii şi întreţinere pentru mijloacele de joc, import, export, achiziţie intracomunitară, livrare intracomunitară sau alte activităţi cu componente sau mijloace de joc;
- **15** operatori economici licenţiaţi clasa a II-a pentru procesatori de plăţi
- **11** operatori economici licenţiaţi clasa a II-a pentru producţie şi/sau distribuţie de software specializat în domeniul jocurilor de noroc
- **2** operatori economici licenţiaţi clasa a II-a pentru activitatea de transmitere a imaginilor caracteristice activităţii cazinourilor
- **11** operatori economici licenţiaţi clasa a II-a pentru afiliaţi
- **1** operator economic licenţiat clasa a II-a pentru certificatori
- **1** operator economic licenţiat clasa a II-a pentru auditori
- **1** operator economic licenţiat clasa a II-a pentru organisme de evaluare a conformităţii.

Au fost analizate *în conformitate cu prevederile art. 20 din O.U.G nr. 77/2009* şi s-a realizat o evidenţă pentru un număr de **687** notificări de cumpărări, achiziţii intracomunitare şi importuri de mijloace de joc pentru un număr de **9.353** mijloace de joc, **544** notificări de vânzări şi exporturi de mijloace de joc pentru un număr de **9.238** mijloace de joc, precum şi un număr de **2.254** notificări de scoateri din funcţiune a mijloacelor de joc pentru un număr de **23.968** mijloace de joc, iar în cazurile unde situaţia a impus, s-a solicitat Direcţiei Generale de Supraveghere şi Control iniţierea unor verificări de specialitate.

În anul 2017, *în conformitate cu art. 15 alin. (6) lit. a) din O.U.G. nr. 77/2009,* au fost identificaţi **10** operatori economici, organizatori de jocuri de noroc, al căror număr de autorizaţii de exploatare a jocurilor de noroc tip slot-machine a scăzut sub numărul minim prevăzut de legislaţia în vigoare, pentru care a intervenit ca efect al legii **revocarea de drept** a licenţei de organizare a jocurilor de noroc tip

slot-machine şi, drept urmare, s-a solicitat Direcţiei Generale de Supraveghere şi Control iniţierea unor acţiuni în vederea constatării încetării activităţii acestora.
Având în vedere prevederile art. 5 alin. (1) din H.G. nr. 111/2016 au fost analizate un număr de **7.575** contracte încheiate de operatorii economici organizatori de jocuri de noroc (exemplu: asociere în participaţiune, contracte de închiriere etc.) şi totodată, ţinând cont de prevederile art. 82 alin. (3) din H.G. nr. 111/2016 au fost verificate un număr de **7.245** notificări privind sistemele de tip jack-pot.
În anul 2017 au fost înregistrate în cadrul direcţiei un număr de **3.722 notificări** ale operatorilor economici ce deţin licenţă **clasa a II-a**.
În această perioadă de referinţă, au fost emise un număr de **52.427** autorizaţii de exploatare a jocurilor de noroc tip slot-machine, pentru un număr de 280 de organizatori de jocuri de noroc**.**
În cadrul Direcţiei au fost întocmite, în anul 2017, un număr de **3.634** adrese/puncte de vedere comunicate celorlalte direcţii din instituţie (ex: Direcţia Generală de Informatizare şi Monitorizare Jocuri de Noroc, Direcţia Generală de Supraveghere şi Control, Direcţia Generală de Management) şi un număr de **1.279** adrese reprezentând corespondenţa purtată cu alte instituţii iniţiată de O.N.J.N. sau ca răspuns la solicitările acestora.
A fost asigurat secretariatul Comitetului de Supraveghere *în conformitate cu prevederile art. 5 din Anexa nr. 2 la H.G. nr. 298/2013*, pentru un număr de **42** de şedinţe, din care **24** şedinţe ordinare şi **18** şedinţe extraordinare (convocarea membrilor Comitetului, întocmirea notelor de prezentare cu diverse speţe ce ţin de desfăşurarea activităţii de jocuri de noroc ce implică informarea sau aprobarea de către membrii Comitetului şi întocmirea ordinii de zi), precum şi toate demersurile necesare bunei desfăşurări a şedinţelor Comitetului de Supraveghere.
Au făcut obiectul ordinii de zi a şedinţelor Comitetului de supraveghere un număr de **720 NOTE** în atenţia membrilor, ce cuprind diverse aspecte ce vizează desfăşurarea activităţii de jocuri de noroc, care impun aprobarea sau informarea, din care:
- **32** Note privind aprobarea a **826** notificări de modificare a programelor de joc pentru un număr de **7.337** mijloace, *în conformitate cu prevederile art. 12 alin. (2) din O.U.G nr. 77/2009;*
- **135** Note referitoare la informarea Comitetului cu privire la modificările intervenite în societate (exemplu: schimbări administratori/asociaţi, majorare capital social, modificare sediu), *în conformitate cu prevederile art. 12 alin. (2) din O.U.G nr. 77/2009;*
- **225** Note privind aprobarea modificărilor regulamentelor de joc sau de ordine interioară, *în conformitate cu prevederile art. 28 alin. (3) din O.U.G nr. 77/2009;*
- **22** Note privind aprobarea acordării licenţei de organizare/autorizaţiei de exploatare a jocurilor de noroc la distanţă ce reflectă centralizat solicitările operatorilor economici;
- **94** Note privind revocarea/anularea licenţei de organizare a jocurilor de noroc sau suspendarea autorizaţiei de exploatare a jocurilor de noroc şi încetarea valabilităţii licenţei clasa a II-a pentru activităţile conexe în domeniul jocurilor de noroc;
- **107** Note privind aprobarea acordării Licenţelor Clasa a II-a ce reflectă centralizat solicitările operatorilor economici pe fiecare tip de activitate în parte;
- **105** Note privind informarea/aprobarea de către Comitetul de Supraveghere cu diverse situaţii ce rezultă din desfăşurarea activităţii (exemplu: restituire garanţie, plângeri prealabile, lista neagră, informări etc.).
Ca urmare a şedinţelor Comitetului de Supraveghere au fost întocmite de către direcţie un număr de **2.661** Decizii ale Comitetului de Supraveghere şi un număr **1.348** adrese de răspuns privind aprobarea sau informarea Comitetului cu privire la solicitările operatorilor.
S-a asigurat comunicarea tuturor documentelor emise de Comitetul de Supraveghere şi întocmite de Direcţia Generală Autorizare Jocuri de Noroc, către instituţiile implicate, direcţiile de specialitate şi societăţile comerciale organizatoare de jocuri de noroc.

În anul 2017, au desfăşurat activitate, în total, un număr de **377** organizatori de jocuri de noroc, şi un număr de **321** operatori economici licenţiaţi clasa a II-a, astfel:

a) **28** organizatori de jocuri de noroc pariuri în cotă fixă
b) **1** organizator de jocuri de noroc pariuri mutuale
c) **1** organizator de jocuri de noroc loto
d) **1** organizator de jocuri de noroc bingo desfăşurate prin intermediul reţelelor de televiziune
e) **10** organizatori de jocuri de noroc caracteristice activităţii cluburilor de poker
f) **6** organizatori de jocuri de noroc caracteristice activităţii cazinourilor
g) **11** organizatori de jocuri de noroc bingo desfăşurate în săli de joc
h) **1** organizator de jocuri de noroc caracteristice activităţii festival de poker
i) **297** organizatori de jocuri de noroc tip slot-machine
j) **21** organizatori de jocuri de noroc la distanţă
k) **321** operatori economici care deţin licenţă clasa II a.

Sume datorate la bugetul general consolidat în anul 2017 atât de organizatorii de jocuri de noroc pentru activitatea desfăşurată pe fiecare tip de joc cât şi de operatorii economici licenţiaţi pentru desfăşurarea activităţilor conexe în domeniul jocurilor de noroc:

Jocuri de noroc tip slot-machine

Taxă licenţă	25.545.870	lei	287 operatori
Taxă autorizare clasa A	781.091.286	lei	68.025 posturi clasa A
Taxă autorizare clasa B	23.021.353	lei	3.521 posturi clasa B
Taxă autorizare temporare	240.119	lei	83 posturi
Total taxa autorizare slot	804.352.758	lei	Total slot 71.629
Taxă de viciu	117.601.307	lei	68.025 posturi

Activităţi caracteristice cazinourilor (Taxe efectiv datorate în anul 2017, având în vedere că în cursul acestei perioade 1 operator economic şi-a încetat activitatea, cu precizarea că taxele aferente licenţelor de organizare ale acestora au fost scadente în anul 2016)

Taxă licenţă	2.113.990 lei	5 operatori
Taxă autorizare	23.365.300 lei	6 săli de joc (6 Bucureşti)

Bingo în săli de joc (Taxe efectiv datorate în anul 2017, având în vedere că în cursul acestei perioade 4 operatori economici şi-au încetat activitatea, cu precizarea că taxele aferente licenţelor de organizare ale acestora au fost scadente în anul 2016)

Taxă licenţă	311.535 lei	7 operatori
Taxă autorizare	249.232 lei	8 săli de joc

Pariuri în cotă fixă

Taxă licenţă – cotă fixă	2.670.312 lei	24 operatori
Taxă autorizare – cotă fixă	12.661.583 lei	24 operatori
Având în vedere declaraţiile depuse de organizatorii de jocuri de noroc conform Ordinului Preşedintelui Oficiului Naţional pentru Jocuri de Noroc nr.239/2015 privind aprobarea modelului de declaraţie lunară, sub forma unui formular-tip, pentru veniturile realizate de organizatorii jocurilor de noroc, care desfăşoară activităţi de jocuri de noroc potrivit art. 10 alin. (1) din Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 77/2009 privind organizarea şi exploatarea jocurilor de noroc rezultă următoarea suma de plată privind	150.212.300 lei	28 operatori

regularizările la bugetul general consolidat stabilite conform prevederilor art. 14 alin. (2) lit. b) pct. iii) din O.U.G. nr. 77/2009, cu modificările şi completările ulterioare

Activităţi caracteristice cluburilor de poker (Taxe efectiv datorate în anul 2017, având în vedere că în cursul acestei perioade un număr de 1 operator economic şi-a încetat activitatea, cu precizarea că taxele aferente licenţelor de organizare ale acestora au fost scadente în anul 2016)

Taxă licenţă	600.822 lei	9 operatori	
Taxă autorizare	1.947.195 lei	16 săli de joc (3 Bucureşti + 13 provincie)	
Festival de poker			
Taxă licenţă	22.253 lei	1 operator	
Taxă autorizare	89.012 lei	1 operator	

Activităţi C.N. „Loteria Română” S.A.

Taxă licenţă loto	511.808 lei	1 operator
Taxă autorizare loto	801.090 lei	1 operator
Taxă licenţă VLT	222.525 lei	1 operator
Taxă videoloterie	29.419.399 lei	1 operator
Taxă viciu VLT	9.476.706 lei	1 operator
Taxă licenţă – mutuale	200.273 lei	1 operator
Taxă autorizare - mutuale	400.545 lei	1 operator

Jocuri de noroc la distanţă (din totalul de 21 operatori ce au desfăşurat activitate în anul 2017 au datorat efectiv taxa de licenţă/autorizaţie un număr de 20, restul de 1 datorând taxele menţionate în anul 2016)

Taxă licenţă	6.835.968 lei	**21 operatori**
Taxă autorizare	11.643.237 lei	**21 operatori**
Având în vedere declaraţiile depuse de organizatorii de jocuri de noroc conform Ordinului Preşedintelui Oficiului Naţional pentru Jocuri de Noroc nr.239/2015 privind aprobarea modelului de declaraţie lunară, sub forma unui formular-tip, pentru veniturile realizate de organizatorii jocurilor de noroc, care desfăşoară activităţi de jocuri de noroc potrivit art. 10 alin. (1) din Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 77/2009 privind organizarea şi exploatarea jocurilor de noroc rezultă următoarea suma de plată privind regularizările la bugetul general consolidat stabilite conform prevederilor art. 14 alin. (2) lit. b) pct. iii) din O.U.G. nr. 77/2009, cu modificările şi completările ulterioare	105.011.740 lei	**21 operatori**
TOTAL	123.490.945 lei	

Activităţi conexe în domeniul jocurilor de noroc (Licenţe clasa a II-a)

Taxa licenţă clasa a II-a	8.064.306 lei	302 licenţe

Precizăm că, în derularea activităţii, legislaţia ce reglementează domeniul jocurilor de noroc, pe lângă taxa de licenţă şi taxa de autorizaţie, impune, în conformitate cu dispoziţiile art. 13 alin. (4) şi art. 14 alin. (1) şi alin. (2) lit. d) din O.U.G. nr. 77/2009, cu modificările şi completările ulterioare, organizatorilor de jocuri de noroc tradiţionale caracteristice **cazinourilor** şi **cluburilor de poker** obligaţia de a vira în totalitate la bugetul de stat, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare, pentru luna anterioară, **taxele de acces** în locaţiile autorizate.

TOTAL TAXĂ LICENŢĂ organizatori jocuri de noroc	39.035.356 lei
TOTAL TAXĂ LICENŢĂ clasa a II-a	8.064.306 lei
TOTAL TAXĂ AUTORIZARE	855.509.952 lei
TOTAL TAXĂ REGULARIZARE	255.224.040 lei
TOTAL TAXĂ VICIU	127.078.013 lei
TOTAL TAXĂ VIDEOLOTERIE	29.419.399 lei
TOTAL TAXE JOCURI DE NOROC anul 2017 pentru 698 operatori economici din care 377 organizatori de jocuri de noroc şi 321 operatori economici licenţiaţi clasa a II-a :	1.314.331.066 lei (295.322.113 euro)

…

În cursul anului 2017, au fost iniţiate acţiuni de supraveghere şi control, ca urmare a celor **1586** solicitări/sesizări/adrese/petiţii (din care 491 petiţii) înregistrate la nivelul direcţiei, adresate de către alte direcţii de specialitate din cadrul Oficiului, alte instituţii, persoane fizice, etc.

În contextul mai sus prezentat, inspectorii cu atribuţii de control din cadrul D.G.S.C. au efectuat în cursul anului 2017 un număr total de **13093 controale**, din care **12143** la operatori licenţiaţi şi autorizaţi în domeniul jocurilor de noroc şi al activităţilor conexe acestuia.

Urmare verificărilor efectuate, au fost constatate un număr total de **1012** contravenţii, fiind aplicate sancţiuni contravenţionale în valoare totală de **9.576.000** lei.

Cu ocazia acţiunilor de supraveghere şi control au fost dispuse măsuri cu privire la confiscarea sumei totale de **127.256** lei şi a unui număr total de 775 mijloace de joc.

Totodată, urmare controalelor efectuate, au fost întocmite un număr de **63** plângeri penale, cu un prejudiciu total estimat de **36.157.145,84**lei, fiind indisponibilizate **241** bunuri (reprezentând 205 aparate de joc de tip slot-machine, 26 de terminale slot machine online şi 10 mese de poker).

Într-o prezentare sintetică, principalii indicatori ce reflectă activitatea Direcţiei Generale de Supraveghere şi Control în cursul anului 2016 sunt redaţi mai jos:

ANUL 2017	
Indicator/Serviciu structura centrală	D.G.S.C.
Controale efectuate:	13093
- la operatori autorizaţi:	12097
- operatori licenţiaţi clasa a II-a	46
- la persoane fizice:	29
- la alţi agenţi economici:	921
Contravenţii constatate:	1012

- valoarea amenzilor aplicate:	9.576.000 lei
- nr. mijl. de joc confiscate:	775 buc.
- valoarea estimată a bunurilor confiscate:	1.215.471 lei
- din care sume de bani:	476.470 lei
Plângeri Penale:	63
- sume de bani ridicate:	18.074 lei
- bunuri indisponibilizate:	241 buc.
- din care slot-machine:	205 buc.
- prejudiciu estimat:	36.157.145,84 lei
Sesizări Comitetul de Supraveghere	77

Evoluţia principalilor indicatori raportat la anul precedent se prezintă astfel:

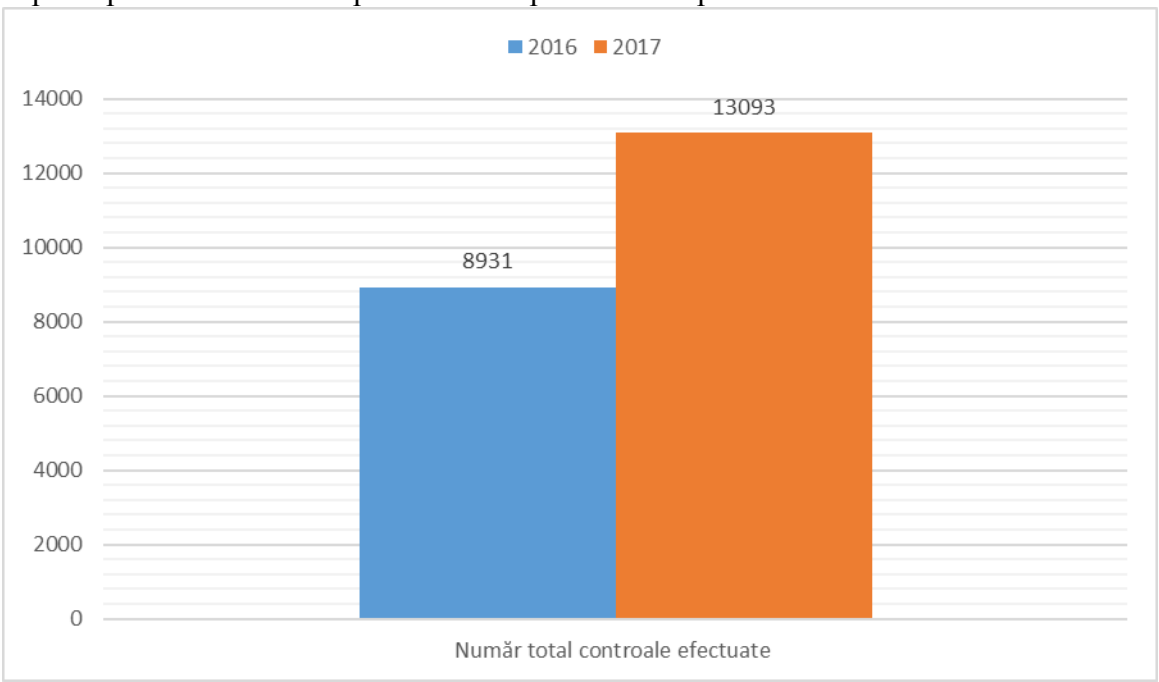

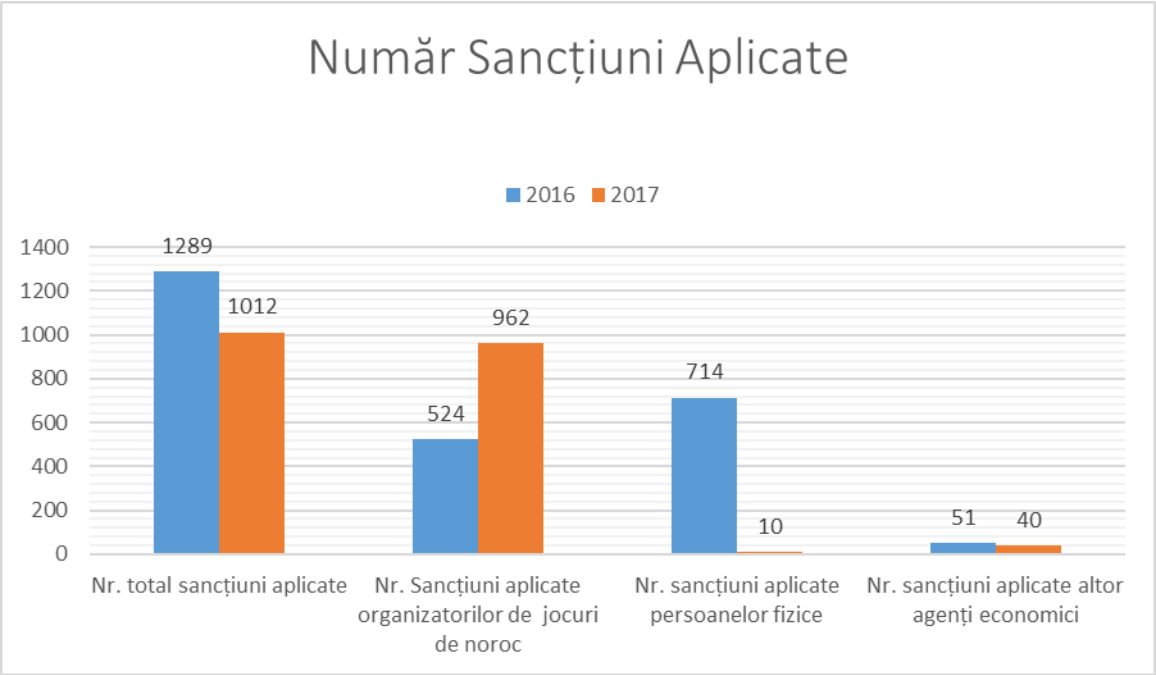

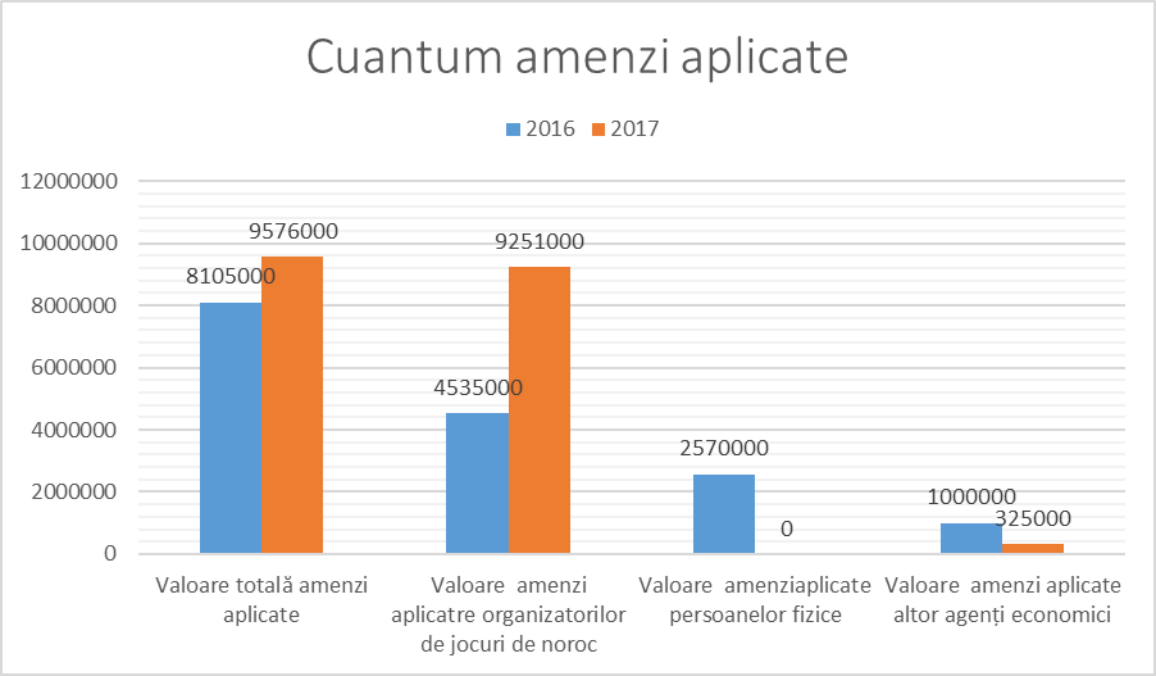

Principalele activităţi desfăşurate de Direcţia Generală Informatizare şi Monitorizare Jocuri de Noroc, pe parcursul anului 2017, au fost:

- ✓ Identificarea şi monitorizarea site-urilor de jocuri de noroc la distanţă, neautorizate pe teritoriul României;
- ✓ Întocmirea documentaţiei pentru un număr de **82** de domenii de internet pe care se

desfăşoară activităţi de jocuri de noroc la distanţă prin intermediul unei platforme informatice care poate fi accesată de pe teritoriul României, prin realizarea unui număr de **328** de print-screen-uri, fără ca pentru activităţile desfăşurate organizatorul să deţină licenţă de organizare şi autorizaţie de

exploatare a jocurilor de noroc. Aceste domenii de internet se regăsesc pe „lista neagră” la adresa web *www.onjn.gov.ro*;

- ✓ Notificarea furnizorilor de reţele şi servicii de comunicaţii electronice autorizaţi, în vederea restricţionării accesului către site-urile de jocuri de noroc la distanţă, introduse „în lista neagră”;
- ✓ Monitorizarea forumurilor, în limba română, pe teme de jocuri de noroc online;
- ✓
- ✓ Centralizarea unui număr de **25** de deţinători de licenţă clasa a II-a ce desfăşoară activităţi de tip afiliat ;
- ✓ Centralizarea unui număr de **561** de domenii de internet pe care operează deţinătorii de licenţă clasa a II-a ce desfăşoară activităţi de tip afiliat ;
- ✓ Identificarea şi monitorizarea domeniilor de internet prin intermediul cărora se desfăşoară activităţi conexe în domeniul jocurilor de noroc care, în cadrul unor activităţi de marketing, reclamă sau publicitate, promovează bonusuri oferite de către organizatorii de jocuri de noroc la distanţă licenţiaţi în România;
- ✓ Transmiterea către Direcţia Generală de Supraveghere şi Control a website-urilor care au promovat repetat, ilegal, bonusurile oferite de către organizatorii de jocuri de noroc la distanţă licenţiaţi în România;
- ✓ Corespondenţa cu operatorii de jocuri de noroc la distanţă pentru configurarea şi furnizarea de credenţiale pentru conturile de test prin care lucrătorii direcţiilor de specialitate O.N.J.N. să poată supraveghea şi monitoriza activitatea de jocuri de noroc desfăşurată pe platforma de joc, precum şi pentru accesul pe terminale, serverul „safe” şi serverul „mirror”.
- ✓ Verificarea şi monitorizarea platformelor de jocuri de noroc la distanţă, prin intermediul conturilor de test furnizate de organizatorii ce deţin licenţă de organizare şi autorizaţie de exploatare a jocurilor de noroc la distanţă;
- ✓ Centralizarea unui număr de **128.649** conturi de joc închise de organizatorii ce deţin licenţă de organizare şi autorizaţie de exploatare a jocurilor de noroc la distanţă, în temeiul art. 129, alin. (5) din H.G. 111/2016;
- ✓ Centralizarea şi arhivarea copiilor ordinelor de plată ale organizatorilor de jocuri de noroc la distanţă către Bugetul de Stat, privind sumele din conturile închise pentru neîndeplinirea de către jucători a condiţiilor de autentificare, conform prevederilor art. 129, alin. (5) din H.G. 111/2016;
- ✓ Centralizarea unui număr de **442** persoane indezirabile care au fost excluse sau cărora le-a fost interzis accesul în locaţiile unde se desfăşoară activităţi de jocuri de noroc;
- ✓ Verificarea unui număr de **2.338** solicitări prin intermediul cărora operatorii economici solicită acordarea autorizaţiilor de exploatare a jocurilor de noroc tip slot-machine;
- ✓ Centralizarea credenţialelor (username şi parolă) puse la dispoziţia O.N.J.N., în vederea conectării la sistemele informatice centralizatoare ale organizatorilor de jocuri de noroc de tip slot-machine;
- ✓ Verificarea funcţionalităţii şi condiţiilor de conectare la sistemele informatice centralizatoare pentru un număr de **280** operatori economici care solicită acordarea autorizaţiilor de exploatare a jocurilor de noroc tip slot-machine;
- ✓ Efectuarea verificărilor de specialitate în ceea ce priveşte interconectivitatea unui număr de **64.347** mijloace de joc de tip slot-machine, fiecare mijloc de joc pentru care se solicită autorizarea fiind identificat în sistemul informatic centralizator al operatorului economic;
- ✓ Au fost înregistrate **1.041** de notificări ale organizatorilor de jocuri de noroc tip pariuri în cotă fixă privind modificările efectuate în modalitatea de identificare a terminalelor de pariuri, prin adăugarea de terminale la agenţiile de pariuri în cotă fixă sau prin deschiderea/închiderea de agenţii de pariuri în cotă fixă;
- ✓ Verificarea modificărilor operate de organizatorii de jocuri de noroc pariuri în cotă fixă (potrivit prevederilor art. 15, alin. (2), lit. g) din O.U.G. NR. 77/2009)-deschiderea/închiderea de agenţii. Au

fost efectuate **4.858** verificări de specialitate în ceea ce priveşte interconectivitatea agenţiilor prin intermediul terminalelor puse la dispoziţia O.N.J.N.;

- ✓ Centralizarea unui număr de **4.221** de declaraţii lunare privind veniturile realizate de către organizatorii de jocuri de noroc licenţiaţi;
- ✓ Compararea datelor prezentate în rapoartele de audit depuse de organizatorii de jocuri de noroc la distanţă pentru perioada de activitate desfăşurată în temeiul dreptului provizoriu de organizare şi exploatare, cu datele din declaraţiile lunare de venituri depuse de operatorii economici; transmiterea concluziilor Direcţiei Generale de Autorizare Jocuri de Noroc;
- ✓ Centralizarea unui număr de **113** declaraţii lunare privind obligaţiile de plată la bugetul de stat (Formularul 100), respectiv taxa anuală de autorizare a jocurilor de noroc, regularizată periodic în funcţie de realizări (operatori online), precum şi centralizarea unui număr de **98** de ordine de plată aferente acestei taxe;
- ✓ Compararea datelor din declaraţiile lunare de venit depuse de organizatorii de jocuri de noroc la distanţă cu datele (Formularul 100) comunicate de A.N.A.F. - Administraţia Fiscală pentru Contribuabili Nerezidenţi; transmiterea concluziilor Direcţiei Generale de Autorizare Jocuri de Noroc;

Anexa 3

CONDIŢII ACTUALE DE LICENŢIERE ÎN ONLINE

a) operatorii economici să facă dovada:

- existenţei ca obiect principal de activitate „organizarea de jocuri de noroc”;
- existenţei avizului organelor de poliţie acordat reprezentanţilor legali, precum şi asociaţilor sau acţionarilor persoanei juridice;
- constituirii capitalului social subscris şi vărsat şi a garanţiilor în cuantumul prevăzut în O.U.G. 77/2009;

b) reprezentanţii legali ai persoanei juridice să depună o declaraţie pe propria răspundere din care să rezulte că:

- operatorul economic nu a fost condamnat printr-o hotărâre definitivă de condamnare pentru care nu a intervenit reabilitarea;
- nu se află într-o stare de incompatibilitate, conform legii;
- identitatea beneficiarilor reali, astfel cum sunt definiţi în Legea nr. 656/2002 pentru prevenirea şi sancţionarea spălării banilor, precum şi pentru instituirea unor măsuri de prevenire şi combatere a finanţării terorismului, republicată, cu modificările ulterioare, precum şi faptul că aceştia nu au fost condamnaţi printr-o hotărâre definitivă de condamnare pentru care nu a intervenit reabilitarea pentru o infracţiune prevăzută de O.U.G. 77/2009, sau pentru o altă infracţiune săvârşită cu intenţie pentru care a fost aplicată o pedeapsă de minimum 2 ani cu închisoarea şi nu se află într-o stare de incompatibilitate, astfel cum sunt reglementate de lege;
- împotriva persoanei juridice sau a reprezentanţilor acesteia nu au fost luate măsuri administrative - de tipul anulare, revocare sau suspendare a licenţei ori a autorizaţiei - în domeniul jocurilor de noroc sau nu se află în procedura de aplicare a unor măsuri administrative, în conformitate cu prevederile O.U.G. 77/2009, pentru o perioadă de un an înainte de data depunerii cererii de licenţă;
- în ultimii 3 ani nu au fost acţionari şi/sau administratori la societăţi care au declarat faliment;

c) reprezentanţii legali ai persoanei juridice să depună certificatele de cazier judiciar sau alte acte emise de autorităţile competente pe a căror rază de competenţă se află ultimul domiciliu sau sediu social cunoscut, din care să rezulte că împotriva oricăruia dintre reprezentanţii legali ai persoanei juridice nu s-a pronunţat o hotărâre judecătorească definitivă de condamnare pentru care nu a intervenit reabilitarea, în România sau într-un stat străin, pentru o infracţiune prevăzută de O.U.G. 77/2009 sau pentru o altă infracţiune săvârşită cu intenţie pentru care a fost aplicată o pedeapsă de minimum 2 ani cu închisoarea;

d) operatorul economic a depus cerere pentru obţinerea autorizaţiei de exploatare a jocurilor de noroc din categoria celor reglementate de O.U.G. 77/2009 şi în condiţiile impuse de aceasta.

e) că deţin un cont bancar pentru depozitarea fondurilor jucătorilor deschis la o bancă din România;

f) că sistemul informatic central al organizatorului are un sistem de înregistrare şi de identificare a participanţilor la joc, precum şi un sistem pentru păstrarea şi transmiterea în timp real către un server în oglindă şi un server de siguranţă, aflate pe teritoriul României şi puse gratuit la dispoziţia O.N.J.N., a sesiunilor de jocuri de noroc simultane, a fiecărei taxe de participare plasate de fiecare jucător, precum şi câştigul plătit fiecărui jucător. Sistemul informatic central trebuie să asigure în mod obligatoriu înregistrarea automată, în timp real, a fiecărei tranzacţii în serverul de siguranţă şi să transmită rapoarte centralizatoare periodic, în serverul în oglindă, aflate la dispoziţia O.N.J.N., în conformitate cu procedura reglementată prin normele de aplicare a O.U.G. 77/2009;

g) că software-ul utilizat pentru desfăşurarea jocurilor de noroc la distanţă, precum şi orice nouă versiune de software utilizată pentru desfăşurarea jocurilor de noroc la distanţă au fost aprobate în prealabil de către O.N.J.N., pe baza testelor efectuate de către un laborator licenţiat;

h) existenţei unui „reprezentant autorizat" al societăţii, în cazul în care aceasta este înregistrată într-un alt stat membru al Uniunii Europene sau într-un alt stat semnatar al Acordului privind Spaţiul Economic European ori în Confederaţia Elveţiană, reprezentant care trebuie să aibă domiciliul pe teritoriul României şi puteri reprezentative într-o măsură în care el este împuternicit pentru încheierea contractelor în numele persoanei străine şi pentru reprezentare în faţa autorităţilor de stat şi a instanţelor din România. Condiţiile pe care trebuie să le îndeplinească reprezentantul autorizat vor fi reglementate în normele de aplicare ale O.U.G. 77/2009;

i) că serverul de joc şi serverul de siguranţă asigură stocarea tuturor datelor în ceea ce priveşte oferirea de servicii de jocuri de noroc la distanţă, inclusiv înregistrarea şi identificarea de jucători, mizele plasate şi câştigurile plătite. Stocarea de informaţii trebuie să se realizeze pe echipamentul de stocare a datelor, respectiv serverul de siguranţă, situat pe teritoriul României, în conformitate cu procedura stabilită prin normele de aplicare a O.U.G. 77/2009. Datele vor fi stocate în modul în care acestea au fost create, pentru un termen de 5 ani de la expirarea termenului de prescripţie, pentru rambursarea datoriilor publice legate de aceste date;

j) că echipamentul pentru comunicaţii, altul decât cel al furnizorilor de reţele şi servicii de comunicaţii electronice, astfel cum sunt ei definiţi în O.U.G. 111/2011, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 140/2012, cu modificările şi completările ulterioare, trebuie să efectueze atât localizarea geografică a adresei IP, cât şi identificarea datei, orei şi duratei sesiunii de joc a jucătorului care s-a înregistrat el însuşi ca participant într-un joc pe site-ul organizatorului. Datele vor fi stocate pentru o perioadă minimă de 5 ani de la data colectării şi prelucrării lor;

k) că echipamentele de comunicaţii şi punctul central unde va fi amplasat sistemul informatic central al organizatorului sunt pe teritoriul României sau pe teritoriul unui alt stat membru al Uniunii Europene ori pe teritoriul unui alt stat membru al Acordului privind Spaţiul Economic European sau în Confederaţia Elveţiană;

l) dacă sistemul informatic central se află pe teritoriul României, operatorul va permite O.N.J.N. accesul direct la acesta prin intermediul serverului în oglindă, fără a mai fi nevoie de un server de siguranţă.

Anexa 4

CONDIŢII ACTUALE DE AUTORIZARE ÎN ONLINE

Operatorii economici trebuie să facă dovada că:

a) *deţin licenţă de organizare a jocurilor de noroc valabilă la data depunerii cererii pentru obţinerea autorizaţiei de exploatare a jocurilor de noroc sau au depus cerere pentru obţinerea licenţei de organizare a jocurilor de noroc;*

b) *deţin toate echipamentele tehnice care asigură suportul pentru organizarea şi transmiterea acestor tipuri de jocuri de noroc în mod obligatoriu pe teritoriul României, pentru jocurile de noroc la distanţă*[255]*;*

Nu se acordă licenţă de organizare a jocurilor de noroc online sau autorizaţie de exploatare a jocurilor de noroc online, în situaţia în care operatorii economici organizatori:

- înregistrează la data depunerii cererii pentru obţinerea licenţei de organizare a jocurilor de noroc sau a autorizaţiei de exploatare a jocurilor de noroc, după caz, obligaţii de plată restante faţă de bugetul general consolidat[256];
- nu au constituit garanţia pentru acoperirea riscului de neplată a obligaţiilor faţă de bugetul general consolidat, în cuantumul, în forma şi la termenul prevăzut de norma legală;
- au operat jocuri de noroc la distanţă în România şi nu au declarat şi nu au plătit sumele datorate conform O.U.G. 77/2009. Site-urile de jocuri de noroc ale operatorilor care au exploatat jocurile de noroc la distanţă prevăzute la art. 10 alin. (1) lit. h) - n) din conform O.U.G. 77/2009, care nu au achitat taxele de licenţă şi de autorizare, precum şi alte sume datorate vor fi introduse pe o „listă neagră" a site-urilor de jocuri de noroc neautorizate în România până la clarificarea situaţiei şi vor fi scoase din „lista neagră" doar prin decizia Comitetului de Supraveghere al O.N.J.N. Condiţiile de introducere şi de scoatere a site-urilor de jocuri de noroc în/din „lista neagră" vor fi reglementate prin ordin al preşedintelui O.N.J.N.
- au fost sancţionaţi cu revocarea licenţei sau au primit o sancţiune pentru desfăşurarea de activităţi de jocuri de noroc fără licenţă.

Companiei Naţionale „Loteria Română" - S.A. i se încredinţează, în calitate de unic organizator, pe întreg teritoriul ţării, organizarea şi exploatarea de jocuri loto şi loto la distanţă, astfel cum sunt definite la art. 10 alin. (1) lit. a) şi lit. h) din O.U.G. 77/2009.

Pentru jocurile de noroc la distanţă sus-menţionate[257], mijloacele de plată utilizate şi mijloacele băneşti, inclusiv cardurile, trebuie să fie operate prin intermediul unui procesator de plăţi licenţiat de

255 excepţie de la această prevedere făcând operatorii economici autorizaţi în acest domeniu într-un stat membru al Uniunii Europene şi care deţin echipamentele tehnice necesare funcţionării într-un stat membru al Uniunii Europene, cu obligaţia conectării acestora la un sistem informatic centralizator în oglindă conectat la O.N.J.N. Sistemul informatic centralizator, prin grija şi pe seama organizatorului, va fi conectat cu un terminal situat la O.N.J.N., pus la dispoziţie gratuit de organizatori, şi va conţine, va raporta şi va permite accesul la informaţii ce vor fi stabilite prin ordin al preşedintelui O.N.J.N.

256 Nu se consideră obligaţii de plată restante în sensul art.15 alin. (4) lit. a) din O.U.G. 77/2009:

a) obligaţiile restante pentru care operatorii economici au obţinut înlesniri la plată, aflate în vigoare la data depunerii documentaţiei;

b) obligaţiile datorate şi neachitate, cuprinse în titluri executorii pentru care instanţa judecătorească a dispus suspendarea executării silite sau în cazul în care suspendarea executării silite a avut loc ca urmare a deschiderii procedurii de reorganizare judiciară;

c) obligaţiile de plată pentru care s-a dispus suspendarea actului administrativ-fiscal sau care sunt suspendate în condiţiile legii, după caz.

257 definite la art. 10 alin. (1) lit. h) - m) din O.U.G. 77/2009

O.N.J.N. Organizatorul de jocuri de noroc la distanţă licenţiat în România va depozita fondurile jucătorilor doar în conturi bancare deschise la bănci de pe teritoriul naţional român.

Un organizator de jocuri de noroc la distanţă licenţiat în România, trebuie să furnizeze autorităţilor de monitorizare şi control ale O.N.J.N. acces neîntrerupt, securizat, de la distanţă, la serverul în oglindă şi la serverul de siguranţă, situat pe teritoriul României, inclusiv la baza de date de pe serverul central al organizatorului care conţine informaţii cu privire la jocurile şi participanţii care intră sub incidenţa O.U.G. 77/2009.

Prin echipamente tehnice care asigură suportul pentru organizarea, exploatarea şi transmiterea jocurilor de noroc se înţelege totalitatea echipamentelor şi mijloacelor tehnice sau mijloacelor asimilate acestora, prin intermediul cărora îşi desfăşoară activitatea specifică organizatorul de jocuri de noroc autorizat în acest sens pe teritoriul României.

Operatorii economici care desfăşoară activităţi conexe în domeniul jocurilor de noroc la distanţă în România, alţii decât furnizorii de reţele şi servicii de comunicaţii electronice, astfel cum sunt ei definiţi în *O.U.G. 111/2011, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 140/2012, cu modificările şi completările ulterioare*, respectiv: operatorii care oferă management şi facilităţi de găzduire pe platforma lor de jocuri, producătorii şi distribuitorii de software specializat jocurilor de noroc, procesatorii de plăţi, afiliaţii, certificatori şi auditori, sunt obligaţi să obţină licenţă de la Comitetul de Supraveghere al O.N.J.N. pentru desfăşurarea acestui gen de activităţi, conform prevederilor normelor de aplicare ale O.U.G. 77/2009.

Pentru acoperirea riscului de neplată a obligaţiilor faţă de bugetul general consolidat, organizatorii de jocuri de noroc sau operatorii economici autorizaţi să exercite controlul tehnic, monitorizarea şi supravegherea pentru jocurile de noroc de tip pariuri online organizate prin intermediul sistemelor de comunicaţii de tip internet, sisteme de telefonie fixă sau mobilă, jocurile bingo organizate prin intermediul sistemelor de comunicaţii de tip internet, sisteme de telefonie fixă sau mobilă, jocuri de noroc online organizate prin intermediul sistemelor de comunicaţii de tip internet, sisteme de telefonie fixă sau mobilă sunt obligaţi să constituie un fond de garanţie, pentru fiecare maşină electronică cu câştiguri, masă de joc din cazinou ori pentru fiecare locaţie, după caz, până la data depunerii documentaţiei în vederea acordării licenţei de organizare a jocurilor de noroc, în favoarea organului fiscal teritorial la care sunt înregistraţi, prin:

a) consemnare de mijloace băneşti la unitatea Trezoreriei Statului la care este arondat organul fiscal;

b) scrisoare/scrisori de garanţie bancară emisă/emise de o societate bancară. În conţinutul acesteia emitentul va menţiona expres că se angajează irevocabil şi necondiţionat, renunţând expres la beneficiul discuţiunii, opoziţiunii şi diviziunii, să achite obligaţiile fiscale restante în contul indicat de organul fiscal teritorial responsabil cu administrarea din punct de vedere fiscal a contribuabilului respectiv.

Site-ul organizatorului licenţiat în România să desfăşoare jocuri de noroc la distanţă trebuie, obligatoriu, să conţină informaţii în limba română, respectiv:

1. datele organizatorului conform cu înregistrarea sa la oficiul registrului comerţului, inclusiv date de identificare fiscală şi/sau un alt număr de identificare,
2. licenţa emisă de către Comitetul de Supraveghere al O.N.J.N.,
3. regulile privind desfăşurarea jocurilor de noroc,
4. enumerarea clară şi neechivocă a modalităţilor de acceptare a mizelor, de acumulare şi de plată a câştigurilor, suma mizelor şi suma câştigurilor,
5. servicii de suport,
6. date de corespondenţă - inclusiv un număr de telefon şi adresa de e-mail pentru contact direct şi în timp util cu organizatorul,
7. modalităţile de depunere a plângerilor şi sesizărilor către organizator şi O.N.J.N.

Comitetul de Supraveghere al O.N.J.N. putea acorda *drept de organizare şi exploatare* a jocurilor de noroc la distanţă, până la data de 31 decembrie 2015, operatorilor economici care îndeplineau următoarele condiţii:

- *depun documentele doveditoare ale societăţii;*
- *deţin un cont bancar pentru depozitarea banilor jucătorilor deschis la o bancă din România;*
- *probează faptul că software-ul utilizat pentru desfăşurarea jocurilor de noroc la distanţă a fost certificat de către un laborator specializat, autorizat să funcţioneze pe teritoriul României, într-un stat membru al Uniunii Europene sau într-un alt stat semnatar al Acordului privind Spaţiul Economic European ori în Confederaţia Elveţiană - care deţine certificare ISO 17025;*
- *desemnează un reprezentant autorizat al societăţii, în cazul în care aceasta este înregistrată într-un alt stat membru al Uniunii Europene sau într-un alt stat semnatar al Acordului privind Spaţiul Economic European ori în Confederaţia Elveţiană, reprezentant care trebuie să aibă domiciliul pe teritoriul României şi puteri reprezentative într-o măsură în care el este împuternicit pentru încheierea contractelor în numele persoanei străine şi pentru reprezentare în faţa autorităţilor de stat şi a instanţelor din România;*
- *probează faptul că sistemul informatic central al organizatorului are un sistem de înregistrare şi de identificare a participanţilor la joc şi prezintă auditarea întregului sistem de către un laborator specializat, autorizat să funcţioneze pe teritoriul României, într-un stat membru al Uniunii Europene sau într-un alt stat semnatar al Acordului privind Spaţiul Economic European ori în Confederaţia Elveţiană - care deţine certificare ISO 27001;*
- *dovedeşte că echipamentele de comunicaţii şi punctul central unde este amplasat sistemul informatic central al organizatorului sunt pe teritoriul României sau pe teritoriul unui alt stat membru al Uniunii Europene ori pe teritoriul unui alt stat membru al Acordului privind Spaţiul Economic European sau în Confederaţia Elveţiană;*
- *prezintă dovada plăţii în avans a taxelor prevăzute în Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 77/2009, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 246/2010, cu modificările şi completările ulterioare*[258].
- *pune la dispoziţie datele privitoare la cifra de afaceri a companiei şi un plan de afaceri;*
- *pune la dispoziţie o listă a contractelor pe care le deţine cu: procesatorul de plăţi, platforma de joc, auditor, certificator şi afiliaţi, chiar dacă aceştia nu deţin în prezent licenţă în România;*
- *pune la dispoziţia Comitetului de Supraveghere al O.N.J.N. o declaraţie pe propria răspundere a reprezentantului legal al operatorului, din care să reiasă faptul că a desfăşurat/nu a desfăşurat, prin intermediul unei platforme de joc personalizate la nivelul organizatorului, jocuri de noroc la distanţă în România, pentru toţi participanţii la joc care au accesat platforma de joc de pe teritoriul României şi toţi participanţii la joc cetăţeni români care nu au rezidenţă fiscală într-un alt stat;*
- *pune la dispoziţie orice alte documente sau informaţii solicitate de O.N.J.N.;*
- *toată corespondenţa, documentele şi informaţiile solicitate de O.N.J.N. vor fi puse la dispoziţie în limba română, certificate de un traducător autorizat, după caz.*

Prin derogare de la prevederile *Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr. 77/2009 privind organizarea şi exploatarea jocurilor de noroc, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 246/2010, cu modificările şi completările ulterioare*, nu este considerată infracţiune în sensul art.23 alin.(1) din O.U.G. 77/2009 desfăşurarea fără licenţă sau autorizaţie a jocurilor de noroc la distanţă până la data de maximum 90 de zile de la intrarea în vigoare a O.U.G. 77/2009, dacă organizatorii de

258 Se datorează taxă de autorizare pentru toţi participanţii la joc care accesează platforma de joc de pe teritoriul României şi toţi participanţii la joc cetăţeni români care nu au rezidenţă fiscală într-un alt stat;

jocuri de noroc la distanţă care au operat în România plătesc taxele de licenţă pentru perioada în care au operat şi taxa de autorizare în cuantum de 20% din veniturile organizatorului aşa cum sunt definite la art. 1^1 din O.U.G. 77/2009[259]. Plata celor două taxe în cuantumurile prevăzute în O.U.G. 77/2009 exonerează de răspundere penală şi fiscală firmele care au desfăşurat activitatea de jocuri de noroc la distanţă până la termenul prevăzut de lege.

259 Pentru calculul taxei de autorizare prevăzute în prezentul alineat organizatorul are obligaţia să pună la dispoziţia Comitetului de Supraveghere al O.N.J.N. un audit financiar din care să reiasă sumele încasate de la jucători cu titlul de taxă de participare la joc şi premiile acordate (inclusiv «jack-pot»-ul) pentru fiecare tip de joc pe o zi/lună calendaristică sau, după caz, pentru jocurile de noroc în care organizatorul încasează un comision de la participanţii/câştigătorii la jocurile de noroc, încasările obţinute (comisioanele reţinute de la participanţii la joc), respectiv cota-parte din suma percepută de organizator, conform regulamentelor de joc pe o zi/lună calendaristică.